

2022-жылдын 1-январынан тартып 2022-жылдын 31-декабрына чейинки мезгил аралыгына карата Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун бюджетинин аткарылышына жүргүзүлгөн шайкештик аудити жөнүндө отчет

“Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасы жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык, Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын 2023-жылга аудитордук иш планына жана Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын 2023-жылдын 2-июнундагы № 06-1/474 жана 2023-жылдын 3-июлундагы № 06-1/557 буйругуна ылайык, 2022-жылдын 1-январынан тартып 2022-жылдын 31-декабрына чейинки мезгил аралыгына карата Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун (мындан ары – ММК фонду) бюджетинин аткарылышы боюнча профессионалдык пикирдин негизинде олуттуу критерийлерге жана тобокелдиктерди баалоого ылайык аудит жүргүзүлгөн.

Аудиттелген мезгилге карата ММК фондунун каржылоону бөлүштүрүүчүлөрү болуп, төмөндөгүлөр эсептелишкен:

- биринчи кол коюу укугу менен: ММК фондунун төрагасы;
  - Жуманазаров А.Б. 24.03.2021-жылдан 08.01.2022-жылга чейин;
  - Муканов А.К. 08.01.2022-жылдан баштап азыркы учурга чейин;
  - ММК фондунун төрагасынын орун басары Шабданов М.Т. 04.05.2021-жылдан баштап азыркы учурга чейин.
- экинчи кол коюу укугу менен: Бухгалтердик эсеп жана отчеттуулук башкармалыгынын администрациялык чыгашалар секторунун башчысы Абрахманова А.Б. 2020-жылдын 14-февралынан азыркы учурга чейин.

Аудиттин предмети жана критерийлери

Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун бюджетинин, кошумча төлөмдөрдүн жана атайын каражаттардын аткарылышын төмөнкү ченемдик документтерде белгиленген критерийлерге ылайык баалоо аудиттин предмети болуп саналат:

- Кыргыз Республикасынын Бюджеттик кодекси;
- Кыргыз Республикасынын мыйзамдары:
  - 2022-жылдын 17-январындагы № 1 “Кыргыз Республикасынын 2022-жылга республикалык бюджетин жана 2023-2024-жылдарга болжолу жөнүндө”;
  - 2022-жылдын 25-апрелиндеги № 30 “Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу Милдеттүү медициналык

камсыздандыруу фондунун 2022-жылга бюджетти жана 2023-2024-жылдарга болжолу жөнүндө”;

- 2023-жылдын 25-январындагы № 13 “Саламаттык сактоо министрлигине караштуу Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун 2022-жылга бюджетти жана 2023-2024-жылдарга болжолу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу”;

- 2022-жылдын 4-февралындагы № 25 "Социалдык фонддун 2022-жылга бюджетти жана 2023-2024-жылдарга болжолу жөнүндө”;

- 2005-жылдын 9-январындагы № 6 "Кыргыз Республикасындагы жарандардын ден соолугун коргоо жөнүндө”;

- 2003-жылдын 30-июлундагы № 159 "Кыргыз Республикасындагы саламаттыкты сактоону каржылоонун бирдиктүү төлөөчү системасы жөнүндө”;

- 2004-жылдын 13-августундагы № 116 "Кыргыз Республикасындагы саламаттык сактоо уюмдары жөнүндө”;

- 2002-жылдын 29-апрелиндеги № 76 "Бухгалтердик эсеп жөнүндө”;

- 2015-жылдын 3-апрелиндеги № 72 жана 2022-жылдын 14-апрелиндеги № 27 “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө”.

• Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн токтомдору:

- 2011-жылдын 19-январындагы № 13 "Саламаттык сактоо системасынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө жөнүндө”;

- 2011-жылдын 26-майындагы № 246 "Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо кызматкерлеринин эмгек акысы жөнүндө жобону бекитүү тууралуу”;

- 2011-жылдын 23-августундагы № 489 "Социалдык чөйрөдө иштеген техникалык жана кенже тейлөөчү персоналдын кызматтык маянасын бекитүү жөнүндө”;

- 2015-жылдын 27-апрелиндеги № 258 “Оор жумуштарга жана эмгек шарттары зыяндуу же кооптуу жумуштарга кошумча төлөмдөрдү белгилөө тартиби жөнүндө жобону бекитүү тууралуу”;

- 2021-жылдын 8-апрелиндеги № 134 "Саламаттык сактоо системасынын кызматкерлеринин эмгек акысын төлөө маселелери боюнча Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн айрым чечимдерине өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу”;

- 2015-жылдын 20-ноябрындагы № 790 “Жарандарды медициналык-санитардык жардам менен камсыздоо боюнча мамлекеттик кепилдиктер программасы жөнүндө”.

• Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин токтомдору:

- 2022-жылдын 30-мартындагы № 182 "Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө”;

- 2021-жылдын 24-декабрындагы № 339 “Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу ММК фондунун жобосу жөнүндө”.

• Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо жана социалдык өнүктүрүү министрлигинин 03.09.2021-жылдагы № 1217 “Саламаттыкты сактоо

уюмдарынын административдик, башкаруучу жана чарбалык персоналынын штаттык санынын сунушталган типтүү өлчөмдөрүн бекитүү жөнүндө” буйругу;

- Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2011-жылдын 8-июлундагы № 354 жана 2022-жылдын 11-апрелиндеги № 437 “Сыйлык төлөө боюнча усулдук колдонмону бекитүү жөнүндө” буйруктары;

- Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137-б “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсеп жана финансылык отчеттуулук жөнүндө жобону бекитүү тууралуу” буйругу.

Жооптуу тараптар жана аудит объектиси

Бул текшерүү үчүн жооптуу тарап Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги болуп саналат. Аудиттин объектиси болуп ММК фонду саналат.

Жооптуу жактардын милдеттери

ММК фондунун жетекчилиги мамлекеттик каражаттарды башкарууда жана чарбалык операцияларды жүргүзүүдө, органга берилген ыйгарым укуктарды жүзөгө ашырууда мыйзамдардын сакталышы үчүн, ошондой эле бул текшерүүнүн предмети үчүн жоопкерчилик тартат.

Аудитордун жоопкерчилиги

Аудитордун жоопкерчилиги аудитордук текшерүүнүн негизинде ММК Фондунун ишинин мыйзамдын талаптарына (аудитордук критерийлерге) ылайыктуулугу жөнүндө өз алдынча тыянак чыгаруу болуп саналат.

Ишти аткарууда колдонулган аудит стандарттары

Иш-чара шайкештик аудитинин колдонмолоруна, атап айтканда, ISSAI 400 жана ISSAI 1400 (2015-ж. кайра каралып чыккан), ошондой эле Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын Кеңешинин 2018-жылдын 19-декабрындагы № 01-26/123 жана 2021-жылдын 29-мартындагы № 01-26/56 токтомдору менен бекитилген аудит боюнча колдонмого ылайык өткөрүлдү.

Этиканын талаптарын сактоо

Аудиттин эл аралык стандарттары этикалык стандарттардын сакталышын жана аудиттин предмети анын бардык олуттуу аспектилери боюнча мыйзамдык жана жөнгө салуучу стандарттарга шайкеш келишине негиздүү кепилдик ала тургандай пландаштырылышын жана жүргүзүлүшүн талап кылат.

Аткарылган иштердин кыскача баяндамасы

Аудит текшерилүүчү объектинин жооптуу кызмат адамдары тарабынан берилген документтердин, маалыматтардын жана маалыматтардын негизинде тандалма ыкма менен жүргүзүлдү, бул аудитке берилген финансылык жана башка отчеттордо, документтерде жана текшерилүүчү объектинин маалыматтарында каталарды жана бурмалоолорду кетирбөө тобокелдигине ээ болот.

“Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасы жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 29-беренесине ылайык, ушул текшерүү үчүн берилген документтердин, отчеттордун, маалыматтардын жана маалыматтардын аныктыгы, объективдүүлүгү жана толуктугу үчүн Аппараттын жетекчилиги жана жооптуу кызматкерлери аудиттин объектиси жеке жоопкерчилик тартат.

Аудиттин жүрүшүндө ММК Фондунун ишмердүүлүгүнө тиешелүү ченемдик укуктук документтер, ички жоболор, финансылык отчеттуулук текшерилди. Аудит корутундуларды колдоо үчүн жетиштүү жана тийиштүү далилдерди алуу үчүн процедураларды аткарууну камтыйт. Аудит алынган аудитордук далилдер бул отчетто корутундуларды жана сунуштарды негиз кылуу үчүн жетиштүү жана ылайыктуу деп эсептейт.

Аудит объектисинин кыскача баяндамасы

ММК фонду жөнүндө жобо Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 24-декабрындагы № 339 токтому менен бекитилген. Жобого ылайык, ММК фонду жарандарды базалык мамлекеттик жана милдеттүү медициналык камсыздандыруу тармагындагы мамлекеттик саясатты ишке ашыруучу аткаруу органы болуп саналат. Уюштуруу-укуктук формасы боюнча Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин мамлекеттик мекемеси жана ведомстволук бөлүмчөсү болуп саналат.

ММК фондунун максаты - ММК фондунун милдеттерин жана функцияларын финансылык камсыздоо үчүн арналган акча каражаттарынын консолидацияланган фондунун эсебинен Кыргыз Республикасында жарандарды сапаттуу медициналык жана профилактикалык жардам менен кепилдеп камсыз кылуу эсептелет.

ММК Фонду тармактык саясатты ишке ашыруу, мониторинг жана контролдоо, жөнгө салуу, кызматтарды көрсөтүү жана колдоо функцияларын аткарат.

ММК Фондунун бюджетинин каражаттары Кыргыз Республикасынын бюджеттик мыйзамдарында аныкталган тартипте түзүлөт жана иш-чараларга багытталат.

Мамлекеттик кепилдиктер программасынын алкагында Кыргыз Республикасынын жарандарына көрсөтүлүүчү саламаттык сактоону каржылоонун негизги стандарттарынын эсеби ММК фонду тарабынан иштелип чыгат жана Кыргыз Республикасынын бюджеттик мыйзамдарында белгиленген тартипте жыл сайын бекитилет. ММК фондунун бюджетинин аткарылышы жөнүндө отчет Кыргыз Республикасынын бюджеттик мыйзамдарында белгиленген тартипте бекитилет.

ММК фондунун төрагасы жана анын орун басарлары Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министринин сунушу боюнча Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин Төрагасы тарабынан кызматка дайындалат жана кызматтан бошотулат.

ММК фондунун төрагасы жана анын орун басарлары мамлекеттик кызматчылар болуп саналат. ММК фондунун кызматкерлери мамлекеттик кызматкерлер эмес.

ММК Фондунун аймактык башкармалыктары – аймактык негизде түзүлгөн мекемелер, алар аркылуу ММК Фонду Кыргыз Республикасынын региондорунда иш жүргүзөт.

ММК фондунун 2022-жылдын 8-февралындагы ГПЮ сериясы № 0051612 Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигинин Чүй-Бишкек юстиция башкармалыгынын мамлекеттик кайра каттоодон өткөндүгү жөнүндө

күбөлүк бар. Уюштуруу-укуктук формасы: Ишкана. Менчик: көрсөтүлгөн эмес. Жайгашкан жери: Кыргыз Республикасы, Бишкек шаары, Чүй проспектиси 122. ОКРО коду 21658376.

Мурдагы аудиттин жыйынтыктары боюнча Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын жазма буйруктарынын жана сунуштарынын аткарылышы:

2021-жылдын 1-январынан тартып 2021-жылдын 31-декабрына чейинки мезгил аралыгына карата Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун бюджетинин аткарылышына натыйжалуулук аудитинин элементтерин колдонуу менен шайкештик аудити Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын башкы мамлекеттик инспекторлору Такырбашева Д.М. жана Сапарбаев К.С. тарабынан жүргүзүлгөн.

Аныкталды/Корутунду: 2021-жылга бюджеттин аткарылышына жүргүзүлгөн аудиттин жыйынтыктары боюнча Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасы 2022-жылдын 9-сентябрындагы № 01-23/211 жазма буйругун жана 2022-жылдын 9-сентябрындагы № 01-23/210 сунуштамасын ММК фондуна жөнөткөн. Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын 1-башкармалыгынын маалыматы боюнча, жазма буйруктун жана сунуштаманын аткарылышы төмөндөгүдөй:

• 2022-жылдын 9-сентябрындагы № 01-23/211 - 9 пункттан жана 34 пунктчадан турган жазма буйругу боюнча:

- 6 пункт аткарылган - 2, 3, 5, 6, 7, 8-пункттар;

- 2 пункт аткарылган эмес – 1-пункт (2020-жылга аудиттин жыйынтыктары боюнча жазма буйрук аткарылган эмес) жана 4-пункт (Улуттук кардиология жана терапия борбору тарабынан республикалык бюджеттин эсебинен 25 156,6 миң сом, анын ичинен: дары-дармектерге 24 469,5 миң сом жана тамак-аштарга 687,1 миң сом сарпталган чыгымдар ордуна коюлган эмес);

- 9-пункт жарым-жартылай аткарылган, мында 9.10.6-пунктчасы (4,6 миң сом ордуна коюлган эмес) аткарылган эмес жана 9.10.2-пунктчасы (76,1 миң сом ордуна коюлган эмес) аткарылган эмес.

• 2022-жылдын 9-сентябрындагы № 01-23/210 - 59 пункттан жана 33 пунктчадан турган сунуштама боюнча:

- 15 пункт аткарылды - 3, 5, 18, 23, 25, 42, 43, 44, 45, 50, 51, 52, 53, 58, 59-пункттар;

- 39 пункт аткарылбаган - 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 46, 48, 49, 54, 55, 56, 57-пункттар;

- 5 пункт жарым-жартылай аткарылган - 1, 2-пункттар (2.1-2.11-пунктчалар аткарылган жок, 2.4-пунктчадан тышкары), 4, 11-пункттар (11.3-11.5-пунктчалар аткарылган жок), 47-пункт.

Сунуш: Толук аткарылышы камсыз кылынсын:

- Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын 2022-жылдын 9-сентябрындагы № 01-23/211 жазма буйругу, анын ичинен: 1-пункт (2020-

жылга аудиттин жыйынтыктары боюнча жазма буйрук аткарылган эмес), 4-пункт (Улуттук кардиология жана терапия борбору тарабынан республикалык бюджеттин эсебинен 25 156,6 миң сом, анын ичинен: дары-дармектерге 24 469,5 миң сом жана тамак-аштарга 687,1 миң сом сарпталган чыгымдар ордуна коюлган эмес), 9-пункт жарым-жартылай аткарылган, мында 9.10.6-пунктчасы (4,6 миң сом ордуна коюлган эмес) жана 9.10.2-пунктчасы (76,1 миң сом ордуна коюлган эмес);

- 2022-жылдын 9-сентябрындагы № 01-23/210 сунуштама, анын ичинен: 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 46, 47, 48, 49, 54,5 56, 57-пункттар.

2022-жылга Кыргыз Республикасынын ММК Фондунун бюджетин түзүүгө аудит

Милдеттүү медициналык камсыздандыруу системасы жарандардын Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 43-беренесинде бекитилген мамлекеттик кепилдиктердин өлчөмүндө мамлекеттин эсебинен жүзөгө ашырылуучу медициналык жардамга, анын ичинде жеңилдетилген шарттарда кызмат көрсөтүүгө болгон укуктарын камсыз кылуу максатында түзүлгөн.

“Кыргыз Республикасындагы жарандарды медициналык камсыздандыруу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 1-беренесине ылайык, медициналык камсыздандыруу – бул Кыргыз Республикасындагы жарандарды социалдык жактан коргоо, сапаттуу медициналык, профилактикалык жана башка кызматтарды алууну камсыз кылуу боюнча чаралардын тутуму.

Мында, милдеттүү медициналык камсыздандыруу мамлекеттик социалдык камсыздандыруунун ажырагыс бөлүгү болуп саналат жана Кыргыз Республикасынын бардык жарандарын милдеттүү медициналык камсыздандыруу чөйрөсүндөгү мамлекеттик программаларга ылайык келген өлчөмдө жана шарттарда милдеттүү медициналык камсыздандыруунун эсебинен көрсөтүлүүчү медициналык жана дары-дармек жардамын алууда бирдей мүмкүнчүлүктөр менен камсыз кылат.

Жарандарды медициналык-санитардык жардам менен камсыз кылуу боюнча мамлекеттик кепилдиктер программасы (мындан ары - МКП) - Кыргыз Республикасында жарандарга медициналык жардам көрсөтүүнүн кепилденген көлөмү, түрлөрү жана шарттары, алардын Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо жана милдеттүү медициналык камсыздандыруу чөйрөсүндөгү мыйзамдарына ылайык МКПга катышкан саламаттык сактоо уюмдарында (менчигинин түрүнө карабастан) медициналык жардам алууга укуктарын ишке ашырууну камсыз кылуу болуп саналат.

МКП Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги жана ММК Фонду тарабынан иштелип чыгат жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан бекитилет.

МКП биринчи жолу Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн (КРӨ) 2001-жылдын 9-январындагы № 5 токтому менен киргизилген, ал 2015-жылга чейин жыл сайын кайра каралып турган (Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 20-ноябрындагы № 790 токтому) .

Азыркыга чейин МКПга Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн саясий талаптарын чагылдырган толуктоолор, ошондой эле эске алынган саламаттык сактоонун артыкчылыктары жана өлкөдө оорунун өсүшү киргизилген.

Алсак, 2019-жылы 6 жашка чейинки балдарга медициналык стационардык кызматты бекер көрсөтүүгө кошумчалар киргизилип, мурда белгиленген 5 жылдын ордуна (КРӨ 2019-жылдын 30-декабрындагы № 724 токтому), 2021-жылы бейтаптар үчүн коронавирустук инфекцияны бекер дарылоо (КРӨ 2021-жылдын 27-январындагы № 26 токтому) эрежелери бекер киргизилген. Ошол эле учурда, ушул убакка чейин МКПны түзүүнүн же аны кайра карап чыгуунун тартибин аныктаган методология же көрсөтмө документ жок. МКП биринчи бекитилгенден бери олуттуу өзгөрүүлөргө дуушар болгон жок деп айтууга болот.

Аныкталды/Корутунду:

Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин Электрондук саламаттыкты сактоо борборунун маалыматы боюнча:

- 01.01.2022-жылга карата республика боюнча Үй бүлөлүк дарыгерлер тобуна (ҮДТ) бекитилген калктын саны 6057,2 миң адамды түздү, анын ичинен 4295,0 миң жаран милдеттүү медициналык камсыздандырууда камсыздандырылган, бул жалпы катталган калктын санынын 70,9 %ын түзөт;

- 01.01.2023-жылга карата республика боюнча ҮДТга бекитилген калктын саны 6643,0 миң адамды түздү, анын ичинен 4722,0 миң жаран милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча камсыздандырылган, бул катталган калктын жалпы санынын 71,1 %ын түзөт.

Мисалы, бул көрсөткүч Россия Федерациясында – 96 %, Казакстан Республикасында – 84 %, Германияда – 98 %.

Кыргыз Республикасынын милдеттүү медициналык камсыздандырууда камсыздандырылбаган жарандарынын саны 1762,2 миң адамды түзөт. Милдеттүү медициналык камсыздандыруу полисин сатып алышса, милдеттүү медициналык камсыздандыруу полисинин наркын 1722 сом өлчөмүндө эсептөөнүн негизинде (Кыргыз Республикасынын жарандары үчүн 1 календардык жылга) ММК Фондуна эсептешүү боюнча кошумча 3 034,5 миллион сом киреше түшөт.

Кошумчалай кетсек, бүгүнкү күндө республика боюнча Кыргыз Республикасынын окуу жайларында билим алып жаткан чет элдик студенттердин саны 70 миң адамды түзөт.

Бул категориядагы адамдар милдеттүү медициналык камсыздандыруу полисин сатып алган учурда, ММК Фондуна кошумча пландалган кирешенин көлөмү 1147,4 млн. сомду түзөт (Кыргыз Республикасындагы чет өлкөлүк жарандар жана Кыргыз Республикасынын билим берүү уюмдарында окуган адамдар үчүн 1 календардык жыл үчүн 16391 сом өлчөмүндө милдеттүү медициналык камсыздандыруу полисинин наркынын эсебинин негизинде).

Сунуш: Кыргыз Республикасында милдеттүү медициналык камсыздандыруунун болушу жана республиканын жарандарын милдеттүү медициналык камсыздандыруунун оптималдуу камтылышы принцибине жетишүү максатында, Кыргыз Республикасында жарандарды өзгөчө учурларда,

үй-бүлөлүк дарыгерге каттоо (приписки), ошондой эле социалдык жактан аялуу категорияга кирген адамдарды кошпогондо, милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча медициналык камсыздандыруусу жок адамга медициналык жана башка кызматтарды көрсөтүү, ошондой эле дары-дармек менен камсыздоо, милдеттүү медициналык камсыздандыруунун эрежелери кайра карап чыгылсын жана тиешелүү өзгөртүүлөр киргизилсин.

Мамлекеттин маалыматы боюнча калктын социалдык жактан аялуу категориялары камсыздандырылгандар катары классификацияланат:

1) 16 жашка чейинки балдар (жалпы билим берүү уюмдарынын окуучулары - окуусун аяктаганга чейин, бирок 18 жашка чыкканга чейин) - 2 399 449 адам;

2) пенсионерлер - 547 614 адам;

3) бала кезинен майыптар жана социалдык жөлөкпул алган адамдар – 59 974 адам;

4) башталгыч кесиптик окуу жайларынын студенттери, орто жана жогорку кесиптик окуу жайларынын студенттери 21 жашка толгонго чейин (сырттан же кечки бөлүмдө окугандардан башкасы) — 24 618 адам;

5) иш менен камсыз кылуу мамлекеттик кызматында каттоодо турган жумушсуз жарандар – 6 205 адам;

б) аскер кызматчылары жана аларга теңештирилген адамдар – 3003 адам.

Социалдык фонддун линиясы боюнча камсыздандырылгандарга төмөнкүлөр кирет:

1) иштеген жарандар, алар үчүн иш берүүчү эмгек акынын 2 %ын төлөйт;

2) башка шарттарда эмгек ишмердүүлүгүн жүргүзгөн Кыргыз Республикасынын жарандарына (жеке ишкерлер, өз алдынча иш менен камсыз болгондор, жеке практикалык кызматкерлер, чыгармачыл кызматкерлер).

ММК фондунун бюджетти Кыргыз Республикасынын Бюджеттик кодексине, “Кыргыз Республикасындагы жарандарды медициналык камсыздандыруу жөнүндөгү” Мыйзамга, ММК фонду жөнүндө жобого ылайык түзүлөт, анын долбоору жыл сайын ММК Фонду тарабынан иштелип чыгылат жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин кароосуна сунушталат.

2018-жылдын январынан тартып Кыргыз Республикасынын Бюджеттик кодексин ишке киргизүү менен ММК Фондунун бюджетти мыйзам менен бекитилет жана аны аткаруу Кыргыз Республикасынын бюджеттик тутумунун бюджеттеринин курамында өзүнчө жүзөгө ашырылат.

Бюджеттик кодексин 42-беренесине ылайык, ММК фондунун бюджеттик чыгашалары төмөнкүлөрдү каржылоого багытталган:

1) негизги мамлекеттик жана милдеттүү медициналык камсыздандырууга;

2) милдеттүү медициналык камсыздандыруунун кошумча программасына;

3) Мамлекеттик кепилдиктер программасынын алкагында жеңилдетилген дары-дармек менен камсыз кылууга;

4) ММК фондунун жана анын аймактык башкармалыктарынын ишин материалдык-техникалык жактан камсыз кылууга;

5) ден соолукту чыңдоо жана алдын алуу боюнча иш-чараларды жана саламаттык сактоо жаатындагы башка максаттуу программаларды каржылоо жолу менен саламаттык сактоону колдоо жана өнүктүрүүгө;

6) бекитилген бюджеттин чегинде каражаттарды максаттуу иш-чараларга багыттоо аркылуу саламаттык сактоо уюмдарынын туруктуулугун жана финансылык тобокелдиктерин минималдаштырууга.

Финансылык жана экономикалык көрсөткүчтөр

2022-жылы ММК Фондунун аймактык башкармалыктары 145 саламаттык сактоо уюмдары менен келишим түзгөн, анын ичинде:

- 61 Жалпы дарыгерлик практика борбору (ЖДПБ), анын ичинде 689 Үй-бүлөлүк дарыгерлер тобу (ҮДТ) жана 1059 фельдшердик-акушердик пункт (ФАП);

- 54 оорукана, анын ичинде 10 республикалык борбор жана 9 аймактык оорукана;

- 17 Үй-бүлөлүк медицина борборлору (ҮМБ);

- Бишкек жана Ош шаарларында 2 шашылыш жардам борбору;

- 11 стоматологиялык клиника.

2023-жылдын 1-январына карата дарыканалардын чекене тармагы менен фармацевтикалык ишканалар жана дарыканалар менен 335 дарыкана жана 630 дарыкана пункттары менен жеңилдетилген дары-дармек менен камсыздоо боюнча 176 келишим түзүлгөн.

Мындан тышкары, ММК фонду бешинчи стадиядагы өнөкөт бөйрөк жетишсиздиги менен ооруган бейтаптарга гемодиализ кызматын көрсөткөн 38 саламаттыкты сактоо уюмдары, анын ичинде 35 жеке менчик медициналык борбор жана 3 мамлекеттик оорукана (Ысык-Көл, Нарын жана Талас областтык бириккен ооруканалары) менен келишим түзгөн.

Отчеттук мезгил ичинде ММК фонду менен келишим боюнча иштеген республиканын ооруканаларында 1 085 745 адам дарыланган, анын ичинен: жалпы ооруканаларда 1 058 996 учурда; кургак учукка каршы ооруканаларда – 6 009 учурда; адистештирилген ооруканаларда (онкология, психиатрия) - 20 740 учурда.

2022-жылы социалдык категориялар боюнча дарыланган оорулардын түзүмүндө оорунун эң көп санын 18 жашка чейинки балдар түзөт - 34,6 %; камсыздандырылбагандар - 24,3 %; пенсионерлер - 16,3 %; иштегендер - 8,5%; фермерлер жана жеке ишкерлер – 8,5 %; социалдык жөлөкпул алгандар - 8,3%; башкалар - 1,7 %.

ММК Фонду республиканын калкына медициналык кызмат көрсөтүүгө 6 642 968 адамга финансылык колдоо көрсөтөт, анын ичинен 4 722 023 адам милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча камсыздандырылган (2023-жылдын 1-январына карата).

Аймактын аталышы	ҮМБ/ЦО ВП саны	01.01.2023- жылга карата катталган калктын саны	Анын ичинде милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча камсыздандырылгандардын саны	%
Бишкек ш.	10	1 167 485	822 549	71

Чуй областы	11	1 084 576	737 915	68
Ош областы	11	1 626 608	1 169 318	72
Баткенская область	9	544 513	383 846	71
Жала-Абад областы	19	1 219 794	869 568	72
Ысык-Көл областы	8	480 301	353 990	74
Нарын областы	5	270 880	207 764	77
Талас областы	5	248 811	177 163	72
Жалпы	78	6 642 968	4 722 023	71

“ММК фондунун 2022-жылга бюджетти жана 2023-2024-жылдарга болжолу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы

Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңеши тарабынан 2022-жылдын 25-апрелинде кабыл алынган “ММК фондунун 2022-жылга бюджетти жана 2023-2024-жылдарга болжолу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык, ММК фондунун 2022-жылга бюджетти кирешелер боюнча 20 255,5 миллион сомго жана чыгашалар боюнча 20 255,5 миллион сомго суммасында бекитилди.

Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңеши тарабынан 2023-жылдын 25-январында кабыл алынган “ММК фондунун 2022-жылга бюджетти жана 2023-2024-жылдарга болжолу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы менен ММК фондунун 2022-жылга бюджетти кирешелер жагынан 24 951,9 млн сом жана чыгашалар 24 951,9 млн сом суммасында такталды. ММК фондунун бюджетти 4 696,4 млн сомго көбөйтүлдү, анын ичинен:

- Республикалык бюджеттен ассигнованиелер 3 924,1 млн сомго көбөйдү;
- Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Социалдык фонддун бюджетинен которулган каражаттар 462,4 миллион сомго көбөйдү;
- ММК фондунун башка кирешелери 18,0 млн.сомго;
- Эл аралык уюмдардан трансферттер 16,0 млн. сомго кыскарган;
- Акы төлөнүүчү кызматтарды көрсөтүүдөн түшкөн каражаттар 307,9 млн. сомго (кошумча төлөмдөрдөн түшкөн каражаттарды кошкондо 137,8 млн. сом).

Эл аралык уюмдардан трансферттердин 16,0 млн. сомго азайышын эске албаганда, ММК фондунун бюджетти иш жүзүндө 4 712,4 млн. сомго көбөйтүлгөн.

ММК фондунун 2022-жылга бюджетинин аткарылышы

Аудит жүргүзүү учурунда ММК фондунун 2022-жылга бюджетинин аткарылышы Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңеши тарабынан кабыл алына элек болчу (“Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу ММК фондунун 2022-жылга бюджетинин аткарылышы жөнүндө отчетту бекитүү тууралуу” Мыйзам долбоорунун маалыматтары пайдаланылды). ММК Фондунун 2022-жылга бюджетинин аткарылышы 1-теркемеде тиркелет.

Бюджеттин иш жүзүндөгү аткарылышы ММК фондунун 2022-жылга бюджетти жөнүндө мыйзамдын кирешелери боюнча 428,7 млн. сомго, чыгашалар боюнча 1022,3 млн. сомго көрсөтүлгөн параметрлери аткарылбаганын көрсөттү.

Жыйынтыгында, ММК фондунун 2022-жылга бюджетти кирешелер боюнча 24 523,2 млн. сом суммасында, чыгашалар боюнча 23 929,6 млн. сом суммасында аткарылып, кирешелер чыгашалардан 593,6 млн. сомго ашыкча аткарылды.

2022-жылга ММК Фондунун бюджетинин кирешелери

Аныкталды/Корутунду: Бюджетке киргизилген мыйзамдык өзгөртүүлөр ММК Фондунун бюджетинин толук аткарылышына өбөлгө түзгөн эмес. Алсак, 2022-жылга ММК Фондунун бюджетинин такталган кирешелери 24 951,9 млн. сом суммасында, иш жүзүндө аткарылышы 24 523,2 млн. сомду түздү же ММК фондунун бюджетинин киреше бөлүгү 428,7 млн. сомго аткарылган жок (ММК Фондунун бюджетинин кирешелери 432,0 млн. сомго аткарылган эмес, башка кирешелер 3,3 млн. сомго ашык аткарылганын эсепке албаганда).

Сунуш: Отчеттук мезгил үчүн ММК Фондунун бюджетинин киреше бөлүгүнүн бекитилген жана такталган көрсөткүчтөрүн сапаттуу аткаруу камсыз кылынсын.

2022-жылга ММК Фондунун бюджетинин киреше бөлүгүнүн аткарылышы

ММК фондунун 2022-жылга бюджетинин киреше бөлүгү 98,3 %га аткарылды. ИДПдагы кирешенин үлүшү 2,7 %ды түзсө, өткөн жылдын ушул мезгилинде бул көрсөткүч 2,9 %ды түзгөн. 2021-жылга салыштырмалуу кирешелердин түшүүсү 4 979,1 млн. сомго же 20,3 %га өскөн. 2022-жылы эл аралык уюмдардан трансферттерди кошпогондо, бардык булактарда өсүш байкалат. 2022-жылга кирешенин аткарылышы кирешенин төмөнкү түрлөрү боюнча түзүлөт:

- республикалык бюджеттен ММК Фондунун бюджетине чегерилген каражаттар боюнча иш жүзүндө аткарылышы 19 246,7 млн.сомду түздү, бул такталган көрсөткүчтөрдөн 292,1 млн. сомго аз же 98,5 %га аткарылды. Базалык мамлекеттик медициналык камсыздандырууну ишке ашырууга багытталган чегерүүлөрдүн үлүшү ММК фондунун бюджетинин кирешелеринин түзүмүндө 78,6 %ды түзөт. 2021-жылга салыштырмалуу кирешелер 4426,6 млн. сомго, же 29,9 %га көбөйгөн (2022-жылга ассигнованиелер мыйзам боюнча 3 924,1 млн. сомго көбөйгөн);

- Социалдык фонддун бюджетинен ММК Фондунун бюджетине чегерилген каражаттар боюнча иш жүзүндө аткарылышы 3 541,6 млн.сомду түздү же такталган көрсөткүчтөрдүн аткарылышы 100,0 %ды түздү. Милдеттүү медициналык камсыздандырууга багытталган каражаттардын үлүшү ММК фондунун бюджетинин кирешелеринин түзүмүндө 14,4 %ды түзөт. 2021-жылга салыштырмалуу кирешелер 799,5 млн сомго же 29,2 %га өскөн (2022-жылга каражаттар мыйзам боюнча 462,4 млн. сомго көбөйгөн);

- ММК фондунун башка кирешелери боюнча иш жүзүндөгү көрсөткүчтөр 33,3 млн. сомду түздү, бул такталган көрсөткүчтөрдөн 3,3 млн. сомго көп же такталган көрсөткүчтөрдүн аткарылышы 111,0 %ды түздү.

Республиканын калкын медициналык кызматтар менен толук камсыз кылуу максатында милдеттүү медициналык камсыздандыруу системасына кирбеген адамдарга милдеттүү медициналык камсыздандыруу полистерин

(ММК полиси) сатып алуу укугу берилди, анын наркы Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигине караштуу Монополияга каршы жөнгө салуу кызматы менен макулдашуу боюнча ММК фонду тарабынан эсептелген.

ММК Фондунун 2022-жылга бюджетинде ММК полистерин чыгаруудан түшкөн каражаттар алгач 12,0 млн. сом өлчөмүндө бекитилген. Ошол эле учурда, 2022-жылы 16,5 млн. сомго 62 053 милдеттүү медициналык камсыздандыруу полистери берилген, анын ичинен:

- камсыздандырылбаган жарандар - 9,4 млн. сом суммасында 6341 полис;
- чет өлкөлүк жарандар - 7,1 млн. сом. суммасында 788 полис;
- кайрылмандар - 0,03 млн. сом суммасында 3 полис;
- кош бойлуу аялдарга – 54 921 полис бекер берилген.

Мындан тышкары, ММК фондунун бюджетин аткаруу процессинде саламаттык сактоо уюмдарынын ММК фондунун бюджеттик каражаттарын мыйзамсыз же максатсыз пайдаланышынын натыйжасында текшерүүчү органдар тарабынан өндүрүлгөн 16,8 млн. сом суммасында киреше бөлүгүнө каражаттар түшкөн.

- эл аралык уюмдардан трансферттер боюнча иш жүзүндө аткарылышы 101,7 млн. сомду түздү, бул такталган көрсөткүчтөрдөн 36,3 млн. сомго аз же такталган көрсөткүчтөрдүн аткарылышы 73,7 %ды түздү. Трансферттердин үлүшү ММК фондунун бюджеттик кирешелеринин түзүмүндө 0,4 %ды түзөт. 2021-жылга салыштырмалуу кирешелер 17,7 млн. сомго же 14,8 %га азайган.

Бекитилген бюджетте эл аралык уюмдардан трансферттердин (гранттык каражаттардын) түшүү бөлүгүнүн киреше бөлүгүндө 154,0 млн. сом суммасында болжолдонгон. 2022-жылы ММК Фондунун топтоо эсебине эл аралык финансы институттарынан 101,7 млн. сом түшкөн, анын ичинде:

- Азия өнүктүрүү банкынын долбоорунун алкагында инфекциялык бөлүмдөрдү оңдоо боюнча иш-чараларды каржылоого 82,8 млн. сом суммасында стационардык кызмат көрсөтүүчү сегиз саламаттык сактоо уюмдарын тандап алган;

- Дүйнөлүк банктын долбоорунун алкагында стационардык кызмат көрсөтүүчү саламаттык сактоо уюмдарын оңдоо боюнча иш-чараларды каржылоого 4,5 миллион сом өлчөмүндө;

- “Ден соолук кербени” долбоору боюнча 14,4 млн. сом суммасында айылдык жана жетүүгө кыйын аймактардын калкынын арасында оорулардын алдын алууну жана аныктоону жакшыртуу боюнча иш-чараларды республикалык бюджеттен каржылоого.

- акы төлөнүүчү кызматтарды көрсөтүүдөн түшүүлөр боюнча иш жүзүндөгү көрсөткүчтөр 1328,8 млн. сомду түздү, бул көрсөтүлгөн көрсөткүчтөн 103,7 млн. сомго аз же такталган көрсөткүчтөрдүн аткарылышы 92,8 %ды түздү.

ММК фондунун бюджеттик кирешелеринин түзүмүндө акы төлөнүүчү кызмат көрсөтүүлөрдүн үлүшү 5,4 %ды түзөт. 2021-жылга салыштырмалуу кирешелер 122,8 млн. сомго көбөйгөн же 10,2 %га өскөн.

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 15-июлундагы № 391-р буйругунун жана Кыргыз Республикасынын Жогорку

Кеңешинин Бюджет, экономикалык жана фискалдык саясат боюнча комитетинин 2022-жылдын 26-сентябрындагы чечимине ылайык, 2022-жылдын башына карата саламаттык сактоо уюмдарынын атайын эсептериндеги акча каражаттарынын калдыктарынын эсебинен ММК фондунун бюджетинин киреше жана чыгаша бөлүктөрүн 81,1 млн. сомго көбөйтүп, акы төлөнүүчү кызматтарды көрсөтүүдөн түшүүлөрдү эсепке алуу менен такташты.

Иш жүзүндө ММК фондунун 2022-жылга бюджетинин аткарылышынын жыйынтыгы боюнча жыл башына топтоо эсебиндеги каражаттардын калдыгы 271,1 млн. сомду түздү.

2018-жылдан 2022-жылга чейин республикалык бюджеттен ММК

Фондунун бюджетинин киреше бөлүгүн аткаруу динамикасы (млн. сом менен)

	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.
Жаңыртылган план	10 566,7	11 129,2	13 244,5	14 842,0	19 538,8
Факты	10 466,7	10 739,2	13 244,5	14 820,2	19 246,7
% аткарылышы	99,1	96,5	100	99,9	98,5
Четтөө	- 100,0	- 390	0,0	21,8	292,1
Жалпы көлөмдүн %	70,6	70,5	77,3	76,1	78,4

Республикалык бюджеттен трансферттердин динамикасы алардын жылдан-жылга тынымсыз өсүшүн көрсөтүп турат. Акыркы көрсөтүлгөн 5 жылда гана алар 8 972,1 млн. сомго такталып, иш жүзүндөгү кирешелеринин өсүшү 8 780,0 млн. сомду түздү. Жалпы кирешелердеги трансферттердин деңгээли 2018-жылдагы 70,6 %дан 2022-жылы 78,4 %га чейин өстү, бул камсыздандыруу медицинасынын республикалык бюджетке көз карандылыгынын өсүшүн көрсөтөт.

Республикалык бюджеттен ММКФ трансферттери

Кыргыз Республикасынын “2022-жылга республикалык бюджетти жана 2023-2024-жылдарга болжолу жөнүндө” мыйзамына ылайык иш-чараларга каралган трансферттер 2-тиркемеде тиркелет.

2022-жылы республикалык бюджеттен трансферттерди каржылоо фактысы көрсөтүлгөн көрсөткүчтөргө 292,1 миллион сомго жеткен эмес жана 19 246,7 миллион сомду түзүп, 2021-жылдын көрсөткүчүнөн 4 426,6 миллион сомго көп аткарылган.

Республикалык бюджеттен трансферттер боюнча чыгашалардын 3924,1 миллион сомго көбөйүшү негизги мамлекеттик медициналык камсыздандыруу боюнча гана каралган жана төмөндөгүлөр менен шартталган:

- Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы № 182 “Кыргыз Республикасындагы саламаттыкты сактоо уюмдарынын кызматкерлеринин эмгек акысын төлөө шарттары жөнүндө” токтомун аткаруу үчүн саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлеринин эмгек акысын жогорулатууга 4 085,4 млн. сом бөлүнгөн;

- Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 4-ноябрындагы № 529-р буйругуна ылайык Улуттук кардиология жана терапия борборунун реанимация бөлүмүн капиталдык оңдоого 15,0 млн. сом бөлүнгөн;

- Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 14-октябрындагы № 556-р буйругуна ылайык Улуттук госпиталга жогорку технологиялык медициналык жабдууларды сатып алууга 80,0 млн сом бөлүнгөн;

- Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 26-апрелиндеги № 221-р буйругуна (Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2021-жылдын 11-январындагы № 1 токтому) ылайык, саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине жана локалдык аймактарда иштеген адамдарга компенсацияларды төлөө үчүн, ошондой эле COVID-19 коронавирустук инфекциясынын натыйжасында инфекция жуккан саламаттык сактоо уюмдарынын медициналык жана башка кызматкерлерине бир жолку компенсацияларды төлөө үчүн 130,4 млн. сом бөлүнгөн;

- Натыйжага багытталган программанын (НБП) иш-чараларын ишке ашырууга республикалык бюджеттен которулган каражаттардын бөлүгүндө 386,7 млн. сом кыскартылган.

Жогоруда айтылгандардан келип чыгат, республикалык бюджеттен трансферттердин көбөйүшү, олуттуу инфляциялык процесстерге карабастан, негизинен саламаттык сактоо уюмдарынын штаттык санын сактоо менен шартталган, мында компенсациялардын кээ бир ставкаларынын өсүшү жылдар бою өзгөрбөй турган.

Алсак, “Кыргыз Республикасында жарандарды медициналык камсыздандыруу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык пенсионерлер, 16 жашка чейинки балдар, социалдык жөлөкпул алган адамдар, жумушсуз жарандар, студенттер жана аскер кызматчылары үчүн республикалык бюджеттен 1,5 эсептик көрсөткүчтөн же 150 сомдон жылына 1 адамга каражат бөлүнөт, ал 2000-жылдан бери өзгөрүлбөйт.

2022-жылы аталган категориядагы жарандарга республикалык бюджеттен 456,1 млн. сом бөлүнгөн, мында 01.01.2023-жылга карата калктын бул категориясы боюнча ҮДТга 3 364 295 жаран катталган, ал эми стационарларда болгону 591,0 миң адам дарыланган, бул үчүн ММК фондунун бюджетинен 2 684,8 млн. сом төлөнгөн же республикалык бюджеттен камсыздандырылган көрсөтүлгөн категорияга чыгымдар ММК бюджетинен 2 228,7 млн. сом төлөнүп жатат.

Ошол эле учурда, иштеген жарандардан 3 533,7 млн. сом көлөмүндө камсыздандыруу төгүмдөрү түшкөн, бирок чыгашалар болгону 717,9 млн. сомду түзгөн. Башкача айтканда, иштеп жаткан жарандардын ММК камсыздандыруу төгүмдөрүнүн эсебинен камсыздандырылган калктын социалдык категорияларын дарылоо боюнча чыгымдар төлөнөт.

Мында, республикалык бюджеттен каралган жана төлөнгөн трансферттер боюнча Кыргыз Республикасынын Финансы министрлиги менен ММКФнын ортосунда салыштыруу актылары белгиленбейт, ал эми мыйзамдарга ылайык медицинаны базалык камсыздандырууга каржылоо жүргүзүлөт. Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 01.01.2023-жылга карата 292,1 млн. сомго карызы да катталган эмес.

ММКФнын Социалдык фонддун бюджетинен трансферттери

“Кыргыз Республикасынын Социалдык фондунун 2022-жылга бюджетти жана 2023-2024-жылдарга болжолу жөнүндө” жана “Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министирлигине караштуу ММК Фондунун 2022-жылга

бюджети жана 2023-2024-жылдарга болжолу жөнүндө” мыйзамдарына ылайык ММК фондуна төмөнкү өлчөмдөрдө чегерүүлөр каралган:

Аталышы (миң сом)	Бекитилген план	Такталган план	Аткаруу	Чегтөө
Милдеттүү медициналык камсыздандырууга КР Социалдык фондунун бюджетинен алынган каражаттар	3 079 112,0	3 541 558,0	3 541 558,0	0,0
Баары	3 079 112,0	3 541 558,0	3 541 558,0	0,0

2022-жылы Милдеттүү медициналык камсыздандыруу каражаттары 3 541 558,0 миң сом суммасында такталган же 462 446,0 миң сомго көп.

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Социалдык фонду (Абжапаров Т.Ж., Рыскулов Т.) менен ММКФнын (Шабданов М.Т., Ишеналиев М.С.) ортосунда түзүлгөн аудитке берилген өз ара эсептешүүлөрдү (датасыз) салыштыруу актысынан эскертүүсү төмөнкүдөй:

- Социалдык фонддун Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун каражаттары боюнча карызы 01.01.2022-жылга карата 20 524,8 миң сомду түздү;

- 2022-жылы камсыздандыруу төгүмдөрүн иш жүзүндө жыйноо 3 810 134,7 миң сомду түздү;

- Кыргыз Республикасынын Социалдык фондунун административдик чыгымдары 3,0 % өлчөмүндө 114 304,0 миң сомду түздү;

- Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын 30.09.2021-жылдагы № 01-23/174 жазма буйругуна ылайык, 1,5 % чегерүү 2020-жылы 36 272,6 миң сомду түзгөн;

- ММК Фондуна 3 541 558,0 миң сом которулган;

- Социалдык фонддун Милдеттүү медициналык камсыздандыруу каражаттары боюнча карызы 01.01.2023-жылга карата 211 070,2 миң сомду түздү.

Аныкталды/Корутунду:

2022-жыл үчүн Социалдык фонд менен ММК Фондунун ортосунда түзүлгөн өз ара эсептешүүлөрдү салыштыруу актысында Социалдык фонд тарабында дебет боюнча 3 655,9 млн. сом, кредит боюнча 3 846,4 млн. сом, ал эми ММК фонду тарабында дебет боюнча 3 810,1 млн. сом, кредит боюнча 114,3 млн. сом көрсөтүлгөн. ММКФ позицияларын чагылдыруу боюнча салыштыруу актысы дебет боюнча 36,3 млн. сомго, кредит боюнча 3 541,6 млн. сомго туура эмес көрсөтүлгөн.

КР ССМ караштуу ММКФнын 25.07.2023-жылдагы № 04-2/1493 катына ылайык, 12.07.2023-жылдагы салыштыруу актысына кайрадан кол коюу жолу менен КР ССМ алдындагы ММКФ менен КР Социалдык фондунун ортосунда 2022-жылга карата дебеттик бөлүктү 36,3 млн. сомго жана кредиттик бөлүктү 3541,6 млн. сомго көбөйтүү боюнча ММКФнын көрсөткүчтөрүнө тийиштүү түзөтүүлөр киргизилген.

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 25.12.2018-жылдагы 137-П буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча жобого” ылайык, 4-параграф, өз ара салыштыруу актыларын түзүү чегерилген

милдеттенмелердин, которулган суммалардын (акча каражаттарынын кыймылынын) негизинде ишке ашырылат жана отчеттук мезгилдин башталышына карата болгон карыздарды эске алуу менен отчеттук датага калдык чыгарылат.

Көрсөтүлгөн өз ара эсептешүүлөрдү салыштыруу актысында ММК каражаттарын факт жүзүндө жыйноо жана көрсөтүлгөн каражаттар гана бар, бул факт жүзүндөгү карызды түзүү үчүн жетиштүү факт болуп саналбайт. Ошентип, Милдеттүү медициналык камсыздандырууну башкарууну жөнгө салуучу колдонуудагы мыйзамдарга ылайык мекемелер жана уюмдар үчүн камсыздандыруу төгүмдөрүн өзүнчө категориялар боюнча бөлүштүрүү менен отчеттуулук каралган: пенсиялык фонддун, МПТФнын, ММКФнын жана ЭТФнын каражаттары.

Ошону менен бирге, ММК фондуна камсыздандыруу төлөмдөрүн төлөөчүлөрдүн отчеттук маалыматтарына ылайык, ММК каражаттарын эсептөө боюнча маалыматтар берилбейт, же ММКФ Милдеттүү медициналык камсыздандырууга эсептелген каражаттар жөнүндө маалыматтарга ээ эмес жана Социалдык фонддун бюджетинен алынган каражаттар боюнча кирешелерди түзүү маселесинде толугу менен Социалдык фондго көз каранды. Ошол эле учурда, үстүбүздөгү жылга Социалдык фонддун бюджетин жөнүндө мыйзамдарда “ММК Фондун каржылоонун” суммасы гана бекитилген, ал 2022-жылга 3 541,6 млн. сомду түзгөн, бирок бул жылы эмгек акыны жогорулатууга саламаттык сактоо системасында гана кошумча 4 085,4 млн. сом бөлүнгөн.

2022-жылы ММК Фонду Кыргыз Республикасынын Социалдык фондунун дарегине чогултулган Милдеттүү медициналык камсыздандыруу төгүмдөрүнүн толук көлөмүн ММКФнын карамагына өткөрүп берүү зарылдыгы жөнүндө бир нече жолу кат жөнөткөн. Негиздеме катары ММК фонду төмөнкүлөрдү көрсөткөн:

1) “Кыргыз Республикасынын жарандарын медициналык камсыздандыруу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 15-беренесине ылайык, медициналык милдеттүү камсыздандыруу төгүмдөрүн жыйноону жүзөгө ашырууга ыйгарым укуктуу орган чогултулган төгүмдөрдү медициналык милдеттүү камсыздандырууга өз убагында жана толук көлөмдө берүүгө милдеттүү, ошондой эле милдеттүү медициналык камсыздандыруу каражаттарын башка максаттарда пайдаланууга укугу жок экендиги белгиленген.

2) “Кыргыз Республикасында саламаттык сактоону каржылоонун Бирдиктүү төлөөчү тутуму жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 6-беренесинин 3-абзацында милдеттүү медициналык камсыздандырууга төлөмдөрдү чогултууну жүзөгө ашырууга ыйгарым укуктуу орган Кыргыз Республикасынын бюджеттик мыйзамдарында белгиленген тартипте бирдиктүү төлөөчүнүн бюджетине милдеттүү медициналык камсыздандырууга чогултулган каражаттарды өз убагында жана толук которууну жүргүзө ашыра тургандыгы белгиленген.

ММК Фондунун Социалдык фондго 2022-жылдын 24-августундагы № 02-2/1504 жана 2022-жылдын 26-сентябрындагы № 02-2/1677 жазуу

жүзүндөгү жоопторуна ылайык, өз ара эсептешүү актыларын түзүүдө милдеттүү медициналык камсыздандырууга чогултулган төгүмдөрдүн толук көлөмү боюнча өз ара эсептешүү актыларына киргизүү зарылдыгы жөнүндө бир нече жолу айтылган.

Социалдык фонд тарабынан жүргүзүлгөн административдик чыгымдарды каржылоого ММК Фондуна берилүүчү камсыздандыруу чегерүүлөрүнөн 2022-жылы 114 304,0 миң сом (3 %) кармалгандыгын белгилей кетүү керек. Социалдык фонд тарабынан кармап калуу “Кыргыз Республикасынын Социалдык фонду жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 4-беренесинин 4-пунктунун жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 15.11.2021-жылдагы № 254 токтому менен бекитилген, “Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Кыргыз Республикасынын Социалдык фонду жөнүндө” жобонун 14-пунктунун негизинде жүргүзүлдү, ага ылайык Социалдык фонддун каражаттары келип түшкөн камсыздандыруу төгүмдөрүнүн жалпы көлөмүнүн 3 пайызынан ашпаган көлөмдө Социалдык фонддун учурдагы ишин финансылык жана материалдык-техникалык жактан камсыз кылууга жумшалат.

2022-жылга өз ара эсептешүүлөрдү салыштыруу актысын түзүүдө, ММК Фондунун 2023-жылдын 17-апрелиндеги № 02-2/765 каты менен милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча камсыздандыруу төгүмдөрүнөн 3 % кармоодогу карама-каршылык жөнүндө Социалдык фондго билдирген.

Аныкталды/Корутунду:

1. Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондуна келип түшкөн каражаттарды Социалдык фонд тарабынан администрациялоо бөлүгүндө чектеш укуктук мамилелерди жөнгө салуучу төмөнкү ченемдик укуктук актылардын ортосунда юридикалык коллизия (карама-каршылык) бар:

- “Кыргыз Республикасынын жарандарын медициналык камсыздандыруу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 15-беренесине жана “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоосун каржылоонун Бирдиктүү төлөөчү тутуму жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 6-беренесинин 3-абзацына ылайык, медициналык милдеттүү камсыздандырууга төлөмдөрдү чогултууга ыйгарым укуктуу орган чогултулган төгүмдөрдү медициналык милдеттүү камсыздандырууга өз убагында жана толук көлөмдө өткөрүп берүүгө милдеттүү, ошондой эле милдеттүү медициналык камсыздандыруу каражаттарын башка максаттарда пайдаланууга укуксуз;

- “Кыргыз Республикасынын Социалдык фонду жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 4-беренесинин 4-пунктуна жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 15.11.2021-жылдагы № 254 токтому менен бекитилген, “Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Кыргыз Республикасынын Социалдык фонду жөнүндө” жобонун 14-пунктуна ылайык Социалдык фонддун каражаттары келип түшкөн камсыздандыруу төгүмдөрүнүн жалпы көлөмүнүн 3 пайызынан ашпаган көлөмдө Социалдык фонддун учурдагы ишин финансылык жана материалдык-техникалык жактан камсыз кылууга жумшалат.

2. “Кыргыз Республикасынын Социалдык фонду жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 4-беренесинин 4-пунктунда жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 15.11.2021-жылдагы № 254 токтому менен бекитилген, “Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Кыргыз Республикасынын Социалдык фонду жөнүндө” жобонун 14-пунктунда Социалдык фонддун учурдагы ишин финансылык жана материалдык-техникалык жактан камсыз кылууга каражаттарды кармап калуунун белгиленген пайызы көрсөтүлгөн эмес, ал эми 0-3 пайыз интервалында белгиленген.

Сунуш:

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине:

“Кыргыз Республикасынын жарандарын медициналык камсыздандыруу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 15-беренеси менен, “Кыргыз Республикасында саламаттык сактоону каржылоонун Бирдиктүү төлөөчү тутуму жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 6-беренесинин 3-абзацы менен, “Кыргыз Республикасынын Социалдык фонду жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 4-беренесинин 4-пункту менен, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 15.11.2021-жылдагы № 254 токтому менен бекитилген, “Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Кыргыз Республикасынын Социалдык фонду жөнүндө” жобонун 14-пунктунун ортосундагы юридикалык коллизияны чечүү үчүн, тиешелүү чечмелөө же жаңы актыны кабыл алуу, эскисин жокко чыгаруу, колдонуудагы актыга өзгөртүүлөрдү же тактоолорду киргизүү боюнча чаралар көрүлсүн.

Учурдагы ишти финансылык жана материалдык-техникалык жактан камсыз кылууга каражаттарды кармап калууга укук Социалдык фондго калтырылганда, кармап калуунун негиздүү белгиленген пайызы белгиленсин.

Аныкталды/Корутунду: Салыштыруу актысына ылайык 2022-жыл үчүн камсыздандыруу төгүмдөрүн иш жүзүндө жыйноо 3810,1 млн. сом көлөмүндө көрсөтүлгөн. Мында, Кыргыз Республикасынын Социалдык фондунун бюджетинин аткарылышы жөнүндө отчетко ылайык 2022-жыл үчүн кирешелер бардыгы 81563,9 млн.сомду түздү, анын ичинде милдеттүү медициналык камсыздандыруу фонду боюнча 3695,8 млн. сом же аудиттин белгисиз себептери боюнча 114,3 млн. сомго аз, административдик чыгымдарга 3% кармап калуу боюнча (3810,1-3695,8). Чыгашалар бардыгы 71181,8 млн.сомду түздү, анын ичинде ММК фондуна 3541,6 млн. сом которулду, Кыргыз Республикасынын Эсеп палатасынын 2021-жылдын 30-сентябрындагы № 01-23/174 жазма буйругуна ылайык, 2020-жылга милдеттенмесин ММК Фонду тарабынан 36,3 млн. сом суммасында которууну эске алуу менен.

ММК боюнча түшкөн каражаттар менен ММК фондунун бюджетине киргизилген каражаттардын ортосундагы айырма 154,2 млн.сомду (3695,8-3541,6) түздү. Салыштыруу актысына ылайык, Социалдык фонд тарабынан 2022-жыл үчүн ММК фондуна тийиштүү 3695,8 млн.сом көлөмүндө каражаттардан иш жүзүндө 3505,2 млн. сом которулган же 190,6 млн. сомго (3695,8-3505,2) түшүүлөр камсыздалган эмес.

Социалдык фонд аудит жүргүзүү учурунда 01.01.2022-жылга карата 20,5 млн. сом өлчөмүндөгү карызды эске алуу менен ММКФ алдында 211,1 млн. сом (190,6+20,5) суммасындагы милдеттенмелерди аткарган эмес.

Социалдык фонд тарабынан 211,1 млн. сом өлчөмүндөгү каражаттар боюнча коммерциялык банктардагы эсептердеги акча каражаттарынын калдыктары боюнча пайыздар Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын 2023–жылдагы орточо эсептик ченине жараша - 13,0 %, 13,5 млн. сом суммасына эсептик түрдө алынган болушу мүмкүн ($211,1 * 6,4\% (13/365 * 181)$).

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Социалдык фонду ММК фондунун бюджетине 01.01.2023-жылга карата абал боюнча милдеттенмелерди ММК фондунун бюджетине 211,1 млн.сом өлчөмүндө которуу жолу менен толук көлөмдө аткарсын.

Аныкталды/Корутунду: Салыштыруу актысына ылайык, Социалдык фонддун ММК фондуна 01.01.2022-жылга карата карызы 20,5 млн.сомду түздү, ал азыркы учурга карата тындырылбаган же ММК каражаттары Социалдык фонддун эсептеринде 1 жыл 6 ай турат.

Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын 30.09.2021-жылдагы 01-23/174 нумурлуу жазма буйругуна ылайык, 1,5 % чегерүү 2020-жылга 36,3 млн.сомду түздү, ал 22.12.2022-жылы же дээрлик 2 жыл өткөндөн кийин которулган.

Көрсөтүлгөн каражаттар боюнча Социалдык фонд тарабынан коммерциялык банктардын эсептериндеги акча каражаттарынын калдыктары боюнча пайыздар Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын 2021–жылы – 6,75%, 2022-жылы - 12,8% орточо эсептик ченине жараша 9,6 млн. сом суммасына эсептелинген, анын ичинде: 20,5 млн. сом боюнча 2,7 млн. сомго эсептелген ($20,7 * 6,75\%$)+($20,7 * 6,4\%$), 36,3 млн. сом боюнча 6,9 млн. сомго эсептелген ($36,3 * 6,75\%$)+($36,3 * 12,4\% (10/365 * 355)$).

Сунуш:

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине:

2023-жылдын 1-январына карата ММК фондунун бюджетине ММК каражаттарынын өз убагында жана толук эмес которулушуна күнөөлүү Социалдык фонддун кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Социалдык фондуна:

ММК фондунун бюджетине ММК каражаттарынын өз убагында жана толук которулушу камсыз кылынсын.

Аныкталды/Корутунду: “Мамлекеттик социалдык камсыздандыруу боюнча камсыздандыруу төгүмдөрүнүн тарифтери жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын фермердик чарбаларды камсыздандыруу бөлүгүндө жетишсиз администрациялангандыгына байланыштуу Социалдык фонддун бюджетинен камсыздандыруу төгүмдөрүн төлөө 26,2 млн.сомду түздү. Жогоруда аталган Мыйзамдын 5-беренесине ылайык “дыйкан (фермер) чарбалары үчүн камсыздандыруу төгүмдөрүнүн тарифтеринин ставкалары” фермерлер камсыздандыруу төгүмдөрүн жерине жараша төлөшөт, анын 10 % медициналык камсыздандырууга кетет. Кыргыз Республикасынын Социалдык

фондунун отчету боюнча юридикалык жакты түзбөгөн дыйкан (фермер) чарбаларынын камсыздандыруу төгүмдөрү 261,9 млн. сомду түзөт, эгерде ММКга 10 % эсептелсе суммасы 26,2 млн. сомду түзөт. Мында, 44375 фермердин медициналык кызмат көрсөтүүлөргө чыгашалары 344,7 млн. сомду же ММК төлөмдөрүнөн 13 эсе көп түздү. Фермерлерди дарылоо боюнча чыгымдар иштеген жарандардын камсыздандыруу төгүмдөрүнүн эсебинен жабылат.

Ошентип, ММК каражаттары боюнча Социалдык фонддун чегерилген милдеттенмелери жок болгон учурда ММК каражаттарын түзүүнүн аныктыгы, ошондой эле Социалдык фонддун администрациялык чыгымдарына келип түшкөн ММК суммаларынын 3,0 % мыйзамсыз кошуп эсептөө жана кармап калуу боюнча пикир аудит тарабынан билдирилбейт.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Социалдык фондуна:

ММК каражаттарын так түзүү максатында, ММК каражаттары боюнча Социалдык фонддун милдеттенмелерин ачык-айкын чегерүү жүргүзүлсүн.

Социалдык фонддун администрациялык чыгымдарына келип түшкөн ММК суммаларынан 3,0% мыйзамсыз чегерүү жана кармап калуу токтотулсун.

ММК Фондунун 2022-жылга бюджетинин чыгаша бөлүгү

“ММК Фондунун 2022-жылга бюджетин жана 2023-2024-жылдарга болжолу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында ММК фондунун чыгашалары алгач 20 255,5 млн. сом суммасында бекитилген, 24 951,9 млн. сом суммасында такталган же 4 696,4 млн. сомго көбөйтүлгөн, алардын ичинен:

- COVID-19 боюнча кызматкерлерге компенсациялык төлөөлөргө чыгашалар 134,9 млн. сомго көбөйтүлдү;

- “Бирдиктүү төлөөчү” боюнча ММК фондунун чыгашалары 4 635,8 млн. сомго көбөйтүлдү;

- ММК Фондунун аппаратын жана ведомстволук мекемелерин күтүүгө чыгашалар 17,1 млн. сом суммасына азайтылган;

- ММК фондунун камсыздандыруу запасына чыгашалары 38,5 млн. сомго көбөйтүлдү;

– ММК Фондунун мамлекеттик программаларга, иш-чараларга жана төлөмдөргө, техникалык жабдууну жакшыртууга, борбордук аппаратты (мындан ары - БА) жана ведомстволук мекемелерди (мындан ары - ММКФ АБ) маалыматтык камсыздоого, полистерди жана рецептуралык бланктарды даярдоого чыгымдары 95,7 млн.сом суммасына азайтылган.

ММК Фондунун 2022-жылга бюджетинин такталган чыгашалары 24951,9 млн.сом суммасында, иш жүзүндө аткаруу 23929,6 млн. сомду түздү же ММК фондунун бюджетинин чыгаша бөлүгү 1022,3 млн. сомго аткарылган жок. Чыгашалардын түрлөрү боюнча ведомстволук классификация боюнча 2022-жылдын такталган планына жана 2021-жылдын фактысына карата аткарылышы төмөнкүдөй:

2022-жылга ММК Фондунун

бюджетинин чыгаша бөлүгүнүн аткарылышы

2022-жылга ММК Фондунун бюджетинин чыгаша бөлүгү 23 929 632,6 млн сомго (такталган план 24 951 939,5 млн. сом) же 95,9 %га аткарылды. Ички дүң

продукцияга карата ММК фондунун бюджетинин жалпы чыгашалары 2,65 %ды түзсө, өткөн жылдын ушул мезгилинде бул көрсөткүч 2,9 %ды түзгөн. 2021-жылга салыштырмалуу чыгашалар 4737,8 млн сомго же 24,7 %га көбөйүп, чыгашалардын бардык статьялары боюнча өсүш байкалган. 2022-жылга чыгашалардын аткарылышы чыгашалардын төмөнкү статьялары боюнча түзүлгөн:

- ММК Фондунун аппаратын күтүүгө кеткен чыгашалар иш жүзүндө 68,1 млн. сомду түздү, бул такталган көрсөткүчтөрдөн 5,6 млн. сомго аз же 92,3 %га аткарылды. Бул чыгашалардын үлүшү ММК Фондунун бюджеттик чыгашаларынын жалпы көлөмүндө 0,3 %ды түзөт. 2021-жылга салыштырмалуу чыгашалар 25,4 млн. сомго же 59,5 %га көбөйгөн;

- ММК Фондунун ведомстволук мекемелерин (аймактык башкармалыктарды) күтүүгө чыгашалар иш жүзүндө 128,6 млн.сомду түздү, бул көрсөтүлгөн көрсөткүчтөн 10,5 млн.сомго аз же 92,4 %га аткарылды. Бул чыгашалардын үлүшү ММК Фондунун бюджеттик чыгашаларынын жалпы көлөмүндө 0,5 %ды түзөт. 2021-жылга салыштырмалуу чыгашалар 50,0 млн сомго же 63,6 %га көбөйгөн;

- Бирдиктүү төлөөчү ММК Фондунун эпидемияга каршы күрөшүү боюнча иш-чараларына чыгымдарына кызматкерлерге COVID-19дан улам кызматкерлердин ден соолугуна келтирилген зыяндын ордун толтуруу үчүн компенсациялык төлөмдөргө 79 саламаттыкты сактоо уюмуна (мындан ары - ССУ) 194,7 млн. сомго (анын ичинде 2022-жылдын 1-январына карата калдык 1,0 млн. сом), капиталдык салымдарга АӨБ долбоору боюнча 15 саламаттыкты сактоо уюмуна 82,9 млн сомго, Дүйнөлүк банктын долбоору боюнча 4 саламаттык сактоо уюмуна 4,5 млн. сомго. Жалпысынан иш жүзүндө 282,1 млн. сомду түзүп, такталган көрсөткүчтөрдөн 122,7 млн. сомго аз же 69,7 %га аткарылган. Бул чыгашалардын үлүшү ММК Фондунун бюджеттик чыгашаларынын жалпы көлөмүндө 1,2 %ды түзөт. 2021-жылга салыштырмалуу чыгашалар 1226,2 млн сомго же 81,3 %га кыскарган;

- Бирдиктүү төлөөчү ММК Фондусунун 147 ССУ жана “Ден соолук кербени” (БМ жана ЖОК) чыгашалары боюнча иш жүзүндөгү аткарылышы 21 625,8 млн. сомду түздү (анын ичинде гемодиализ кызматын каржылоо 17,6 млн. сом, анын ичинен: Ысык-Көл – 7 млн. сомго, Нарын – 4,9 млн. сомго жана Талас – 5,7 млн. сомго аймактык ооруканалар) такталган көрсөткүчтөрдөн 545,2 млн сомго же 97,5 %га аз аткарылган. Бул чыгашалардын үлүшү ММК фондунун бюджеттик чыгашаларынын жалпы көлөмүндө 90,4 %ды түзөт. 2021-жылга салыштырмалуу чыгашалар 5555,3 млн сомго же 34,6%га көбөйгөн;

- Бирдиктүү төлөөчү ММК фондунун мамлекеттик программаларга, иш-чараларга жана төлөмдөргө (гемодиализ – 3 саламаттык сактоо уюму жана 34 жеке уюм, кошумча пакет (50%) жана МКП (100%) 209 дарыкана үчүн) чыгашалары боюнча иш жүзүндө аткарылганы 1810,6 млн.сомду түздү, бул көрсөтүлгөн көрсөткүчтөрдөн 21,9 млн сомго аз же 98,8 %га аткарылды. Бул чыгашалардын үлүшү ММК Фондунун бюджеттик чыгашаларынын жалпы көлөмүндө 7,6 %ды түзөт. 2021-жылга салыштырмалуу чыгашалар 330,0 млн. сомго же 22,3 %га кыскарган;

- Бирдиктүү төлөөчү ММК фондунун чыгашаларына техникалык жабдууну жакшыртууга 50,0 млн. сом бекитилип, тактоо иштери жүргүзүлүп, 6,8 млн сомду түздү. Иш жүзүндө чыгымдар жүргүзүлгөн эмес. 2021-жылы бул чыгашалар жүргүзүлгөн эмес;

- ММК фондунун ММКны маалыматтык камсыздоого чыгашалары боюнча иш жүзүндө аткарылышы 11,4 млн. сомду түздү, бул такталган көрсөткүчтөрдөн 12,2 млн. сомго аз же 48,3 %га аткарылды. Бул чыгашалардын үлүшү ММК Фондунун бюджеттик чыгашаларынын жалпы көлөмүндө 0,05 %ды түзөт. 2021-жылга салыштырмалуу чыгашалар 3,0 млн сомго же 22,3 %га көбөйгөн;

- ММК фондунун ведомстволук мекемелерин маалыматтык камсыздоого ММК Фондунун чыгашалары боюнча иш жүзүндө 2,8 млн. сомду түздү, бул такталган көрсөткүчтөрдөн 1,8 млн. сомго аз же 61,7 %га аткарылды. Бул чыгашалардын үлүшү ММК фондунун бюджеттик чыгашаларынын жалпы көлөмүндө 0,01 %ды түзөт. 2021-жылга салыштырмалуу чыгашалар 0,06 млн сомго же 2,4 %га көбөйгөн;

- ММК Фондунун полистерди жана рецепттик бланктарды даярдоого чыгашалары боюнча иш жүзүндө аткарылышы 0,2 млн. сомду түздү, бул такталган көрсөткүчтөрдөн 0,3 млн. сомго аз же 44,0 %га аткарылды. Бул чыгашалардын үлүшү ММК Фондунун бюджеттик чыгашаларынын жалпы көлөмүндө 0,001 %ды түзөт. 2021-жылы чыгашалар боюнча маалымат болгон эмес;

- Камсыздандыруу запастары боюнча ММК фондунун чыгашаларына 256,6 млн.сом бекитилип, тактоо иштери жүргүзүлүп, 295,1 млн.сомду түздү. Иш жүзүндө чыгымдар жүргүзүлгөн эмес. 2021-жылы бул чыгашалар жүргүзүлгөн эмес.

Такталган планга жана функционалдык классификация боюнча 2021-жылга карата чыгашалардын түрлөрү боюнча 2022-жылга аткарылышы 3-тиркемеде көрсөтүлгөн.

2022-жылга ММК Фондунун бюджетинин такталган чыгашаларынын жалпы көлөмүнүн 93,0 %ын түзгөн статьялар боюнча бюджеттин олуттуу чыгашалары каралган, анын ичинен:

- Амбулатордук кызмат көрсөтүүлөр үчүн алгач 9226,6 млн сом (жалпы чыгымдардын 45,5 %), тактоодон кийин 14446,4 млн. сом (57,9 %) же 5219,7 млн. сомго көбөйгөн. Иш жүзүндө аткарылганы 14333,9 млн. сомду түзүп, такталган көрсөткүчтөрдөн 112,4 млн сомго аз же 99,2 %га аткарылган. 2021-жылга салыштырмалуу чыгашалар 4244,5 млн сомго көбөйгөн;

- Ооруканалык кызмат көрсөтүүлөр үчүн алгач 5334,3 млн сом (26,3 %), тактоодон кийин 8752,1 млн сом (35,1 %) же 3417,8 млн. сомго көбөйгөн. Иш жүзүндө аткарылганы 8445,6 млн. сомду түзүп, такталган көрсөткүчтөрдөн 306,5 млн. сомго аз же 96,5 %га аткарылган. 2021-жылга салыштырмалуу чыгымдар 485,1 млн сомго көбөйгөн.

ММКнын бардык башка иш-чараларына жалпы каржылоонун 7,0 % гана бөлүнөт, бул саламаттыкты сактоону өнүктүрүүгө чыгымдардын иш жүзүндө

өспөгөндүгүн көрсөтүп турат жана 2022-жылга төмөндөгүдөй өлчөмдөрдө каралган:

- Медициналык буюмдарга, жабдууларга жана аппараттарга адегенде 461,9 млн сом (жалпы чыгашалардын 2,3 %), тактоодон кийин 428,9 млн сом (1,7 %) же 33,0 млн сомго кыскарган. Иш жүзүндө аткарылганы 428,9 млн сомду түздү же 100,0 %га аткарылды. 2021-жылга салыштырмалуу чыгашалар 82,2 млн сомго көбөйдү;

- Саламаттыкты сактоо кызматтарына - тез жардам жана авариялык-куткаруу станциялары үчүн алгач 133,1 млн сом (0,7 %), тактоодон кийин 260,3 млн сом (1,0 %) же 127,2 млн. сомго көбөйгөн. Иш жүзүндө аткарылганы 256,2 млн сомду түзүп, такталган көрсөткүчтөрдөн 4,1 млн сомго аз же 98,4 %га аткарылган. 2021-жылга салыштырмалуу чыгашалар 80,7 млн. сомго көбөйгөн;

- Илимий-изилдөө жана тажрыйбалуу-конструктордук иштеп чыгууларга алгач 205,4 млн. сом (1,0 %), тактоодон кийин 258,7 млн. сом (1,0 %) же 53,3 млн. сомго көбөйгөн. Иш жүзүндө аткарылганы 250,9 млн. сомду түзүп, такталган көрсөткүчтөрдөн 7,8 млн. сомго аз же 96,7 %га аткарылган. 2021-жылга салыштырмалуу чыгашалар 77,1 млн. сомго көбөйдү;

- Саламаттык сактоонун башка маселелери боюнча алгач 4894,1 млн сом (24,2 %), тактоодон кийин 805,5 млн. сом (3,2 %) же 4088,6 млн. сомго кыскарган. Иш жүзүндө аткарылганы 214,0 млн. сомду түзүп, көрсөтүлгөн көрсөткүчтөрдөн 591,5 млн. сомго аз же 26,6 %га аткарылган. 2021-жылга салыштырмалуу чыгашалар 231,7 млн. сомго азайган.

ММК Фондунун бюджетинин жалпы чыгашаларынын үлүшү Бишкек шаарына 33,7 % же 8071,7 млн. сом, Ош областына 20,0 % же 4775,9 млн.сом, Жалал-Абад областына 14,8 % же 3543,0 млн.сом, Чүй областына 10,1 % же 2421,7 млн. сом, Баткен областына 7,0 % же 1684,9 млн. сом, Ысык-Көл областына 6,3 % же 1497,7 млн. сом, Нарын областына 5,0 % же 1191,0 млн. сом, Талас областына 3,1 % же 743,7 млн. сом туура келет.

2022-жылга карата республиканын облустары боюнча ММКФнын бюджетинин чыгашалары

Регион (в млн. сом)	Бекитүү.бюджет 2022-жылга	2022-жылга карата бюджетти тактоо	2022-жылдагы бюджеттин аткарылышы	2022-жылдын бюджетин тактоодон айрымасы
Бишкек	10 902,8	8 954,5	8 071,7	-882,8
Чүй облусу	1 414,0	2 464,8	2 421,7	-43,1
Ош облусу	2 891,0	4 820,9	4 775,9	-45,0
Баткен облусу	1 017,1	1 681,9	1 684,9	-3,0
Жалал-Абад облусу	2 171,6	3 561,3	3 543,0	-18,3
Ысык-Көл облусу	854,9	1 526,3	1 497,7	-28,6
Нарын облусу	627,4	1 194,6	1 191,0	-3,6
Талас облусу	376,7	747,6	743,7	-3,9
Баары	20 255,5	24 951,9	23 929,6	-837,6

Компенсациялык төлөмдөр

2021-жылдын декабрынан 2022-жылдын май айына чейин кызыл зонада иштеген жана коронавирус инфекциясы менен ооруган бейтаптарга медициналык жардам көрсөткөн медицина кызматкерлерине компенсация төлөп берүү үчүн жалпысынан 117,7 млн. сом каржыланган, анын ичинен: аймактар

боюнча: Бишкек шаары – 57,2 млн сом, Чүй областы – 25,5 млн сом, Ош областы – 12,3 млн сом, Баткен областы – 6,2 млн сом, Жалал-Абад областы – 5,6 млн. сом, Ысык-Көл областы – 6,7 млн. сом, Нарын областы – 1,1 млн. сом, Талас областы – 3,1 млн. сом.

Коронавирус инфекциясы менен ооругандардын санынын азайышына жана эпидемиологиялык абалдын жакшырышына байланыштуу республиканын калкына өз убагында сапаттуу медициналык жардам көрсөтүү үчүн, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2022-жылдын 12-апрелиндеги №438-буйругунун негизинде, кошумча резервдик инфекциялык бөлүмдөрдүн, күндүзгү ооруканалардын (стационарлардын), медициналык өткөрүү посттордун, мобилдик бригадалардын, обсерваторлордун, лабораториялардын иштери токтотулган.

2021-жылдын биринчи кварталында жана 2022-жылга өзгөчө кырдаалдын жана өзгөчө абалдын шарттарында ишке тартылган кызматкерлердин өмүрүнө жана ден соолугуна келтирилген зыяндын ордун толтуруу үчүн 72,9 млн. сом өлчөмүндө каражат бөлүнгөн, анын ичинде: аймактар боюнча: Бишкек шаарына - 23,3 млн. сом, Чүй областына - 15,4 млн. сом, Ош областына - 4,1 млн. сом, Баткен областына - 14,1 млн. сом, Жалал-Абад областына - 3,3 млн. сом, Ысык-Көл областына - 7,0 млн. сом, Нарын областына - 1,1 млн. сом, Талас областына – 4,6 млн. сом.

Гемодиализ

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2019-жылдын 29-августундагы № 441 “Бешинчи стадиядагы өнөкөт бөйрөк жетишсиздиги менен ооруган бейтаптар үчүн гемодиализ кызматын уюштуруунун жана ишке ашыруунун тартиби” токтомун аткаруу үчүн, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2019-жылдын 27-декабрындагы № 402 буйругу менен, “Бешинчи стадиядагы өнөкөт бөйрөк жетишсиздиги менен ооруган бейтаптарды бюджеттик гемодиализге которуу боюнча комиссия жөнүндө” жобосу, Кызмат көрсөтүү боюнча типтүү келишим, медициналык карта, төлөм стандарттарын эсептөө жана төлөө тартиби жөнүндө жоболору бекитилген.

ММК Фонду 38 саламаттыкты сактоо уюмдарында 5-стадиядагы өнөкөт бөйрөк жетишсиздиги (ӨБЖ) менен ооруган бейтаптар үчүн гемодиализдин бюджеттик программасын каржылоону камсыз кылды, анын ичинде Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинен гемодиализ кызматын көрсөтүүгө лицензиясы бар 35 жеке менчик медициналык борборлордо жана 3 мамлекеттик ооруканада: Ысык-Көл, Нарын жана Талас областтык бириккен ооруканаларында.

Региондор боюнча гемодиализ кызматын каржылоо жөнүндө маалымат:

Регион	Гемодиализ борборлорунун саны	Сеанстардын саны	Каржыланды (млн. сом)
Бишкек	10	138 874	652,7
Чүй облусу	4	17 909	84,2
Ош облусу	7	48 789	229,3
Баткен облусу	2	14 748	69,3
Жалал-Абад облусу	4	37 930	178,6
Ысык-Көл облусу	6	23 742	111,6
Нарын облусу	3	6 006	28,2
Талас облусу	2	9 654	45,4
Баары	38	297 652	1 399,3

Жеке гемодиализ борборлорунун жана мамлекеттик ооруканалардын жайгашуусу: Бишкек шаарында – 10 борбор, Ош областында – 7 борбор, Жалал-Абад областында – 4 борбор, Нарын областында – 2 борбор жана 1 мамлекеттик оорукана, Баткен областында – 2 борбор, Талас областында – 1 борбор. жана 1 мамлекеттик оорукана, Ысык-Көл облустында - 5 борбор жана 1 мамлекеттик оорукана, Чүй областында - 4 борбор.

“Гемодиализ» маалымат базасынын реестрине 5-стадиядагы өнөкөт бөйрөк жетишсиздиги менен ооруган бейтаптар 01.01.2022-жылы – 1922 бейтап, 31.12.2022-жылы – 2212 бейтап кирген. 2022-жылы 531 бейтап кетип, 821 бейтап келген.

2022-жылы 1426,9 млн. сом суммасында 303,6 миң гемодиализ сеансы көрсөтүлүп, 297,7 миң гемодиализ сеансына 1399,3 млн. сом каржыланган. 2022-жылдын март айынан баштап ММК Фондунда 5-стадиядагы өнөкөт бөйрөк жетишсиздиги менен ооруган бейтаптардын тизмесин түзүү жана аларды бюджеттик гемодиализге өткөрүү боюнча комиссиянын отурумдары өткөрүлүүдө. “Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу ММК фондунун 2022-жылга бюджетти жана 2023-2024-жылдарга болжолу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын № 7 тиркемесине ылайык жеке медициналык борборлорду жана гемодиализди көрсөтүүчү мамлекеттик ооруканаларды каржылоо бюджеттик программанын алкагында кызмат көрсөтүүлөр ММК Фонду аркылуу гемодиализдин ар бир сессиясы үчүн 4700 сом бирдиктүү белгиленген баа менен ишке ашырылган. Гемодиализ кызматы төмөнкү чөйрөдө көрсөтүлөт:

- диализ процедурасын өзү жүргүзүү;
- дары-дармек каражаттарын жана медициналык багыттагы буюмдарды өз убагында жана ар бир сеанстан кийин колдонуу (23төн ашык пункт);
- 53 предметтин көлөмүндө лабораториялык изилдөөлөрдү жүргүзүү;
- 10 пункттун көлөмүндө диагностикалык изилдөөлөрдү жүргүзүү;
- 11 тар адистин консультацияларын өткөрүү.

Гемодиализ кызматтарынын жогоруда көрсөтүлгөн көлөмү, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2019-жылдын 20-декабрындагы №1129-буйругу менен бекитилген “Өнөкөт бөйрөк оорусу 4-5D диагностикасы жана дарылоо жана диета терапиясынын принциптери” клиникалык колдонмосуна ылайык көрсөтүлөт.

Бюджеттик программадагы гемодиализди алган өнөкөт бөйрөк жетишсиздиги менен ооруган 5-стадиясы бар бейтаптар Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун аймактык бөлүмдөрү менен макулдашуу боюнча иштеген жеке гемодиализ борборун же мамлекеттик оорукананы эркин тандап алууга укуктуу, ошону менен пациент каалаган гемодиализ борборуна жана мамлекеттик ооруканага келип, анда ал маалымат базасы менен текшерилет жана анын катталгандыгы тастыкталгандан кийин гемодиализ сеанстары акысыз жүргүзүлөт.

Гемодиализ кызматтарын каржылоонун өсүү динамикасы

	2018	2019	2020	2021	2022
Гемодиализ	347 750,1	580 013,5	897 100,0	1 171 100,0	1 399 334,1

Республикалык бюджеттен гемодиализ кызматын каржылоонун өсүү тенденциясы байкалууда. Алсак, гемодиализ кызматын каржылоо 2018-жылы 347,8 млн сомду түзсө, 2019-жылы 2018-жылга салыштырмалуу 232,2 млн сомго (40,0 %) көбөйүү менен 580,0 млн сом, 2020-жылы 897,1 млн сом 317,1 млн сомго көбөйгөн. (35,3%), 2021-жылы 274,0 млн сомго (23,4%) көбөйүү менен 1171,1 млн. сом, 2022-жылы - 228,2 млн сомго (16,3 %) өсүү менен 1399,3 млн сом.

Аныкталды/Корутунду: ММК Фондунун аймактык башкармалыктары 2 жумада бир жолу медициналык уюмдардан жана жеке клиникалардан төлөмдөр үчүн көрсөтүлгөн гемодиализ кызматтары үчүн реестрдик эсеп-фактураны чогултат. Гемодиализ кызматын көрсөтүүчүлөр менен ай сайын жана жылдык салыштыруу отчеттору түзүлөт. Мында 5-стадиядагы өнөкөт бөйрөк жетишсиздиги менен ооруган бейтаптардын гемодиализ кызматтарын алуусу саламаттык сактоо уюмдары жана жеке клиникалар тарабынан эсепке алынат, алар кызмат көрсөтүүчүлөрдүн ак ниетсиздигинен улам кызмат көрсөтүү фактысын тастыктоодо тобокелчиликке дуушар болушат.

Сунуш:

ММК фондунун бюджетинен гемодиализ кызматын каржылоо процессинин ачык-айкындуулугун камсыз кылуу максатында, саламаттыкты сактоо уюмдарында жана жеке клиникаларда 5-стадиядагы өнөкөт бөйрөк жетишсиздиги менен ооруган бейтаптардын гемодиализ кызматын алуу фактысын жана убактысын ырастоо үчүн, ММК фондунун базасынан бейтаптар боюнча шифрленген биометрикалык маалымат менен, Face ID технологиясы менен (адамдын бетинин үч өлчөмдүү формасынын сканери) жабдыктарды орнотуу маселеси каралып чыгылсын.

Кошумча милдеттүү медициналык камсыздандыруу программасынын жана амбулатордук деңгээлдеги Мамлекеттик кепилдиктер программасынын алкагында жеңилдетилген дары-дармек менен камсыздоо

2023-жылдын 1-январына карата 335 дарыкана жана 630 дарыкана пункттарынын көлөмүндө дарыканалардын чекене тармагы менен фармацевтикалык ишканалар жана дарыканалар менен жеңилдетилген дары-дармек менен камсыздоо боюнча 176 келишим түзүлгөн. 2022-жылдын 12 айында Үй бүлөлүк медицина жана Жалпы дарыгерлик практика борборлорунун дарыгерлери 1 743,4 миң жеңилдетилген рецепттерди беришкен, анын ичинде:

- Республиканын камсыздандырылган калкынын милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча жеңилдетилген дары-дармек менен камсыздоого жеткиликтүүлүгүн камсыз кылуу үчүн 1631,2 миң рецепттер берилген. Камсыздандырылган жарандардын негизги категориясынын контекстинде рецепттердин максималдуу саны пенсионерлерге 502,4 миң рецепт (31%), иштеген жана жеке ишкерлерге 339,7 миң рецепт (21%), фермерлерге 190,8 миң рецепт (12%), балдарга жана студенттерге 121,9 миң рецепт (7%), социалдык пособие алгандарга 108,3 миң рецепт (7%), кош бойлуу аялдарга 22,5 миң рецепт

(1%) жана башкалар (кайрылмандар, качкындар, аскер кызматкерлери) 345,6 миң рецепт (21%);

- Республиканын калкынын Мамлекеттик кепилдик программасынын алкагында жеңилдетилген дары-дармек менен камсыздоого жеткиликтүүлүгүн камсыз кылуу (терминалдык стадиядагы онкологиялык оорулуулар үчүн; параноиддик шизофрения жана өнөкөт адашуу оорулары менен ооругандар; ар кандай теги аффективдүү бузулуулар; эпилепсия; бронхиалдык астма) 112,2 миң рецепт. Оорулуулардын жеңилдетилген категориясынын контекстинде бронхиалдык астма менен ооругандар үчүн 33,8 миң рецепт (30%), эпилепсия менен ооругандар үчүн 37,6 миң рецепт (34%), психикалык бузулуулардын 2 түрү менен ооругандар үчүн 26,1 миң рецепт (23%) жана онкологиялык оорулууларга 14,7 миң рецепт (13%) жазылган..

Такталган бюджет боюнча оорулуулардын камсыздандырылган категориясын камсыз кылуу боюнча пландалган сумманын көлөмү 376,9 млн. сом болсо, өздөштүрүү 100 %ды түздү. Оорулуулардын жеңилдетилген категориясын дары-дармек менен камсыздоого багытталган такталган бюджетке ылайык, пландаштырылган көлөм 52,0 млн.сом болсо, өздөштүрүү 100 %ды түздү.

Саламаттык сактоо уюмдарын материалдык-техникалык жактан жабдууну колдоо жана өнүктүрүү үчүн каражаттар

Аныкталды/Корутунду: Бирдиктүү төлөөчү системасында иштеген саламаттык сактоо уюмдарына кошумча финансылык колдоо көрсөтүү максатында, Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоону каржылоодогу бирдиктүү төлөөчү системасы жөнүндө”, “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдары жөнүндө” мыйзамдарына ылайык, “Кыргыз Республикасынын Өкмөтү жөнүндө” Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 10 жана 17-беренелеринин негизинде, Кыргыз Республикасынын Өкмөтү, ошондой эле, Саламаттыкты сактоо жана милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча Байкоочу кеңештин чечимине ылайык 2022-жылдын 29-июнунда, 2022-жылга жалпы суммасы 49,9 млн сомго медициналык жабдууларды сатып алууга саламаттык сактоо уюмдарынын тизмесин бекитти. 2022-жылдын жыйынтыгы боюнча бул каражаттардын өздөштүрүлүшү 33,8 млн. сомду же 67,7 %ды түзөт. Аткарылбай калган пландык көрсөткүчтөрдүн негизги үлүшү төмөнкү саламаттык сактоо уюмдарынын каражаттарынын эсебинен түзүлдү:

- М.Миррахимов атындагы Улуттук кардиология жана терапия борбору тендерден өтпөй калгандыктан эхокардиографиясы бар УЗИ аппаратын сатып алган эмес. Белгиленген сумма 5,0 млн сом;

- Эне жана баланы коргоо улуттук борбору электромиографты өз убагында жеткирбей койгондуктан сатып алган эмес. Жыйынтыгында, бул жабдууларды берүүчү менен келишим бузулган. Сатып алуунун суммасы 2,0 млн сомду түзгөн;

- Ош областтар аралык балдар клиникалык ооруканасына жаңы төрөлгөн неонаталдык патология бөлүмүн жабдуу үчүн 5,0 млн. сом бөлүнгөн. 0,9 млн.

сомго келишим түзүлсө, эмеректерди жана жабдууларды берүү 0,3 млн. сомго гана аткарылган.

Сунуш: Медициналык жабдууларды сатып алууга бөлүнгөн каражаттарды толук өздөштүрүү боюнча чаралар көрүлсүн.

Программалык негизде бюджеттөө

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2021-жылдын 24-декабрындагы № 349 “Программалык негизде бюджеттөө жөнүндө” токтомун жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 28-январындагы № 35 токтомун ишке ашыруу максатында, ММК фондунун 2022-жылдын 10-февралындагы № 24 буйругу чыккан.

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2021-жылдын 24-декабрындагы № 349 токтому менен бекитилген, Бюджеттик чыгымдардын орто мөөнөттүү стратегиясын түзүү, кароо жана аткаруу боюнча нускамага ылайык, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине, ММК фонду 2022-жылдын 16-майындагы № 02-2/732 каты менен 2023-2027-жылдарга ММК фондунун бюджеттик чыгашаларынын орто мөөнөттүү стратегиясы боюнча документтердин пакетин жөнөттү.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2021-жылдын 24-декабрындагы №349 токтому менен бекитилген, Программалык негизде бюджеттерди түзүү, кароо жана аткаруу боюнча нускамага ылайык, ММК Фонду программалык бюджеттин долбоору 1, 3/1 жана 3/2-тиркемелерге ылайык формалар боюнча, 4-тиркемеге ылайык түзүмү боюнча түшүндүрмө катка ылайык, Нускаманын 5-тиркемесине ылайык бюджеттик программалардын паспортуна ылайык жана Нускаманын 6-тиркемесинде келтирилген тизмеге ылайык Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине берилген эмес.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2021-жылдын 24-декабрындагы № 349 токтому менен бекитилген “Программалык негизде бюджеттерди түзүү, кароо жана аткаруу боюнча нускаманын” белгиленген тартипте өз убагында аткарылышы камсыз кылынсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 01.08.2022-жылдагы № 436 “Бюджеттик программалардын натыйжалуулугуна мониторинг жана баа берүү жөнүндө” токтомуна ылайык, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине, ММК фонду тарабынан 2023-жылдын 24-майындагы №02-2/1035 каты менен 2022-жылга бюджеттик программалардын натыйжалуулугунун көрсөткүчтөрүнө жетишүү жөнүндө отчет жөнөтүлдү.

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2022-жылдын 1-августундагы № 436 токтому менен бекитилген Бюджеттик программаларга мониторинг жүргүзүү жана бюджеттик программалардын жана иш-чаралардын натыйжалуулугунун көрсөткүчтөрүнө жетишүү жөнүндө отчетторду берүүнүн тартибине (мындан ары - Тартип) ылайык, 2022-жылга бюджеттик программалардын жана иш-чаралардын натыйжалуулугунун көрсөткүчтөрүнө жетишүү жөнүндө отчет 2023-жылдын 1-апрелинен кеч берилген.

Ошону менен бирге, 2022-жылдын 1-жарым жылдыгынын жыйынтыгы боюнча бюджеттик программалардын жана иш-чаралардын натыйжалуулугунун көрсөткүчтөрүнө жетишүү жөнүндө отчет Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине таптакыр берилген эмес.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 1-августундагы № 436 токтому менен бекитилген “Бюджеттик программаларга мониторинг жүргүзүү жана бюджеттик программалардын жана чаралардын натыйжалуулук индикаторлоруна жетишүү жөнүндө отчетторду берүү тартибин” белгиленген тартипте өз убагында ишке ашыруу камсыз кылынсын.

Аныкталды/Корутунду: “Бюджеттик программалардын иш-чаралар планынын аткарылышы жана жетишилген натыйжалар жөнүндө маалымат” багытталган Тартиптин №2 тиркемесине ылайык 4 Программанын ичинен төмөнкү пункттар аткарылган эмес:

- 1-программада “Өнөр жайды башкаруу жана башкаруу” 1.2-пунктуан. “Райондук деңгээлдеги администрация” “Калктын ишениминин орточо индекси” пунктчасы 62 % аткаруу менен;

- 2-программада: “Биринчи медициналык-санитардык жардам көрсөтүү” - 2.4-пункттан. БМСЖ саламаттыкты сактоо уюмдары (ССУ) тарабынан көрсөтүлүүчү кургак учукка каршы күрөшүү боюнча медициналык жардамдын жеткиликтүүлүгүн камсыздоо” пунктчасы “Пилоттук БМСЖ саламаттыкты сактоо уюмдары тарабынан амбулатордук деңгээлде дарылоону ийгиликтүү аяктаган кургак учук менен ооругандардын саны” 78 %га аткаруу менен;

- 2.9-пункт. “Иштин сапатынын максаттуу индикаторлоруна (иш-чаралар, натыйжаларга багытталган программалар) жетишүү үчүн үй-бүлөлүк дарыгерлер топторун стимулдаштыруу жолу менен калкка медициналык жардам көрсөтүүнүн сапатын жогорулатуу” пунктчасынын “Баалоо картасын колдонуу менен сапатты баалоонун натыйжалары боюнча төлөмдөрдү алган БМСЖ ССУнун үлүшү” нөлдүк аткаруу менен;

- 3-Программада “Оорукана деңгээлинде медициналык кызмат көрсөтүү” пункту 3.11. “Дүйнөлүк банктын долбоору боюнча иш-чаралар” 18 %га аткарылган.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 1-августундагы № 436 “Бюджеттик программалардын натыйжалуулугуна мониторинг жүргүзүү жана баалоо жөнүндө” токтому менен бекитилген Тартиптерге ылайык бюджеттик программалар жана бюджеттик программанын көрсөткүчтөрү боюнча белгиленген иш-чаралар планын ишке ашыруу боюнча иштиктүү чаралар көрүлсүн.

ММК фондунун 2022-жылга бюджетинин аткарылышы программалык негизде 4-тиркемеде көрсөтүлгөн.

Эскертүү: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин жумушчу тобунун 2023-жылдын 19-апрелиндеги № 01 чечимине ылайык, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин “Саламаттык сактоо кызматтарын көрсөтүүнү уюштуруу” бюджеттик программасы 2022-жылга

бюджеттик программаны ишке ашыруунун натыйжалуулугун баалоо боюнча көрсөткүчтөр 247,78 балл болгон жогорку даражага туура келет.

Бюджеттик каражаттардын чыгаша сметасын аткаруу жөнүндө отчет (№ 2 форма)

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине берилген 2022-жылга бюджеттик каражаттар боюнча бюджеттик чыгашалардын сметасынын аткарылышы жөнүндө консолидацияланган отчетко (№2 форма) ылайык, сметалык дайындоолор 7249,4 млн сом суммасында бекитилди, такталган сметалык дайындоолор 2639,9 млн сомду түздү же баштапкы смета 4609,5 млн сомго кыскарган.

2022-жылга бюджеттик каражаттар боюнча бюджеттик чыгашалардын сметасынын аткарылышы (№ 2 форма) 5-тиркемеде көрсөтүлгөн.

Чыгашалардын кассалык аткарылышы 2026,1 млн сомду түздү, бул такталган дайындоолорго караганда 613,9 млн сомго аз. Иш жүзүндөгү чыгашалар 3874,7 млн сомду же кассалык чыгашалардан 1848,7 млн сомго көптү түздү, бул дары-дармектерге жана медициналык буюмдарга гуманитардык жардам көрсөтүүгө кеткен чыгымдар 1754,7 млн сомго, башка беренелер боюнча 74,1 млн сомго жана карыздардын түзүлүшүнө байланыштуу.

2026,1 млн сом суммасында кассалык аткарылышы гемодиализге 1381,7 млн сом каражатты түзөт (“Түшүрүүлөр” графасынын №4 форма боюнча иштетилген Ысык-Көл, Нарын жана Талас Областтик бириккен ооруканалардын 17,6 млн сомун кошпогондо), кошумча пакет - 376,9 млн сом, МКП - 52,0 млн сом, ММК БП (жеке "Ош-Кардио" ЖЧК МБу) - 4,3 млн сом, ММК фонддун күтүүгө - 211,1 млн сом, анын ичинде: ММК фондунун борбордук аппараты - 79,7 млн сом, ММК фондунун аймактык башкармалыктары - 131,4 млн сом.

Олуттуу кассалык чыгымдар Социалдык камсыздоо боюнча жөлөкпулдарга жүргүзүлгөн (гемодиализге кеткен чыгымдар) - 1381,7 млн. сом (68,2 %), товарларды жана кызматтарды пайдаланууга - 457,7 млн. сом (бирдиктүү статьяда көрсөтүлгөн чыгашалар - ДП, МГП, ВП ЧИ), бул чыгымдардын жалпы көлөмүнүн 22,6 % түзөт.

Атайын каражаттардын сметасын аткаруу жөнүндө отчет (№ 4 форма)

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине берилген атайын каражаттардын чыгашалар сметасын аткаруу жөнүндө консолидацияланган отчетко (№ 4 форма) ылайык, 2022-жылдын 1-январына карата атайын каражаттардын калдыгы 81,1 млн. сом түздү, түшүүлөр 22230,9 млн сомго такталып, иш жүзүндө 22088 3 млн сомду түздү же сметалык дайындоолор 142,6 млн сомго аткарылган жок. Бюджеттин кирешесине 35,6 млн. сом чегерилип, башка чегерүүлөр 11,5 млн. сомду түздү. Иш жүзүндө кассалык акчалай кирешелер 22046,7 млн. сомду түздү.

2022-жылга атайын каражаттардын сметасынын аткарылышы (№ 4 форма) 6-тиркемеде көрсөтүлгөн.

Такталган чыгашалар 22312,0 млн сомду түзсө, кассалык чыгашалар 21903,6 млн сомго аткарылып, такталган көрсөткүчтөрдөн 408,4 млн сомго аз. Иш жүзүндөгү чыгашалар 21744,4 млн. сомду түздү, же кассалык чыгашалардан

159,2 млн. сомго аз, бул отчеттук даталарга карата учурдагы карыздарды төлөөгө жана түзүүгө байланыштуу. 01.01.2023-жылга карата атайын каражаттардын калдыгы 224,2 млн сомду түздү.

Эмгек акыга жана Кыргыз Республикасынын Социалдык фондуна чегерүүлөргө олуттуу чыгашалар тиешелүүлүгүнө жараша 13214,8 млн сомго (жалпы чыгашалардын 60,3%) жана 2219,4 млн сомго (10,1%), дары-дармек сатып алууга 2177,8 млн сомго жумшалган (9,9%), азык-түлүк сатып алууга 761,9 млн сомго (3,5 %), коммуналдык кызматтарга 748,4 млн сомго (3,4 %).

Бюджеттик каражаттардын чыгашалар сметасын аткаруу жөнүндө отчет (№ 2 форма) "Топтоо эсеби"

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине берилген 2022-жылга бюджеттик каражаттар боюнча бюджеттин чыгашаларынын сметасынын аткарылышы (топтоо эсеби) жөнүндө отчеттун № 2 формасына ылайык сметалык дайындоолор 18847,9 млн сом суммасында бекитилди, такталган сметалык дайындоолор 23218,4 млн сомду түздү же 4370,5 млн сомго көбөйдү. Чыгашалардын кассалык аткарылышы 22923,3 млн сомду түзүп, көрсөтүлгөн дайындоолордон 295,1 млн сомго аз. Иш жүзүндөгү чыгашалар 22825,1 млн сомду түздү же кассалык чыгашалардан 98,2 млн сомго аз. Топтоо эсебиндеги калдыктар 01.01.2022-жылга карата 271,1 млн. сомду, 31.12.2022-жылга карата 369,3 млн сомду түздү.

Жыйынтыкталган баланстык отчеттуулук

2022-жылга консолидацияланган финансылык отчетко ылайык, 2022-жылдын 31-декабрына карата баланстык маалыматтар келтирилген:

- 16216,8 млн сом суммасында активдер, анын ичинде: негизги каражаттар – 10731,1 млн сом, запастар – 5110,5 млн сом, башка дебитордук карыз – 65,9 млн сом;

- 425,1 миң сомго милдеттенмеле

- Таза активдердин наркы 15791,7 млн. сомду түздү.

Негизги каражаттардын динамикасы төмөнкүдөй көрсөткүчтөр менен көрсөтүлөт:

- *Имараттар жана курулуштар*. 01.01.2022-жылга карата баланстык нарк 3428,7 млн сом, сатып алуу – 16,2 млн сом, мамлекеттик сектордун башка бирдигинен түшүү – 242,7 млн сом, акысыз түшүү – 194,3 млн сом, мамлекеттик сектордун башка бирдигине которуу – 77,0 млн сом, акысыз которуу – 5,0 млн сом, капиталдык оңдоо – 81,1 млн сом, чегерилген амортизация – 129,3 млн сом, эсептен чыгарылган амортизация – 6,5 млн сом, эсептен чыгаруу – 3,6 млн сом, инвентаризациянын жыйынтыгы боюнча түшүү – 4,5 млн сом, инвентаризациялоонун жыйынтыгы боюнча чыгаруу - 0,8 млн сом, баланстык нарк 2022-жылдын 31-декабрына карата 3764,3 млн сомду түздү;

- *машиналар жана жабдуулар*: баланстык наркы 01.01.2022-жылга - 6208,8 млн сом, сатып алуу - 704,0 млн сом, мамлекеттик сектордун башка бирдигинен түшүү - 862,2 млн сом, акысыз түшүү - 699,9 млн сом, башка бирдикке которуу бюджеттик сектор – 3,4 млн сом, акысыз трансферт – 0,6 млн сом, капиталдык

ондоо – 2,1 млн сом, чегерилген амортизация – 1653,3 млн сом, эсептен чыгарылган амортизация – 164,6 млн сом, эсептен чыгаруу – 164,1 млн сом, инвентаризациянын жыйынтыгы боюнча түшүү - 15,2 млн сом, инвентаризациянын жыйынтыгы боюнча чыгаруу - 0,9 млн сом, баланстык нарк 2022-жылдын 31-декабрына карата 6834,6 млн сомду түздү;

- *башка негизги каражаттар*: баланстык наркы 01.01.2022-жылга карата - 70,7 млн. сом, сатып алуу - 13,9 млн сом, мамлекеттик сектордун башка бирдигинен түшүү - 689,9 млн сом, акысыз түшүү - 0,02 млн сом, чегерилген амортизация - 44,4 млн сом, эсептен чыгарылган амортизация - 0,6 млн сом, эсептен чыгаруу - 0,2 млн сом, инвентаризациянын жыйынтыгы боюнча түшүү - 0,04 млн сом, инвентаризациянын жыйынтыгы боюнча чыгаруу - 9,2 млн сом, баланстык наркы 2022-жылдын 31-декабрына карата 71,4 млн сомду түздү;

- *бүтпөгөн курулуш*: 01.01.2022-жылга карата бүтпөгөн курулуш - 30,9 млн сом, бүтпөгөн курулуштун өздүк наркына тиешелүү чыгымдар - 15,9 млн сом, мамлекеттик сектордун башка бирдигинен түшкөн - 14,0 млн сом, бүтпөгөн курулуш 2022-жылдын 31-декабрында 60,9 млн сомду түзгөн.

Запастардын динамикасы төмөнкү параметрлер менен көрсөтүлөт:

- **Чийки зат жана материалдар**: 01.01.2022-жылга карата чийки заттын жана материалдардын калдыктары – 3089,4 млн сом, сатып алуу – 3683,9 млн сом, мамлекеттик сектордун башка бирдигинен түшүү – 1899,3 млн сом, акысыз түшүү – 675,6 млн сом, мамлекеттик сектордун башка бирдигине которуу – 44,4 млн сом, акысыз которуу – 1,3 млн сом, эсептен чыгаруу – 6192,3 млн сом, инвентаризациянын жыйынтыгы боюнча түшүү – 7,8 млн сом, инвентаризациянын жыйынтыгы боюнча чыгаруу – 11,1 млн сом, 2022-жылдын 31-декабрына карата чийки заттын жана материалдардын калдыгы 3106,9 млн сомду түздү.

- **Баалуулугу аз жана тез эскирүүчү предметтер (БЭП)**: 01.01.2022-жылга карата БЭП калдыктары - 1865,3 млн сом, сатып алуу - 295,2 млн сом, мамлекеттик сектордун башка бирдигинен түшүү - 34,8 млн сом, акысыз түшүү - 22,1 млн сом, мамлекеттик сектордун башка бирдигине которуу – 1,7 млн сом, эсептен чыгаруу – 228,7 млн. сом, инвентаризациянын жыйынтыгы боюнча түшүү – 17,4 млн сом, инвентаризациянын жыйынтыгы боюнча чыгаруу – 1,0 млн сом, БЭПнин калдыктары 2022-жылдын 31-декабрына карата 2003,5 млн. сомду түздү.

Жалпысынан запастар 01.01.2022-жылга карата 4954,7 млн.сомду түзсө, 31.12.2022-жылга карата алар 5110,5 млн сомду түздү жана жыл башына карата жалпысынан 155,8 млн сомго көбөйдү. Запастардын 2022-жылга кыймылы 7-тиркемеде көрсөтүлгөн.

160,7 млн. сомго көбөйгөн, анын ичинен: БЭПинин эсебинен 138,2 млн. сомго, күйүүчү майлардан 9,1 млн. сомго, чарбалык материалдардан жана канцелярдык товарлардан 7,9 млн. сомго, тамак-аштан 4,6 млн. сомго, дары-дармектерден 0,8 млн. сомго.

4,9 млн. сомго кыскарган, анын ичинен: запастык бөлүктөрдүн эсебинен 1,4 млн. сомго, башка чийки заттардан жана материалдардан 3,3 млн. сомго, курулуш материалдарынан 0,2 млн. сомго.

Дебитордук жана кредитордук карыздар
2022-жылга дебитордук карыздын динамикасы төмөнкүдөй:

Көрсөткүчтөр	01.01.2022- жылга калдык	31.12.2022-жылга калдык	Айрымасы
Кызматкерлердин дебитордук карызы	487792	423859	-63933
Жетишсиздик жана уурулук	5320849	6512150	1191301
Башка дебитордук карыздар	40425		-40425
Аванс төлөнгөн корлор (запастар)	33061078	14762824	-18298254
Аванс менен төлөнгөн кызматтар жана жумуштар	21245591	19286500	-1959091
Аванс менен төлөнгөн негизги фонддор	18540684	14155977	-4384707
Башка аванстык төлөмдөр	10308094	10800143	492049
Жыйынтыгы	89004513	65941453	-23063060

Дебитордук карыздын суммасы 01.01.2022-жылга карата 89,0 млн сомду, ал эми 31.12.2022-жылга карата 65,9 млн сомду түздү. 2022-жылдын жыйынтыгы боюнча дебитордук карыз 24,7 млн. сомго кыскарган, анын ичинде:

- кызматкерлердин дебитордук карызы 0,06 млн. сомго;
- 0,04 млн сомго башка дебитордук карыздар;
- 18,3 млн сомго алдын ала төлөнгөн запастар;
- 1,9 млн сомго алдын ала төлөнгөн кызматтар жана жумуштар;
- 4,4 млн сомго алдын ала төлөнгөн негизги фонддор.

Ошону менен бирге, дебитордук карыздын 1,7 млн сом суммасында, анын ичинде: жетишпегендиктер жана уурдоо боюнча 1,2 млн. сом, башка аванстык төлөмдөр боюнча 0,5 млн. сом өлчөмүндө көбөйүшүнө жол берилген.

Эскертүү: 2022-жылдын башына Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун балансынын 5-түшүндүрүү катына ылайык республикада жетишсиздик жана уурдоо 5,3 млн сомду түзгөн, анын ичинен 2,7 млн сом бюджетке (ММК Фондуна), 2,7 млн. млн сом атайын техникага (ОЗУ), анын ичинде: Октябрь, Биринчи май жана Ленин райондорунун ОКМ үчүн 2022-жылы кайра түзүлгөн 2,5 млн сом суммасында жана бул сумма мураскорлорго өткөрүлүп берилген, тактап айтканда: №1 УМБ, № 2, № 6, № 7, № 8. Натыйжада, Бухгалтердик баланстын 4-түшүндүрүү катында бул сумма тиешелүүлүгүнө жараша тындыруу жана таануу жөнүндө айтылат.

2022-жылы Кызыл-Кыя шаарынын кургак учукка каршы райондор аралык ооруканасы кайра уюштуруунун натыйжасында 1,2 млн сом өлчөмүндөгү ысырапкорчулукту Кызыл-Кыя КЭПке өткөрүп берген. 2022-жылдын жыйынтыгы боюнча ЧИ фондунун балансынын 5-түшүндүрүү катына ылайык, жетишсиздик жана уурдоо жалпысынан 6,5 млн сом, анын 2,7 млн сомун бюджетке, 3,8 млн сомун атайын техникага.

2022-жылга кредитордук карыздын динамикасы төмөнкүдөй:

Көрсөткүчтөр	Калдык 01.01.2022-ж.	Калдык 31.12.2022-ж.	Четтетилгени
Кызматкерлердин кредитордук карызы	952204	885754	-66450
Убактылуу пайдаланууга алынган каражаттар боюнча эсептешүүлөр	59694986	85009362	25314376
Компенсациялык төлөмдөр	19851	7557	-12294
Башка кредитордук карыз	38238	38238	0
Эмгек акы боюнча милдеттенмелер	20054128	12244671	-7809457
Запастарга карата төлөнүүчү эсептер	146550379	160616391	14066012
Кызматтарга жана жумуштарга карата төлөнүүчү эсептер	91837584	85714322	-6123262
Негизги фонддорго карата төлөөгө эсептер	19717600	13047035	-6670565
Башка социалдык жөлөкпүлдөр жана төлөмдөр	44407571	67500372	23092801
Жыйынтыгы	383272541	425063702	41791161

Кредитордук карыздын суммасы 01.01.2022-жылга карата 383,3 млн сомду, ал эми 31.12.2022-жылга карата 425,1 млн сомду түздү. 2022-жылдын жыйынтыгы боюнча карыздар 62,3 млн сомго көбөйдү, анын ичинде:

- 25,1 млн сомго убактылуу пайдаланууга алынган каражаттардын эсептөөлөрү;

- запастар боюнча кредитордук карыздар 14,1 млн.сомго;

- башка социалдык пособиялар жана төлөмдөр 23,1 млн. сомго.

Ошону менен бирге, 20,6 млн. сом суммасында кредитордук карыздар кыскартылды, анын ичинде:

- кызматкерлердин кредитордук карызы 0,06 млн сомго;

- 0,01 млн сомго компенсациялык төлөмдөр;

- 7,8 млн сомго эмгек акы боюнча милдеттенмелер;

- 6,1 млн сомго кызмат көрсөтүүлөр жана жумуштар боюнча кредитордук карыздар;

- негизги фонддор боюнча кредитордук карыздар 6,7 млн. сомго.

Эмгек акы фонду

ММК фондунун эмгек акысы, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2020-жылдын 10-февралындагы № 74 “Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу ММК фондунун мамлекеттик кызматчыларына эмгек акы төлөөнүн шарттары жөнүндө”, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 20-майындагы № 263 “Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун мамлекеттик кызматчылар категориясына кирбеген кызматкерлерине эмгек акы төлөөнүн шарттары жөнүндө”, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 26-майындагы № 246 “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо кызматкерлеринин эмгек акысын төлөө жөнүндө жобону бекитүү тууралуу”, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы № 182 “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” токтомдору, Кыргыз Республикасынын Эмгек кодекси, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2011-жылдын 8-июлундагы № 354 “Эмгек акы төлөө боюнча методикалык колдонмону бекитүү жөнүндө”, 2022-жылдын 11-апрелиндеги № 437 “Эмгекке акы төлөө боюнча методикалык колдонмону бекитүү жөнүндө” буйруктары жана башка ченемдик укуктук актылары менен ылайык түзүлөт жана бекитилген.

“Кыргыз Республикасындагы саламаттыкты сактоо уюмдары жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык саламаттык сактоонун мамлекеттик жана муниципалдык ишканалары башкаруучулук жана финансылык өз алдынчалыкка ээ жана Бирдиктүү төлөөчү системасында келишимдик негизде иштешет.

Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2019-жылдын 1-февралындагы № 33 “Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоонун баштапкы системасындагы медициналык жана медициналык эмес персоналдын штаттык нормативдерин бекитүү жөнүндө” буйругу, ошондой эле, 2011-жылдын 8-июлундагы № 354 № 354 жана 2022-жылдын 11-апрелиндеги № 437 буйруктары менен Медициналык жана медициналык эмес персоналдын

штаттык нормативдери, ошондой эле саламаттыкты сактоо кызматкерлерине эмгек акы төлөө методикасы бекитилген.

Ошентип, келтирилген консолидацияланган маалыматтарга ылайык, штаттык бирдиктерди түзүү жаатында төмөндөгүлөр бар:

Штаттар	Бекитилген штаттар	Ээлгенген штаттар	Четтелшген штаттар/%		Физикалык жактан иштеген	Четтелшген штаттар /%	
			гр.3	гр.2		гр.5	гр.2
1	2	3	4		5	6	
АУП	2 852,50	2 572,75	-279,75	90,2%	2 125	-727,50	74,5%
Дарыгерлер Врачи	15 515,00	13 190,50	-2 324,50	85,0%	11 087	-4 428,00	71,46%
Орто мед.персонал	32 193,75	29 180	-3 013,50	90,6%	25 441	-6 752,75	79,02%
Кенже медициналык персонал Младший мед.персонал	15 373,50	14 019,50	-1 354,00	91,2%	11 743	-3 630,50	76,38%
Башка персоналдар	9 677,50	8 354,25	-1 323,25	86,3%	7 140	-2 537,50	73,78%
Баары	75 612,25	67 317,25	-8 295,00	89,0%	57 536,00	-18 076,25	76,09%
Бишкек ш.	20312	17198,25	-3 113,75	84,7%	13924	-6 388,00	68,55%
Чүй облусу	8579,75	7395,75	-1 184,00	86,2%	6330	-2 249,75	73,78%
Ош облусу	19186	16075	-3 111,00	83,8%	13621	-5 565,00	70,99%
Баткен облусу	5011,5	4967,5	-44,00	99,1%	5005	-6,50	99,87%
Жалал-Абад облусу	12043	11752,75	-290,25	97,6%	9763	-2 280,00	81,07%
Ысык-Көл	4885,25	4538	-347,25	92,9%	4011	-874,25	82,10%
Нарын облусу	2890,75	2821,25	-69,50	97,6%	2673	-217,75	92,47%
Талас облусу	2704	2568,75	-135,25	95,0%	2209	-495,00	81,69%

Аныкталды/Корутунду: 145 каржылануучу саламаттык сактоо уюмдарында бардыгы болуп 75 612,25 штаттык бирдик бекитилген, анын ичинен: олуттуу саны Бишкек шаарында – 20 312 штаттык бирдик (жалпы штаттын 26,9 %), Ош областында – 19 186 штаттык бирдик (25,4 %), Жалал-Абад областында – 12043 штаттык бирдик (15,9 %) ж.б.

Республика боюнча бардыгы болуп 67317,25 штаттык бирдик иштейт, бул штаттык бирдиктердин бекитилген санынын 89,0 %ын түзөт же 8295,0 бош орундар бар. Ошол эле учурда, бош турган бирдиктердин эң олуттуу саны Бишкек шаарында катталган – 3113,75 бирдик же Бишкек шаарында бекитилген бирдиктердин жалпы санынан 15,3 %, Ош областында - 3111,0 бош бирдик (16,2 %), Чүй областында - 1184,0 бирдик (13,8 %). Башка аймактарда дээрлик бардык штаттык бирдиктер ээленген.

Ошону менен бирге, республика боюнча саламаттыкты сактоо уюмдарында иштеген адамдардын саны 57536 адамды түздү, бул бекитилген штаттардан 18076,25 штаттык бирдикке аз (бекитилген штаттардын 76,1%) же 18076,25 бирдикти күтүүгө бөлүнгөн каражаттар 57536 иштеген медицина кызматкерлерине бөлүнөт. Же болбосо бул 57536 адам 75612,25 штаттык бирдиктин ишин аткарат же орточо эсеп менен ар бир адам орточо 1,17 штаттык бирдикти жана 1,28 бекитилген штаттык бирдикти ээлейт. Ошол эле учурда, саламаттык сактоо уюмдарында физикалык жактан ээлеген штаттык бирдиктердин бекитилген штаттык кызматкерлерге катышы ар кандай экендигин белгилей кетүү керек.

Алсак, Бишкек шаарында 68,6 % (-6388 штаттык бирдик), Ош областында 71,0 % (-5565 штаттык бирдик), Жалал-Абад областында 81,1 % (-2280 штаттык бирдик.), Чүй областында 73,8 % (2249,7 штаттык бирдик), Ысык-Көл областында 82,1 % (-874,25 штаттык бирдик), Талас областында 81,7 % (-495 0

штаттык бирдик), Нарын областында 92,5 % (-217,75 штаттык бирдик), Баткен областында 99,9 % (6,5 штаттык бирдик).

Ошентип, кадрлар менен камсыз кылуу жана анын физикалык жактан иштеген медицина кызматкерлерине ылайык келүүсү маселелери башкаруучулук, финансылык көз карандысыздыкка жана Бирдиктүү төлөөчү системасында алардын ишмердүүлүгүн келишимдик негизде ишке ашырууга ылайык кылдат кайра карап чыгууну жана реформалоону талап кылат деп айтууга болот.

Сунуш:

Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине: ММК Фонду менен бирдикте штаттык бирдикти жана анын физикалык жактан иштеген медицина кызматкерлеринин башкаруучулук, финансылык өз алдынчалыкка ылайык келишин жана Бирдиктүү төлөөчү системасында келишимдик негизде алардын ишинин негизги багыттары боюнча ишке ашырылышын түп-тамырынан бери кайра карап чыгуу жана реформалоо маселеси каралсын.

ММК системасындагы эмгек акы төлөмдөрү 8-тиркемеде көрсөтүлгөн.

Бирдиктүү төлөөчү чөйрөсүндөгү мыйзамдарда бир гана административдик кызматкерлердин эмгек акылары бекитилген, алар жыл ичинде такталып, 152,8 млн сомду, кассалык аткарылышы 147,1 млн сомду, иш жүзүндө чегерилгени 147,3 млн сомду түзгөн. Бирдиктүү төлөөчүнүн медицина кызматкерлеринин эмгек акысы 13214,8 млн сомду түзсө, чегерилген эмгек акы 13214,3 млн сомду түздү. Алар боюнча социалдык фондго чегерүү 21,9 млн сомду түзсө, иш жүзүндөгү чегерүү 22,0 млн сомду түздү.

Негизги эмгек акы 7639,8 млн сомду түздү, бул жалпы эмгек акы төлөөнүн 57,2 %ын, үстөк акылар – 3126,9 млн сом (23,5 %), кошумча төлөмдөр – 2534,3 млн сом (19,2%), келишим боюнча кабыл алынган кызматкерлер – 11,9 млн. сом, бош орундардын саны 8295,0 штаттык бирдиктен ашык болгонуна карабастан.

Жалпысынан Бирдиктүү төлөөчү системасында эмгек акы 13361,6 млн. сомго чегерилип, кассалык чыгашалар 13361,8 млн. сом, Социалдык фондго чегерүүлөрдү эске алуу менен 15594,6 млн. сом, кассалык чыгашалар менен 15603,1 млн. сом кредитордук карызды жабууга байланыштуу 8,5 миллион сомго ашык чегерилген.

Бирдиктүү төлөөчү чөйрөсүндөгү консолидацияланган отчетко ылайык, 01.01.2022-жылга карата эмгек акы боюнча кредитордук карыз 2022-жылдын динамикасын эске алуу менен 20,0 млн. сомду, кредитордук карыз 31.12.2022-жылга карата 12,2 млн. сомду түздү.

Медициналык чыгымдар

Бирдиктүү төлөөчү системасында экинчи чоң чыгаша болуп дары-дармек каражаттарын сатып алууга чыгашалар саналат, алардын динамикасы 2022-жылга № 2 жана 4 формалар боюнча 9-тиркемеде көрсөтүлгөн.

Дары-дармектерге жана медициналык буюмдарга төлөм 2177,8 млн сомду түзсө, гуманитардык жардамды эсепке алуу менен иш жүзүндөгү чыгашалар 4741,6 млн сомду түздү же кассалык чыгымдарга караганда 2563,8 млн сомго

көп. ММК Фондунун бюджетинин аткарылышынын консолидацияланган балансынын № 3 тиркемесине ылайык төмөнкүлөр бар:

	01.01.2022-жылга калдык	киреше	чыгаша	31.12.2022-жылга калдык
Дары-дармектер жана медициналык буюмдар	2763191,2	4730400,5	4729582,5	2764009,3

Жыл ичинде дары-дармек каражаттарынын келип түшүүсү 4730,4 млн сомду түздү, анын ичинде баланстын № 8.1 тиркемесине ылайык «Мамлекеттик сектордун башка бирдигинен алынган жана берилген негизги фонддор жана запастар жөнүндө маалымат» 1895,4 млн. сомдук дары-дармек каражаттары жана медициналык буюмдар алынган. Баланстын № 8.2 тиркемеси «Белгиленген КФ, ХБК жана мамлекеттик сектордун башка бирдигинен запастар жөнүндө маалымат», 656,2 млн. сомго дары-дармек жана медициналык буюмдар келип түшкөн, бардыгы болуп 2551,6 млн. сомду түздү. Кирешенин калган бөлүгү 2178,8 млн. сомду түздү. Ошону менен бирге, №2 жана 4-отчеттук формалар боюнча саламаттык сактоо уюмдары тарабынан дары-дармектерди жана медициналык багыттагы буюмдарды сатып алууга кассалык чыгашалар 2138,2 млн сомду түздү же айырма 40,6 млн сомду түздү.

Бул 1-форманын №2 тиркемесине ылайык инвентаризациянын жыйынтыгы боюнча дары-дармек каражаттарынын келип түшүүсү менен түшүндүрүлөт: 7,9 млн сомго запастар (негизги фонддордон жана БЭПтен запастарга ж.б.), калган четтөө 32,7 млн. сомду түздү, бул 2022-жылдын башына жана аягына дебитордук жана кредитордук карыздын түзүлүшү жана төлөнүшү менен түшүндүрүлөт.

Дары-дармек каражаттарынын чыгашасы 4729,6 млн сомго аткарылып, №2 жана 4-отчеттук формалар боюнча иш жүзүндөгү чыгаша 4741,6 млн сомду түздү, ал эми 38,8 млн сомдук лабораториялык жана диагностикалык изилдөөлөрдү сатып алууга кеткен чыгымдарды эсепке албаганда 4702,8 млн сомду түзөт же айырма 26,8 млн сомду түзөт. Бул Улуттук онкология жана гематология борбору тарабынан кымбат баалуу химикаттарды жеке дарыканага (белгилүү температуралык режимде сактоонун өзгөчө шарттарына байланыштуу убактылуу) сактоого өткөрүп берүүнүн натыйжасында 23,2 млн. сом, ошондой эле инвентаризациялоонун жыйынтыгы боюнча дары-дармек каражаттарын утилдештирүү боюнча 3,7 млн. сом суммасында (БЭП үчүн запастардан, кызмат көрсөтүүлөр үчүн запастардан ж.б.). Сактоо 2022-жылдын 30-декабрындагы № 134/01-М келишимине ылайык, акысыз жүргүзүлүп, бүгүнкү күндө кабыл алуу актыларына ылайык, 23,2 млн. сомдук дары-дармектер Улуттук онкология жана гематология борборуна кайтарылып берилди.

Аныкталды/Корутунду: Дары-дармек каражаттарына 2177,8 млн сом кассалык чыгашалар менен алардын калдыктары 2022-жылдын акырына карата 2764,0 млн сомду түздү, 2022-жылдын башына карата 2763,2 млн сомдук эквиваленттүү калдыктар болгон.

Дары-дармек каражаттарынын жана медициналык буюмдардын калдыктары жылдык акча агымына эквиваленттүү сумманы түзөт, бул дары-дармектерге чыгымдардын өтө натыйжасыз пландаштырылышын, дары-дармек каражаттарынын сарпталышына көзөмөлдүн жоктугун, балким, бюджеттик каражаттардын да, ашыкча гуманитардык жардамдын да ашыкча

каржыланышын, ошондой эле мүмкүн болушунча ашыкча каржылангандыгын көрсөтөт. Өтүмсүз (жараксыз) дары-дармек каражаттарынын жана медициналык буюмдардын болушу жана натыйжада жылдык каржылоого барабар калдыктар түзүлгөн.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги, ММК Фонду жана саламаттык сактоо уюмдарынын жетекчилери бюджеттик каражаттардын эсебинен жана башка булактардан алынган дары-дармек каражаттарын жана медициналык багыттагы буюмдарды сатып алууну жана сарамжалдуу пайдаланууну натыйжалуу пландаштырууну камсыз кылышсын.

Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги жана ММК Фонду саламаттык сактоо уюмдарынын жетекчилиги жана кызмат адамдары менен дары-дармек каражаттарын жана медициналык багыттагы буюмдарды натыйжалуу жана сарамжалдуу пайдаланууну камсыз кылуу боюнча тийиштүү иштерди жүргүзсүн.

Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу саламаттык сактоо уюмдарында 2022-жылдын 1-январынан тартып 2022-жылдын 31-декабрына чейинки мезгил аралыгына карата бюджеттин аткарылышына жүргүзүлгөн шайкештик аудиттин жыйынтыктарынын натыйжасында төмөндөгү финансылык тартип бузуулар, бюджеттин резервдери жана жоготуулары, рационалдуу эмес пайдаланылган каражаттар аныкталды. Атап айтканда:

147 793,3 миң сомдук финансылык тартип бузуулар аныкталды, анын ичинен: 50 361,3 миң сом ордуна коюлууга тийиш болсо, ордуна коюлганы 31 337,7 миң сомду түздү.

Анын ичинен: акча каржаттарынан жана товардык материалдык баалуулуктардан жетишпестиктер 422,2 миң сомду түздү, анын ичинен:

- **акча каржаттарынын жетишпестиги** Кара-Суу районунун жалпы дарыгердик практика борборунда (мындан ары - ЖДПБ) 6,6 миң сом, ордуна коюлган;

- **товардык материалдык баалуулуктардын жетишпестиги 415,6 миң сомду түзөт**, аудиттин жыйынтыгында 371,5 миң сом ордуна коюлду, 44,1 миң сом ордуна коюлган эмес. Анын ичинен: Кара-Суу районунун ЖДПБсында 136,5 миң сом, ордуна коюлду, Улуттук госпиталынында 3,2 миң сом, ордуна коюлду, Улуттук фтизиатрия борборунда 1,2 миң сом, ордуна коюлган эмес, Академик Мирсайд Миррахимов атындагы Улуттук кардиология жана терапия борборунда 11,6 миң сом, ордуна коюлган эмес, Бишкек шаардык № 10 Үй-бүлөлүк медицина борборунда 16,0 миң сом, ордуна коюлган эмес, Ош областтык кургак учукка каршы күрөшүү борборунда 6,6 миң сом, ордуна коюлду, Самаркандек ЖДПБсында 8,9 миң сом, ордуна коюлду, Кулунду ЖДПБсында 1,3 миң сом, ордуна коюлду, Кадамжай районунун ЖДПБсында 9,4 миң сом, ордуна коюлду, Бакай-Ата районунун ЖДПБсында 39,8 миң сом, ордуна коюлду, Ыссык-Көл областтык бириккен ооруканасында 1,6 миң сом, ордуна коюлду, “Жети-Өгүз” чоңдор үчүн республикалык дарылоо реабилитациялык борборунда 7,1 миң сом, ордуна коюлган эмес, Сумсар ЖДПБсында 10,6 миң сом, ордуна коюлду,

Жалал-Абад областтык клиникалык бириккен ооруканасында 4,5 миң сом, ордуна коюлду, Аксы районунун ЖДПБсында 5,0 миң сом, ордуна коюлду, Ала-Бука районунун ЖДПБсында 2,9 миң сом, ордуна коюлду, Кочкор-Ата шаарынын ЖДПБсында 8,2 миң сом, ордуна коюлду, Таш-Көмүр шаарынын ЖДПБсында 12,4 миң сом, ордуна коюлду, Р.Г. Бауэр атындагы Жалал-Абад областтык кургак учукка каршы күрөшүү борборунда 3,7 миң сом, ордуна коюлду, Жалал-Абад областтык психикалык саламаттык борборунда 10,9 миң сом, ордуна коюлду, Сузак районунун ЖДПБсында 20,5 миң сом, ордуна коюлду, Сузак районуна караштуу Октябрь ЖДПБсында 49,1 миң сом, ордуна коюлду, Көк-Жангак шаарынын ЖДПБсында 3,4 миң сом, ордуна коюлду, Шамалды-Сай шаарчасынын ЖДПБсында 8,2 миң сом, ордуна коюлган эмес, Майлуу-Суу шаарынын ЖДПБсында 18,7 миң сом, ордуна коюлду, Кызыл-Жар республикалык психиатриялык ооруканасында 11,5 миң сом, ордуна коюлду, Түштүк аймактык жүрөк-кан тамыр хирургия борборунда 2,8 миң сом, ордуна коюлду.

Сунуш

Товардык материалдык баалуулуктардын жетишпестиги 44,1 миң сом ордуна коюлсун, анын ичинен: Улуттук фтизиатрия борборунда 1,2 миң сом, Академик Мирсаид Миррахимов атындагы Улуттук кардиология жана терапия борборунда 11,6 миң сом, Бишкек шаардык № 10 Үй-бүлөлүк медицина борборунда 16,0 миң сом, “Жети-Өгүз” чоңдор үчүн республикалык дарылоо реабилитациялык борборунда 7,1 миң сом, Шамалды-Сай шаарчасынын ЖДПБсында 8,2 миң сом.

Каражаттарды чыгымдоодогу бузуулар жана кемчиликтер 144 992,9 миң сомду түзөт. Анын ичинен: **47 560,9 миң сом** ордуна коюлууга тийиш болсо, ордуна коюлганы **29 728,1 миң сомду** түзөт.

Анын ичинен: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги № 258 “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобону жана Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын типтүү тизмегин (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) бекитүү жөнүндө”, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 26-майы № 246 “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо кызматкерлеринин эмгек акысын төлөө жөнүндө жобону бекитүү тууралуу”, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы № 182 “Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө”, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 29-августундагы №474 “Бюджеттик чөйрөнүн кызматкерлеринин эмгек акы төлөө шарттарын жөнгө салуучу Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин айрым чечимдерине өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө” токтомдорунун талаптарын бузуулардын негизинде, **эмгек акыларга негизсиз төлөөлөр 96 620,3 миң сомду** түзөт, атап айтканда, Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун борбордук аппаратында - 1247,2 миң сомду,

Эне жана баланы коргоо улуттук борборунда – 12141,3 миң сомду, Бишкек шаарынын №1 Төрөт үйүндө – 958,2 миң сомду, Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун Бишкек шаардык башкармалыгында - 1492,9 миң сомду, Бишкек шаардык кургак учукка каршы күрөшүү ооруканасында – 356,1 миң сомду, Бишкек шаардык №9 Үй-бүлөөлүк медицина борборунда – 159,1 миң сомду, Бишкек шаардык гинекологиялык ооруканасында – 1653,3 миң сомду, Бишкек шаардык №2 Үй-бүлөөлүк медицина борборунда – 110,4 миң сомду, Бишкек шаардык №8 Үй-бүлөөлүк медицина борборунда – 1429,9 миң сомду, Жайыл районунун ЖДПБсында – 419,8 миң сомду, Кара-Суу районунун ЖДПБсында – 697,9 миң сомду, Ош областтар аралык балдар клиникалык ооруканасында – 621,7 миң сомду, Бишкек шаардык Тез жардам клиникалык ооруканасында – 452,9 миң сомду, Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун Чүй башкармалыгында – 242,2 миң сомду, Москва районунун ЖДПБсында – 1201,1 миң сомду, Кемин районунун ЖДПБсында – 752,3 миң сомду, Чүй областтык бириккен ооруканасында – 1631,3 миң сом, Ноокат районунун ЖДПБсында – 3053,3 миң сомду, Ыссык-Ата районунун ЖДПБсында – 1381,1 миң сомду, Кара-Балта республикалык кургак учукка каршы ооруканасында – 546,2 миң сомду, Кемин шаарындагы № 1 Республикалык паллиативдик жардам ооруканасында – 82,2 миң сомду, Ж. Токторбаев атындагы Куршаб ЖДПБсында – 3184,8 миң сомду, Темир-Жол ооруканасында – 15,6 миң сомду, Республикалык дерматовенерология борборунда – 4283,7 миң сомду, Академик Мирсаид Миррахимов атындагы Улуттук кардиология жана терапия борборунда – 10905,9 миң сомду, Бишкек шаардык клиникалык көп профилдүү ооруканасында – 17,7 миң сомду, Бишкек шаардык № 5 Үй-бүлөөлүк медицина борборунда – 2155,9 миң сомду, Бишкек шаардык № 10 Үй-бүлөөлүк медицина борборунда – 20 120,0 миң сомду, Араван районунун ЖДПБсында – 4230,0 миң сомду, Мырза-Аки ЖДПБсында – 1279,9 миң сомду, Нариман аймактык ооруканасында – 1200,0 миң сомду, Өзгөн районунун ЖДПБсында – 8409,5 миң сомду, Ош областтык психиатрия жана наркологиya борборунда – 144,5 миң сомду, Папан ЖДПБсында – 179,5 миң сомду, Ош областтар аралык тиш дарылоо борборунда – 25,3 миң сомду, Алай районунун ЖДПБсында – 634,9 миң сомду, Ош областтар аралык дерматовенерология борборунда – 200,0 миң сомду, Ош областтар аралык онкология борборунда – 581,9 миң сомду, Ош шаардык шашылыш жардам көрсөтүү борборунда – 370,4 миң сомду, Сокулук районунун ЖДПБсында – 1096,2 миң сомду, Бишкек шаардык №7 Үй-бүлөөлүк медицина борборунда – 54,5 миң сомду, Бишкек шаардык №4 Үй-бүлөөлүк медицина борборунда – 47,6 миң сомду, Панфилов районунун ЖДПБсында – 901,9 миң сомду, Жүрөк хирургиясы жана органдар алмаштыруу боюнча илим-изилдөө институтунда – 1557,4 миң сомду, Айдаркен ЖДПБсында – 22,4 миң сомду, Кадамжай районунун ЖДПБсында – 56,2 миң сомду, Кызыл-Кыя райондор аралык кургак учукка каршы ооруканасында – 2,6 миң сомду, Кызыл-Кыя шаардык ЖДПБсында – 32,7 миң сомду, Үч-Коргон ЖДПБсында – 54,2 миң сомду, Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун Талас аймактык башкармалыгында – 282,6 миң сомду, Талас областтык Үй-бүлөөлүк медицина борборунда – 68,7 миң сомду, Милдеттүү медициналык

камсыздандыруу боюнча фондунун Ыссык-Көл аймактык башкармалыгында – 30,9 миң сомду, Ыссык-Көл областтык Үй-бүлөөлүк медицина борборунда – 183,0 миң сомду, Аксуу районунун ЖДПБсында – 122,3 миң сомду, Ыссык-Көл районунун ЖДПБсында – 475,9 миң сомду, Жети-Өгүз районунун ЖДПБсында – 112,7 миң сомду, Ананьево ЖДПБсында – 38,9 миң сомду, Ыссык-Көл областтык бириккен ооруканасында – 913,1 миң сомду, Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун Нарын аймактык башкармалыгында – 42,2 миң сомду, Нарын областтык бириккен ооруканасында – 860,3 миң сомду, Ак-Талаа районунун ЖДПБсында – 135,7 миң сомду, Нарын областтык кургак учукка каршы борборунда – 204,0 миң сомду, Кочкор районунун ЖДПБсында – 249,3 миң сомду, Ала-Бука районунун ЖДПБсында – 89,8 миң сомду, А. Жакишов атындагы Тогуз-Торо районунун ЖДПБсында – 66,4 миң сомду, Токтогул районунун ЖДПБсында – 121,7 миң сомду, Сузак районун караштуу Октябрь ЖДПБсында – 99,7 миң сомду, ордуна коюлууга тийиш, ордуна коюлган, Чаткал районунун ЖДПБсында – 36,3 миң сомду, Кара-Көл шаардык ЖДПБсында – 99,7 миң сомду, Көк-Жаңгак шаардык ЖДПБсында – 18,5 миң сомду.

Сунуш:

Мындан ары, Кыргыз Республикасынын саламаттыкты сактоо уюмдарында эмгек акы жана кошумча төлөмдөрдү төлөөдө Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын талаптары сакталсын.

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-П “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча жобону бекитүү жөнүндө” буйругунун талаптарын бузуулардын негизинде, **143,6 миң сомдук материалдык баалуулуктарды, акча каражаттарды негизсиз чыгымдоолорго** жол берилгендиктери аныкталды жана 143,6 миң сом толугу менен ордуна коюлду. Анын ичинен: Ыссык-Ата районунун ЖДПБсында – 75,1 миң сом, Кочкор-Ата шаардык ЖДПБсында – 58,8 миң сом, Чаткал районунун ЖДПБсында – 9,7 миң сом.

Сунуш:

Мындан ары, материалдык баалуулуктарды, акча каражаттарды негизсиз чыгымдоолорго жол берилбесин жана алардын сакталышына көзөмөл күчөтүлсүн.

Кыргыз Республикасынын Салык кодексинин 128-беренесинин 1. пунктун жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2020-жылдын 24-июнундагы № 356 “Салык жол-жоболорун фискалдаштыруунун электрондук тутумун киргизүү боюнча чаралар жөнүндө”, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 8-апрелиндеги № 193 “Контролдук-кассалык машиналарды киргизүү боюнча чаралар жөнүндө”, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2008-жылдын 26-августундагы №471 “Командировкалык чыгымдардын нормаларын белгилөө жана алардын ордун толтуруунун тартиби жөнүндөгү” токтомдорунун талаптарын бузуунун негизинде, **1003,8 миң сомдук Сапар чыгымдарынан негизсиз чыгымдоолорго** жол берилгендиги аныкталды, анын

ичинен: 92,4 миң сом ордуна коюлууга тийиш болсо, ордуна коюлганы 18,2 миң сомду түзөт. Анын ичинен: Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун борбордук аппаратында – 911,4 миң сом, Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун Бишкек шаардык башкармалыгында – 1,3 миң сом, ордуна коюлган эмес, Жайыл районунун ЖДПБсында – 21,1 миң сом, , ордуна коюлган эмес, Улуттук госпиталда – 18,0 миң сом, ордуна коюлган эмес, Бишкек шаардык №6 тиш дарылоо поликлиникасында - 22,0 миң сом, ордуна коюлган эмес, Аксы районунун ЖДПБсында – 4,4 миң сом, , ордуна коюлду, Жалал-Абад областтык психикалык саламаттык борборунда – 7,0 миң сом, ордуна коюлду, Чаткал районунун ЖДПБсында – 6,8 миң сом, ордуна коюлду, Чаткал аймактык ооруканасынын Терек-Сай филиалында – 9,3 миң сом, ордуна коюлган эмес, Шамалды-Сай шаарчасындагы ЖДПБсында – 2,5 миң сом, ордуна коюлган эмес.

Сунуш:

74,2 миң сомдук сапар чыгымдарынан негизсиз чыгымдоолор ММК Фондунун бюджетине которулсун, анын ичинен: Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун Бишкек шаардык башкармалыгында – 1,3 миң сом, Жайыл районунун ЖДПБсында – 21,1 миң сом, Улуттук госпиталда – 18,0 миң сом, Бишкек шаардык №6 тиш дарылоо поликлиникасында - 22,0 миң сом, Чаткал аймактык ооруканасынын Терек-Сай филиалында – 9,3 миң сом, Шамалды-Сай шаарчасындагы ЖДПБсында – 2,5 миң сом.

Курулуш-монтаждоо иштеринин көлөмүн көтөрмөлөө 4 939,2 миң сомду түздү: анын ичинен 1230,7 миң сом ордуна коюлуп, 3708,5 миң сом ордуна коюлган эмес. Анын ичинен: Эне жана баланы коргоо улуттук борборунда – 194,0 миң сом, ордуна коюлган эмес, Бишкек шаардык перинаталдык борборунда – 96,0 миң сом, ордуна коюлган эмес, Кара-Суу районунун ЖДПБсында – 228,2 миң сом, ордуна коюлган эмес, Ош областтар аралык балдар клиникалык ооруканасында – 177,3 миң сом, ордуна коюлду, Чүй областтык бириккен ооруканасында – 85,7 миң сом, ордуна коюлду, Улуттук госпиталда – 433,6 миң сом, анын ичинен 206,9 миң сом ордуна коюлду, 226,7 миң сом ордуна коюлган эмес, Ош областтар аралык бириккен клиникалык ооруканасында – 406,3 миң сом, анын ичинен 237,0 миң сом ордуна коюлду, 169,3 миң сом ордуна коюлган эмес, Улуттук фтизиатрия борборунда – 30,5 миң сом, толук ордуна коюлду, Бишкек шаардык №1 клиникалык ооруканасында – 54,4 миң сом, ордуна коюлган эмес, Улуттук онкология жана гематология борборунда – 212,5 миң сом, ордуна коюлган эмес, Республикалык психиатрия жана наркология борборунда – 357,1 миң сом, анын ичинен 303,7 миң сом ордуна коюлду, 53,4 миң сом ордуна коюлган эмес, Академик Мирсаид Миррахимов атындагы Улуттук кардиология жана терипия борборунда – 87,8 миң сом, ордуна коюлган эмес, Мырза-Аки ЖДПБсында – 101,5 миң сом, ордуна коюлган эмес, Өзгөн районунун ЖДПБсында – 308,8 миң сом, ордуна коюлган эмес, Ош областтык кургак учукка каршы күрөшүү борборунда – 211,2 миң сом, ордуна коюлган эмес, Баткен областтык бириккен ооруканасында – 160,9 миң сом, ордуна коюлган эмес, Сокулук районунун ЖДПБсында – 402,8 миң сом,

ордуна коюлган эмес, Балыкчы ЖДПБсында – 126,0 миң сом, ордуна коюлган эмес, “Жети-Өгүз” чоңдор үчүн республикалык дарылоо реабилитациялык борборунда – 482,7 миң сом, анын ичинен 171,6 миң сом ордуна коюлду, 311,1 миң сом ордуна коюлган эмес, Жалал-Абад областтык клиникалык ооруканасында – 475,0 миң сом, ордуна коюлган эмес, Ала-Бука районунун ЖДПБсында – 122,8 миң сом, анын ичинен 18,0 миң сом ордуна коюлду, 104,8 миң сом ордуна коюлган эмес, Сузак районунун ЖДПБсында – 123,6 миң сом, ордуна коюлган эмес, Кызыл-Жар республикалык психиатриялык ооруканасында - 60,5 миң сом, ордуна коюлган эмес.

Сунуш:

3708,5 миң сомдук курулуш-монтаждоо иштеринин көлөмүн көтөрмөлөө ордуна коюлсун, анын ичинен: Эне жана баланы коргоо улуттук борборунда – 194,0 миң сом, Бишкек шаардык перинаталдык борборунда – 96,0 миң сом, Кара-Суу районунун ЖДПБсында – 228,2 миң сом, Улуттук госпиталда – 226,7 миң сом, Ош областтар аралык бириккен клиникалык ооруканасында – 169,3 миң сом, Бишкек шаардык №1 клиникалык ооруканасында – 54,4 миң сом, Улуттук онкология жана гематология борборунда – 212,5 миң сом, Республикалык психиатрия жана наркология борборунда – 53,4 миң сом, Академик Мирсаид Миррахимов атындагы Улуттук кардиология жана терапия борборунда – 87,8 миң сом, Мырза-Аки ЖДПБсында – 101,5 миң сом, Өзгөн районунун ЖДПБсында – 308,8 миң сом, Ош областтык кургак учукка каршы күрөшүү борборунда – 211,2 миң сом, Баткен областтык бириккен ооруканасында – 160,9 миң сом, Сокулук районунун ЖДПБсында – 402,8 миң сом, Балыкчы ЖДПБсында – 126,0 миң сом, “Жети-Өгүз” чоңдор үчүн республикалык дарылоо реабилитациялык борборунда – 311,1 миң сом, Жалал-Абад областтык клиникалык ооруканасында – 475,0 миң сом, Ала-Бука районунун ЖДПБсында – 104,8 миң сом, Сузак районунун ЖДПБсында – 123,6 миң сом, Кызыл-Жар республикалык психиатриялык ооруканасында - 60,5 миң сом.

“Кыргыз Республикасынын 2022-жылга республикалык бюджетти жана 2023-2024-жылдарга болжолу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 16-беренесинин негизинде, **13 481,4 миң сомдук Бюджеттик каражаттарды максатсыз пайдаланууларга** жол берилгендиктери аныкталды: анын ичинен **4,5 миң сом** ордуна коюлуп, **13476,9 миң сом** ордуна коюлган эмес. Анын ичинен: Кара-Суу районунун кургак учукка каршы ооруканасында – 43,3 миң сом, ордуна коюлган эмес, Ош областтар аралык балдар клиникалык ооруканасында – 4049,1 миң сом, ордуна коюлган эмес, Бишкек шаардык Тез жардам клиникалык ооруканасында – 191,0 миң сом, ордуна коюлган эмес, Араван районунун ЖДПБсында – 3426,1 миң сом, ордуна коюлган эмес, Мырза-Аки ЖДПБсында – 4823,2 миң сом, ордуна коюлган эмес, Өзгөн районунун ЖДПБсында – 481,5 миң сом, ордуна коюлган эмес, Папан ЖДПБсында – 462,7 миң сом, ордуна коюлган эмес, Нарын областтык Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 4,5 миң сом, толук ордуна коюлду.

Сунуш:

“Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун 2023-жылга бюджетти жана 2024-2025-жылдарга пландаштыруу мезгили жөнүндө” Мыйзамына ылайык, 13476,9 миң сомдук максатсыз пайдаланылган бюджеттик каражаттар өндүрүлүп, ММК Фондунун бюджетине которулсун, анын ичинен: Кара-Суу районунун кургак учукка каршы ооруканасында –43,3 миң сом, Ош областтар аралык балдар клиникалык ооруканасында – 4049,1 миң сом, Бишкек шаардык Тез жардам клиникалык ооруканасында – 191,0 миң сом, Араван районунун ЖДПБсында – 3426,1 миң сом, Мырза-Аки ЖДПБсында – 4823,2 миң сом, Өзгөн районунун ЖДПБсында – 481,5 миң сом, Папан ЖДПБсында – 462,7 миң сом.

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-П “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча жобону бекитүү жөнүндө” буйругунун талаптарын бузуулардын негизинде, **28 804,6 миң сомдук жашырылган дебитордук жана көтөрмөлөнгөн кредитордук карыздарга** жол берилгендиктери аныкталды. Анын ичинен: 28 804,6 миң сом ордунга коюлууга тийиш, 28 231,4 миң сом ордуна коюлган жана 573,2 миң сом ордуна коюлган эмес. Анын ичинен: Жайыл районунун ЖДПБсында – 6,5 миң сом, ордуна коюлган эмес, Кара-Суу районунун ЖДПБсында – 22 116,1 миң сом, анын ичинен 21 737,5 миң сом ордуна коюлуп, 378,6 миң сом ордуна коюлган эмес, Кара-Суу районунун кургак учукка каршы ооруканасында – 430,9 миң сом, толук ордуна коюлду, Ош областтар аралык балдар клиникалык ооруканасында – 4116,6 миң сом, анын ичинен 4005,8 миң сом ордуна коюлуп, 110,8 миң сом ордуна коюлган эмес, Улуттук госпиталда – 42,8 миң сом, ордуна коюлган эмес, Ош шаардык клиникалык ооруканасында – 34,5 миң сом, ордуна коюлган эмес, Баткен областтык Үй-бүлөөлүк медицина борборунда – 389,3 миң сом, толук ордуна коюлду, Баткен областтык бириккен ооруканасында – 211,0 миң сом, толук ордуна коюлду, Самаркандек ЖДПБсында – 733,3 миң сом, толук ордуна коюлду, Сокулук районунун ЖДПБсында – 600,0 миң сом, толук ордуна коюлду, Жалал-Абад областтык Үй-бүлөөлүк медицина борборунда – 76,0 миң сом, толук ордуна коюлду, Базар-Коргон районунун ЖДПБсында – 16,8 миң сом, толук ордуна коюлду, Үч-Терек айлындагы Ч. Орозова атындагы ЖДПБсында – 7,3 миң сом, толук ордуна коюлду, Ноокен районунун ЖДПБсында – 23,5 миң сом, толук ордуна коюлду.

Сунуш:

573,2 миң сомдук жашырылган дебитордук жана көтөрмөлөнгөн кредитордук карыздар ордуна коюлсун, анын ичинен: Жайыл районунун жалпы дарыгердик практика борборунда – 6,5 миң сом, Кара-Суу районунун ЖДПБсында – 378,6 миң сом, Ош областтар аралык балдар клиникалык ооруканасында – 110,8 миң сом, Улуттук госпиталда – 42,8 миң сом, Ош шаардык клиникалык ооруканасында – 34,5 миң сом.

Кыргыз Республикасынын Салыктык эмес кирешелер жөнүндө кодексинин жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-

жылдын 24-сентябрындагы № 183 токтому менен бекитилген “Мамлекеттик мүлктү ижарага берүү тартиби жөнүндө” Жобосунун негизинде, **Бюджеттин кошумча эсептелинген кирешелери 2 378,2 миң сомду түздү**, анын ичинен: 1 231,5 миң сомду ордуна коюлган жана 1 146,7 миң сомду ордуна коюлган эмес. Анын ичинен: Ош областтар аралык балдар клиникалык ооруканасында – 33,8 миң сом, ордуна коюлган эмес, Бишкек шаардык Тез жардам клиникалык ооруканасында – 258,1 миң сом, ордуна коюлган эмес, Чүй областтык бириккен ооруканасында – 673,3 миң сом, ордуна коюлган эмес, Ноокат районунун ЖДПБсында – 94,7 миң сом, ордуна коюлган эмес, Баткен областтык бириккен ооруканасында – 786,6 миң сом, ордуна коюлду, Баткен областтык Кургак учук менен күрөшүү борборунда – 133,9 миң сом, ордуна коюлду, Самаркандек ЖДПБсында – 32,7 миң сом, ордуна коюлган эмес, Кулунду ЖДПБсында – 37,8 миң сом, ордуна коюлду, Лейлек районунун ЖДПБсында – 227,5 миң сом, ордуна коюлду, Кадамжай районунун ЖДПБсында – 45,7 миң сом, ордуна коюлду, Үч-Коргон районунун ЖДПБсында – 12,3 миң сом, ордуна коюлган эмес, Кара-Бура районунун ЖДПБсында – 6,4 миң сом, ордуна коюлган эмес, Ысык-Көл районунун ЖДПБсында – 20,3 миң сом, ордуна коюлган эмес, Кара-Көл шаардык ЖДПБсында – 15,1 миң сом, ордуна коюлган эмес.

Сунуш:

1 146,7 миң сомдук бюджетке кошумча эсептелинген кирешелер республикалык бюджетке которулсун, анын ичинен: Ош областтар аралык балдар клиникалык ооруканасында – 33,8 миң сом, Бишкек шаардык Тез жардам клиникалык ооруканасында – 258,1 миң сом, Чүй областтык бириккен ооруканасында – 673,3 миң сом, Ноокат районунун Жалпы дарыгердик практика борборунда – 94,7 миң сом, Самаркандек Жалпы дарыгердик практика борборунда – 32,7 миң сом, Үч-Коргон районунун Жалпы дарыгердик практика борборунда – 12,3 миң сом, Кара-Бура районунун Жалпы дарыгердик практика борборунда – 6,4 миң сом, Ысык-Көл районунун Жалпы дарыгердик практика борборунда – 20,3 миң сом, Кара-Көл шаардык Жалпы дарыгердик практика борборунда – 15,1 миң сом.

Бюджеттин резервдери жана жоготуулары 4 957 748,6 миң сомду түздү, анын ичинен **282 981,8 миң сом** ордуна коюлууга тийиш, **42 250,2 миң сом** ордуна коюлган жана **240 371,6 миң сом** ордуна коюлган эмес. Анын ичинен:

- **Товардык материалдык баалуулуктардын ченемден ашыкча чыгымдары 41 586,0 миң сом**, анын ичинен 71,3 миң сом ордуна коюлууга тийиш, 4,7 миң сом ордуна коюлду жана 66,6 миң сом ордуна коюлган эмес. Анын ичинен: Эне жана баланы коргоо улуттук борборунда – 3 780,7 миң сом, анын ичинен 43,9 миң сом ордуна коюлууга тийиш, ордуна коюлган эмес, Бишкек шаардык №8 Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 29,8 миң сом, Кара-Суу районунун ЖДПБсында – 729,1 миң сом, Ош областтар аралык балдар клиникалык ооруканасында – 805,2 миң сом, Бишкек шаардык Тез жардам клиникалык ооруканасында – 22,7 миң сом, ордуна коюлууга тийиш, ордуна коюлган эмес, Чүй областтык Кургак учук менен күрөшүү борборунда – 53,8 миң

сом, Ноокат районунун ЖДПБсында – 1 701,2 миң сом, Улуттук госпиталда – 1 064,3 миң сом, Ош областтар аралык бириккен клиникалык ооруканасында – 2 811,7 миң сом, Ош шаардык клиникалык ооруканасында – 10 935,4 миң сом, Бишкек шаардык №2 Клиникалык төрөт үйүндө - 72,7 миң сом, Республикалык клиникалык жугуштуу оорулар ооруканасында – 294,4 миң сом, М. Мамакеев атындагы Улуттук хирургия борборунда – 1 161,3 миң сом, Бишкек шаардык №3 Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 79,5 миң сом, Бишкек шаардык шашылыш жардам көрсөтүү борборунда – 202,4 миң сом, Ош шаардык жана Ош областтык Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 2 598,7 миң сом, Ош областтык Кургак учук менен күрөшүү борборунда – 376,7 миң сом, М. Жунусов атындагы Кара-Кулжа районунун ЖДПБсында – 703,7 миң сом, Ош областтар аралык дерматовенерология борборунда – 61,2 миң сом, Ош областтар аралык онкология борборунда – 276,1 миң сом, Баткен областтык бириккен ооруканасында – 1 012,7 миң сом, Кулунду ЖДПБсында – 4,7 миң сом, ордуна коюлду, Кадамжай районунун ЖДПБсында – 1 274,6 миң сом, Кызыл-Кыя шаардык ЖДПБсында – 563,7 миң сом, Талас областтык Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 253,2 миң сом, Кара-Бура районунун ЖДПБсында – 117,8 миң сом, Бакай-Ата районунун ЖДПБсында – 491,6 миң сом, Талас областтык согуштун жана эмгектин ардагерлеринин ооруканасында – 23,8 миң сом, Талас областтык бириккен ооруканасында – 3 316,4 миң сом, Талас областтык Кургак учук менен күрөшүү борборунда – 119,2 миң сом, Ак-Суу районунун ЖДПБсында – 64,6 миң сом, Балыкчы шаардык ЖДПБсында – 1 153,3 миң сом, Ананьево ЖДПБсында – 93,5 миң сом, Ыссык-Көл областтык бириккен ооруканасында – 602,0 миң сом, Нарын областтык бириккен ооруканасында – 403,4 миң сом, Кочкор районунун ЖДПБсында – 747,5 миң сом, Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун Жалал-Абад аймактык башкармалыгында – 2 774,9 миң сом, А. Жакишов атындагы Тогуз-Торо районунун ЖДПБсында – 753,2 миң сом, Токтогул районунун ЖДПБсында – 1,1 миң сом, Кара-Көл шаардык ЖДПБсында – 254,2 миң сом.

Сунуш:

66,6 миң сомдук товардык материалдык баалуулуктардын ченемден ашыкча чыгымдары, анын ичинен: Эне жана баланы коргоо улуттук борборунда – 43,9 миң сом, Бишкек шаардык Тез жардам клиникалык ооруканасында – 22,7 миң сом ордуна коюлсун.

Бюджеттик мекемелерди ашыкча каржылоолор 219,9 миң сомду түздү, толугу менен бюджетке которулган эмес. Анын ичинен: Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун Ош аймактык башкармалыгында – 51,8 миң сом, Үч-Коргон районунун ЖДПБсында – 168,1 миң сом.

Сунуш:

219,9 миң сомдук бюджеттик мекемелерди ашыкча каржылоолор, анын ичинен: Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун Ош аймактык башкармалыгынан – 51,8 миң сом, Үч-Коргон районунун Жалпы

дарыгердик практика борборунда – 168,1 миң сом ММК Фондунун бюджетине которулсун.

Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо жана социалдык өнүктүрүү министрлигинин 2021-жылдын 3-сентябрындагы № 1217 “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын административдик, башкаруучу жана чарбалык персоналынын сунуш кылынган типтүү штаттык санын бекитүү жөнүндө” жана Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2022-жылдын 11-апрелиндеги №437 “Эмгек акы төлөө боюнча методикалык колдонмону бекитүү жөнүндө” буйруктарын бузуулардын негизинде, **21 106,3 миң сомдук эмгек акыны төлөө тартибин бузууларга жол берилгендиктери аныкталды.** Анын ичинен: Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун борбордук аппаратында – 3 809,8 миң сом, Бишкек шаардык №1 Төрөт үйүндө – 728,9 миң сом, Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун Бишкек аймактык башкармалыгында – 2 621,3 миң сом, Бишкек шаардык кургак учукка каршы күрөшүү ооруканасында – 9,3 миң сом, Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун Ош аймактык башкармалыгында – 4 001,2 миң сом, Кара-Суу райондук кургак учукка каршы күрөшүү ооруканасында – 1 692,1 миң сом, Бишкек шаардык Тез жардам клиникалык ооруканасында – 2 889,3 миң сом, Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун Чүй аймактык башкармалыгында – 242,2 миң сом, Ноокат районунун ЖДПБсында – 1 028,9 миң сом, Академик Мирсаид Миррахимов атындагы Улуттук кардиология жана терапия борборунда - 1 040,6 миң сом, Бишкек шаардык №10 Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 271,2 миң сом, Ош шаардык №2 тиш дарылоо поликлиникасында – 30,0 миң сом, Айдаркен ЖДПБсында – 314,5 миң сом, Талас районунун ЖДПБсында – 34,3 миң сом, Талас областтык Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 209,1 миң сом, Талас областтык бириккен ооруканасында – 269,3 миң сом, Сумсар ЖДПБсында – 789,8 миң сом, Ала-Бука районунун ЖДПБсында – 244,8 миң сом, Токтогул районунун ЖДПБсында – 340,6 миң сом, Таш-Көмүр шаардык ЖДПБсында – 104,0 миң сом, Сузак районунун ЖДПБсында – 119,2 миң сом, Кара-Көл шаардык ЖДПБсында – 261,9 миң сом, Майлуу-Суу шаардык ЖДПБсында – 54,0 миң сом.

Сунуш:

Мындан ары, Саламаттыкты сактоо мекемелеринде ашыкча штаттык бирдиктерди күтүүгө жана ченемдик укуктук актыларда көрсөтүлбөгөн сыйлыктарды жана материалдык жардамдарды төлөөлөргө жол берилбесин.

Башка бюджеттик резервдер жана жоготуулар 4 894 836,4 миң сомду түздү, анын ичинен 282 690,6 миң сомду ордуна коюлууга тийиш болсо, 42 245,5 миң сом ордуна коюлуп, 240 445,1 миң сом ордуна коюлууга тийиш. Анын ичинен: Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун борбордук аппаратында – 4 760 800,0 миң сом, анын ичинен 211 100,0 миң сомду ордуна коюлууга тийиш, ордуна коюлган эмес, Эне жана баланы коргоо улуттук борборунда – 3 515,7 миң сом, анын ичинен 1 012,2 миң сомду ордуна коюлууга

тийиш, ордуна коюлган эмес, Бишкек шаардык №1 төрөт үйүндө – 7,9 миң сом, ордуна коюлган эмес, Бишкек шаардык перинаталдык борборунда – 18,7 миң сом, анын ичинен 13,1 миң сом ордуна коюлууга тийиш, ордуна коюлган эмес, Бишкек шаардык кургак учукка каршы ооруканасында – 137,6 миң сом, ордуна коюлган эмес, Бишкек шаардык №9 Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 216,8 миң сом, анын ичинен 1,1 миң сом ордуна коюлууга тийиш, ордуна коюлган эмес, Бишкек шаардык гинекологиялык ооруканасында – 229,7 миң сом, анын ичинен 2,5 миң сом ордуна коюлууга тийиш, ордуна коюлган эмес, Бишкек шаардык №2 Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 524,4 миң сом, анын ичинен 5,3 миң сом ордуна коюлууга тийиш, ордуна коюлган эмес, Бишкек шаардык №8 Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 521,4 миң сом, анын ичинен 6,4 миң сом ордуна коюлууга тийиш, ордуна коюлган эмес, Жайыл районунун ЖДПБсында – 2 553,1 миң сом, Кара-Суу районунун ЖДПБсында – 7 274,2 миң сом, анын ичинен 1 944,1 миң сом ордуна коюлууга тийиш, 1 033,0 ордуна коюлду, 911,1 миң сом ордуна коюлган эмес, Кара-Суу райондук кургак учукка каршы ооруканасында – 2 276,5 миң сом, анын ичинен 3,7 миң сом ордуна коюлууга тийиш, ордуна коюлду, Бишкек шаардык Тез жардам клиникалык ооруканасында – 1 781,0 миң сом, анын ичинен 27,1 миң сом ордуна коюлууга тийиш, ордуна коюлду, Улуттук фтизиатрия борборунда – 9,0 миң сом, ордуна коюлууга тийиш, ордуна коюлган эмес, Бишкек шаардык №1 клиникалык ооруканасында – 1 052,1 миң сом, Чүй областтык бириккен ооруканасында – 5 627,6 миң сом, анын ичинен 5 522,5 миң сом ордуна коюлууга тийиш, 5 428,3 миң сом ордуна коюлган, 94,2 миң сом ордуна коюлган эмес, Ноокат районунун ЖДПБсында – 13,3 миң сом, Ысык-Ата районунун ЖДПБсында – 1 029,8 миң сом, Ош областтар аралык бириккен клиникалык ооруканасында – 1 457,3 миң сом, Ош шаардык клиникалык ооруканасында – 4767,4 миң сом, ордуна коюлууга тийиш, ордуна коюлган эмес, Бишкек шаардык №2 Клиникалык төрөт үйүндө – 2 622,3 миң сом, Темир жол ооруканасында – 604,2 миң сом, анын ичинен 18,1 миң сом ордуна коюлууга тийиш, ордуна коюлган эмес, Республикалык дерматовенерология борборунда – 171,1 миң сом, Академик Мирсаид Миррахимов атындагы Улуттук кардиология жана терапия борборунда - 14 458,7 миң сом, анын ичинен 14 004,6 миң сом ордуна коюлууга тийиш, ордуна коюлган эмес, Бишкек шаардык №2 клиникалык көп тармактуу ооруканасында – 2 081,0 миң сом, анын ичинен 1 396,4 миң сом ордуна коюлууга тийиш, ордуна коюлган эмес, Бишкек шаардык №5 Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 9 058,4 миң сом, Бишкек шаардык №10 Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 2 599,3 миң сом, анын ичинен 466,8 миң сом ордуна коюлууга тийиш, ордуна коюлган эмес, Бишкек шаардык шашылыш жардам көрсөтүү борборунда – 3 084,3 миң сом, ордуна коюлууга тийиш, ордуна коюлган эмес, Араван районунун ЖДПБсында – 3 426,1 миң сом, толук ордуна коюлду, Мырза-Аки ЖДПБсында 4 823,2 миң сом, толук ордуна коюлду, Өзгөн районунун ЖДПБсында – 486,3 миң сом, анын ичинен 481,5 миң сом ордуна коюлду, 4,8 миң сом ордуна коюлган эмес, Папан ЖДПБсында – 462,6 миң сом, толук ордуна коюлду, Баткен областтык бириккен ооруканасында – 5 223,3 миң сом, толук ордуна коюлду, Баткен областтык кургак учук менен күрөшүү

борборунда – 53,8 миң сом, ордуна коюлууга тийиш, ордуна коюлган эмес, Самаркандек ЖДПБсында – 123,7 миң сом, Сүлүктү шаардык ЖДПБсында – 71,2 миң сом, Бишкек шаардык №4 Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 8 747,7 миң сом, Чүй областтык Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 13 884,6 миң сом, анын ичинен 5 291,3 миң сом ордуна коюлууга тийиш, ордуна коюлду, Сокулук районунун ЖДПБсында – 9 434,4 миң сом, анын ичинен 8 834,4 миң сом ордуна коюлуп, 600,0 миң сом ордуна коюлган эмес, Панфилов районунун ЖДПБсында – 1 404,4 миң сом, ордуна коюлду, Жүрөк хирургиясы жана органдарды алмаштыруу боюнча илим-изилдөө институтунда – 346,0 миң сом, Бишкек шаардык Тез жардам медициналык балдар клиникалык ооруканасында – 428,0 миң сом, ордуна коюлууга тийиш, ордуна коюлду, Кадамжай районунун ЖДПБсында – 9,6 миң сом, Кара-Буура районунун ЖДПБсында – 1 349,7 миң сом, ордуна коюлууга тийиш, ордуна коюлган эмес, Бакай-Ата районунун ЖДПБсында – 1 118,5 миң сом, Ысык-Көл областтык Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 2 918,7 миң сом, Ысык-Көл районунун ЖДПБсында – 1 509,6 миң сом, Балыкчы ЖДПБсында – 1 382,1 миң сом, ордуна коюлууга тийиш, ордуна коюлган эмес, Жети-Өгүз районунун ЖДПБсында – 2 187,8 миң сом, анын ичинен 341,0 ордуна коюлууга тийиш, ордуна коюлду, Ысык-Көл областтык бириккен ооруканасында – 697,3 миң сом, “Жети-Өгүз” чондор үчүн республикалык дарылоо реабилитациялык борборунда – 1608,1 миң сом, анын ичинен 1460,8 ордуна коюлууга тийиш, ордуна коюлду, Нарын областтык бириккен ооруканасында – 3143,7 миң сом, ордуна коюлду, Нарын областтык кургак учук менен күрөшүү борборунда – 295,0 миң сом, ордуна коюлду, Ат-Башы районунун ЖДПБсында – 607,4 миң сом, анын ичинен 16,7 миң сом ордуна коюлууга тийиш, ордуна коюлган эмес, Жалал-Абад областтык клиникалык ооруканасында – 106,7 миң сом, Аксы районунун ЖДПБсында – 174,6 миң сом, Ала-Бука районунун ЖДПБсында – 21,3 миң сом, Ноокен районунун ЖДПБсында – 44,2 миң сом, ордуна коюлду, Кочкор-Ата шаардык ЖДПБсында – 67,5 миң сом, ордуна коюлду, Токтогул районунун ЖДПБсында – 74,2 миң сом, Р.Г. Бауэр атындагы Жалал-Абад областтык кургак учукка каршы күрөшүү борборунда - 6,7 миң сом, Сузак районуна караштуу Октябрь ЖДПБсында – 8,9 миң сом, Кара-Көл шаардык ЖДПБсында – 10,9 миң сом, Көк-Жаңгак шаардык ЖДПБсында – 23,3 миң сом, Шамалд-Сай шаарчасынын ЖДПБсында – 36,1 миң сом. Кочкор районунун ЖДПБсында – 26,4 миң сом, ордуна коюлду.

Сунуш

240 445,1 миң сомдук башка бюджеттик резервдер жана жоготуулар ММК Фондунун бюджетине которулсун. Анын ичинен: Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун борбордук аппаратында – 211 100,0 миң сом, Эне жана баланы коргоо улуттук борборунда – 1 012,2 миң сом, Бишкек шаардык №1 төрөт үйүндө – 7,9 миң сом, Бишкек шаардык перинаталдык борборунда – 13,1 миң сом, Бишкек шаардык кургак учукка каршы ооруканасында – 137,6 миң сом, Бишкек шаардык №9 Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 1,1 миң сом, Бишкек шаардык гинекологиялык ооруканасында – 2,5 миң сом, Бишкек шаардык №2 Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 5,3 миң

сом, Бишкек шаардык №8 Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 6,4 миң сом, Кара-Суу районунун ЖДПБсында – 911,1 миң сом, Улуттук фтизиатрия борборунда – 9,0 миң сом, Чүй областтык бириккен ооруканасында – 94,2 миң сом, Ош шаардык клиникалык ооруканасында – 4767,4 миң сом, Темир жол ооруканасында – 18,1 миң сом, Академик Мирсаид Миррахимов атындагы Улуттук кардиология жана терапия борборунда - 14 004,6 миң сом, Бишкек шаардык №2 клиникалык көп тармактуу ооруканасында – 1 396,4 миң сом, Бишкек шаардык №10 Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 466,8 миң сом, Бишкек шаардык шашылыш жардам көрсөтүү борборунда – 3 084,3 миң сом, Өзгөн районунун ЖДПБсында – 4,8 миң сом, Баткен областтык кургак учук менен күрөшүү борборунда – 53,8 миң сом, Сокулук районунун ЖДПБсында – 600,0 миң сом, Кара-Буура районунун ЖДПБсында – 1 349,7 миң сом, Балыкчы ЖДПБсында – 1 382,1 миң сом, Ат-Башы районунун ЖДПБсында – 16,7 миң сом.

Рационалдуу эмес пайдаланылган каражаттар 85 589,8 миң сомду түзгөн, анын ичинен: 57 536,9 миң сом ордуна коюлууга тийиш болсо, ордуна коюлган эмес. Анын ичинен:

Пландаштырылган максаттарга жетпестен белгилүү бир иш-чараларга керектелген каражаттар 33 463,6 миң сомду түзгөн, алардын ичинен кайтарылууга тийиш болгон 6 625,3 миң сом, кайтарылган эмес. Анын ичинен: Эне жана баланы коргоо улуттук борборунда – 17 846,5 миң сом, Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун Ош аймактык башкармалыгында – 3 354,7 миң сом, Кара-Суу районунун ЖДПБсында – 1 628,1 миң сом, Кара-Суу райондук кургак учукка каршы ооруканасында – 257,7 миң сом, Бишкек шаардык Тез жардам клиникалык ооруканасында – 993,4 миң сом, Улуттук онкология жана гематология борборунда – 5 707,8 миң сом, ордуна коюлууга тийиш, ордуна коюлган эмес, Ноокат районунун ЖДПБсында – 1 032,9 миң сом, анын ичинен 361,9 миң сом ордуна коюлууга тийиш, ордуна коюлган эмес, Ысык-Ата районунун ЖДПБсында – 369,1 миң сом, ордуна коюлган эмес, Жүрөк хирургиясы жана органдарды алмаштыруу боюнча илим-изилдөө институтунда – 375,5 миң сом, Ысык-Көл областтык бириккен ооруканасында – 186,5 миң сом, ордуна коюлган эмес, “Жети-Өгүз” чоңдор үчүн республикалык дарылоо реабилитациялык борборунда – 85,0 миң сом, Сузак районунун ЖДПБсында – 1 626,4 миң сом.

Сунуш:

6 625,3 миң сом пландаштырылган максаттарга жетпестен белгилүү бир иш-чараларга керектелген каражаттар ММК Фондунун бюджетине которулсун: Анын ичинен: Улуттук онкология жана гематология борборунда – 5 707,8 миң сом, Ноокат районунун ЖДПБсында – 361,9 миң сом, Ысык-Ата районунун ЖДПБсында – 369,1 миң сом, Ысык-Көл областтык бириккен ооруканасында – 186,5 миң сом.

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 3-ноябрындагы №694 токтому менен бекитилген “Бюджеттик мекемелерди финансылоодо жылдык отчеттор боюнча эсептөөлөрдө товардык-материалдык

баалуулуктардын нормативден ашыкча запастарын жана каражатта калдыктарын эсепке алууну жүргүзүүнүн тартиби жөнүндө” Нускамага ылайык, **товардык-материалдык баалуулуктардын ченемден ашыкча запастары 43 653,3 миң сомду түздү.** Анын ичинен: Эне жана баланы коргоо улуттук борборунда дагы башка чийки заттар жана материалдар жана бланкалык продукциялар – 17,3 миң сом, Бишкек шаардык №1 төрөт үйүндө запастык бөлүктөр, чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 594,3 миң сом, Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун Бишкек аймактык башкармалыгында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 145,2 миң сом, Бишкек шаардык кургак учукка каршы ооруканасында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары, отун жана күйүүчү майдын башка түрлөрү – 1 290,6 миң сом, Бишкек шаардык №9 Үй-бүлөлүк медицина борборунда чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары, отун жана күйүүчү майдын башка түрлөрү – 81,7 миң сом, Бишкек шаардык гинекологиялык ооруканасында дагы башка чийки заттар жана материалдар – 174,8 миң сом, Бишкек шаардык №2 Үй-бүлөлүк медицина борборунда чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 1 048,8 миң сом, Бишкек шаардык №8 Үй-бүлөлүк медицина борборунда чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 741,2 миң сом, Жайыл районунун ЖДПБсында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 1 914,3 миң сом, Бишкек шаардык Тез жардам клиникалык ооруканасында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 421,4 миң сом, Москва районунун ЖДПБсында – 1 212,5 миң сом, анын ичинен: көмүр 926,5 миң сом, чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары 48,0 миң сом, дагы башка чийки заттар жана материалдар 238,0 миң сом, Кемин районунун ЖДПБсында көмүр – 70,1 миң сом, Улуттук фтизиатрия борборунда чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 927,6 миң сом, Улуттук онкология жана гематология борборунда запастык бөлүктөр – 34,4 миң сом, Бишкек шаардык №3 тиш дарылоо поликлиникасында чарбалык материалдар – 325,9 миң сом, Бишкек шаардык №5 тиш дарылоо поликлиникасында чарбалык материалдар – 310,8 миң сом, Бишкек шаардык №6 тиш дарылоо поликлиникасында чарбалык материалдар – 342,5 миң сом, Бишкек шаардык №6 Үй-бүлөлүк медицина борборунда чарбалык материалдар – 96,5 миң сом, Чүй областтык кургак учукка каршы борборунда чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 227,5 миң сом, Ноокат районунун ЖДПБсында көмүр – 863,1 миң сом, Кара-Балта шаарындагы республикалык кургак учукка каршы ооруканасында чийки заттар жана материалдар – 78,0 миң сом, Улуттук госпиталда чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 1 845,6 миң сом, Арашан ЖДПБсында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары, чийки заттар жана материалдар – 209,7 миң сом, Кемин шаарындагы № 1 Республикалык паллиативдик жардам ооруканасында чийки заттар жана материалдар – 623,1 миң сом, Бишкек шаардык №2 тиш дарылоо поликлиникасында дагы башка чийки заттар жана материалдар – 75,0 миң сом, Бишкек шаардык №4 тиш дарылоо поликлиникасында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 485,7 миң сом, Бишкек шаардык №1 Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 786,7 миң сом, анын ичинен: отун 42,0 миң сом, чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары 704,1 миң сом, курулуш материалдары 40,6 миң сом, Ош шаардык

клиникалык ооруканасында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 4 457,4 миң сом, Бишкек шардык №2 клиникалык төрөт үйү – 159,5 миң сом, анын ичинен: чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары 62,7 миң сом, дагы башка чийки заттар жана материалдар 96,8 миң сом, Республикалык клиникалык жугуштуу оорулар ооруканасында тара – 1,6 миң сом, Ж. Токторбаев атындагы Куршаб ЖДПБсында – 936,9 миң сом, анын ичинен: күйүүчү майлоочу материалдар 165,1 миң сом, көмүр 409,4 миң сом, чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары 362,4 миң сом, Суусамыр ЖДПБсында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 109,8 миң сом, Токмок шаардык ЖДПБсында чийки заттар жана материалдар – 526,3 миң сом, Темир жол ооруканасында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 71,2 миң сом, Академик Мирсаид Миррахимов атындагы Улуттук кардиология жана терапия борборунда – 410,3 миң сом, анын ичинен: дагы башка чийки заттар жана материалдар 407,1 миң сом, курулуш материалдары 3,2 миң сом, Бишкек шаардык №2 клиникалык көп тармактуу ооруканасында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 184,7 миң сом, Бишкек шаардык №3 тиш дарылоо поликлиникасында – 182,2 миң сом, анын ичинен: отун 40,1 тыс.сомов, чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары 13,7 тыс.сомов, дагы башка чийки заттар жана материалдар 128,4 тыс.сомов, Бишкек шаардык №10 тиш дарылоо поликлиникасында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 37,9 миң сом, Мырза-Аки ЖДПБсында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 422,7 миң сом, Ош шаардык №1 тиш дарылоо поликлиникасында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 49,3 миң сом, Ош областтык жана Ош шаардык Үй-бүлөлүк медицина борборунда чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 207,8 миң сом, Папан ЖДПБсында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 42,2 миң сом, Ош областтык кургак учукка каршы күрөшүү борборунда чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 3 310,3 миң сом, Алай районунун ЖДПБсында көмүр – 303,7 миң сом, А. Молдоболотов атындагы Чоң-Алай районунун ЖДПБсында – 102,4 миң сом, анын ичинен: көмүр 42,6 миң сом, бланкалык продукциялар 59,8 миң сом, М. Жунусов атындагы Кара-Кулжа районунун ЖДПБсында – 854,8 миң сом, анын ичинен: көмүр 764,7 миң сом, запастык бөлүктөр 90,1 миң сом, Ош атайын ооруканасында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 36,9 миң сом, Ош шаардык шашылыш жардам көрсөтүү борборунда чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 491,4 миң сом, Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун Баткен аймактык башкармалыгында – 4445,3 миң сом, анын ичинен: Баткен областтык аймактык ооруканасында - 339,1 миң сом, Лейлек жалпы дарыгерлик практика борборунда - 2,9 миң сом, Сүлүктү жалпы дарыгерлик практика борборунда - 2673,5 миң сом, Самаркандек жалпы дарыгерлер практикалык борборунда - 1429,8 миң сом, Бишкек шаардык №7 Үй-бүлөлүк медицина борборунда чарбалык материалдар – 97,4 миң сом, Бишкек шаардык №4 Үй-бүлөлүк медицина борборунда чарбалык материалдар – 951,3 миң сом, Чүй областтык Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 2137,7 миң сом, анын ичинен: көмүр – 57,5 миң сом, чарбалык материалдар – 1867,1 миң сом, кеңсе материалдары – 213,1 миң сом, Сокулук районунун ЖДПБсында

көмүр – 1544,8 миң сом, Жүрөк хирургиясы жана органдарды алмаштыруу боюнча илим-изилдөө институтунда – 310,0 миң сом, анын ичинен: чарбалык материалдар – 269,7 миң сом, кеңсе материалдары – 40,3 миң сом, Айдаркен ЖДПБсында – 140,3 миң сом, анын ичинен: күйүүчү майлар – 71,8 миң сом, көмүр– 68,5 миң сом, Кызыл-Кыя шаардык ЖДПБсында – 2 002,6 миң сом, анын ичинен: күйүүчү майлар – 66,5 миң сом, чарбалык материалдар жана кеңсе буюмдары - 1305,8 миң сом, көмүр – 630,3 миң сом, Үч-Коргон ЖДПБсында – 683,8 миң сом, анын ичинен: анын ичинен: күйүүчү майлар – 276,7 миң сом, чарбалык материалдар жана кеңсе буюмдары - 407,1 миң сом, Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун Талас аймактык башкармалыгында – 508,9 миң сом, анын ичинен: запастык бөлүктөр 76,7 миң сом, чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары 222,6 миң сом, башка чийки заттар жана материалдар 209,6 миң сом, Талас районунун ЖДПБсында көмүр– 278,2 миң сом, Кара-Буура районунун ЖДПБсында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 706,6 миң сом, Бакай-Ата районунун ЖДПБсында көмүр – 105,0 миң сом, Манас районунун ЖДПБсында – 208,6 миң сом, анын ичинен: көмүр 102,2 миң сом, чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары 106,4 миң сом, Талас областтык бириккен ооруканасында чарбалык материалдар – 829,4 миң сом, Талас областтык тиш дарылоо поликлиникасында көмүр – 36,8 миң сом, Нарын областтык кургак учукка каршы күрөшүү борборунда – 196,0 миң сом, анын ичинен: күйүүчү майлоочу материалдар 4,2 миң сом, чарбалык материалдар 165,9 миң сом, кеңсе товарлары 25,9 миң сом, Нарын областтык Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 469,2 миң сом, анын ичинен: запастык бөлүктөр 192,3 миң сом, курулуш материалдары 141,4 миң сом, бланктар 135,5 миң сом, Кочкор районунун ЖДПБсында көмүр – 157,8 миң сом.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 3-ноябрындагы №694 токтому менен бекитилген “Бюджеттик мекемелерди финансылуодо жылдык отчеттор боюнча эсептөөлөрдө товардык-материалдык баалуулуктардын нормативден ашыкча запастарын жана каражатта калдыктарын эсепке алууну жүргүзүүнүн тартиби жөнүндө” Нускамага ылайык, **43 653,3 миң сомдук** товардык-материалдык баалуулуктардын ченемден ашыкча запастары республикалык бюджетке чегерилсин, анын ичинен: Эне жана баланы коргоо улуттук борборунда дагы башка чийки заттар жана материалдар жана бланкалык продукциялар – 17,3 миң сом, Бишкек шаардык №1 төрөт үйүндө запастык бөлүктөр, чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 594,3 миң сом, Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун Бишкек аймактык башкармалыгында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 145,2 миң сом, Бишкек шаардык кургак учукка каршы ооруканасында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары, отун жана күйүүчү майдын башка түрлөрү – 1 290,6 миң сом, Бишкек шаардык №9 Үй-бүлөлүк медицина борборунда чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары, отун жана күйүүчү майдын башка түрлөрү – 81,7 миң сом, Бишкек шаардык гинекологиялык ооруканасында дагы башка чийки заттар жана материалдар – 174,8 миң сом, Бишкек шаардык №2 Үй-бүлөлүк медицина борборунда чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 1 048,8 миң сом, Бишкек шаардык №8 Үй-бүлөлүк медицина борборунда

чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 741,2 миң сом, Жайыл районунун ЖДПБсында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 1 914,3 миң сом, Бишкек шаардык Тез жардам клиникалык ооруканасында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 421,4 миң сом, Москва районунун ЖДПБсында – 1 212,5 миң сом, анын ичинен: көмүр 926,5 миң сом, чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары 48,0 миң сом, дагы башка чийки заттар жана материалдар 238,0 миң сом, Кемин районунун ЖДПБсында көмүр – 70,1 миң сом, Улуттук фтизиатрия борборунда чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 927,6 миң сом, Улуттук онкология жана гематология борборунда запастык бөлүктөр – 34,4 миң сом, Бишкек шаардык №3 тиш дарылоо поликлиникасында чарбалык материалдар – 325,9 миң сом, Бишкек шаардык №5 тиш дарылоо поликлиникасында чарбалык материалдар – 310,8 миң сом, Бишкек шаардык №6 тиш дарылоо поликлиникасында чарбалык материалдар – 342,5 миң сом, Бишкек шаардык №6 Үй-бүлөлүк медицина борборунда чарбалык материалдар – 96,5 миң сом, Чүй областтык кургак учукка каршы борборунда чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 227,5 миң сом, Ноокат районунун ЖДПБсында көмүр – 863,1 миң сом, Кара-Балта шаарындагы республикалык кургак учукка каршы ооруканасында чийки заттар жана материалдар – 78,0 миң сом, Улуттук госпиталда чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 1 845,6 миң сом, Арашан ЖДПБсында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары, чийки заттар жана материалдар – 209,7 миң сом, Кемин шаарындагы № 1 Республикалык паллиативдик жардам ооруканасында чийки заттар жана материалдар – 623,1 миң сом, Бишкек шаардык №2 тиш дарылоо поликлиникасында дагы башка чийки заттар жана материалдар – 75,0 миң сом, Бишкек шаардык №4 тиш дарылоо поликлиникасында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 485,7 миң сом, Бишкек шаардык №1 Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 786,7 миң сом, анын ичинен: отун 42,0 миң сом, чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары 704,1 миң сом, курулуш материалдары 40,6 миң сом, Ош шаардык клиникалык ооруканасында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 4 457,4 миң сом, Бишкек шаардык №2 клиникалык төрөт үйү – 159,5 миң сом, анын ичинен: чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары 62,7 миң сом, дагы башка чийки заттар жана материалдар 96,8 миң сом, Республикалык клиникалык жугуштуу оорулар ооруканасында тара – 1,6 миң сом, Ж. Токторбаев атындагы Куршаб ЖДПБсында – 936,9 миң сом, анын ичинен: күйүүчү майлоочу материалдар 165,1 миң сом, көмүр 409,4 миң сом, чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары 362,4 миң сом, Суусамыр ЖДПБсында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 109,8 миң сом, Токмок шаардык ЖДПБсында чийки заттар жана материалдар – 526,3 миң сом, Темир жол ооруканасында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 71,2 миң сом, Академик Мирсаид Миррахимов атындагы Улуттук кардиология жана терапия борборунда – 410,3 миң сом, анын ичинен: дагы башка чийки заттар жана материалдар 407,1 миң сом, курулуш материалдары 3,2 миң сом, Бишкек шаардык №2 клиникалык көп тармактуу ооруканасында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 184,7 миң сом, Бишкек шаардык №3 тиш дарылоо поликлиникасында – 182,2 миң сом, анын ичинен: отун 40,1 тыс.сомов, чарбалык

материалдар жана кеңсе товарлары 13,7 тыс.сомов, дагы башка чийки заттар жана материалдар 128,4 тыс.сомов, Бишкек шаардык №10 тиш дарылоо поликлиникасында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 37,9 миң сом, Мырза-Аки ЖДПБсында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 422,7 миң сом, Ош шаардык №1 тиш дарылоо поликлиникасында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 49,3 миң сом, Ош областтык жана Ош шаардык Үй-бүлөлүк медицина борборунда чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары–207,8 миң сом, Папан ЖДПБсында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 42,2 миң сом, Ош областтык кургак учукка каршы күрөшүү борборунда чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 3 310,3 миң сом, Алай районунун ЖДПБсында көмүр – 303,7 миң сом, А. Молдоболотов атындагы Чоң-Алай районунун ЖДПБсында – 102,4 миң сом, анын ичинен: көмүр 42,6 миң сом, бланкалык продукциялар 59,8 миң сом, М. Жунусов атындагы Кара-Кулжа районунун ЖДПБсында –854,8 миң сом, анын ичинен: көмүр 764,7 миң сом, запастык бөлүктөр 90,1 миң сом, Ош атайын ооруканасында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 36,9 миң сом, Ош шаардык шашылыш жардам көрсөтүү борборунда чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 491,4 миң сом, Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун Баткен аймактык башкармалыгында – 4445,3 миң сом, анын ичинен: Баткен областтык аймактык ооруканасында - 339,1 миң сом, Лейлек жалпы дарыгерлик практика борборунда - 2,9 миң сом, Сүлүктү жалпы дарыгерлик практика борборунда - 2673,5 миң сом, Самаркандек жалпы дарыгерлер практикалык борборунда - 1429,8 миң сом, Бишкек шаардык №7 Үй-бүлөлүк медицина борборунда чарбалык материалдар – 97,4 миң сом, Бишкек шаардык №4 Үй-бүлөлүк медицина борборунда чарбалык материалдар – 951,3 миң сом, Чүй областтык Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 2137,7 миң сом, анын ичинен: көмүр – 57,5 миң сом, чарбалык материалдар – 1867,1 миң сом, кеңсе материалдары – 213,1 миң сом, Сокулук районунун ЖДПБсында көмүр – 1544,8 миң сом, Жүрөк хирургиясы жана органдарды алмаштыруу боюнча илим-изилдөө институтунда – 310,0 миң сом, анын ичинен: чарбалык материалдар – 269,7 миң сом, кеңсе материалдары – 40,3 миң сом, Айдаркен ЖДПБсында – 140,3 миң сом, анын ичинен: күйүүчү майлар – 71,8 миң сом, көмүр– 68,5 миң сом, Кызыл-Кыя шаардык ЖДПБсында – 2 002,6 миң сом, анын ичинен: күйүүчү майлар – 66,5 миң сом, чарбалык материалдар жана кеңсе буюмдары - 1305,8 миң сом, көмүр – 630,3 миң сом, Үч-Коргон ЖДПБсында – 683,8 миң сом, анын ичинен: анын ичинен: күйүүчү майлар – 276,7 миң сом, чарбалык материалдар жана кеңсе буюмдары - 407,1 миң сом, Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун Талас аймактык башкармалыгында – 508,9 миң сом, анын ичинен: запастык бөлүктөр 76,7 миң сом, чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары 222,6 миң сом, башка чийки заттар жана материалдар 209,6 миң сом, Талас районунун ЖДПБсында көмүр– 278,2 миң сом, Кара-Буура районунун ЖДПБсында чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары – 706,6 миң сом, Бакай-Ата районунун ЖДПБсында көмүр – 105,0 миң сом, Манас районунун ЖДПБсында – 208,6 миң сом, анын ичинен: көмүр 102,2 миң сом, чарбалык материалдар жана кеңсе товарлары 106,4 миң сом, Талас областтык

бириккен ооруканасында чарбалык материалдар – 829,4 миң сом, Талас областтык тиш дарылоо поликлиникасында көмүр – 36,8 миң сом, Нарын областтык кургак учукка каршы күрөшүү борборунда – 196,0 миң сом, анын ичинен: күйүүчү майлоочу материалдар 4,2 миң сом, чарбалык материалдар 165,9 миң сом, кеңсе товарлары 25,9 миң сом, Нарын областтык Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 469,2 миң сом, анын ичинен: запастык бөлүктөр 192,3 миң сом, курулуш материалдары 141,4 миң сом, бланктар 135,5 миң сом, Кочкор районунун ЖДПБсында көмүр – 157,8 миң сом.

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 3-ноябрындагы №694 токтому менен бекитилген “Бюджеттик мекемелерди финансылоодо жылдык отчеттор боюнча эсептөөлөрдө товардык-материалдык баалуулуктардын нормативден ашыкча запастарын жана каражатта калдыктарын эсепке алууну жүргүзүүнүн тартиби жөнүндө” Нускамага ылайык, **7 252,2 миң сомдук эсепке алынууга тийиштүү дебитордук карыздардын кредитордук карыздардан ашыгы аныкталды.** Анын ичинен: Бишкек шаардык №1 төрөт үйүндө – 1539,2 миң сом, Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун Бишкек аймактык башкармалыгында – 70,8 миң сом, Бишкек шаардык кургак учукка каршы ооруканасында – 1 651,8 миң сом, Бишкек шаардык гинекологиялык ооруканасында – 167,3 миң сом, Бишкек шаардык №2 Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 186,8 миң сом, Бишкек шаардык №2 тиш дарылоо поликлиникасында – 94,4 миң сом, Бишкек шаардык №4 тиш дарылоо поликлиникасында – 113,1 миң сом, Бишкек шаардык №1 Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 185,4 миң сом, Бишкек шаардык №2 клиникалык төрөт үйү – 884,7 миң сом, Мырза-Аки ЖДПБсында – 106,2 миң сом, Ош областтык психиатрия жана наркологиya борборунда – 409,0 миң сомду, Ош областтык жана Ош шаардык Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 201,2 миң сом, Папан ЖДПБсында – 2,9 миң сом, Ош областтык кургак учукка каршы күрөшүү борборунда – 442,0 миң сом, А. Молдоболотов атындагы Чоң-Алай районунун ЖДПБсында – 458,5 миң сом, М. Жунусов атындагы Кара-Кулжа районунун ЖДПБсында – 115,1 миң сом, Ош областтар аралык дерматовенерологиялык борборунда – 73,7 миң сом, Ош шаардык шашылыш жардам көрсөтүү борборунда – 138,2 миң сом, Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун Талас аймактык башкармалыгында – 149,7 миң сом, Талас районунун ЖДПБсында – 262,2 миң сом.

Сунуш:

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 3-ноябрындагы №694 токтому менен бекитилген “Бюджеттик мекемелерди финансылоодо жылдык отчеттор боюнча эсептөөлөрдө товардык-материалдык баалуулуктардын нормативден ашыкча запастарын жана каражатта калдыктарын эсепке алууну жүргүзүүнүн тартиби жөнүндө” Нускамага ылайык, **7 252,2 миң сомдук дебитордук карыздардын кредитордук карыздардан ашыгы республикалык бюджетте чегерилсин.** Анын ичинен: Бишкек шаардык №1 төрөт үйүндө – 1539,2 миң сом, Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун Бишкек аймактык башкармалыгында – 70,8 миң сом, Бишкек шаардык

куркак учукка каршы ооруканасында – 1 651,8 миң сом, Бишкек шаардык гинекологиялык ооруканасында – 167,3 миң сом, Бишкек шаардык №2 Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 186,8 миң сом, Бишкек шаардык №2 тиш дарылоо поликлиникасында – 94,4 миң сом, Бишкек шаардык №4 тиш дарылоо поликлиникасында – 113,1 миң сом, Бишкек шаардык №1 Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 185,4 миң сом, Бишкек шаардык №2 клиникалык төрөт үйү – 884,7 миң сом, Мырза-Аки ЖДПБсында – 106,2 миң сом, Ош областтык психиатрия жана наркологиya борборунда – 409,0 миң сомду, Ош областтык жана Ош шаардык Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 201,2 миң сом, Папан ЖДПБсында – 2,9 миң сом, Ош областтык куркак учукка каршы күрөшүү борборунда – 442,0 миң сом, А. Молдоболотов атындагы Чоң-Алай районунун ЖДПБсында – 458,5 миң сом, М. Жунусов атындагы Кара-Кулжа районунун ЖДПБсында – 115,1 миң сом, Ош областтар аралык дерматовенерологиялык борборунда – 73,7 миң сом, Ош шаардык шашылыш жардам көрсөтүү борборунда – 138,2 миң сом, Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун Талас аймактык башкармалыгында – 149,7 миң сом, Талас районунун ЖДПБсында – 262,2 миң сом.

Жылдын акырына карата бюджеттик мекемелердин банктагы эсептериндеги бюджеттик каражаттардын пайдаланылбаган калдыктары 6,1 миң сомду түзөт, ордуна коюлууга тийиш, ордуна коюлган эмес. Анын ичинен: Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун Чүй аймактык башкармалыгында – 6,1 миң сом.

Сунуш:

6,1 миң сомдук жылдын акырына карата бюджеттик мекемелердин банктагы эсептериндеги бюджеттик каражаттардын пайдаланылбаган калдыктары, анын ичинен: Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунун Чүй аймактык башкармалыгында 6,1 миң сом ММК Фондунун бюджетине которулсун.

Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын талаптарын бузууга жол берилип **1 214,6 миң сомдук** бузуулар аныкталды. Анын ичинен: Бишкек шаардык куркак учукка каршы ооруканасында – 559,7 миң сом, Бишкек шаардык гинекологиялык ооруканасында – 504,9 миң сом, Бишкек шаардык №8 Үй-бүлөлүк медицина борборунда – 150,0 миң сом.

Сунуш:

Мамлекеттик сатып алууларды жүргүзүүдө, Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” мыйзамынын талаптары так сакталсын.

Милдеттүү медициналык камсыздандыруу боюнча фондунда жана саламаттыкты сактоо мекемелеринде аныкталган башка тартип бузуулар жана кемчиликтер

Аныкталды/Корутунду: Бишкектеги №2, №3, №4, №5, 6, №7 стоматологиялык поликлиникаларда, Бишкектеги №1 үй-бүлөлүк дарыгерлер борборунда, Улуттук хирургия борборунда, Республикалык клиникалык жугуштуу оорулар ооруканасында, Бишкек шаарынын №2 клиникалык төрөт

үйүндө, Ош шаардык клиникалык ооруканасында, Ж. Токторбаев атындагы Куршаб жалпы дарыгерлик практика борборунда, Чүй областыкк бириккен ооруканасында 2022-жылга Бирдиктүү төлөөчү тутумунда медициналык амбулатордук жана стационардык жардам көрсөтүү келишимдеринин тиркемелери ММК фондунун аймактык башкармалыктары тарабынан түзүлгөн эмес, бекитилген эмес жана көрсөтүлгөн саламаттык сактоо уюмдарына жеткирилген эмес. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 24-декабрындагы № 339 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу ММК фонду жөнүндө” жобону бузуу менен, ММК фондунун Бишкек шаары жана Ош областы боюнча аймактык башкармалыктары тармактык саясатты ишке ашыруу, мониторинг жана контролдоо функцияларын, жөнгө салуу функцияларын аткарышкан эмес.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 24-декабрындагы №339 токтому менен бекитилген, “Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу ММК фонду жөнүндө” жобого ылайык, базалык мамлекеттик жана милдеттүү медициналык камсыздандыруу жаатындагы мамлекеттик саясатты ишке ашыруу максатында, жана профилактикалык, медициналык жана фармацевтикалык кызмат көрсөтүүлөрдүн сапатын контролдоону жакшыртуу үчүн, ММК фондунун аймактык башкармалыктары төмөнкүлөргө милдеттүү:

- отчеттук жылга Бирдиктүү төлөөчү системасында стационардык медициналык жардам көрсөтүү келишиминин ажырагыс бөлүгү болуп саналган бардык белгиленген тиркемелерди бекитүүгө жана саламаттык сактоо уюмдарына жеткирүүгө жана алардын аткарылышын контролдоого (тиркемелер: Мамлекеттик кепилдик программасына ылайык, Кыргыз Республикасынын жарандарына стоматологиялык жардам көрсөтүүнүн шарттары, Жеңилдетилген категорияларга стоматологиялык жардам көрсөтүүнүн максаттуу параметрлери бар көрсөткүчтөрдүн тизмеси, саламаттыкты сактоо уюмдары тарабынан быйылкы жылы жетишүү пландаштырылган, Финансылык иштин көрсөткүчтөрү).

ММК фондунун борбордук аппараты

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги № 258 “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобону жана Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын типтүү тизмегин (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) бекитүү жөнүндө “токтомун бузуу менен, эмгектин өзгөчө шарттары бар жумуштардын, оор, зыяндуу, кооптуу же башка өзгөчө эмгек шарттары бар жумуштардын Типтүү тизмесине ылайык белгиленбестен жана кызматкердин иш ордун тиешелүү аттестациядан өткөрбөстөн, 2022-жылдын 1-январынан 2022-жылдын 30-июнуна чейинки мезгилге 1150,7 миң сом өлчөмүндө кошумча төлөмдөр жүргүзүлгөн.

Сунуш: Мындан ары, эмгек акыга кошумча төлөмдөрдү төлөөдө, Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актылары так сакталсын жана жетекчиликке алынсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Салык кодексинин 128-беренесинин 1 пунктун, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2020-жылдын 24-июнундагы № 356 “Салык жол-жоболорун фискалдаштыруунун электрондук системасын киргизүү боюнча чаралар жөнүндө” жана 2022-жылдын 8-апрелиндеги № 193 “Контролдук-кассалык машиналарды киргизүү боюнча чаралар жөнүндө” токтомдорун бузуу менен, республикасынын аймагында соода операцияларын жүргүзүүдө же жумуштарды аткарууда жана кызмат көрсөтүүдө жүргүзүлүүчү калк менен эсептешүүлөр, контролдук-кассалык машиналарды милдеттүү түрдө колдонуу жана кассалык машинанын квитанциясын кагаз жана/же автоматтык түрдө окууга ылайыктуу электрондук түрдө берүү/жөнөтүү менен ишке ашырылат, аванстык отчеттор кассалык квитанциясыз кабыл алынган, мында мейманканалардын кызмат көрсөтүүлөрүнүн көлөмү 911,4 миң сомду түзгөн.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Салык кодексинин жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2022-жылдын 8-апрелиндеги № 193 “Контролдоо-кассалык машиналарды киргизүү боюнча чаралар жөнүндө” токтомунун талаптары сакталсын, ММК фондунун кызматкерлерин иш сапарга жөнөтүүдө контролдук-кассалык машиналарды милдеттүү түрдө колдонуу жана көрсөтүлгөн кызматтар үчүн кагаз жана/же электрондук түрдө контролдук-кассалык машинанын квитанциясын берүү/жөнөтүү бөлүгүндө.

Бишкек шаарындагы №5 стоматологиялык поликлиникасы

Аныкталды/Корутунду: Каржылоо бекитилгенден 100 % түздү. 2022-жылы МКП боюнча №5 стоматологиялык поликлиникасы калкты 47656 адамдын ордуна 18562 адам тейлеп, калктын 38,9 %ын тейлеген, натыйжада бир адамга иш жүзүндөгү чыгаша 668,8 сомду түздү же пландагыдан 408,3 сомго ашык аткарылган.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу ММК Фонду тарабынан бюджеттик каражаттарды калкка иш жүзүндө көрсөтүлгөн кызматтын негизинде бөлүштүрүү так сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын 50-беренесинин 1, 2, 3-пункттарынын талаптарын бузуу менен, №5 стоматологиялык поликлиникасы бүткүл текшерилген мезгил ичинде жеткирүүчүлөрдөн кепилдиктерди талап кылган эмес. ар бир келишимдин наркынын 10 %дан ашпоого тийиш. Бирок, №5 стоматологиялык поликлиникасы сатып алуу процедураларын мыйзам бузуулар менен жүргүзүп, бюджеттик каражаттарды жоготуу коркунучун жараткан. Бүткүл аудит жүргүзүлгөн мезгил ичинде депозиттик эсеп боюнча конкурстук

табыштаманы күрөө менен камсыздоо боюнча акча каражаттарынын кыймылы жөнүндө маалымат жок.

Сунуш: “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптарын сакталсын, төмөнкү бөлүмдөрдө:

- ар бир келишимдин наркынын 10 %дан ашпаган накталай акча түрүндөгү келишимди аткарууга кепилдикти камтыган “тараптардын милдеттенмелери” бөлүмүндө товарларды, жумуштарды жана кызмат көрсөтүүлөрдү берүү үчүн берүүчүлөр менен келишим түзүүдө милдеттүү көрсөтмөлөр;

- конкурстук табыштамаларды депозиттик эсепке акча каражаттары түрүндө күрөө менен камсыз кылуу, алардын түшүүсүнө көз салуу, алардын кайтарылышын жөнгө салуу, ошону менен бюджеттик каражаттарды жоготуу тобокелдиктерин минималдаштыруу.

Аныкталды/Корутунду: №220615335253604 “Медициналык приборлорду жана жабдууларды, башка жабдууларды сатып алуу” жана тендер №220914347912865 “Стоматологиялык лабораторияда газ чыгаруу системасын оңдоо боюнча жумуштарды сатып алуу” тендерлеринин алкагында мамлекеттик сатып алууларды өткөрүү тартибин бузуу бөлүгүндө, “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптары асакталган эмес..

Сунуш: Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын, иштелип чыккан типтүү тендердик документацияга ылайык берүүчүлөр тарабынан документтерди берүү, тендердик жол-жоболорду сактоо, маалымат базасына ак ниет эмес жеткирүүчүлөрдү киргизүү бөлүгүндө, талаптары сакталсын.

Бишкек шаарындагы №6 тиш даарылоо бейтапканасы

Аныкталды/Корутунду: Каржылоо бекитилгенден 100 % түздү. 2022-жылы МКПнын алдындагы №6 стоматологиялык поликлиникасы 50 672 адамдын ордуна 22 339 калкты тейлеп, же калктын 44 %ын гана тейлеген, натыйжада бир адамга иш жүзүндөгү чыгаша 558,82 сомду түздү же же пландагыдан 312,47 сомго ашык аткарылган.

Сунуш:

Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу ММК Фонду тарабынан бюджеттик каражаттарды калкка иш жүзүндө көрсөтүлгөн кызматтын негизинде бөлүштүрүү катуу сакталсын.

ММК Фондунун Бишкек аймактык башкармалыгы менен “Бирдиктүү төлөөчү системасында стационардык жардам көрсөтүү жөнүндө” типтүү келишимге ылайык, тейленүүчү адамдардын санын көбөйтүү боюнча иштер күчөтүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Башкы дарыгердин орун басары бейтаптарды өзүнүн иш бөлмөсүндө кабыл алат, ал максатка ылайык эмес жана санитардык нормаларга жооп бербейт. Бул аракеттер одоно бузуу болуп саналат жана оорулуулардын ден соолугуна коркунуч келтириши мүмкүн, бул санитардык

эрежелерди жана нормаларды одоно бузуу болуп саналат. Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2016-жылдын №251 буйругу менен бекитилген стоматологиялык уюмдарга карата санитардык-эпидемиологиялык талаптарга ылайык, стоматологиялык уюмдар (терапиялык, хирургиялык, ортопедиялык, ортодонтиялык) негизги стоматологиялык креслодо 14 чарчы метр аянтка ээ болушу керек. Бир тараптуу табигый жарыктандыруусу бар шкафтардын тереңдиги алты метрден ашпоого тийиш.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2016-жылдын 15-апрелиндеги № 251 буйругу менен бекитилген, стоматологиялык уюмдарга коюлган санитардык-эпидемиологиялык талаптар сакталсын, аларды жайгаштыруу, приборлор, жабдуулар, техникалык тейлөө, ошондой эле санитардык-гигиеналык жана эпидемияга каршы режимди белгилөө бөлүгүндө.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137 буйругу менен бекитилген, Жобонун 111-пунктун бузуу менен командировкага чыгуу үчүн тастыктоочу документтер талап кылынган эмес - учакка отургузуу талондору менен авиа билеттер, Кыргыз Республикасынын салык органынын патенттери, кассалык ордеринин квитанциясы, кассалык квитанциялар жана дарылоо-профилактикалык бөлүмүнүн тиш дарылоо врачы Мавланбай уулу Ренаттын 22,0 миң сом өлчөмүндө командировкага барган чыгымдарын тастыктаган документтер.

Сунуш:

Тастыктоочу документтери жок негизсиз төлөнгөн 22,0 миң сомдук иш сапар чыгымдары күнөөлүү адамдардын эсебинен ММК Фондунун бюджетине калыбына келтирилсин.

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137 буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсеп жана финансылык отчеттуулук жөнүндө” жобонун талаптары сакталсын, командировкалык чыгымдарды ырастоочу документтерди туура тариздөө бөлүгүндө.

Аныкталды/Корутунду: “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 12-беренесинин 2-пунктунун “*Сатып алуулардын планында мамлекеттик сатып алуулардын предмети, анын саны жана сатып алууларды жүргүзүүнүн болжолдуу баалары жана мөөнөттөрү жөнүндө маалыматтар камтылууга тийиш*”, 4-пунктунун “*Мамлекеттик сатып алуулардын жылдык планында (мамлекеттик сатып алуулардын такталган жылдык планында), форс-мажордук жагдайлар жана авариялар менен байланышкан учурлардан тышкары, каралбаган товарларды, жумуштарды, кызмат көрсөтүүлөрдү жана консультациялык кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алууга жол берилбейт*” талаптары сакталган эмес.

Сунуш: “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптары сакталсын, сатып алууларды пландаштыруу бөлүгүндө.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы 137-П буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторундагы бухгалтердик эсеп жана финансылык отчеттуулук жөнүндө жобонун” 4-параграфынын “*Башкы эсепчи тарабынан иштерди өткөрүп берүү-кабыл алуу*” талабын бузуу менен, иштерди кабыл алуу жана өткөрүп берүү мыйзамда белгиленген мөөнөттө башкы бухгалтер тарабынан аткарылган эмес.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы 137-П буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсеп жана финансылык отчеттуулук жөнүндө жобонун” 2-главасынын 1, 2 жана 4-параграфтарынын талаптарын аткарабагандыгы үчүн, башкы бухгалтердин жоопкерчилиги каралсын.

Республикалык психиатрия жана наркология борбору

Аныкталды/Корутунду: №220714339681083, №221124357229194 тендерлери боюнча, “Бир жолу колдонулуучу чыныларды сатып алууда” 2222 “Башка чыгашалар” статьясынын ордуна 2217 “Дары-дармектерди жана медициналык буюмдарды сатып алуу” статьясы туура эмес колдонулган. “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы талаптары сакталган эмес, бул мамлекеттик сатып алууларды жүргүзүү тартибин бузуу бөлүгүндө.

Сунуш: “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптары сакталсын, иштелип чыккан типтүү тендердик документацияга ылайык берүүчүлөр тарабынан документтерди берүү бөлүгүндө, тендердик жол-жоболорду сактоо бөлүгүндө.

Бишкек шаардык №1 клиникалык ооруканасы

Аныкталды/Корутунду: 2021-жылдын 29-мартындагы №1 сапка ылайык, Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик материалдык резервдер фондунан (КР ММРФ) жалпы суммасы 11 551,9 миң сомдук дары-дармектер алынган, Бишкек шаардык №1 клиникалык ооруканасы төлөм тапшырмалары боюнча (725, 731, 794, 809, 889, 940, 990) төлөмдү которгон.

2022-жылдын жыйынтыгы боюнча баланста 1052,1 миң сомдук 3 аталыштагы жарактуулук мөөнөтү өтүп кеткен, эсептен чыгарылууга тийиш 1575 бирдик дары-дармек каражаттары бар болгон.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларына ылайык, жалпы суммасы 1052,1 миң сомдук 1575 бирдик 3 аталыштагы жарактуулук мөөнөтү өтүп кеткен дары-дармек каражаттары эсептен чыгарылсын.

Улуттук онкология жана гематология борбору (УОЖГБ)

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген Жобонун 157-пунктун бузуу менен 2012-жылдан азыркы учурга чейин ядролук медицина бөлүмүндө негизги фонддорго киргизилген жана 5707,8 миң сомдук баштапкы наркы менен МАГАТЭ аркылуу сатылып алынган

жабдууларга амортизация эсептелген. Мезгил башынан бери топтолгон амортизация 4322,5 миң сомду, 2022-жылга амортизация 681,1 миң сомду, баланстык нарк 2022-жылдын 31-декабрына карата 704,1 миң сомду түздү. 2022-жылдын жыйынтыгы боюнча топтолгон амортизация 5003,7 миң сомду же өздүк нарктын 88 %ын түздү. Ошол эле учурда, 5707,8 миң сомдук көрсөтүлгөн жабдыктар иш жүзүндө ядролук медицина бөлүмүнө орнотулуп, ишке киргизилбей, бейтаптарды тейлеген эмес.

Сунуш: Бухгалтердик эсептин принциптерине ылайык, 5003,7 миң сом өлчөмүндө мурда чегерилген амортизацияны жокко чыгаруу (жокко чыгаруу) жолу менен финансылык отчет оңдоп-түзөлсүн, 5707,8 миң сомго жабдуулардын өздүк наркы калыбына келтирилип, тартипке салынсын, финансылык отчетто аракетсиз активдер катары чагылдырылсын.

Негизги каражаттардын эсебин жүргүзүүдө, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча жобо” так сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: №220720340537154 ”Тамак-аш азыктарын сатып алуу үчүн” тендери боюнча жеңүүчү деп табылган жеткирүүчү 1 жумушчу күндүн ичинде аны жеңүүчү деп таануу жөнүндө билдирүүнү тастыктаган эмес. Жеткирип берүүчүнү ишенимсиз жана ак ниет эмес берүүчүлөрдүн маалымат базасына киргизүү демилгеси көтөрүлө элек. №220722340857893 “Кеңсе буюмдарын алуу” тендери боюнча 47 позиция бириктирилип, мамлекеттик сатып алууларды өткөрүү тартиби бузулган.

Сунуш: “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптары сакталсын, иштелип чыккан типтүү тендердик документацияга ылайык берүүчүлөр тарабынан документтерди берүү жана тендердик жол-жоболорду сактоо бөлүгүндө.

Улуттук фтизиатрия борбору

Аныкталды/Корутунду: Көп дарыга туруктуулугу бар өпкө кургак учук бөлүмүндө дары-дармектердин калдыктарын алып салууда башкы медайым Б. Шадыбекова дары-дармектердин 0,6 миң сомго ашыкчасы, 1,2 миң сомго жетишсиздиги аныкталган.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсеп жана финансылык отчеттуулук жөнүндө” жобонун 32-пунктуна ылайык, дары-дармек каражаттарынын ашыкча бөлүгү 0,6 миң сомгобухгалтердик эсепке кириштелсин, дары-дармектердин жетишсиздиги 1,2 миң сом күнөөлүү адамдардын эсебинен ордуна коюлсун.

Аныкталды/Корутунду: Ооруканада дарыланып жаткан кургак учук менен ооруган бейтаптар үчүн протеинге бай тамактануу белгиленет, б.а. тамак-аш энергетикалык баалуулукту камтышы керек – бир пациентке күнүнө 2810дон 3220 ккалдан кем эмес.

Борбордун жетекчилиги кызматкерлердин курамында диетологду караган эмес, буйрук боюнча бардык контролдоо функцияларды башкы дарыгер жана

медициналык диетолог жүргүзүшкөн. Түздөн-түз, бардык борбордук тамактанууну уюштуруу медициналык диетологго жүктөлгөн. Даярдалган тамак-аштын сапатын контролдоо боюнча журналдар жана топтоо баракчасы боюнча тамактанууга талдоолор жок, бул Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2017-жылдын 21-августундагы № 746 “Кыргыз Республикасынын ооруканаларда клиникалык тамак-аш уюштуруу жөнүндө” негизги буйругун одоно бузуу болуп саналат.

Медициналык диетолог тарабынан 1 бейтапка 1 суткага А4 "Перспективалуу меню стол №11" баракчалары берилген. Кумулятивдик билдирүү боюнча келечектүү меню же тамактануу анализи ар бир календардык күн үчүн эмес, декадалар боюнча, башкача айтканда, 1, 10 жана 20-числорго иштелип чыккан, календарда башка даталар жок. “Тамак-аш азыктарын чыгарууга карата меню-талаптар” менен “меню же топтолгон тизме боюнча тамактануу анализин” салыштырганда тамактын жана тамак-аш азыктарынын аталышы бири-биринен түп-тамырынан бери айырмаланат.

Энергетикалык баалуулукту эсептөөдө - ккал “Тамак-аш азыктарын чыгаруунун меню-талаптары” жана “Меню же топтоо ведомосттору боюнча тамактануунун анализи” боюнча, ал бир пациентке күнүнө 2810дон 3220 ккалдан кем эмес болушу керек, энергетикалык баалуулукка - ккал калориялар жетишпейт: 01.01.2022-жылга - 231 ккал; 10.01.2022-жылга - 490 ккал; 20.01.2022-жылга - 440 ккал; 01.02.2022-жылга - 582 ккал.

2022-жылга “Тамак-аш азыктарын сатып алуу” беренеси боюнча 7600,0 миң сом бекитилип, такталган, кассалык чыгашалар 11935,8 миң сомду түзсө, иш жүзүндөгү чыгашалар 12294,9 миң сомду түздү. Кассалык чыгашалар менен иш жүзүндөгү чыгашалардын ортосундагы айырма кампадагы азык-түлүктүн калдыгы болуп саналат.

Борбор 2022-жылдын 15-июлундагы № 01-6-311 каты менен ММК фондунун Бишкек аймактык башкармалыгынын директорунан 2022-жылдын төртүнчү кварталына азык-түлүк сатып алууга 4250,0 миң сом өлчөмүндө кошумча каражат бөлүп берүүнү суранган. Ошол эле учурда бул катта 2 айлык азык-түлүк запасынын бардыгы көрсөтүлгөн.

Медициналык диетолог өзүнүн түшүнүк катында, ал өзүнүн функционалдык милдеттерин билбестигин жана компетентсиздигин тастыктайт. Эскерте кетсек, борборд диетология адистиги боюнча квалификациясын жогорулатуу үчүн 7,0 миң сом өлчөмүндө мамлекеттик каражаттын эсебинен акы төлөнүүчү окууга медициналык диетолог С.Иманалиева жөнөтүлгөн.

Тамак-аштын калориялуулугун азайтуу, кургак учук менен ооругандар үчүн зыяндуу болушу мүмкүн жана алардын ден соолугуна жана калыбына келтирүү процессине терс таасирин тийгизет.

Борбордун жетекчилиги тарабынан тамак-аш бирдигине коюлган талаптарга, тактап айтканда, кургак учук менен ооругандардын тамактануусуна төмөн контролдук жана кайдыгер мамиле жасалууда.

Сунуш:

Кургак учук менен ооругандарды жетиштүү жана тең салмактуу тамактануу менен камсыз кылбаган кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2017-жылдын 21-августундагы № 746 “Кыргыз Республикасынын ооруканаларда клиникалык тамак-аш уюштуруу жөнүндө” буйругу менен бекитилген Нускама жетекчиликке алынсын.

Аныкталды/Корутунду: 220413327100942 “Самын жана жуучу каражаттарды сатып алуу” конкурсунун жыйынтыгы боюнча 450,0 миң сом суммасында Л004-01 “Таштанды ташыгычтар” боюнча Байгучукова Гүлбарчын Бакировна жеңүүчү деп табылып, бирок келишим түзүүдөн баш тарткан. Жеткирүүчүнүн сунушунун гарантиялык камсыздоосунун өлчөмү (ППП) 2 % менен 9,0 миң сомду түздү. “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 5-беренесине ылайык, Г.Б. Байгучукованы ишенимсиз жана ак ниет эмес берүүчүлөрдүн маалымат базасына киргизүүнү демилгелөө керек эле.

Сунуш:

Жеткирүүчү Г.Б. Байгучукованын сунушунун кепилдик камсыздоо суммасы 9,0 миң сом ММК Фондунун бюджетинин кирешесине которулсун.

Конкурстук жол-жоболорду жүргүзүүдө, “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптары сакталсын жана Г.Б.Байгучукованы ишенимсиз жана ак ниет эмес берүүчүлөрдүн маалымат базасына киргизүү демилгеленсин.

Аныкталды/Корутунду: 220705337740899 “Транспорттук кызмат көрсөтүү” тендерине 535,0 миң сом табыштама суммасы менен “Анила Строй” ЖЧКсы жана 565,0 миң сом табыштама суммасы менен “Тору Транс” ЖЧКсы катышуучу болду.

Ошону менен бирге, ыйгарым укуктуу орган тарабынан берилген лицензияны берүү зарылчылыгы жөнүндө талап белгиленген, бул кызмат көрсөтүүнүн бул түрүнө лицензия талап кылынбагандыктан берүүчүлөрдүн катышуусун чектейт. Буга байланыштуу, “Анила Строй” ЖЧКсынын жеткирүүчүсү негизсиз четке кагылган, анткени жүргүнчүлөрдү ташуу үчүн айдоочулук күбөлүктө тиешелүү категория гана талап кылынат, ал эми жеткирүүчүлөрдүн сунушундагы айырма болгону 30,0 миң сомду түзгөн.

Сунуш: Иштелип чыккан типтүү тендердик документацияга ылайык берүүчүлөр тарабынан документтерди берүү жана тендердик жол-жоболорду сактоо бөлүгүндө “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптары сакталсын.

Улуттук хирургия борбору (УХБ)

Аныкталды/Корутунду: №2-формага ылайык "МД-Жылдык стационар" келишимдин аткарылышына мониторинг жүргүзүү индикаторлору 2022-жылдын жыйынтыгы боюнча, индикаторлордун дарыланган учурлардын пайызы, операциядан кийинки ириндүү-септикалык татаалдашууларда

гисероэктомиялардын пайызы, пландуу операцияларда операциядан кийинки иш, патологоанатомиялык ачылыштардын пайызы боюнча дал келбегендиги аныкталган.

Сунуш: Көрсөтүлгөн кызматтардын сапатын жогорулатуу жана индикаторлорду аткаруу боюнча дарылоо учурларынын пайызы, операциядан кийинки ириңдүү-септикалык татаалдашууларда гисероэктомия пайызы, пландуу операцияда операциядан кийинки иш, патологоанатомиялык ачылыштардын пайызы боюнча чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: “2022-жылга карата атайын каражаттар боюнча чыгымдардын сметасынын аткарылышы жөнүндө Отчет” № 4-форманын отчету план боюнча медициналык жардам көрсөтүү үчүн акы төлөө боюнча 10045,0 миң сом 74,6% ге аткарылган же, 2551,3 миң сомго аткарылган эмес, план боюнча медициналык кызматка акы төлөөгө кошо катышуу боюнча жарандардын акысы боюнча 23561,0 миң сом 60,6% ге аткарылган же 9275,5 миң сомго аткарылган эмес. Жалпысынан киреше бөлүгү 11826,8 миң сомго аткарылган эмес.

Сунуш: Улуттук хирургиялык борбордун кирешелеринин бекитилген (такталган) сметасын толук көлөмдө аткаруу боюнча чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: “2022-жылга атайын каражаттардын чыгаша сметасын аткаруу жөнүндө Отчет” № 4- отчету чыгашалар боюнча такталган сметалык тапшырмалар менен 172 519,2 миң сом суммасында 160 322,1 миң сомго аткарылган, бул 92,9 % түзөт же 12197,1 миң сом суммасында чыгашалар каржыланган эмес.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын ССМге караштуу ММК Фонду Улуттук хирургиялык борбор менен бирдикте Улуттук хирургиялык борбордун сметалык дайындоолор менен бекитилген (көрсөтүлгөн) чыгымдарын толук каржылоону камсыз кылуу үчүн бардык зарыл чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Улуттук хирургиялык борбордун автотранспорт каражаттарына (АТС) күйүүчү майды жана майлоочу материалдарды чыгымдоонун линиялык ченеми эсептелген эмес. КММ чыгымдоо лимити бекитилген эмес.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникациялар министрлигинин 2015-жылдын 30-декабрындагы № 366 буйругу менен бекитилген Автомобиль транспортунда отунду жана майлоочу майларды чыгымдоонун линиялык ченемдерин колдонуу жана аларды эсептөө ыкмасынын Эрежелерине ылайык , АТС - Toyota Land Cruiser жана Lada-Niva күйүүчү жана майлоочу материалдарды керектөөнүн линиялык ченемдерин эсептелип, күйүүчү-майлоочу майдын чыгымдардын лимити бекитилсин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2022-жылдын 10-отябрындагы № 1201 буйругуна ылайык, 2022-жылга УХБ үчүн электр энергиясын керектөөнүн жылдык лимити 474,1 миң кВт/саат бекитилди. 2022-жылы электр энергиясын иш жүзүндө колдонуу 1098,9 миң кВт/саатты түздү, анын суммасы 2890,6 миң сом. Электр энергиясын лимиттен ашык керектөө 624,8 миң кВт/саат, 1161,3 миң сомду түздү.

Сунуш: Электр энергиясын үнөмдүү чыгымдоо жана андан ары электр энергиясын лимиттен ашык колдонууга жол бербөө боюнча чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: УХБ "Улуттук" статуса ээ болгон учурда мүлктү ижарага берүү келишимдери Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигине караштуу Мамлекеттик мүлктү башкаруу боюнча фонд менен эмес, Бишкек шаарынын мэриясынын муниципалдык мүлктү башкаруу департаменти (ММБД) менен макулдашылган. Ижара акысы республикалык бюджетке эмес, Бишкек шаарынын мэриясынын ММБДнын аккумуляциялык эсебине түшкөн.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 24-сентябрындагы №183 токтому менен бекитилген Мамлекеттик мүлктү ижарага берүүнүн тартиби жөнүндө жобого ылайык, Улуттук хирургиялык борбордун мүлкү ижарага берилсин, Улуттук хирургия борборунун мүлкүн ижарага берүү келишимин Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигине караштуу Мамлекеттик мүлктү башкаруу боюнча фонд менен макулдашсын жана андан ары республикалык бюджетке которуу үчүн туруктуу суммада белгиленген төлөмдөр түрүндө ижара акысынын ыйгарым укуктуу органдын алыш-бериш эсебине түшүүсү камсыз кылынсын.

Республикалык клиникалык жугуштуу оорулар ооруканасы (РКЖОБ)

Аныкталды/Корутунду:Келишимдердин максаттуу индикаторлорунун аткарылышынын мониторинги жана стационардык деңгээлде көрсөтүлүүчү медициналык кызматтардын сапатын экспертизалоо жөнүндө маалымкаттарга ылайык, ММК Фондунун Бишкек аймактык башкармалыгынын адистери тарабынан 2022-жылдын 1-жарым жылдыгында жана 2022-жылдын жыйынтыгы боюнча дарыланган учурлардын саны, негизсиз госпитализациянын пайызы, суткалык өлүмгө чейин, патологоанатомиялык ачылыштардын пайызы, ошондой эле медициналык документтерди жүргүзүүнүн жана тариздөөнүн кемтиктүүсү, дары-дармек каражаттарын (ДК) дайындоонун негиздүүлүгү жана инфузиялык терапия боюнча индикаторлордун дал келбегендиги (аткарылбагандыгы) аныкталган.

Сунуш: Көрсөтүлгөн кызматтардын сапатын жогорулатуу жана дарыланган учурлардын саны, негизсиз госпитализациянын пайызы, суткалык өлүмгө чейин, патологоанатомиялык ачылыштардын пайызы, ошондой эле медициналык документтерди жүргүзүүнүн жана тариздөөнүн кемтиктүүсү, дары-дармек каражаттарын (ДК) дайындоонун негиздүүлүгү жана инфузиялык терапия боюнча индикаторлорду аткаруу боюнча чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Республикалык клиникалык инфекциялык оорукана жөнүндө жобонун 7.5 - пунктун бузуу менен штаттык ырааттама каржылоочу уюм – Кыргыз Республикасынын ССМ караштуу ММК фонду менен макулдашылган эмес.

Сунуш: Республикалык клиникалык инфекциялык оорукана жөнүндө жобонун 7.5 - пунктуна ылайык, каржылоочу уюм-ММКФ менен Республикалык клиникалык инфекциялык оорукананын штаттык ырааттамасы макулдашылынсын.

Аныкталды/Корутунду: "Кадастр" МИнин Бишкек филиалы тарабынан жалпы аянты 5,1964 га жер участкаторун мөөнөтсүз пайдалануу укугу жөнүндө

мамлекеттик актылар берилген, анын ичинде Б № 035352 сериясы 0,9349 га, Б № 021733 сериясы 2,3 га жана Б № 019162 сериясы 1,9615 га. Техникалык паспортко ылайык, РКЖОБнын аянты иш жүзүндө 5,4530 га же, 0,2566 га көп: РКЖОБнын батыш тарабынан түштүктөн тосмону бойлото 2,8 м, чыгышынан 1,2 м, узундугу 128 м. Бул аянт оорукананын эсепке алынбаган аймагы болуп саналат жана участкату мөөнөтсүз пайдалануу укугу жөнүндө мамлекеттик актыларда көрсөтүлгөн эмес.

Сунуш: " Кыймылсыз мүлккө жана аны менен болгон бүтүмдөрдү укуктарды мамлекеттик каттоо жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык, 0,2566 га өлчөмүндөгү жер участогунун эсепке алынбаган аянтына укук кыймылсыз мүлк жайгашкан жердеги жергиликтүү каттоо органында катталсын жана белгиленген тартипте участкату мөөнөтсүз пайдалануу укугу жөнүндө тиешелүү мамлекеттик акт алынсын.

Аныкталды/Корутунду: Мамэкотехинспекциянын Бишкек шаары боюнча Мамлекеттик экотехинспекциясынын региондор аралык башкармалыгынын башчысы Т. Иманакун уулу тарабынан 2020-жылдын 27-октябрында № 130 бекитилген объектени пайдаланууга кабыл алуу актысына ылайык, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу Архитектура, курулуш жана турак жай-коммуналдык чарба мамлекеттик агенттигинин алдындагы Чүй областтык Турак жай-жарандык курулуш департаментинин Капиталдык курулуш башкармалыгы тапшырыкчы жана “Эталон Вин Спец Строй” ЖЧК тарабынан курулган "Л.Толстой 70 көчөсү боюнча Республикалык клиникалык инфекциялык оорукананын аймагында 100 койкалуу тез курулуучу эксперименттик оорукана корпусу" объектиси пайдаланууга кабыл алынган, аянты 2259,7 кв. м., наркы 131212,3 миң сом. 2021-жылдын 14-июнундагы № 03-2021 авизо боюнча Чүй областындагы ККБ объект РКИБ балансына өткөрүлүп берилген.

“Кыймылсыз мүлккө жана аны менен болгон бүтүмдөрдү укуктарды мамлекеттик каттоо жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 25-1-беренесин бузуу менен РКИБ тарабынан тийиштүү техникалык паспорт алуу менен жаңыдан түзүлгөн кыймылсыз мүлк бирдигине алгачкы техникалык текшерүү жүргүзүлгөн эмес.

Сунуш: “Кыймылсыз мүлккө жана аны менен болгон бүтүмдөрдү укуктарды мамлекеттик каттоо жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 25-1-беренесине ылайык, кыймылсыз мүлк бирдиги жайгашкан каттоо органдарынан тиешелүү техникалык паспорт алуу менен аянты 2259,7 кв.м. болгон "Эксперименттик тез курулуучу оорукана корпусу" объектисине техникалык изилдөө жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу ММКФнын 2020-жылдын 2-декабрындагы № 341 буйругуна ылайык, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2019-жылдын 16-апрелиндеги №102-б буйругунун негизинде электр энергиясын 930,0 миң кВт/саат, жылуулук энергиясын 2740,0 Гкал керектөөнүн лимиттери бекитилген. 2022–жылы иш жүзүндө керектөө электр энергиясын – 938,1 миң кВт/саат 3544,1 миң сом суммасында, жылуулук энергиясын-2844,4 Гкал 7185,8 миң сом суммасында

түздү. Электр энергиясын лимиттен ашык керектөө 8,1 миң кВт/саат 30,6 миң сомду, жылуулук энергиясы 104,4 Гкал 263,8 миң сомду түздү.

Сунуш: Электр энергиясын жана жылуулук энергиясын лимиттен ашык керектөөгө жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылы жүргүзүлгөн мамлекеттик сатып алуулардан шарттуу үнөмдөө 54875,7 миң сомду түздү, бул пландаштырылган сатып алуу суммасынын 35,9% түзөт. Мамлекеттик сатып алуулар боюнча адистер тарабынан сатып алууга пландаштырылып жаткан товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн бааларына мониторинг тийиштүү деңгээлде жүргүзүлгөн эмес, натыйжада конкурстук тооруктардын катышуучулары өздөрүнүн конкурстук табыштамаларынын наркын олуттуу төмөндөтүү мүмкүнчүлүгүнө ээ болушат жана конкурстардын жеңүүчүсү болушат.

Сунуш: конкурстардын катышуучуларынын ортосундагы тиешелүү атаандаштыкты камсыз кылуу жана бюджеттик каражаттарды үнөмдөө максатында сатып алуулар планын түзүүдө, конкурсту жарыялоодо жана өткөрүүдө товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр рыногунда иш жүзүндө түзүлгөн баалар боюнча товарларга жана кызмат көрсөтүүлөргө баалардын сапаттуу мониторинги жүргүзүлсүн.

Бишкек шаарынын №2 клиникалык төрөт үйү

Аныкталды/Корутунду: ММК Фондунун Бишкек аймактык башкармалыктарынын сапатын баалоо протоколдорунун талдоосу 2022-жылдын жыйынтыгы боюнча категориялар боюнча артта калуулар бар экенин көрсөтүп турат. Бейтаптын сурамжылоо канааттануусу 4 баллга, оорукана ичиндеги сапатты камсыздоо системасы 15 баллга, оперативдүү кийлигишүүдө медициналык жардамдын сапаты 5 баллга, төрөт бөлүмүндө медициналык жардамдын сапаты 15 баллга.

Сунуш: Бейтаптын сурамжылоо канааттануусу, оорукана ичиндеги сапатты камсыздоо системасы, оперативдүү кийлигишүүлөрдө медициналык жардамдын сапаты, төрөт бөлүмүндөгү медициналык жардамдын сапаты категориялары боюнча категориялар боюнча көрсөтүлүүчү кызматтардын сапатын жогорулатуу боюнча чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2018-жылдын 12-июнундагы № 281 токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасында чарбакер субъекттердин жана бюджеттик мекемелердин кассалык операцияларды жүргүзүү тартибинин 21-пунктун бузуу менен, акча каражаттарын сактоо үчүн күйбөй турган металл шкаф жок.

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 8-апрелиндеги №193 токтому менен бекитилген Контролдук-кассалык машиналарды каттоо жана колдонуу тартибин бузуу менен, кардарлар менен акчалай эсептешүүлөрдө контролдук-кассалык машина (ККМ) жок болгондугуна байланыштуу колдонулбайт.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2018-жылдын 12-июнундагы № 281 токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасында чарбакер субъекттердин жана бюджеттик мекемелердин кассалык

операцияларды жүргүзүү тартибине ылайык, акча каражаттарын сактоо үчүн күйбөөчү металл шкаф орнотулсун.

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 8-апрелиндеги №193 токтому менен бекитилген Контролдук-кассалык машиналарды каттоо жана колдонуу тартибине ылайык, кардарлар менен акчалай эсептешүүлөр ККМди милдеттүү түрдө колдонуу менен, Бишкек шаарынын Ленин району боюнча МСКБда каттоо менен жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: 3212,4 миң сом суммасындагы медицинаменттердин запастарын көрсөтүлгөн саламаттык сактоо уюмдарына өткөрүп берүү, Кыргыз Республикасынын Мамматрезервдер фондуна (КР ММРФ) жана Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин дары-дармек жана медициналык техника менен камсыз кылуу департаментинин (КР ССМ ДД жана МТККД) жана №2 Клиникалык төрөт үйүнүн (№ 2 КТҮ) 2022-жылдын 16-майындагы № 01-6/3-109 катына ылайык, № 2 КТҮдө иштетилбеген жана жарактуулук мөөнөтү аяктагандыгы менен Бишкек шаарынын мэриясынын шаардык билим берүү башкармалыгынын 2022-жылдын 26-майындагы № 11-175/1179 катынын негизинде жүргүзүлгөн.

2022-жылдын 1-январына карата КР ССМ ДД жана МТККД 5602,6 миң сомго, КР ММРФ 2612,8 миң сомго, бардыгы 8215,5 миң сомго алынган медициналык буюмдарды калдыгы болгон. 2022-жылы чыгымдоо/берүү 4764,2 миң сом суммасын түздү, анын ичинде КР ММРФ дары препараттары боюнча 1862,0 миң сом, КР ССМ ДД жана МТККД боюнча 2902,2 миң сом. 2022-жылдын 31-декабрына карата медициналык буюмдар 3451,2 миң сом суммасында калдыктар бар, анын ичинде:

- КР ССМ ДД жана МТККД 2700,5 миң сомго, анын ичинен 15 аталыштагы дары препараттарынын жарактуулук мөөнөтү өтүп кеткендигине байланыштуу 2404,5 бирдик санында 1057,7 миң сом суммасында эсептен чыгарууга жатат;

- КР ММРФ 750,7 миң сомго, анын ичинен 12 аталыштагы дары препараттарынын жарактуулук мөөнөтү өтүп кеткендигине байланыштуу 2699,1 бирдик санында 748,8 миң сом суммасында эсептен чыгарууга жатат.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын ченемдик-укуктук актыларына ылайык, жарактуулук мөөнөтү өтүп кеткен, анын ичинде КР ССМ ДД жана МТККДда 15 аталыш боюнча 2404,5 бирдик 1057,7 миң сом суммасында, КР ММРФда 12 аталыш боюнча 2699,1 бирдик 748,8 миң сом суммасында түшкөн дары-дармек препараттарын тиешелүү түрдө эсептен чыгаруусу жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: статотчетко ылайык, 2022-жылы оорулуулар 36099 койко-күн өткөргөн. № 2 КТҮнүн 2018-жылдын 16-мартындагы 57-П буйругуна ылайык, . 1 пациенттин тамак-ашынын наркы күнүнө 70 сом деп белгиленген, иш жүзүндөгү чыгымдар күнүнө 92,6 сомду түздү, бул нормадан 22,6 сомго көп же 2022-жылы оорулуулардын тамак-ашына ашыкча чыгым 815,8 миң сомду (36099*22,6) түзгөн.

Сунуш: Ашыкча бейтаптардын тамак-аш чыгымдарына жол берилбесин.

Ченемдер 2018-жылга карата бекитилгендиктен, экономикадагы инфляциялык процесстерге жана азык-түлүк товарларынын кымбатташына

байланыштуу, азык-түлүк рыногуна тийиштүү мониторинг жүргүзүү менен 1 пациентке тамак-аштын наркынын жаңы нормасы бекитилсин.

Аныкталды/Корутунду: № 2 КТҮ балансында ГАЗ 3110 1997-ж.ч. автомобиль, 42-64 ВВ мамлекеттик номери бар, ак түстө, нөлдүк калдык наркы менен, иштебей турган абалда.

Сунуш: Ченемдик-укуктук актыларга ылайык, жумушчу эмес 3110, 1997-ж.ч. ГАЗ автоунаасын, 42-64 ВВ мамномерин ак түстө, нөлдүк калдык наркы менен эсептен чыгаруу жөнүндө маселеси каралсын.

Аныкталды/Корутунду: № 2 КТҮ КММ чыгымдоо лимити бекитилген эмес. АТС Daewoo Nexia күйүүчү жана майлоочу материалдардын чыгымдалышынын линиялык ченемдери эсептелген эмес. 2022-жылы Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 30-декабрындагы № 767 токтому боюнча КММ сарптоо лимити (Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 14-январындагы №9 токтомуна ылайык күчүн жоготту), 164 литрге ашыкча (3044 - (240*12) болжолдуу түрдө 9,9 миң сомду түздү (183129/3044) *164).

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникациялар министрлигинин 2015-жылдын 30-декабрындагы № 366 буйругу менен бекитилген Автомобиль транспортунда отундун жана майлоочу материалдардын чыгымдалышынын линиялык ченемдерин пайдалануу эрежелерине жана аларды эсептөө методикасына ылайык, АТС боюнча отундун жана майлоочу материалдардын чыгымдалышынын линиялык нормаларын эсептөө жана КММ чыгымдоо лимиттери бекитилсин.

Аныкталды/Корутунду: КММ эсептен чыгаруу аудитинде, АТС Daewoo Nexia автомобилдин жол барактарында жол жүрүүнүн маршруту жана алынган КММ литри көрсөтүлөт, мында жүрүүнүн башталышына жана аягына карата километр көрсөтүлбөйт. Текшерүүдө, АТС Daewoo Nexia спидометринде басып өткөн аралыкты аныктаган одомер иштебей турганы аныкталган.

Сунуш:

АТС Daewoo Nexia спидометрдеги одомер жумушчу абалына келтирилсин.

АТС Daewoo Nexia жол барактарында жүрүүлөрдүн башталышы жана аякташы боюнча километрди көрсөтүлсүн.

КММДИ эсептен чыгаруу басып өткөн километрдин негизинде жана кызматтык сапарлар боюнча жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу ММКФнын 2019-жылдын 16-апрелиндеги №102-б буйругуна ылайык, электр энергиясын 335,0 миң кВт/саат, жылуулук энергиясын 1000,0 Гкал керектөө лимити бекитилген. 2022 - жылы иш жүзүндө керектөө жылуулук энергиясын - 788,5 Гкал, электр энергиясын-351,7 миң кВт/саатты түздү же электр энергиясын лимиттен ашык керектөө 16,7 миң кВт/саатты түздү, эсеп боюнча 62,8 миң сомго.

Сунуш: Мындан ары, электр энергиясын лимиттен ашыкча керектөөгө жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: 94 конкурс 37173,6 миң сом суммасында болуп, жарыяланган сатып алуу суммасы 57350,5 миң сомду түздү же шарттуу үнөмдөө 20176,9 миң сомду түздү, бул пландаштырылган сатып алуу суммасынын 35,2%

түзөт. Бул мамлекеттик сатып алуулар боюнча адистер тарабынан сатып алууга пландаштырылган товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн бааларына мониторинг жүргүзүү тийиштүү деңгээлде жүргүзүлбөгөндүгүн, натыйжада конкурстук тооруктардын катышуучулары конкурстук табыштамалардын наркын бир кыйла төмөндөтүшкөндүгүн жана конкурстардын жеңүүчүсү болуп калышкандыгын күбөлөндүрөт.

Сунуш: конкурстардын катышуучуларынын ортосундагы тиешелүү атаандаштыкты камсыз кылуу жана бюджеттик каражаттарды үнөмдөө максатында сатып алуулар планын түзүүдө, конкурсту жарыялоодо жана өткөрүүдө товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр рыногунда иш жүзүндө түзүлгөн баалар боюнча товарларга жана кызмат көрсөтүүлөргө баалардын сапаттуу мониторинги жүргүзүлсүн.

Ош шаардык клиникалык ооруканасы (Ош ш.КО)

Аныкталды/Корутунду: ММК фондунун Ош аймактык башкармалыгынын (АБ) адистери тарабынан стационардык деңгээлде көрсөтүлүүчү медициналык кызматтын сапатын баалоо протоколдоруна ылайык, 2022-жылдын жыйынтыгы боюнча жалпы баалоонун суммасы 956 баллды түздү. Эң жогорку 1000 балл же андан аз балл 44 баллга чейин же пациенттин канааттануусун изилдөөнүн көрсөткүчтөрү боюнча 8 баллга (максималдуу балл 100 - иш жүзүндөгү балл 92), патологиялык төрөт 8 баллга (40-32), кесарево 10 баллга (40) -30), жаңы төрөлгөн оорулууларды багуу 6 баллга (30-24), терапиялык профилдеги бөлүмдөрдөгү медициналык жардамдын сапаты 12 баллга (60-48) чейин көрсөтүлдү.

Сунуш: Сапаттык көрсөткүчтөрдү максималдуу ишке ашыруу боюнча чараларды көрүү - пациенттердин канааттануусун изилдөө, патологиялык төрөт, кесарево, оорулуу жаңы төрөлгөн ымыркайларды багуу, терапевтикалык бөлүмдөрдө медициналык тейлөөнүн сапаты жакшыртуу боюнча чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсеп жана финансылык отчеттуулук жөнүндө жобону” бузуу менен кредитордук карыз 2022-жылы 34,5 миң сомго ашыкча бааланган, анын ичинде: «Amazon Group» ЖЧКсы боюнча 14,4 миң сомго жана «Атай-Курулуш» ЖЧКсы боюнча 20,1 миң сомго бааланган.

Сунуш: «Амазон Групп» ЖЧКсынын кредитордук карызын 14,4 миң сомго тактоо 2022-жылдын 1-январына карата 31123290 "Башка эмеректерди жана жабдууларды сатып алуу" элементиен 31123 "Эмерек, кеңсе жабдуулары жана шаймандары" статьясын алып салуу жана 22211100 "Имараттарды жана жайларды учурдагы ондоого чыгашалар" элементиен 2221 "Мүлктү учурдагы ондоого чыгашалар" беренеси боюнча чагылдыруу жолу менен жүргүзүлсүн.

2022-жылдын 31-декабрына карата кредитордук карыздан 34,5 миң сом, анын ичинде «Амазон Групп» ЖЧКсы боюнча 14,4 миң сом жана «Атай-

Курулуш» ЖЧКсы боюнча 20,1 миң сом өлчөмүндөгү карыздарды жоюу (чыгарып салуу) жүргүзүлсүн.

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137 буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсеп жана финансылык отчеттуулук жөнүндө жобого” ылайык дебитордук карыздар жана милдеттенмелер боюнча юридикалык жактар менен эсептешүүлөр жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 25.12.2018-жылдагы буйругу менен бекитилген Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча Жобону бузуу менен ОШКО 4767,4 миң сом суммасында чыгымдарды капиталдаштырган эмес (чыгымдарды негизги каражаттын наркын жогорулатууга кошуу), анын ичинде “COVID-19 менен төрөгөн оорулуу аялдар үчүн төрөт стационарынын имараттарын оңдоо” объектисинде “Баасыз-Курулуш” ЖЧКсынын жүргүзгөн иштери боюнча 2663,2 миң сомго, “Амазон Групп” ЖЧКсынын “Башкы корпустун, төрөт стационарынын, балдардын инфекциялык стационарынын аймактарына 2 очколуку сырткы даараткананы куруу” объектисинде 326,4 миң сомго, “Кабыл алуу бөлүмүнүн чатырын оңдоо жана төрөт стационарынын фасадын оңдоо” объектисинде “Атай-Курулуш” ЖЧКсы 1777,8 миң сомго бааланган.

ОШКО жана курулуш-оңдоо объектилери жайгашкан жер тилкелери, имараттар жана курулуштар Ош шаарынын мэриясынын муниципалдык менчик башкармалыгына таандык. ОШКО тарабынан КР ССМ караштуу ММКФ жана Ош шаарынын мэриясынын ММБ менен Ош шаарынын мэриясынын ММБга таандык болгон мүлк объектилеринде курулуш-оңдоо иштери боюнча чыгашаларды андан ары капиталдаштыруу (негизги каражаттын наркын көбөйтүүгө кеткен чыгымдарды кошуу) же мезгилдин чыгашаларына (учурдагы оңдоо иштери) киргизүү, ошондой эле финансылык отчеттуулукта жана бухгалтердик баланс боюнча активдерде ОШКО жана Ош шаарынын мэриясынын ММБсы тарабынан туура чагылдыруу маселеси макулдашылган эмес.

Сунуш:

“Ош шаарынын клиникалык оорукананын, төрөт үйүнүн, балдардын жугуштуу оорулар ооруканасынын башкы корпусундагы 2 очколуку сырткы ажаткана” объектилеринин наркын жогорулатуу жолу менен 326,4 миң сом капиталдаштырылсын.

ОШКО Кыргыз Республикасынын ССМге караштуу ММК фондусу жана Ош шаарынын мэриясынын ММБы менен бирдикте чечилсин:

- Ош шаарынын мэриясынын ММБга таандык мүлк объектилеринде курулуш-оңдоо иштери боюнча чыгымдардын ОШКО жүргүзүүнүн укуктуулугу;

- ОШКО жана Ош шаарынын мэриясынын ММБ тарабынан Ош шаарынын мэриясынын ММБга таандык мүлк объектилеринде жүргүзүлгөн курулуш-оңдоо чыгымдары финансылык отчеттуулукта жана бухгалтердик баланс боюнча активдерде чагылдырылышынын тууралыгы;

- кабыл алынган чечимдин жыйынтыгы боюнча 4441,0 миң сом суммасындагы чыгашаларды капиталдаштыруу маселеси каралсын, анын ичинде: “Баасыз-Курулуш” ЖЧКсынын “COVID-19 оорулуу төрөгөн аялдар үчүн төрөт стационарынын имараттарын оңдоо” объектисинде 2663,2 миң сомго, “Атай-Курулуш” ЖЧКсынын төрөт стационарынын чатырын оңдоо жана фасадын оңдоо” объектисинде 1777,8 миң сомго жүргүзүлгөн иштер боюнча.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникациялар министрлигинин 2015-жылдын 30-декабрындагы №366 буйругу менен бекитилген “Автомобиль транспортунда күйүүчү-майлоочу материалдардын линиялык керектөө ченемдерин колдонуу эрежелери жана аларды эсептөө методикасы” боюнча иштеп жаткан автотранспорттор үчүн күйүүчү жана майлоочу материалдардын линиялык чыгымдалышы эсептелген эмес.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникациялар министрлигинин 2015-жылдын 30-декабрындагы №366 буйругу менен бекитилген “Автомобиль транспортунда күйүүчү-майлоочу материалдардын линиялык керектөө нормаларын колдонуу эрежелери жана аларды эсептөө методикасы” колдо болгон АТСтин жардамы менен күйүүчү-майлоочу материалдардын линиялык керектөө нормасын эсептеп, күйүүчү-майлоочу материалдардын керектөөнүн тиешелүү чегин бекитилсин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу ММКФнын 2020-жылдын 2-декабрындагы №341 буйругуна ылайык, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2019-жылдын 16-апрелиндеги 102-б. буйругунун негизинде электр энергиясын 1674,3 миң кВт/саат, жылуулук энергиясын 3140,0 Гкал керектөө лимиттери бекитилген. 2022-жылы электр энергиясын иш жүзүндө керектөө – 3382,8 миң кВт/саат 12173,1 миң сомду, жылуулук энергиясы-4895,2 Гкал 13351,6 миң сомду түздү. Электр энергиясын лимиттен ашык керектөө 1708,5 миң кВт/саат эсептелген 6148,1 миң сомду, жылуулук энергиясы 1755,2 Гкал 4787,3 миң сомду түздү.

Сунуш: Жылуулук жана электр энергиясын үнөмдүү чыгымдоо жана электр энергиясын жана жылуулук энергиясын лимиттен ашык керектөөгө жол бербөө боюнча чаралар көрүлсүн.

Бишкек шаардык №1 үй-бүлөлүк дарыгерлер борбору

Аныкталды/Корутунду: ҮБДБнын №1 баллдык карточкасына ММКФнун Бишкек аймактык башкармалыгынын сапатын баалоо протоколдорундагы талдоо көрсөткөндөй, 2022-жылдын жыйынтыгы боюнча кош бойлуу аялдарды алып баруу боюнча кызматтардын сапаты 24 баллга, гипертониялык оорусу бар бейтаптарга кызмат көрсөтүүнүн сапаты 7 баллга, кант диабети менен ооругандардын тейлөөнүн кызмат көрсөтүүлөрдүн сапаты 22 баллга категориялар боюнча артта калуулар бар.

Сунуш: Кош бойлуу аялдарды алып баруу, гипертония жана кант диабети менен ооругандарды тейлөө категориялары боюнча көрсөтүлүүчү кызматтардын сапатын жогорулатуу боюнча чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: 32171120 "Кем чыгуулар жана уурдоолор" эсебинде кем чыгуулар жана кассадан акча каражаттарын ыйгарып алуу боюнча эсептелген 2411,0 миң сомго карыз 2016-2017-жылдары аныкталган. Учурда №300-17-0054 кылмыш иши Бишкек шаарынын Ленин райондук сотунда каралууда.

Сунуш: 2411,0 миң сом өлчөмүндөгү кем чыгууну өндүрүү боюнча маселени чечүү максатында Бишкек шаарынын Ленин райондук сотунда №300-17-0054 жазык ишинин жүрүшүнө көзөмөл жана мониторинг жүргүзүлсүн.

Бишкек шаардык №4 тиш даарылоо бейтапканасы

Аныкталды/Корутунду: Келишимдин аткарылышынын мониторингинин индикаторлорун түзүүнүн жана ишке ашыруунун анализи, жалпысынан иш жүзүндөгү көрсөткүчтөр белгиленген көрсөткүчтөрдөн кыйла ашып кеткендигин көрсөтүп турат. Индикаторлорду пландаштыруу олуттуу төмөн көрсөткүчтөр менен жүргүзүлөт.

Сунуш: №4 тиш даарылоо бейтапканасы, келишимдин аткарылышын көзөмөлдөө боюнча көрсөткүчтөр өткөн жылдын өсүү темптерин эске алуу менен реалдуу көрсөткүчтөр боюнча белгиленсин.

ММК Фондунун Бишкек аймактык башкармалыгынын өткөн жылдагы өсүү темпин эске алуу менен №4 тиш даарылоо бейтапканасынын келишиминин аткарылышына мониторинг жүргүзүү индикаторлору бекитилсин.

Бишкек шаардык №2 тиш даарылоо бейтапканасы

Аныкталды/Корутунду: Келишимдин аткарылышын көзөмөлдөө боюнча көрсөткүчтөрдүн түзүлүшү жана аткарылышын талдоо, жалпысынан белгиленген көрсөткүчтөр аткарылбай жаткандыгын көрсөтүп турат. Мында пландык көрсөткүчтөр калктын топторун камтуунун төмөнкү көрсөткүчтөрү менен белгиленет.

Сунуш:

№2 тиш даарылоо бейтапканасына:

- пландык көрсөткүчтөр толугу менен аткарылсын;
- келишимдин аткарылышына мониторинг жүргүзүүнүн индикаторлору өткөн жыл боюнча өсүү темпин эске алуу менен калкка медициналык кызмат көрсөтүүнү көбөйтүү менен белгилесин.

Ж. Токторбаев атындагы Куршаб жалпы дарыгерлик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: 1. “Дары каражаттарын жүгүртүү жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамын бузуу менен фармацевтикалык ишмердүүлүккө лицензия жок.

2. “Баңги каражаттары, психотроптук заттар жана прекурсорлор жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамын бузуу менен баңги каражаттарын, психотроптук заттарды жана прекурсорлорду медициналык максаттарда сатып алууга, сактоого, пайдаланууга лицензия жок.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын “Дары-дармек каражаттарын жүгүртүү жөнүндө” мыйзамына ылайык, фармацевтикалык ишмердүүлүккө Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинен белгиленген тартипте лицензия алыгсын.

"Баңги кылуучу каражаттар, акыл-эске таасир берүүчү заттар жана прекурсорлор жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык белгиленген тартипте Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу Дары-дармек каражаттары жана медициналык техника департаментинен баңги кылуучу каражаттарды, акыл-эске таасир берүүчү заттарды жана прекурсорлорду сатып алуу, сактоо, медициналык максаттарда пайдалануу боюнча ишке лицензия алынсын.

Аныкталды/Корутунду: №4 форма “2022-жылга атайын каражаттар боюнча кирешелердин жана чыгашалардын сметасынын аткарылышы жөнүндө отчет” план боюнча медициналык жардам көрсөтүү үчүн акы төлөө боюнча 201,4 миң сом, 60,9 % аткарылган же 78,7 миң сом аткарылган эмес, план боюнча медициналык кызматка кошо катышуу боюнча жарандардын акысы боюнча 1143,7 миң сом, 93,1% аткарылган же 78,4 миң сом аткарылган эмес. Бардыгы болуп киреше бөлүгү 157,1 миң сомго аткарылган эмес.

Сунуш: кирешелер боюнча бекитилген (такталган) пландык сметалык багыттарды толук көлөмдө аткарылсын.

Аныкталды/Корутунду: №4 форма “2022-жылга атайын каражаттардын чыгаша сметасын аткаруу жөнүндө отчет” чыгашалар боюнча такталган сметалык тапшырмалар менен 96560,4 миң сом, аткарылганы 96295,6 миң сом, Бул 99,7 % же 264,8 миң сом суммасында каржыланбаган чыгашалар.

Сунуш: КРдин ССМ караштуу ММКФды ЖДПБ менен бирдикте сметалык багыттар менен бекитилген (такталган) ЖПДБнын чыгымдарын толук каржылоону камсыз кылуу боюнча бардык зарыл чаралар көрүлсүн.

ЖДПБНЫ толук каржылоону камсыз кылуу максатында монополияга каршы мыйзамдарды бузууга жол бербөө жана кирешелер боюнча бекитилген сметалык дайындоолордун толук түшүүсү камсыздалсын.

Аныкталды/Корутунду:1. Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторундагы бухгалтердик эсеп жана финансылык отчеттуулук жөнүндө жобонун” 291 жана 292-пункттарын бузуу менен (мындан ары - Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин Жобосу), акы төлөнүүчү медициналык кызматтарды төлөө үчүн калктан түшкөн накталай акчалар Казыналыктын өздүк эсебине өз убагында төлөнгөн эмес.

2. Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2018-жылдын 12-июнундагы №281 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасында чарба жүргүзүүчү субъекттердин жана бюджеттик мекемелердин кассалык операцияларды жүргүзүү тартибинин” 21-пунктун бузуу менен, ЖПДБнын кассасынын эшигине металл тор орнотулган. Ошол эле учурда терезеге темир тор орнотулган эмес. Коопсуздук жана өрт сигнализациясы жок. Накталай акчаны сактоо үчүн кассада өрткө каршы сейф бар, анын жабылуучу эшиги жок же сейф иштебейт (сейф ачык) жана акча каражаттарынын сакталышын камсыз кылбайт.

3. Жобонун 296-пунктун жана Тартиптин 17 жана 18-пункттарын бузуу менен кассир менен жеке материалдык жоопкерчилик жөнүндө келишим түзүлгөн эмес. Кассалык операциялар электрондук формада «Бухгалтерия: 1С» программасында жүргүзүлөт. Кассалык китепти жүргүзүү кассирдин материалдык жоопкерчилиги жөнүндө келишимде көрсөтүлбөгөн электрондук форматта жүргүзүлөт (келишим жок).

4. Тартиптин 17-пунктун бузуу менен кассалык отчет айына бир жолу эң көп түзүлгөн мөөнөттө 3-5 жумуш күнүндө бир жолу түзүлөт.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2018-жылдын 12-июнундагы №281 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасында чарба жүргүзүүчү субъекттердин жана бюджеттик мекемелердин кассалык операцияларды жүргүзүү” Тартибине жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторундагы бухгалтердик эсеп жана финансылык отчеттуулук жөнүндө” Жобого ылайык:

- ЖДПБнын директору кассирди Кыргыз Республикасындагы чарба жүргүзүүчү субъекттердин жана бюджеттик мекемелердин кассалык операцияларды жүргүзүү тартиби, мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча Жобо менен кол койдуруп тааныштырсын, андан кийин кассир менен жеке материалдык жоопкерчилик жөнүндө келишим түзсүн;

- накталай акча каражаттарынын тиешелүү сакталышы камсыз кылыгсын;

- кассалык китепке жазуулар тиешелүү түрдө жүргүзүлсүн жана киргизилсин;

- ЖДПБнын тиешелүү өздүк эсебине кассага келип түшкөн накталай акчаларды чегерүүнү мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча Жобонун 291 жана 292-пункттарына ылайык мөөнөттө жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 8-апрелиндеги №193 токтому менен бекитилген “Контролдук-кассалык машиналарды каттоо жана колдонуу” Тартибин бузуу менен, калк менен акчалай эсептешүүлөрдө ККМ колдонулбайт.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 8-апрелиндеги №193 токтому менен бекитилген “Контролдук-кассалык машиналарды каттоо жана колдонуу” Тартибине ылайык, Өзгөн райондук МСКБда сатып алуу, каттоо жана ККМ кассасында орнотуу талап кылынган жол-жоболор жүргүзүлсүн. Калк менен акчалай эсептешүүлөр ККМди колдонуу менен жүзөгө ашырылсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген “Оор жумуштарга жана эмгек шарттары зыяндуу же кооптуу жумуштарга кошумча акы белгилөө тартиби жөнүндө жобону” бузуу менен, 3184,8 миң сом суммасында суммасындагы үстөк акылар эсептелген.

Сунуш: Зыяндуулугу үчүн үстөк акы төлөө, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген “Оор

жумуштарга жана эмгек шарттары зыяндуу же кооптуу жумуштарга кошумча төлөмдөрдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобого” ылайык жүргүзүлсүн.

Компьютерде иштегенде зыяндуулугу үчүн үстөк төлөп берүү практикасы токтотулсун.

Аныкталды/Корутунду: 1-формага баланстын 1-тиркемесинин сабында: негизги фонддор, "Инвентаризациянын жыйынтыгы боюнча түшүүлөр" башка негизги фонддордо 30,0 миң сом туура чагылдырылган эмес, алар “Сатып алуу” сабы боюнча чагылдырууга жатат, анткени 30,0 миң сом суммасындагы иш жүзүндө көп жылдык бак-дарактар 2022-жылы ЖИ М.Балтабаевден сатылып алынган жана ЖДПБнын аймагына отургузулган.

Сунуш: 1-формага карата баланстын 1-тиркемесинде: негизги фонддор, “Инвентаризациялоонун жыйынтыгы боюнча түшүүлөр” сабынан 30,0 миң сомго башка негизги фонддорду алып салып, “Сатып алуу” сабы боюнча чагылдырылсын.

Аныкталды/Корутунду: “Кыймылсыз мүлккө укуктарды жана аны менен болгон бүтүмдөрдү мамлекеттик каттоо жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 25-1-беренесин бузуу менен ЖДПБ тарабынан тийиштүү техникалык паспорт алуу менен стоматологиялык бейтапканын жана медициналык тез жардамдын кыймылсыз мүлкүн техникалык текшерүү жүргүзүлгөн эмес.

Сунуш:

“Кыймылсыз мүлккө жана аны менен болгон бүтүмдөргө укуктарды мамлекеттик каттоо жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 25-1-беренесине ылайык, ЖДПБ стоматологиялык поликлиниканын жана медициналык тез жардамдын кыймылсыз мүлкүн техникалык текшерүүнү Кыймылсыз мүлк бирдигинин жайгашкан жери боюнча каттоо органдарынан – “Кадастр” МИнин Өзгөн филиалынан тиешелүү техникалык паспорт алуу менен жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча Жобонун 5, 24, 91, 182-пункттарын бузуу менен, ЖДПБнын 2022-жылдын 20-октябрындагы №261 буйругу жылдык бухгалтердик балансты түзүүнүн алдында инвентардык комиссиялар тарабынан аткарылган эмес. Инвентаризациянын жыйынтыктары отчет түрүндө таризделген эмес, инвентаризациялык сыпаттамаларда комиссия мүчөлөрүнүн колдору жок. Негизги каражаттардын жетишпегендигин же ашыкчасынын бар же жок экендигин тастыктаган инвентаризациялоонун жыйынтыктары жок болгон учурда башкы бухгалтер Маматова Б.А. 2022-жылга карата бухгалтердик балансты 31.12.2022-жылга карата түзгөн.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген Мамлекеттик башкаруу секторундагы бухгалтердик эсеп жана финансылык отчеттуулук жөнүндө жобого ылайык, ЖДПБ төмөнкүлөргө тийиш:

- ички контроль системасын жана каталарды аныктоону камсыз кылуу максатында активдерди инвентаризациялоону жана жылына бир жолудан кем эмес жүргүзүүгө;

- активдерге (мүлккө) жана финансылык милдеттенмелерге инвентаризация жүргүзүүдө Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында аныкталган активдерге жана финансылык милдеттенмелерге инвентаризация жүргүзүүнүн жалпы тартибин сактоого.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу бекитилген Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча Жобонун 24 жана 26-пункттарын бузуу менен ЖДПБда жыл сайын материалдык жооптуу адамдардын тизмеси түзүлбөйт жана бекитилбейт. ЖДПБнын материалдык жооптуу адамдары менен материалдык жоопкерчилик жөнүндө келишим түзүлгөн эмес.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген Мамлекеттик башкаруу секторундагы бухгалтердик эсеп жана финансылык отчеттуулук жөнүндө жобонун 24 жана 26-пункттарына ылайык жыл сайын материалдык жооптуу адамдардын тизмеси түзүлсүн. ЖДПБнын бардык финансылык жооптуу адамдары менен жоопкерчилик жөнүндө келишимдер түзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: ЖДПБда колдо болгон АТСке отун жана майлоочу материалдарды сарптоонун линиялык ченемдери эсептелген эмес. КММ чыгымдоо лимити бекитилген эмес.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникациялар министрлигинин 2015-жылдын 30-декабрындагы №366 буйругу менен бекитилген Автомобиль транспортунда отундун жана майлоочу материалдардын чыгымдалышынын линиялык ченемдерин пайдалануу эрежелерине жана аларды эсептөө методикасына ылайык, колдо болгон АТС боюнча отундун жана майлоочу материалдардын чыгымдалышынын линиялык нормалары эсептелсин. Эсептелген ченемдердин негизинде КММ чыгымдоо лимити бекитилсин жана КММ чыгымдоонун бекитилген лимити кармалсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамдын 9-беренесинин 1-6-пункттарын бузуу менен ЖДПБнын директору тарабынан тиешелүү буйруктар менен ЖДПБнын бөлүмдөрүнүн бирине сатып алуулар боюнча жол-жоболорун жүргүзүү милдети жүктөлгөн эмес, же сатып алуулар боюнча адиске мамлекеттик сатып алуулар боюнча адистин кызматтык нускамасы бекитилген эмес. Сатып алуулар жөнүндө келишимди администрациялоону жүзөгө ашыруу үчүн бөлүм/адам түзүлгөн эмес же дайындалган эмес.

Сунуш: Тиешелүү буйруктар менен Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамдын 9-беренесинин 1-6-пункттарыны ылайык:

- сатып алуу жол-жоболорун жүргүзүү милдетин ЖДПБнын бөлүмдөрүнүн бирине же сатып алуулар боюнча адиске жүктөлсүн;

- мамлекеттик сатып алуулар боюнча адистин кызматтык нускамасын бекитилсин;

- сатып алуулар жөнүндө контрактты администрациялоону жүзөгө ашыруу үчүн бөлүм/жак дайындалсын.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылы жүргүзүлгөн мамлекеттик сатып алуулардан шарттуу үнөмдөө 6917,3 миң сомду түздү, бул пландаштырылган сатып алуу суммасынын 30,7% түзөт. Мамлекеттик сатып алуулар боюнча адистер тарабынан сатып алууга пландаштырылып жаткан товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн бааларына мониторинг тийиштүү деңгээлде жүргүзүлгөн эмес, натыйжада конкурстук тооруктардын катышуучулары өздөрүнүн конкурстук табыштамаларынын наркын олуттуу төмөндөтүү мүмкүнчүлүгүнө ээ болушат жана конкурстардын жеңүүчүсү болушат.

Сунуш: Конкурстардын катышуучуларынын ортосундагы тиешелүү атаандаштыкты камсыз кылуу жана бюджеттик каражаттарды үнөмдөө максатында сатып алуулар планын түзүү, конкурсту жарыялоодо жана өткөрүүдө товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр рыногунда иш жүзүндө түзүлгөн баалар боюнча товарларга жана кызмат көрсөтүүлөргө баалардын сапаттуу мониторинги жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылдын 3-сентябрындагы № 85 келишими боюнча (конкурс 220729341541861) “Байэл” ЖЧКсынан брусчатка төшөө жана терапия бөлүмүнүн айнегин алмаштыруу боюнча иштерди аткарууга 1218,0 миң сом суммасында кабыл алгандан кийин 100% аванстык төлөм каралган. Кабыл алуу 2022-жылдын 29-сентябрында жүргүзүлгөн. Иш жүзүндө кабыл алуу күнүнө чейин 910,0 миң сом суммасында төлөмдөр жүргүзүлгөн, анын ичинде: 09.09.2022 -жылы 500,0 миң сом, 13.09.2022 – жылы- 110,0 миң сом, 23.09.2022-жылы - 300,0 миң сом.

2022-жылдын 8-июнундагы №42 келишими боюнча (конкурс 220520331830740) “ЭрБайИс” ЖЧКсына 1013,9 миң сом суммасында орнотулган жыгач мамыларды темир-бетон таянычтарга алмаштыруу боюнча иштерди аткарууга 10% аванстык төлөм каралган, кабыл алгандан кийин 90 %. Кабыл алуу 2022-жылдын 24-декабрында жүргүзүлгөн. Иш жүзүндө кабыл алуу күнүнө чейин 13.07.2022-жылы 500,0 миң сомго төлөмдөр жүргүзүлгөн.

Сунуш: Жабдуучуларга жана подрядчыларга келишим боюнча төлөмдөрдү ТМБны же аткарылган жумуштарды тапшыруу фактысы боюнча жүргүзүлсүн.

ММК Фондунун Бишкек аймактык башкармалыгы (ММКФ БАБ)

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылдын 20-майындагы № 5 буйругуна ылайык, ММКФ БАБнын директору М.М. Атакулов, айдоочу Джамакеев Б. Б. Чолпон-Ата шаарына 2 календардык күнгө командировкага жиберилген. Берилген аванстык отчеттор боюнча транспорттук чыгымдар боюнча ченемден ашыкча төлөмдөр 1,3 миң сомду түзгөндүгү аныкталган.

Сунуш: Эсеп берме адамдардын эсебинен 1,3 миң сом өлчөмүндө ашыкча төлөнгөн командировкалык чыгымдар калыбына келтирилсин.

Аныкталды/Корутунду: Кызматкерлердин ишин баалоонун жыйынтыгы боюнча пландарды жана отчетторду бекитпестен 2022-жылдын 1-4-кварталына 2621,3 миң сом өлчөмүндө кварталдык сый акылар төлөнгөн.

Сунуш: Мындан ары сыйлыктарды төлөөдө сыйлыктарды эсептөө жана төлөө процессин жөнгө салуучу ченемдик укуктук актылар жетекчиликке алынсын.

Аныкталды/Корутунду: Контракттардын шарттарын бузуу менен төрт тендерде товарды жеткирүүгө чейин 130,3 миң сом суммасында аванстык төлөм жүргүзүлгөн (өзгөчө шарттарда аванстык төлөм каралган эмес), ошону менен товар жеткирилгенге чейин ММКФнын каражаттары жөнөтүүчүлөрдүн пайдасына чечилген.

Сунуш: Келишимдин талаптарын жана шарттарын сактоо улантылсын. Мындан ары товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алууда Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын нормаларын так сакталсын.

Бишкек шаарындагы №8 үй-бүлөлүк медицина борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 25-сентябрындагы № 645 токтому менен бекитилген "Кыргыз Республикасынын жарандарын медициналык-санитардык жардам менен камсыз кылууга карата мамлекеттик кепилдиктер программасы боюнча саламаттык сактоо уюмдары тарабынан көрсөтүлгөн медициналык кызмат үчүн кошумча төлөм жөнүндө Жобонун" 33-пунктун бузуу менен, жогоруда аталган Жободо каралбаган 515,0 миң сом кошумча төлөө каражаттарынан башка товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алууга жана банктык кызмат көрсөтүүлөргө кошумча төлөө каражаттары салынган жана пайдаланылган.

Сунуш: Кошумча төлөмдөн түшкөн каражаттарды Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 25-сентябрындагы № 645 токтому менен бекитилген "Кыргыз Республикасынын жарандарын медициналык-санитардык жардам менен камсыз кылууга карата мамлекеттик кепилдиктер программасы боюнча саламаттык сактоо уюмдары тарабынан көрсөтүлгөн медициналык кызмат үчүн кошумча төлөм жөнүндө жобонун" талаптарына ылайык пайдаланылсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтомун бузуу менен, б.а. жумуш орундарын аттестациялоосуз жана ыйгарым укуктуу органдын корутундусуз оор жумуштар жана эмгек шарттары зыяндуу же кооптуу жумуштар үчүн 1 429,9 миң сом суммасында кошумча акы төлөнгөн.

Сунуш: Зыяндуулугу үчүн үстөктөрдү төлөөдө, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобону бекитүү тууралуу” токтому жетекчиликке алынсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-апрелиндеги №240 “Мамлекеттик органдардын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын кызматтык жана

кызматтык автотранспорт каражаттарын пайдаланууну тартипке келтирүү боюнча чаралар жөнүндө” токтомунун № 4 тиркемесинин 11-пунктунда мыйзам бузууларга жол берилип, натыйжада 493 литр КММ белгиленген ченемден ашык 29,8 миң сом суммасында чыгымдалган.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникациялар министрлигинин 2015-жылдын 30-декабрындагы №366 буйругу менен бекитилген “Автомобиль транспортунда күйүүчү-майлоочу материалдардын линиялык керектөө нормаларын колдонуу эрежелери жана аларды эсептөө методикасына”. ылайык, колдо болгон АТС боюнча отундун жана майлоочу материалдардын чыгымдалышынын линиялык нормаларын эсептеп чыгарылсын жана КММ чыгымдалышынын тиешелүү лимити бекитилсин.

Аныкталды/Корутунду: Мамлекеттик сатып алуулар порталына жарыяланган келишимдин өзгөчө шарттарына ылайык, товар берүүчү кечиктирилген товар үчүн жооп берери жана сатып алуучуга ар бир кечиктирилген күн үчүн 0,01%, келишимдин баасынан максималдуу 3% өлчөмүндө туум төлөөрү аныкталган. Мамлекеттик сатып алууларды жүргүзүүдө сатып алуу процесси дээрлик көзөмөлгө алынбайт, жабдуучуларга карата айыптык санкцияларды колдонууга өз укугунун пайдаланылбагандыгы берүү мөөнөттөрүнүн бузулушунан улам, анын натыйжасында 6,4 миң сом өлчөмүндөгү айыптык санкциялар кармалбайт жана талап кылынбайт.

Сунуш: Келишимдин шарттарында каралган жабдуучудан 6,4 миң сом өлчөмүндө айып өндүрүлүп алынсын жана мындан ары, Келишимдин талаптары жана шарттары аткарылсын.

Аныкталды/Корутунду: №221018352767558 тендерде келишимдин өзгөчө шарттарын бузуу менен жабдуучу тарабынан товарды жеткиргенге чейин 150,0 миң сом өлчөмүндө аванс төлөмү жүргүзүлүп, муну менен жеткирилгенге чейин ММК фондусунан акча каражаты сарпталган.

Сунуш: Мындан ары, товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алууда Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө мыйзамынын нормалары, келишимдин талаптары жана шарттары сакталсын.

Бишкек шаарындагы №2 үй-бүлөлүк медицина борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 25-сентябрындагы № 645 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын жарандарын саламаттыкты сактоо менен камсыз кылуунун мамлекеттик кепилдиктеринин программасынын алкагында саламаттык сактоо уюмдары көрсөткөн медициналык кызматтарга кошумча акы төлөө жөнүндө жобонун” 33-пунктун бузуу менен, башында 519,1 миң сом өлчөмүндөгү кошумча төлөм каражаттары башка товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алууга, бланктарды даярдоого, Жободо каралбаган башка механизмдерди жана жабдууларды сатып алууга салынган жана пайдаланылган.

Сунуш: Кошумча төлөмдөрдөн түшкөн каражаттар Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 25-сентябрындагы №645 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын жарандарын саламаттыкты сактоо менен камсыз кылуунун мамлекеттик кепилдиктери программасынын алкагында

саламаттык сактоо уюмдары көрсөткөн медициналык кызматтарга кошумча акы төлөө жөнүндө” жобонун талаптарына ылайык так пайдаланылсын.

Аныкталды/Корутунду: Дары-дармектерди алууга, сактоого жана берүүгө лицензия жок. “Кыргыз Республикасындагы лицензиялык-уруксат берүү тутуму жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 15-беренесинин 8-пунктуна ылайык дары-дармек каражаттарын жана медициналык багыттагы буюмдарды кабыл алуу, сактоо, ташуу, берүү, сатуу лицензияланган эмес.

Сунуш: Бишкек шаарындагы №2 үй-бүлөлүк медицина борборунун дары-дармек каражаттарын жана медициналык багыттагы буюмдарды алуу, сактоо, ташуу, берүү, сатуу боюнча иши Кыргыз Республикасынын “Лицензиялоо системасы жөнүндө” Мыйзамынын 15-беренесине ылайык келтирилсин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2022-жылдын 29-августундагы №474 токтомун бузуу менен, мында өзгөчө эмгек шарттары бар иштердин типтүү тизмесинин 42-бөлүмүнүн 17-пунктунун 1-графасында (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги № 258 токтому күчүн жоготту деп табылып, компьютерде иштөөдө зыяндуулугу үчүн кошумча төлөмдөр алынып салынган, директордун буйругу менен 2022-жылдын сентябрь-декабрь мезгилдери үчүн 110,4 миң сом суммасында кошумча төлөмдөр жүргүзүлгөн.

Сунуш: Зыяндуулугу үчүн үстөк акы төлөө Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобону жана Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын типтүү тизмегин (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) бекитүү жөнүндө” токтомуна ылайык жүргүзүлсүн

Аныкталды/Корутунду: Келишимдин өзгөчө шарттарына ылайык, сатуучу товарды кечиктиргендиги үчүн жооп берет жана сатып алуучуга ар бир кечиктирилген күн үчүн 0,01% айып төлөйт. Мамлекеттик сатып алууларды жүргүзүүдө сатып алуу процесси дээрлик көзөмөлдөнбөйт, берүү мөөнөтүн бузуудан улам жабдуучуларга карата айыптык санкцияларды колдонууга өз укугун укугу пайдаланылбайт, анын натыйжасында 5,3 миң сом өлчөмүндө айыптык санкциялар кармалбай калган жана талап кылынган эмес.

Сунуш: Жабдуучудан келишимдин шарттарында каралган 5,3 миң сом өлчөмүндө айып өндүрүп алынсын, келишимдин талаптары жана шарттары аткарылсын.

Бишкек шаардык гинекологиялык ооруканасы (ШГО)

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 25-сентябрындагы №645 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын жарандарын саламаттыкты сактоо менен камсыз кылуунун мамлекеттик кепилдиктеринин программасынын алкагында саламаттык сактоо

уюмдары көрсөткөн медициналык кызматтарга кошумча акы төлөө жөнүндө жобонун” 33-пунктун бузуу менен 227,2 миң сом өлчөмүндө кошумча төлөм каражаттары түзүлүп, жогоруда жободо каралбаган эмгек акыларды, соңфондго чегерүүлөрдү төлөөгө, жабдууларды жана материалдарды сатып алууга жумшалган.

Сунуш: Кошумча төлөмдөрдөн түшкөн каражаттар Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 25-сентябрындагы №645 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын жарандарын саламаттыкты сактоо менен камсыз кылуунун мамлекеттик кепилдиктери программасынын алкагында саламаттык сактоо уюмдары көрсөткөн медициналык кызматтарга кошумча акы төлөө жөнүндө жобонун” талаптарына так ылайык пайдаланылсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 29-сентябрындагы №626 токтому менен бекитилген «Бюджеттик мекемелердин бирдиктүү казыналык эсеп системасындагы атайын эсептерде топтолгон каражаттары жөнүндө жобонун» 15-пунктун бузуу менен акушердик-гинекологиялык бөлүм кармалып, анын кызматкерлерине 2022-жылы 1492,9 миң сом өлчөмүндө эмгек акы төлөнгөн.

Сунуш: 2022-жылга карата акушердик жана гинекология бөлүмүнүн штаттык бирдигин күтүүгө атайын эсептин каражаттарын пайдаланууга уруксат берген адамдардын жоопкерчилиги каралсын. Атайын эсептин каражаттарын Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 29-сентябрындагы № 626 “Бирдиктүү казыналык эсеп системасындагы атайын жана депозиттик эсептеринде топтолгон бюджеттик мекемелердин каражаттары жөнүндө” токтомуна ылайык пайдаланылсын.

Аныкталды/Корутунду: Дары-дармек каражаттарын алууга, сактоого жана берүүгө лицензия жок. Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасында лицензиялык-уруксат берүү тутуму жөнүндө” Мыйзамынын 15-беренесинин 8-пунктуна ылайык дары-дармек каражаттарын жана медициналык багыттагы буюмдарды алуу, сактоо, ташуу, берүү, сатуу милдеттүү түрдө лицензияланууга тийиш.

Сунуш: Бишкек шаардык гинекологиялык ооруканасынын дары-дармек каражаттарын жана медициналык багыттагы буюмдарды алуу, сактоо, ташуу, берүү, сатуу бөлүгүндөгү иши Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасындагы лицензиялык-уруксат берүү тутуму жөнүндө” Мыйзамынын 15-беренесине ылайык келтирилсин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2022-жылдын 29-августундагы №474 токтомун бузуу менен, мында Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн токтому менен бекитилген өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын (оор жумуштар, зыяндуу, коркунучтуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) типтүү тизмесинин 42-бөлүмүнүн 17-пунктунун 1-параграфы, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги № 258 токтому менен бекитилген типтүү тизмесинин күчүн жоготту деп табылган жана компьютерде иштөөдө зыяндуулугу үчүн кошумча төлөмдөр алынып салынган.

АБПтун кызматкерлерине 2022-жылдын сентябрь айы үчүн 27,2 миң сом суммасында кошумча төлөмдөр төлөнгөн.

Сунуш: Кызматкерлерге үстөк акы төлөөдө ченемдик укуктук актыларды бузууга жол берген Бишкек шаардык гинекологиялык ооруканасынын кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Зыяндуу иштер үчүн кошумча төлөө Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобону жана Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын типтүү тизмегин (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) бекитүү жөнүндө” токтомуна ылайык жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген Жобонун талаптарын бузуу менен кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттары менен иштөө үчүн 133,2 миң сом өлчөмүндө кошумча акы төлөнгөн. .

Сунуш: Зыяндуулугу үчүн үстөк акыларды төлөөдө Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги № 258 токтому менен бекитилген “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобонун талаптары так жетекчиликке алынсын.

Аныкталды/Корутунду: Келишимдин конкреттүү шарттарына ылайык, товардын кечиктирилиши үчүн жабдуучу жоопкерчилик тарта тургандыгы белгиленет жана сатып алуучуга кечиктирилген ар бир күн үчүн 0,01% өлчөмүндө айып төлөйт. Мамлекеттик сатып алууларды жүргүзүүдө сатып алуу процесси иш жүзүндө көзөмөлгө алынбай, жеткирүү мөөнөттөрүн бузгандыгы үчүн жабдуучуларга айып санкциясын колдонуу укугунан пайдаланылган эмес, анын натыйжасында 2,5 миң сом өлчөмүндөгү айыптык санкциялар кармалбай калган жана талап кылынган эмес.

Сунуш: Келишимдин шарттарында каралган жабдуучулардын 2,5 миң сом өлчөмүндө айыптык төлөмдөрдү өндүрүп алынсын, келишимдин талаптары жана шарттары так аткарылсын.

Аныкталды/Корутунду: №220513331211143, №220805341171674, №2207183399835689 тендерлердин жыйынтыгы боюнча, келишим түзүлгөнгө чейин медициналык багыттагы буюмдарды (МББ) жеткирүү жүргүзүлгөн. Жогоруда айтылгандардын негизинде аудит бул тендерлер формалдуу түрдө өткөрүлгөн деген тыянакка келген. Келишим түзүлгөнгө чейин берилген медициналык буюмдардын жалпы суммасы 504,9 миң сомду түзгөн.

Сунуш: Мамлекеттик сатып алуулардын жол-жоболорун бузууга жол берген адамдардын жоопкерчилиги каралсын. Мындан ары, товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алууда Кыргыз Республикасынын «Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө» Мыйзамынын нормалары, келишимдин талаптары жана шарттары так сакталсын.

Бишкек шаарындагы №9 үй-бүлөлүк дарыгерлер борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 25-сентябрындагы №645 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын жарандарын саламаттыкты сактоо менен камсыз кылуунун мамлекеттик кепилдиктеринин программасынын алкагында саламаттык сактоо уюмдары көрсөткөн медициналык кызмат көрсөтүүлөргө кошумча акы төлөө жөнүндө жобонун” 33-пунктун бузуу менен Жободо каралбаган бланктарды даярдоого 215,7 миң сом өлчөмүндө кошумча төлөм каражаты жумшалган.

Сунуш: Кошумча төлөмдөрдөн түшкөн каражаттар, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 25-сентябрындагы №645 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын жарандарын саламаттыкты сактоо менен камсыз кылуунун мамлекеттик кепилдиктери программасынын алкагында саламаттык сактоо уюмдары көрсөткөн медициналык кызматтарга кошумча акы төлөө жөнүндө жобонун” талаптарына так ылайык пайдаланылсын.

Аныкталды/Корутунду: Дары-дармектерди алууга, сактоого жана берүүгө лицензия жок. Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасындагы лицензиялык-уруксат берүү тутуму жөнүндө” Мыйзамынын 15-беренесинин 8-пунктуна ылайык дары-дармек каражаттарын жана медициналык багыттагы буюмдарды кабыл алуу, сактоо, ташуу, берүү, сатуу милдеттүү түрдө лицензияланууга жатат.

Сунуш: Бишкек шаарындагы №9 үй-бүлөлүк дарыгерлер борборунун дары-дармек каражаттарын жана медициналык багыттагы буюмдарды алуу, сактоо, ташуу, берүү, сатуу боюнча иши Кыргыз Республикасынын “Лицензиялоо системасы жөнүндө” Мыйзамынын 15-беренесине ылайык келтирилсин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтомун бузуу менен оор жумуштарда жана эмгек шарттары зыяндуу же кооптуу жумуштарда иштегендер үчүн 159,1 миң сом өлчөмүндө кошумча акы төлөнгөн.

Сунуш: Зыяндуулугу үчүн үстөктөрдү төлөөдө Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги № 258 токтому менен бекитилген “Оор жумуштарга жана эмгек шарттары зыяндуу же кооптуу жумуштарга кошумча акыларды белгилөөнүн тартиби жөнүндө” Жобо жетекчиликке алынсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасынын 2022-жылга республикалык бюджетти жана 2023-2024-жылдарга болжолу жөнүндө” Мыйзамынын 6-беренесинин 1-бөлүгүнө ылайык келбегендиктен, корголгон беренелер боюнча чыгашаларды артыкчылыктуу каржылоо көрсөтүлгөн, 2022-жылдын жыйынтыгы боюнча корголгон беренелер боюнча кредитордук карыз түзүлдү, 449,7 миң сомго дары-дармектерди жана медициналык буюмдар сатып алынган.

Сунуш: Корголгон беренелерди каржылоо Кыргыз Республикасынын тийиштүү жылга республикалык бюджетти жөнүндө Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык биринчи кезектеги тартипте жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Келишимдин конкреттүү шарттарына ылайык, Товардын кечиктирилиши үчүн Жабдуучу жоопкерчилик тарта тургандыгы белгиленет жана сатып алуучуга кечиктирилген ар бир күн үчүн 0,01% өлчөмүндө айып төлөйт. Мамлекеттик сатып алууларды жүргүзүүдө сатып алуу процесси иш жүзүндө көзөмөлгө алынбайт, жеткирүү мөөнөттөрүн бузгандыгы үчүн жабдуучуларга айыптык санкцияларды колдонуу укугунан пайдаланылган эмес, анын натыйжасында 1,1 миң сом өлчөмүндө айыптык санкциялар кармалбай калган жана талап кылынган эмес.

Сунуш: жабдуучулардан Келишимдин шарттарында каралган 1,1 миң сом өлчөмүндө айыптык төлөмдөрү өндүрүлсүн, жана Келишимдин талаптары жана шарттары так аткарылсын.

Бишкек шаардык перинаталдык борбору (БШПБ)

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылынын 25-сентябрдагы №645 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын жарандарын саламаттыкты сактоо менен камсыз кылуунун мамлекеттик кепилдиктеринин программасынын алкагында саламаттык сактоо уюмдары көрсөткөн медициналык кызмат көрсөтүүлөргө кошумча акы төлөө жөнүндө жобонун” 33-пунктун бузуп, коммерциялык банктардын жогоруда жободо каралбаган кызмат көрсөтүүлөрүнө акы төлөө үчүн 5,6 миң сом суммасында кошумча төлөө каражаттары сарпталган.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 25-сентябрындагы № 645 токтому менен бекитилген кошумча төлөмдөрдөн түшкөн каражаттар “Кыргыз Республикасынын жарандарын саламаттыкты сактоо менен камсыз кылуунун мамлекеттик кепилдиктери программасынын алкагында саламаттык сактоо уюмдары көрсөткөн медициналык кызматтарга кошумча акы төлөө жөнүндө жобонун” талаптарына так ылайык пайдаланылсын.

Аныкталды/Корутунду: Дары-дармектерди алууга, сактоого жана берүүгө лицензия жок. "Кыргыз Республикасындагы лицензиялык-уруксат берүү тутуму жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 15-беренесинин 8-пунктуна ылайык дары-дармек каражаттарын жана медициналык багыттагы буюмдарды алуу, сактоо, ташуу, берүү, сатуу милдеттүү түрдө лицензияланууга тийиш.

Сунуш: Бишкек шаардык перинаталдык борборунун дары-дармек каражаттарын жана медициналык багыттагы буюмдарды алуу, сактоо, ташуу, берүү, сатуу бөлүгүндөгү иши "Кыргыз Республикасындагы лицензиялык-уруксат берүү тутуму жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 15-беренесине ылайык келтирилсин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасынын 2022-жылга республикалык бюджетти жана 2023-2024-жылдарга болжолу жөнүндө” Мыйзамынын 1-бөлүгүнүн 6-беренесин сактабагандык, мында биринчи кезекте корголгон беренелер боюнча чыгашаларды каржылоо көрсөтүлөт, 2022-жылдын аягына корголгон беренелер боюнча кредитордук карыз - 71,7 миң сомго дары-дармектерди жана

медициналык багыттагы буюмдарды сатып алуу, пенсиялык фондго төгүмдөр 35,9 миң сом, тамактануу 338,7 миң сом көрсөтүлгөн. Бардыгы 446,3 миң сомду түзөт.

Сунуш: корголгон беренелерди каржылоо Кыргыз Республикасынын тиешелүү жылга республикалык бюджетти жөнүндө Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Салык кодексинин 225-беренесин бузуу менен баасы 10000 сомдон жогору болгон кымбат эмес эскирүүчү буюмдар Бишкек шаардык перинаталдык борборунун негизги каражаттарында чагылдырылган эмес, ошону менен негизги каражаттардын наркы БШПБда 4426,3 миң сом суммасына төмөндөтүлгөн.

Сунуш: Бухгалтердик эсепти жана отчеттуулукту наркы 10000 сомдон жогору баалуу эмес тез эскирүүчү буюмдарды чагылдыруу бөлүгүндө жүргүзүүнү Кыргыз Республикасынын Салык кодексине ылайык жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Келишимдин өзгөчө шарттарына ылайык, сатуучу товарды кечиктиргендиги үчүн жооп берет жана сатып алуучуга ар бир кечиктирилген күн үчүн 0,01% айып төлөйт. Мамлекеттик сатып алууларды жүргүзүүдө сатып алуу процесси дээрлик көзөмөлдөнбөйт, жеткирүүчүлөрдүн мөөнөттөрүн бузуудан улам жабдуучуларга карата айыптык санкцияларды колдонууга өз укугун пайдаланбоо, анын натыйжасында 13,1 миң сом өлчөмүндөгү айыптык санкциялар кармалбайт жана талап кылынбайт.

Сунуш: Жабдуучулардан Контракттын шарттарында каралган 13,1 миң сом суммасындагы айып санкциялары өндүрүлсүн жана мындан ары келишимдин талаптары жана шарттары так аткарылсын.

Бишкек шаарындагы №1 төрөт үйү 1 (№1 ТҮ)

Аныкталды/Корутунду: Дары-дармектерди алууга, сактоого жана берүүгө лицензия жок. Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасында лицензиялык-уруксат берүү тутуму жөнүндө” Мыйзамынын 15-беренесинин 8-пунктуна ылайык, дары-дармек каражаттарын жана медициналык багыттагы буюмдарды алуу, сактоо, ташуу, берүү, сатуу милдеттүү түрдө лицензияланууга тийиш.

Сунуш: Бишкек шаарындагы №1 төрөт үйүнүн дары-дармек каражаттарын жана медициналык багыттагы буюмдарды алуу, сактоо, ташуу, берүү, сатуу жагындагы иши Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасындагы лицензиялык-уруксат берүү тутуму жөнүндө” Мыйзамынын 15-беренесине ылайык келтирилсин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы № 182 «Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлеринин эмгек акысынын шарттары жөнүндө» токтомун бузуу менен 728,9 миң сом суммасында сыйлык жана материалдык жардам төлөнгөн.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы № 182 «Кыргыз Республикасынын Саламаттык

сактоо уюмдарынын кызматкерлеринин эмгегине акы төлөө шарттары жөнүндө» токтомунда каралбаган чыгымдарга жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтомун бузуу менен оор жумуштарда жана эмгек шарттары зыяндуу же кооптуу жумуштарда иштегендер үчүн 958,2 миң сом өлчөмүндө кошумча акы төлөнгөн.

Сунуш: Оор жумуштар жана эмгек шарттары зыяндуу же кооптуу жумуштар үчүн үстөк төлөөдө, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги № 258 токтому менен бекитилген “Оор жумуштарга жана эмгек шарттары зыяндуу же кооптуу жумуштарга кошумча акыларды белгилөөнүн тартиби жөнүндө” Жобо так жетекчиликке алынсын.

Аныкталды/Корутунду: Келишимдин өзгөчө шарттарына ылайык, сатуучу товарды кечиктиргендиги үчүн жооп берет жана сатып алуучуга ар бир кечиктирилген күн үчүн 0,01% айып төлөйт. Мамлекеттик сатып алууларды жүргүзүүдө сатып алуу процесси дээрлик көзөмөлдөнбөйт, берүү мөөнөтүн бузуудан улам жабдуучуларга карата айыптык санкцияларды колдонууга өз укугун пайдаланбай, анын натыйжасында 7,9 миң сом өлчөмүндөгү айыптык санкциялар кармалган эмес жана талап кылынбаган.

Сунуш: Келишимдин шарттарында каралган 7,9 миң сом суммасындагы айып санкцияларын жабдуучулардын өндүрүп алынсын, жана мындан ары келишимдин талаптары жана шарттары аткарылсын.

Кургак учукка каршы шаардык оорукана (КУКШО)

Аныкталды/Корутунду: Дары-дармектерди алууга, сактоого жана берүүгө лицензия жок. Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасында лицензиялык-уруксат берүү тутуму жөнүндө” Мыйзамынын 15-беренесинин 8-пунктуна ылайык дары-дармек каражаттарын жана медициналык багыттагы буюмдарды алуу, сактоо, ташуу, берүү, сатуу милдеттүү түрдө лицензияланууга тийиш.

Сунуш: Шаардык кургак учукка каршы оорукананын дары-дармек каражаттарын жана медициналык багыттагы буюмдарды алуу, сактоо, ташуу, берүү, сатуу бөлүгүндөгү иши Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасындагы лицензиялык-уруксат берүү тутуму жөнүндө” Мыйзамынын 15-беренесине ылайык келтирилсин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы № 182 «Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлеринин эмгек акысынын шарттары жөнүндө» токтомун 34-пунктун бузуу менен, жогорку турган органдын макулдугусуз, КУКШОнун 2022-жылдын сентябрындагы №33 "2021-жылы Свердлов районунун жарандык коргонуусун даярдоонун жыйынтыктары жөнүндө" буйругунун негизинде орточо айлык эмгек акы өлчөмүндөгү акча каражаттары менен КУКШОнун башкы дарыгери Т.К. Баялиева 9,3 миң сом өлчөмүндө сыйланган.

Сунуш: Мындан ары үстөк акыларды төлөөдө, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы № 182 «Кыргыз

Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлеринин эмгегине акы төлөө шарттары жөнүндө» токтомунун талаптары так жетекчиликке алынсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтомун бузуу менен оор жумуштарда жана эмгек шарттары зыяндуу же кооптуу жумуштарда иштегендер үчүн 356,1 миң сом өлчөмүндө кошумча акы төлөнгөн.

Сунуш: Оор жумуштарда жана эмгек шарттары зыяндуу же кооптуу жумуштарда иштегендер үчүн үстөк акыларды төлөөдө, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген “Оор жумуштарга жана эмгек шарттары зыяндуу же кооптуу жумуштарга кошумча акыларды белгилөөнүн тартиби жөнүндө” Жобо так жетекчиликке алынсын.

Аныкталды/Корутунду: Мамлекеттик сатып алуулар порталында жарыяланган 221207360051382 тендеринин шарттары боюнча аванстык төлөм каралган эмес. Көрсөтүлгөн шарттарды бузуу менен дизель отунун жеткирүүгө чейин 559,7 миң сом өлчөмүндө каражат төлөнгөн.

Сунуш: Мындан ары, келишимдин талаптары жана шарттары так аткарылсын, алдын ала каралган эмес төлөмдөргө жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Салык кодексинин 225-беренесин бузуу менен баасы 10000 сомдон жогору болгон кымбат эмес эскирүүчү буюмдар КУКШОнун негизги каражаттарында чагылдырылган эмес, ошону менен негизги каражаттардын наркы КУКШОдо 137,6 миң сом суммасына төмөндөтүлгөн.

Сунуш:

Кыргыз Республикасынын Салык кодексинин 225-беренесине ылайык баалуу эмес тез эскирүүчү буюмдардын 137,6 миң сом суммасындагы активдер негизги каражаттарга которулсун.

Бухгалтердик эсепти жана отчеттуулукту наркы 10000 сомдон жогору баалуу эмес тез эскирүүчү буюмдарды чагылдыруу бөлүгүндө жүргүзүүнү Кыргыз Республикасынын Салык кодексине ылайык жүргүзүлсүн.

Улуттук эне жана баланы коргоо борбору (УЭЖБКБ)

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 25-сентябрдагы №645 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын жарандарын саламаттыкты сактоо менен камсыз кылуунун мамлекеттик кепилдиктеринин программасынын алкагында саламаттык сактоо уюмдары көрсөткөн медициналык кызмат көрсөтүүлөргө кошумча акы төлөө жөнүндө жобонун” 33-пунктун бузуу менен, 2503,5 миң сом суммасында кошумча төлөм каражаттары күрөөгө коюлган жана башка товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алууга жумшалган, бул жободо каралган эмес.

Сунуш: Кошумча төлөмдөрдөн түшкөн каражаттар Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 25-сентябрындагы №645 токтомунда бекитилген “Кыргыз Республикасынын жарандарын саламаттыкты сактоо менен камсыз кылуунун мамлекеттик кепилдиктери программасынын

алкагында саламаттык сактоо уюмдары көрсөткөн медициналык кызматтарга кошумча акы төлөө жөнүндө жобонун” талаптарына ылайык пайдаланылсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 27.04.2015-жылдагы №258 токтомун бузуу менен, жумуш орундарын аттестациялоосуз жана ыйгарым укуктуу органдын корутундусуз (комиссиянын мүчөлөрү, анын ичинде МСЭКБ өкүлү кол койгон жумуш орундарын аттестациялоо протоколунун негизинде) оор жумуштар жана эмгек шарттары зыяндуу же кооптуу жумуштар үчүн 12 141,3 миң сом суммасында кошумча төлөмдөр төлөнгөн.

Сунуш: Оор жумуштар жана эмгек шарттары зыяндуу же кооптуу жумуштар үчүн үстөктөрдү төлөөдө Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 27.04.2015-жылдагы №258 токтомунда бекитилген “Оор жумуштар жана эмгек шарттары зыяндуу же кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөөлөрдү белгилөө тартиби жөнүндө” Жобо так жетекчиликке алсын.

Аныкталды/Корутунду: Дары-дармек каражаттарын жана медициналык буюмдарды инвентаризациялоодо, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу Дары-дармек каражаттары жана медициналык буюмдар департаментинен (коштомго кагаз 2021-жылдын 16-июнундагы № 2021-жылга чейин) жалпы суммасы 9 846,6 миң сомго эл аралык донорлордон гуманитардык жардамдын алкагында алынган, жарактуулук мөөнөтү өтүп кеткен жеке коргоо каражаттары табылган.

Сунуш: Калдыктарда колдонуу мөөнөтү өтүп кеткен жеке коргонуу каражаттарынын пайда болуу себептерин талдансын жана каражаттарды натыйжасыз пайдаланууга жол берген адамдарга карата чаралар көрүлсүн. Мындан ары, дары-дармек каражаттарын жана медициналык буюмдарды колдонуу мөөнөтү өзгөчө контролго алсын.

Аныкталды/Корутунду: Офтальмология бөлүмүндө бюджеттик каражатка сатылып алынган жана 2019-жылдан бери иштебей турган 7999,9 миң сомдук «VISION» хирургиялык офтальмологиялык аппараты табылган.

Сунуш: Бош турган кымбат баалуу "VISION" жабдууларын ишке киргизүү боюнча чаралар көрүлсүн. Мындан ары, бирдей сатып алууларды пландаштырууда кымбат баалуу жабдуулар сатып алуу предметин алгач изилдеп, ишке киргизилсин жана андан ары колдонуу боюнча бардык нюанстар эске алынсын.

Аныкталды/Корутунду: Керектөө лимиттеринин ашышы электр энергиясы боюнча 170,2 кВт/с 802,2 миң сомду, жылуулук энергиясы боюнча 388,4 Г/ккал 2934,6 миң сомду түздү. Белгиленген лимиттерден ашуунун жыйынтыгы 3736,8 миң сомду түздү.

Сунуш: электр жана жылуулук энергиялары боюнча белгиленген лимиттик дайындоолордон ашууга жол берилбесин. Зарыл болгон учурда электр жана жылуулук энергиясын иш жүзүндө керектөөгө талдоо жүргүзүлсүн, анын жыйынтыгы боюнча бекитилген жылдык лимиттерди кайра карап чыгуу боюнча сунуштар киргизилсин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-апрелиндеги №4 токтомунун тиркемесинин

11-пунктун бузууга жол берилген, анын натыйжасында 725 литр көлөмүндөгү КММ (бензин) 43,9 миң сомго сарпталган.

Сунуш: КММ нормативинен ашык эсептен чыгарылган 43,9 миң сом суммасында ченемдик-укуктук актылардын белгиленген талаптарын бузууга жол берген адамдардын эсебинен калыбына келтирилсин.

Аныкталды/Корутунду: Келишимдин өзгөчө шарттарына ылайык, жабдуучу товарды кечиктиргендиги үчүн жооп берет жана сатып алуучуга ар бир кечиктирилген күн үчүн 0,01% айып төлөйт. Мамлекеттик сатып алууларды жүргүзүүдө сатып алуу процесси дээрлик көзөмөлдөнбөйт, жеткирүү мөөнөтүн бузуудан улам жабдуучуларга карата айыптык санкцияларды колдонууга өз укугун пайдаланбоо, анын натыйжасында 489,9 миң сом өлчөмүндөгү айыптык санкциялар кармалбайт жана талап кылынбайт.

Сунуш: Жабдуучулардан келишимдин шарттарында каралган 489,9 миң сом суммасындагы айып санкциялары өндүрүлүп, келишимдин талаптары жана шарттары аткарылсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Салык кодексинин 225-беренесин бузуу менен наркы 10000 сомдон жогору болгон кымбат эмес эскирүүчү буюмдар негизги каражаттарда чагылдырылган эмес, ошону менен бирге негизги каражаттардын наркы УЭЖББда 522,3 миң сом суммасына төмөндөтүлгөн.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Салык кодексинин 225-беренесине ылайык, МБПдан 522,3 миң сом суммасындагы активдер негизги каражаттарга которулсун.

Бухгалтердик эсепти жана отчеттуулукту наркы 10000 сомдон жогору баалуу эмес тез эскирүүчү буюмдарды чагылдыруу бөлүгүндө жүргүзүүнү Кыргыз Республикасынын Салык кодексине ылайык жүргүзүлсүн.

Улуттук госпиталь

Аныкталды/Корутунду: Аудиттин жүрүшүндө Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2008-жылдын 26-августундагы № 471 токтомунун талаптарын бузуу менен, иш сапар чыгымдарына сарпталган каражаттардын 18,0 миң сомго ашыктыгы аныкталган.

Сунуш:

Ашыкча төлөнгөн 18,0 миң сомго командировкалык чыгымдар калыбына келтирсин.

Командировкалык чыгымдарды төлөө, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2008-жылдын 26-августундагы № 471 “Командировкалык чыгымдардын нормаларын белгилөө жана алардын ордун толтуруунун тартиби жөнүндө” токтомунун талаптарына ылайык жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылы электр энергиясын лимиттен ашык керектөө 304,14 миң кВт/саатты, электр энергиясын ашыкча чыгымдоонун акчалай өлчөмү 1064,3 миң сомду түздү.

Сунуш: Электр энергиясын ашыкча пайдалануунун себеби аныкталсын жана мындан ары да электр энергиясын лимиттен ашык керектөөгө жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду:

Госпиталдын борбордук дарыканасынын калдыктарын эсептөөдө дарыкана башчысынан 95% медициналык этил спиртинин 17,4 литринен 3,2 миң сом жетпей калган. Аудит учурунда жогоруда көрсөтүлгөн кем чыгуу кампанын башчысы тарабынан кассага киргизилген.

Сунуш: Товардык-материалдык баалуулуктардын эсебин Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137 буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү жөнүндө” Жобонун негизинде жүргүзүлсүн. Мындан ары госпиталдын жооптуу кызматкерлери тарабынан товардык-материалдык баалуулуктардын сакталышы камсыз кылышсын.

Аныкталды/Корутунду: Салык кызматынын башкармалыгы менен салыштыруу актысында ижарачы тарабынан эсептелген жер салыгы 22,8 миң сомду, таштанды чыгаруу салыгы 20,0 миң сомду түздү, алар госпиталдын жылдык бухгалтердик отчетунда көрсөтүлгөн эмес. Жашырылган дебитордук карыздын жалпы суммасы 42,8 миң сомду түздү.

Сунуш: 42,8 миң сом суммасындагы жашырылган дебитордук карыз калыбына келтирилсин жана жылдык отчеттордо чагылдырылсын.

Ош облустар аралык бириккен клиникалык ооруканасы

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 10-февралындагы № 85 “Аткаруу бийлигинин органдары, алардын түзүмдүк бөлүмдөрү жана ведомстволук мекемелери тарабынан көрсөтүлүүчү мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөрдүн бирдиктүү реестрин бекитүү жөнүндө” токтомунун талаптарын бузуу менен жана «Бирдиктүү казыналык эсеп системасындагы атайын эсептерде топтолгон бюджеттик мекемелердин каражаттары жөнүндө» жобонун 11-пункту, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 29-сентябрындагы №626 токтому менен бекитилген, оорукананын кызматкерлерин жатаканасына жайгаштыруу үчүн ооруканага 1457,3 миң сом өлчөмүндө каражат бөлүнгөн.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 10-февралындагы №85 «Мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөрдүн бирдиктүү реестрин бекитүү жөнүндө» токтомуна ылайык, Аткаруу бийлигинин органдары тарабынан алардын түзүмдүк бөлүмдөрү жана ведомстволук мекемелери тарабынан көрсөтүлөт» Кыргыз Республикасынын Экономика жана соода министрлигине караштуу Монополияга каршы жөнгө салуу кызматы менен жатаканада жайгаштыруу үчүн прејскуранттары макулдашылсын.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылы жылуулук энергиясына 2710 г/кал лимит бекитилип, 3582 г/кал сарпталган, 2811,7 миң сомго ашыкча 872 г/кал түзгөн.

Сунуш: Жылуулук энергиясын ашыкча чыгымдоонун себептери аныкталсын, келечекте жылуулук энергиясын ашыкча чыгымдоолор болтурулбасын.

ММК фондунун Ош аймактык башкармалыгы (ММКФ Ош АБ)

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылы Ош облусунун ҮМБ жана ЖДПБ тарабынан Кошумча милдеттүү медициналык камсыздандыруу программасы боюнча камсыздандырылган жарандарды дары-дармек менен камсыздоого 7660,5 миң сом өлчөмүндө белгиленген сумма ашыкча чыгымдалган. Ош областы боюнча төмөндөгү уюмдарда ашыкча чыгымдоолор белгиленген: Алай райондук ЖДПБ 804,2 миң сом, Ноокат райондук ЖДПБ 6197,0 миң сом, Кара-Кулжа райондук ЖДПБ 554,0 миң сом, Өзгөн райондук ЖДПБ 49,9 миң сом жана Өзгөн районунун Мырза-Аке айылынын ЖДПБ 55,5 миң сом чыгымдашкан.

Сунуш: Саламаттык сактоо уюмдарынын жетекчилери кошумча милдеттүү медициналык камсыздандыруу программасы жана дары-дармек менен жеңилдетилген мамлекеттик кепилдиктер программасы боюнча ашыкча чыгымдарга жол берилбесин. Программалык камсыздоого киргизилген катталган оорулуулардын санын иш жүзүндө эсепке алынган оорулуулар менен шайкеш келтирилсин.

Аныкталды/Корутунду: Жалпы дарыгерлик практика борборлорунун дарыкана кампасында 3354,7 миң сомдук мөөнөтү өтүп кеткен дары-дармектер бар, анын ичинен ЖДПБда: Куршаб 22,8 миң сомдук, Араван району 2404,7 миң сомдук, Өзгөн району 535,1 миң сомдук, ОШКБ 373,1 миң сомдук, ОАБКО 19,0 миң сомдук.

Жарамдуулук мөөнөтү өтүп кеткен, бюджеттик жоготуулары 3354,7 миң сомду түзгөн дары-дармек препараттары саламаттык сактоо уюмдарынын жетекчилеринин дары-дармек препараттарын сарамжалсыз жана натыйжасыз пайдалангандыгы жөнүндө жана КР ССМ жана ММКФ тарабынан каражаттардын натыйжалуу жана сарамжалдуу пайдаланылышына көзөмөлдөөнүн жетишсиздигин күбөлөндүрөт.

Сунуш: Мындан ары дары-дармек каражаттарын сарамжалдуу жана эффективдүү пайдалануу боюнча чаралар көрүлсүн жана ММК фондусунан жана дары-дармек каражаттарын натыйжасыз пайдаланууга жол берген жарандарга карата каражаттарды жоготууга жол бербөө боюнча тийиштүү чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: «Керемет Банк» ААКсынын Ош филиалындагы эсебинде «Саякат чыгашалары» 2211-беренесине ылайык банкка ашыкча чегерилген жана берилбей калган 51,8 миң сом акча каражаты бар.

Сунуш:

ММК фонду ашыкча чегерген 51,8 миң сомду ММК фондунун Ош аймактык башкармалыгынын 2023-жылдагы чыгымдар сметасынан азайтылсын.

Иш сапар чыгымдарын төлөө каражаттарынын которулушун жана сарптоосуна, бухгалтердик эсеп боюнча активдерди жана милдеттенмелерди өз убагында жана толук чагылдыруусуна, коммерциялык банктар менен өз ара эсептешүүлөрдү салыштыруу актыларын талап кылуусуна катуу көзөмөл жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылы ММК фондунун Ош АБнын маалыматы боюнча эмгек акы фондуна негизсиз чегерилген жана 3412,5 миң сом төлөнүп берилген, анын ичинде:

-мамлекеттик кызматчылардын 13-эмгек акысы 561,9 миң сом өлчөмүндө (мамлекеттик кызматкерлердин категориясына кирбеген жана мамлекеттик мекемелерде иштеген кызматкерлерге гана төлөнөт);

- 2027,6 миң сом өлчөмүндө кварталдык үстөк акы (мамлекеттик кызматкерлерге гана төлөнөт);

- үнөмдөөнүн эсебинен, ММК фондунун Ош АБнын кызматкерлерине 10,0 миң сом материалдык жардам жана 730,0 миң сом майрамдык сыйлыктар;

Буга ылайык, Социалдык фондго чегерүүлөрдүн жалпы көлөмү 588,7 миң сомду, эки берене боюнча чыгашалар 4001,2 миң сомду түздү.

Сунуш: Эмгек акы фондун түзүүдө жана эмгек акыны эсептөөдө Кыргыз Республикасынын тиешелүү ченемдик укуктук актылары жетекчиликке алынсын.

Жайыл райондук жалпы дарыгерлик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 29-сентябрындагы №626 токтому менен бекитилген Бирдиктүү казыналык эсеп системасында атайын эсептерде топтолгон бюджеттик мекемелердин каражаттары жөнүндө Жобонун 4-бөлүмүнүн 16-пунктун бузуу менен атайын каражаттар боюнча бекитилген сметадан тышкары 2022-жылы медикаменттерди сатып алууга 1309,8 миң сом чыгымдалган жана чыгашаларга эсептен чыгарылган. Атайын эсептердин каражаттары бекитилген сметалардын чегинде чыгымдалат. Атайын эсептин сметасы бекитилгенге чейин каражаттарды чыгымдоого тыюу салынат.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 29-сентябрындагы №626 токтому менен бекитилген "Бирдиктүү казыналык эсеп системасында атайын эсептерде топтолгон бюджеттик мекемелердин каражаттары жөнүндө Жобонун" 4-бөлүмүнүн 16-пунктунун талаптары сакталсын жана атайын эсептин сметалары бекитилгенге чейин каражаттар чыгымдоого жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2000-жылдын 26-октябрындагы №637 токтому менен бекитилген "Мамлекеттик жана муниципалдык кызмат көрсөтүүлөр (жумуштар) үчүн акы төлөөнүн өлчөмүн аныктоо" тартибине ылайык акы төлөнүүчү медициналык кызмат көрсөтүүлөргө тарифтерди түзүүнүн тууралыгын жана чыгымдардын негиздүүлүгүн талдоодо, медициналык кызмат көрсөтүүлөрдүн өздүк наркында коммуналдык кызмат көрсөтүүлөр боюнча чыгымдар жок экендиги, коммуналдык кызмат көрсөтүүлөр боюнча ЖДПБнын бардык чыгымдары бюджеттин каражаттарынан чыгымдалгандыгы аныкталган. 2231- беренеси боюнча "Коммуналдык чыгымдар" кассалык чыгымдардын 17558,9 миң сомун түздү. Консолидацияланган бюджеттин чыгашаларын талдоодо атайын эсеп боюнча кирешелердин көлөмү 3,1% ды түзгөндүгү, коммуналдык чыгашалар боюнча бюджеттин жоготуу суммасы 544,3 миң сомду (17558,9 *3,1%) түзгөндүгү аныкталган.

Сунуш: Мындан ары коммуналдык чыгымдар боюнча бюджеттик жоготууларга жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: 01.01.2023-жылга карата абал боюнча "Керемет Банк" ААКФда "Эмгек акы" долбоору боюнча пайдаланылбаган бюджеттик каражаттардын 6,5 миң сом суммасындагы калдыгы бар. Көрсөтүлгөн каражаттар бухгалтердик баланста чагылдырылган эмес.

Сунуш:

Пайдаланылбаган бюджеттик каражаттардын 6,5 миң сом суммасындагы калдыктарын республикалык бюджеттин кирешесине калыбына келтирсин.

"Керемет Банк" ААКФдагы эсептерде турган эмгек акы боюнча бюджеттик каражаттардын 6,5 миң сом суммасындагы калдыгы бухгалтердик баланста чагылдырылсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 99-беренесинде жана "Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 25-майындагы №246 токтомунда бекитилген Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо кызматкерлерине эмгек акы төлөө боюнча жобону бузуу менен, 2022-жылы белгиленген ставкадан 419,8 миң сом ашыкча эсептелген.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 99-беренесинин талаптарын, жумуш убактысынын кадимки узактыгынан тышкары иштөө бөлүгүндө, бузууларга жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Медикаменттерди жана медициналык багыттагы буюмдарды эсептен чыгаруунун негиздүүлүгүнө аудит жүргүзүүдө медикаменттер боюнча 1 койканын күнүмдүк наркы 2022-жылы 8,23 сомго ашкандыгы белгиленген. Акча каражаттарын сарамжалсыз пайдалануунун жалпы суммасы 699,0 миң сомду түздү. Дары-дармек каражаттарына болгон муктаждык отчеттук мезгилде ооруга чалдыгуунун структурасын эске албастан аныкталган.

Сунуш: Мындан ары, медикаменттер жана медициналык багыттагы буюмдар боюнча каражаттарды сарамжалдуу пайдалануу боюнча чаралар көрүлсүн жана андан ары каражаттарды жоготууга жол бербөө боюнча тиешелүү чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Командировкалык чыгымдардын нормаларын сактоого аудит тарабынан 25 км кем жол жүрүү баракчасы боюнча 21,1 миң сом суммасында негизсиз төлөө белгиленген, анын ичинде: Шерстюк Т.Н. - 6,8 миң сом, Өмүрзаков С.М. -1,2 миң сом, Ахметов М. А.-1,2 миң сом, Токтогулов Б. М. -2,4 миң сом, Кривошеев С. Н. - 2,7 миң сом, Асаналиев К. - 6,8 миң сом.

Сунуш: Аталган отчет берүүчү адамдардан 21,1 миң сом суммасындагы иш сапарынын чыгымдары боюнча негизсиз төлөмдөр республикалык бюджеттин кирешесине калыбына келтирилсин, анын ичинде: Шерстюк Т.Н. - 6,8 миң сом, Өмүрзаков С.М. -1,2 миң сом, Ахметов М. А.-1,2 миң сом, Токтогулов Б. М. -2,4 миң сом, Кривошеев С. Н. - 2,7 миң сом, Асаналиев К. - 6,8 миң сом.

Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2008-жылдын 26-августундагы №471 "Командировкалык чыгымдардын нормаларын белгилөө жана алардын ордун толтуруу тартиби жөнүндө" токтомунун талаптары сакталсын, жана командировкалык чыгымдар боюнча негизсиз төлөөлөргө жол берилбесин

Кара-Суу райондук жалпы дарыгерлик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 29-сентябрындагы №626 токтому менен бекитилген Бирдиктүү казыналык эсеп системасында атайын эсептерде топтолгон бюджеттик мекемелердин каражаттары жөнүндө Жобонун 4-бөлүмүнүн 16-пунктун бузуу менен, атайын каражаттар боюнча бекитилген сметадан тышкары 2022-жылы медикаменттерди сатып алууга 69,2 миң сом сарпталган жана чыгашаларга эсептен чыгарылган.

Атайын эсептердин каражаттары бекитилген сметалардын чегинде чыгымдалат. Атайын эсептин сметасы бекитилгенге чейин каражаттарды чыгымдоого тыюу салынат.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 29-сентябрындагы №626 токтому менен бекитилген “Бирдиктүү казыналык эсеп системасында атайын эсептерде топтолгон бюджеттик мекемелердин каражаттары жөнүндө” Жобонун 4-бөлүмүнүн 16-пунктунун талаптары так сакталсын жана атайын эсептин сметалары бекитилгенге чейин каражаттарды чыгымдоого жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 29-сентябрындагы №626 токтомуна ылайык жарандарга, ишканаларга, уюмдарга жана мекемелерге берилүүгө тийиш болгон депозиттик эсеп каражаттары (бюджеттик мекемелерден тышкары) үч жыл бою сакталат. Депозиттик эсептин талап кылынбаган каражаттары аларды сактоонун белгиленген мөөнөттөрү аяктагандан кийин мамлекеттик/муниципалдык мекеменин буйругу менен тиешелүү бюджеттин кирешесине которулууга тийиш. Ушуга байланыштуу 1033,0 миң сом суммасы бюджеттин кирешесине которулууга тийиш (аудиттин жүрүшүндө № 30 төлөм тапшырмасы менен 28.03.2023-жылы республикалык бюджеттин кирешесине которулган).

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 29-сентябрындагы №626 токтому менен бекитилген “Бирдиктүү казыналык эсеп системасындагы атайын жана депозиттик эсептерде топтолгон бюджеттик мекемелердин каражаттары жөнүндө” токтомунун талаптары сакталсын жана атайын эсептин сметалары бекитилгенге чейин каражаттарды чыгымдоого жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 29-сентябрындагы №626 токтомуна ылайык жарандарга, ишканаларга, уюмдарга жана мекемелерге берилүүгө тийиш болгон депозиттик эсеп каражаттары (бюджеттик мекемелерден тышкары) үч жыл бою сакталат. Депозиттик эсептин талап кылынбаган каражаттары аларды сактоонун белгиленген мөөнөттөрү аяктагандан кийин мамлекеттик/муниципалдык мекеменин буйругу менен тиешелүү бюджеттин кирешесине которулууга тийиш. Ушуга байланыштуу 1033,0 миң сом суммасы бюджеттин кирешесине которулууга тийиш (аудиттин жүрүшүндө № 30 төлөм тапшырмасы менен 28.03.2023-жылы республикалык бюджеттин кирешесине которулган).

Сунуш: Мындан ары Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 29-сентябрындагы № 626 “Бирдиктүү казыналык эсеп системасындагы атайын жана депозиттик эсептерде топтолгон бюджеттик мекемелердин каражаттары жөнүндө” токтомунун талаптары сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2000-жылдын 26-октябрындагы №637 токтому менен бекитилген “Мамлекеттик жана муниципалдык кызмат көрсөтүүлөр (жумуштар) үчүн акы төлөөнүн өлчөмүн аныктоо тартибине” ылайык акы төлөнүүчү медициналык кызмат көрсөтүүлөргө тарифтерди түзүүнүн тууралыгын жана чыгымдардын негиздүүлүгүн талдоодо, медициналык кызматтын өздүк наркына медициналык кароонун калькуляциясы ар бир кароодон врачтардын жана орто медициналык персоналдын эмгек акысына 22 сом каралгандыгы аныкталган. Иш жүзүндө көрсөтүлгөн кызматтардан медицина кызматкерлерине эмгек акы төлөнгөн эмес. Жыйынтыгында калькуляцияга ылайык эмгек акынын суммасы 360,7 миң сомду түздү (16398*22) же ЖДПБнын негизсиз алынган кирешеси 360,7 миң сомду түздү, ал мамлекеттик бюджеттин кирешесине которулууга тийиш.

Ошондой эле тиш даарылоочу медициналык кызматтардын өздүк наркында калькуляцияда иш сапарларына 79,9 миң сом суммасында чыгымдар каралган. Иш жүзүндө кызматтык сапарларга көрсөтүлгөн кызматтардан чыгымдар болгон эмес. ЖДПБнын негизсиз алынган кирешесинин суммасы 79,9 миң сомду түздү, ал мамлекеттик бюджеттин кирешесине которулууга тийиш.

Сунуш: Көрсөтүлгөн медициналык кызматтардан негизсиз алынган 440,6 миң сом суммасындагы киреше республикалык бюджеттин кирешесине которулсун.

Аныкталды/Корутунду: Кассадагы накталай акча каражаттарын инвентаризациялоонун жыйынтыгы боюнча 2023-жылдын 22-мартына карата 6,6 миң сомго акча каражаттарынын кем чыгуусу аныкталган (аудиттин жүрүшүндө 25.03.2023-жылдагы кириш кассалык ордеринин негизинде №368700062 калыбына келтирилген).

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2018-жылдын 12-июлундагы № 281 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасында чарбакер субъекттердин жана бюджеттик мекемелердин кассалык операцияларды жүргүзүү” тартибинин талаптары сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: Коммерциялык банктардын эсептеринде “Эмгек акы” долбоору боюнча пайдаланылбаган бюджеттик каражаттардын:

- 01.01.2022 - жылга карата бардыгы 123,6 миң сом суммасында, анын ичинде: "РСК - Банк" ААК-3,4 миң сом, Ош Дос – Кредобанк филиалында - 60,8 миң сом, "Демир Кыргыз Интернэшнл Банк" ЖАК-59,4 миң сом.

- 31.12.2022-жылга карата 255,0 миң сом суммасында калдык, анын ичинде: "РСК - Банк" ААК - 231,8 миң сом, "Демир Кыргыз Интернэшнл Банк" ЖАК - 23,2 миң сом.

Пайдаланылбаган бюджеттик каражаттардын бардыгы 378,6 миң сомду түздү, аталган каражаттар бухгалтердик баланста чагылдырылган эмес.

Сунуш:

Пайдаланылбаган бюджеттик каражаттардын 378,6 миң сом суммасындагы калдыгы бухгалтердик эсепте чагылдырылсын.

Коммерциялык банктардын эсептеринде эмгек акы төлөөгө акча каражаттарынын чегерилишине жана пайдаланылышына көзөмөл жүргүзүлсүн, каражаттардын абалын бухгалтердик эсепке алуу боюнча өз убагында жана толук көлөмдө чагылдырылсын жана коммерциялык банктар менен өз ара эсептешүүлөрдүн салыштыруу актылары талап кылынсын.

Аныкталды/Корутунду: 221027351395309 мамлекеттик сатып алуулардын негизинде "Строй Медсервис" ЖЧКсы менен 2022-жылдын 28-ноябрындагы №301 Лор комбайнды комплектте жеткирүүгө 2250,0 миң сом суммасында келишим түзүлгөн.

Келишимдин 1.1-пунктуна ылайык, буйрутмачы түзүлгөн тапшырып-кабыл алуу актысына ылайык иштин иш жүзүндө аткарылган көлөмүн кабыл алууга жана төлөөгө милдеттенет. 02.12.2022-жылдагы №1399 төлөм тапшырмасынын негизинде келишимдин 1-пунктун бузуу менен жеткирүүчүгө 1125,0 миң сом которулган, анда көрсөтүлгөн келишимдин шарттары боюнча акча которуу тиешелүү жеткирүү аяктагандан кийин жүргүзүлүүгө тийиш.

Сунуш: Кызмат көрсөтүүлөрдү төлөөгө акча каражаттарынын чегерилишин жана пайдаланылышын контролдоо, келишимдин шарттары боюнча акчаларды которуу тиешелүү беримдер аяктагандан кийин жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: “Эмгек өргүүсүн берүү жөнүндө” 2022-жылдын 24-ноябрындагы №76 буйругунун негизинде, Кара - Суу райондук ЖДПБнын директору Д.Ш. Бегматовага кезектеги эмгек өргүүсү 28 календардык күнгө 2022-жылдын 26-ноябрынан тартып 24-декабрына чейин берилген жана жогоруда көрсөтүлгөн буйруктун 2-пунктунда финансылык жана тескөөчү документтерге кол коюу укугу менен директордун орун басары Н.Ш. Пазыловго директордун милдетин аткаруу жүктөлгөн. Бирок, ЖДПБнын директору Д.Ш. Бегматова 2022-жылдын 26-ноябрынан тартып 2022-жылдын 2-декабрына чейинки мезгилде электрондук кол тамганы колдонуу менен 44 077,8 миң сом суммасында төлөм тапшырмалары боюнча төлөмдөр жүргүзүлгөн. Ошондой эле директор өргүүдө жүргөн мезгилде товардык-материалдык баалуулуктар кампасынан 154,0 миң сомго өргүү коштомо кагаздарына кол койгон.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 108-беренеси жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 17 буйругу менен бекитилген Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча жобонун талаптары сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылы медициналык, орто медициналык жана башка кызматкерлердин бош орундары болгону 354,95 ставканы же бекитилген штаттык бирдиктин 15,59 пайызын түздү, бул жасалма үнөмдөөгө алып келет, андан кийин медициналык кызматкерлерге кошумча эмгек акы катары бөлүштүрүлөт. Мында оорулуу тийиштүү медициналык дарылоону албай жаткандыгы эске алынбайт. Натыйжада 2022-жылы консолидацияланган фонддун каражаттарынын эсебинен иштеп жаткан медкызматкерге ЭКК

аркылуу жалпы суммасы 38000,0 миң сом же эсептелген эмгек акынын 10,27% кошумча эмгек акы катары эсептелген жана төлөнүп берилген. Социалдык фондго чегерүү 6555,0 миң сомду түздү. Жалпысынан эки берене боюнча чыгымдар 44555,0 миң сомду түздү.

Сунуш: ММКФнын бюджетинин финансылык каражаттарын сарамжалдуу жана натыйжалуу пайдалануу максатында ЖДПБнын жетекчилиги каражаттарды сарамжалдуу жана натыйжалуу пайдаланууну көзөмөлдөө боюнча иш жүргүзсүн, штаттык кызмат орундарынын жүгүн, тарифтик тизмелерди, анын ичинде бош кызмат орундарын, медицина кызматкерлеринин иш жүзүндө функциялык милдеттерин аткарууда алардын жүгүн аныктоо менен штаттык бирдиктер кайра карап чыгылсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген "Оор жумуштар жана эмгек шарттары зыяндуу же кооптуу жумуштар үчүн кошумча акыларды белгилөө тартиби жөнүндө жобону" бузуу менен кызматкерлерге жумуш ордун аттестациялоосуз, оор жана зыяндуу эмгек шарттары үчүн 397,4 миң сом өлчөмүндө кошумча акы төлөнгөн.

Сунуш: Зыяндуулугу үчүн үстөк акыны төлөөдө, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген "Оор жумуштар жана эмгек шарттары зыяндуу же кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөөлөрдү белгилөө тартиби жөнүндө" Жобо жетекчиликке алсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 99-беренесин жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 26.05.2011-жылдагы №246 токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо кызматкерлерине эмгек акы төлөө жөнүндө жобону бузуу менен көрсөтүлгөн, белгиленген ставкадан тышкары 256,3 миң сом эсептелген, тиешелүү түрдө Социалдык фондго чегерүү 44,2 миң сомду түзгөн. Жалпысынан эки берене боюнча чыгымдар 300,5 миң сомду түздү.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 99-беренесинин талаптарын жумуш убактысынын ченемдүү узактыгынан тышкары иштөө бөлүгүндө бузууга жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген "Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча жобонун" талаптарын бузуу менен салык кызматынын Кара-Суу шаары боюнча башкармалыгы менен салыштыруу актысына ылайык 01.01.2022-жылга 8946,0 миң сомго жана 01.01.2023-жылга 12791,5 миң сомго дебитордук карыздарды жашырууга жол берилген, бардыгы 21737,5 бухгалтердик баланста чагылдырылган эмес (аудиттин жүрүшүндө табылган жашырылган дебитордук карыздар бухгалтердик баланста калыбына келтирилген).

Сунуш: Бухгалтердик эсепти жүргүзүүдө, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген "Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана

финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча жобонун” талаптарын катуу жетекчиликке алынсын.

Аныкталды/Корутунду: Дарыкана кампасында сактоо мөөнөтү бүткөн 1628,1 миң сом суммасындагы дары препараттары бар. Сактоо мөөнөтү өтүп кеткен дары-дармек препараттарынын калдыктары ЖДПБ жетекчилиги тарабынан аларды сарамжалсыз жана натыйжасыз пайдаланылгандыгын жана КР ССМ жана ММКФ тарабынан көзөмөлдүн жетишсиздигин күбөлөндүрөт, мында бюджеттин жоготуу суммасы 1628,1 миң сомду түзгөн.

Сунуш: Дары-дармек препараттарынын каражаттарын сарамжалдуу жана натыйжалуу пайдалануу жана мындан ары ММКФнын каражаттарын жоготууга жол бербөө боюнча чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: ММКФ каражаттарынан медикаменттерди жана медициналык багыттагы буюмдарды эсептен чыгаруунун негиздүүлүгүнө жүргүзүлгөн аудит акча каражаттарын сарамжалсыз жана натыйжасыз пайдалануунун жана жоготуунун суммасы 2649,6 миң сомду түзгөндүгүн, ал эми дары-дармек каражаттарына керектөө отчеттук мезгилдеги оорулардын түзүмүн эсепке албастан аныкталгандыгы аныкталды.

Сунуш: Мындан ары, медикаменттер жана медициналык багыттагы буюмдар боюнча, каражаттарды сарамжалдуу жана натыйжалуу пайдалануу боюнча, ММКФнын каражаттарын жоготууга жол бербөө боюнча тиешелүү чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кургак учук боюнча тамак-ашка кеткен чыгымдарды эсептен чыгаруунун негиздүүлүгүнө аудит жүргүзүүдө тамактануу боюнча 1 койканын күнүмдүк наркы 30,08 сомго жогору экендиги аныкталган, акча каражаттарынын ашыкча чыгымдалышы жана натыйжасыз пайдаланылышы 1417,4 миң сомду түзгөн. Ошондой эле БТБ тамак-аш боюнча 1 койканын күнүмдүк наркынан 37,96 сомго 1 койканын күнүмдүк наркынан ашып кеткендиги аныкталган, акча каражаттарынын ашыкча чыгымдалышы жана натыйжасыз пайдаланылышы жана жоготулушу 1193,9 миң сомду түзгөн. ЖДПБ боюнча бардыгы тамактануу акча каражаттарынын ашыкча чыгымдалышы жана натыйжасыз колдонулушунун жоготуулары 2611,3 миң сомду түздү.

Сунуш: Тамак-аш каражаттарын сарамжалдуу, натыйжалуу пайдалануу жана мындан ары ММКФнын каражаттарын жоготууга жол бербөө боюнча тиешелүү чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Инвентаризациялоонун жыйынтыгы боюнча материалдык жооптуу адамдардын жалпы суммасы 4,0 миң сомго жетпей калгандыгы аныкталды, анын ичинде: Сатикеева Б. - 0,5 миң сом, Кадырова Н. – 1,1 миң сом, Ноосоева Б – 0,6 миң сом, Темировой А. – 1,8 миң сом (аудиттин жүрүшүндө кем чыгуу ЖДПБ кассасына калыбына келтирилген).

2022-жылдын 28-ноябрындагы №28/11 коштомосунун негизинде 509,7 миң сом суммасында жуучу каражаттар жеткирилди, ЖДПБнын башкы медайымы Б. Арыстанованын колу менен товарларды кабыл алуу жүргүзүлдү, анда 377,2 миң сом суммасында жуучу каражаттар өткөрүлүп берилди, айырма

132,5 миң сомду түздү, алар республикалык бюджеттин кирешесине калыбына келтирилди (06.04.2023-ж.накталай төгүүгө 368700044 квитанция).

ТМБнын кампасынан өргүү товардык коштомо кагазында 98,0 миң сомдук товарды алуу боюнча кол коюлган эмес.

Сунуш:

Бюджетти аткарууда бузууларга жана кемчиликтерге жол берген кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Товардык-материалдык баалуулуктардын жетишпестигине жол бербөө жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптары сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: Электр энергиясын керектөөнүн белгиленген лимиттери сакталган эмес жана ашыкча чыгымдоонун суммасы 729,1 миң сомду түзгөн.

Сунуш: Мындан ары белгиленген лимиттен ашык электр энергиясын керектөөгө жол берилбесин.

Коммуналдык кызмат көрсөтүүлөр боюнча каражаттарды сарамжалдуу, натыйжалуу пайдалануу жана мындан ары, ММКФнын каражаттарын жоготууга жол бербөө боюнча чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Көпчүлүк тендердик документтерде комиссия мүчөлөрүн дайындоо жөнүндө мекеме бекиткен буйруктар жок, сатып алынган товарлардын бааларына мониторинг жүргүзүлбөйт.

Сунуш: Жумуш жана кызмат көрсөтүүлөрдүн товарларын сатып алууда сатып алууларды пландаштыруу жана мыйзамдарда каралган жол-жоболорду жүргүзүү бөлүгүндө Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын талаптары сакталсын

Кара-Суу районунун кургак учукка каршы ооруканасы

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 29-сентябрындагы №626 “Бирдиктүү казыналык эсеп системасындагы атайын жана депозиттик эсептерде топтолгон бюджеттик мекемелердин каражаттары жөнүндө” токтомуна ылайык, жарандарга, ишканаларга, уюмдарга жана мекемелерге (бюджеттик мекемелерден тышкары) өткөрүлүп берилүүгө тийиш болгон депозиттик эсептин каражаттары үч жыл бою сакталат. Депозиттик эсептин талап кылынбаган каражаттары аларды сактоонун белгиленген мөөнөттөрү аяктагандан кийин мамлекеттик/муниципалдык мекеменин буйругу менен тиешелүү бюджеттин кирешесине которулууга тийиш. Ушуга байланыштуу, 3,7 миң сом суммасы бюджеттин кирешесине которулууга тийиш (аудиттин жүрүшүндө №92 төлөм тапшырмасында 10.04.2023-ж.республикалык бюджеттин кирешесине которулган).

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 29-сентябрындагы №626 “Бирдиктүү казыналык эсеп

системасындагы атайын жана депозиттик эсептерде топтолгон бюджеттик мекемелердин каражаттары жөнүндө” токтомунун талаптары сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: 43,3 миң сомго бюджеттик каражаттарды максаттуу багыты боюнча эмес пайдалануу белгиленген, аларды республикалык бюджеттин кирешеси калыбына келтирилсин.

Сунуш:

Максатсыз чыгымдарга жол берген кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Бюджеттик эсептин каражаттарын чыгымдоо бюджеттик классификацияга ылайык жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо жана социалдык өнүктүрүү министрлигинин 2021-жылдын 3-сентябрындагы №1217 “Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын административдик-башкаруу жана чарбалык-тейлөөчү персоналынын сунушталган типтүү штаттарын бекитүү жөнүндө” буйругун бузуу менен 2022-жылдын штаттык ыраттамасы боюнча 14,75 штаттык бирдик 1443,1 миң сом эмгек акы фонду менен негизсиз ашыкча бекитилген, тийиштүү түрдө Соцфондго 249,0 миң сом ашыкча чегерүүлөр эсептелген, бардыгы болуп 1692,1 миң сом негизсиз которулган.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2021-жылдын 30-декабрындагы №1766 “Ош облусунун кургак учукка каршы кызматынын койка фондун оптималдаштыруу жөнүндө” ТКБнын медициналык персоналынын жүктөм нормасы бөлүгүндөгү ТКП буйругунун талаптарын бузууга жол бербөө, бюджеттик каражаттарды бузган жана ашыкча чыгымдоого жол берген кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жыл үчүн консолидацияланган фонддун каражаттарынын эсебинен иштеп жаткан медперсоналга ЭКК аркылуу кошумча эмгек акы түрүндө жалпы суммасы 920,0 миң сом же эсептелген эмгек акынын 8,5% эсептелген жана төлөнгөн. Социалдык фондго чегерүү 158,7 миң сомду түздү. Жалпысынан эки берене боюнча чыгымдар 1078,7 миң сомду түздү.

Ар бир кызматкердин учурдагы мезгил үчүн жыйынтыктары чагылдырылган эмгек паспортторунда ЭКК КР ССМ 2022-жылдын 11-апрелиндеги №437 “Эмгек акы төлөө боюнча методикалык колдонмону бекитүү жөнүндө” буйругунда каралган критерийлер боюнча эсептелет, кепилденген эмгек акы катары төлөнүүчү базалык маянага үстөк жана кошумча төлөмдөр эске алынган.

Ошентип, эмгек акы боюнча ПТБнын бюджеттик каражаттарынын натыйжасыз пайдаланылышынын себеби, ПТБнын бюджеттик каражаттарын пландоодо жана чыгымдоодо Кыргыз Республикасынын эмгек акы боюнча мыйзамдык ченемдик-укуктук документтерин бузуу менен кошумча эмгек акы түрүндө негизсиз пландаштырууга жана сарптоого жол берилген.

Ошондой эле, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн токтому менен бекитилген “Кошумча эмгек акы” деп аталган эмгек акыга тиешелүү сыйлыктардын тизмеси каралбагандыгын, Кыргыз Республикасынын

Өкмөтүнүн бул токтому Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 152-беренесине ылайык чыгарылгандыгын белгилей кетүү керек.

Ошону менен бирге белгилей кетүүчү нерсе, саламаттык сактоо кызматкерлеринин кепилденген эмгек акысы 100% республикалык бюджетте каралган.

1078,7 миң сом суммасында Социалдык фондго чегерүү менен бирге ЭКК аркылуу саламаттык сактоо уюмдары тарабынан жүргүзүлгөн кошумча төлөмдөр ММК фондунун бюджетинин каражаттарын рационалдуу эмес пайдалануу болуп эсептелет деп аудит тарабынан белгиленген.

Сунуш: ММКФнын бюджетинин финансылык каражаттарын сарамжалдуу жана натыйжалуу пайдалануу максатында оорукананын жетекчилиги каражаттарды сарамжалдуу жана натыйжалуу пайдаланууну көзөмөлдөө боюнча иш жүргүзүлсүн, штаттык кызмат орундарынын жүгүн аныктоо менен штаттык бирдиктерди, тарифтик тизмелерди, анын ичинде бош кызмат орундарын, медицина кызматкерлеринин иш жүзүндө функциялык милдеттерин аткаруу кайра каралып чыксын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча жобонун” талаптарын бузуу менен Мамлекеттик салык кызматынын Кара-Суу шаары боюнча башкармалыгы менен салыштыруу актысына ылайык 01.01.2022-жылга 186,4 миң сомго жана 01.01.2023-жылга 244,5 миң сомго, бардыгы 430,9 миң сомго дебитордук карыздарды жашырууга жол берилген, бухгалтердик баланста чагылдырылбаган (аудиттин жүрүшүндө аныкталган жашыруун дебитордук карыздар баланста калыбына келтирилген).

Сунуш: Бухгалтердик эсепти жүргүзүүдө "Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча жобонун” талаптары жетекчиликке алынсын.

Аныкталды/Корутунду: Медикаменттерди жана медициналык багыттагы буюмдарды эсептен чыгаруунун негиздүүлүгүнө аудит жүргүзүүдө 1084,9 миң сомго акча каражаттарын сарамжалсыз, натыйжасыз пайдалануу жана жоготуу аныкталган. Дары-дармек каражаттарына болгон муктаждык отчеттук мезгилде ооруга чалдыгуунун структурасын эске албастан аныкталган.

Сунуш: Мындан ары медикаменттер жана медициналык багыттагы буюмдар боюнча каражаттарды сарамжалдуу пайдалануу жана каражаттарды жоготууга жол бербөө боюнча тиешелүү чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Медикаменттер узак убакыт бою пайдаланылбайт жана белгиленген иш-чараларга сарпталган каражаттар пландалган максаттарга жетпестен 257,7 миң сомду түздү.

Сунуш: Медикаменттер жана медициналык багыттагы буюмдар боюнча бюджеттик каражаттарды сарамжалдуу, натыйжалуу пайдалануу максатында

дары-дармектерди жана медициналык багыттагы буюмдарды дарылоо максатында сатып алууларга талдоо жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кургак учук боюнча тамак-ашка кеткен чыгымдарды эсептен чыгаруунун негиздүүлүгүнө аудит жүргүзүүдө тамактануу боюнча 1 койканын күнүмдүк наркы 96,52 сомго жогору экендиги аныкталган, акча каражаттарынын ашыкча чыгымдалышы жана натыйжасыз пайдаланылышы жана жоготулушу 1187,9 миң сомду түзгөн.

Сунуш: Тамактанууга каражаттарды сарамжалдуу, натыйжалуу пайдалануу жана мындан ары ММКФнын каражаттарын жоготууга жол бербөө боюнча тиешелүү чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Көпчүлүк тендердик документтерде комиссия мүчөлөрүн дайындоо жөнүндө мекеме тарабынан бекитилген буйруктар жок, 3234,6 миң сом суммасында сатып алынган товарлардын бааларына мониторинг жүргүзүлбөйт.

Сунуш: Жумуш жана кызмат көрсөтүүлөрдүн товарларын сатып алууда сатып алууларды пландаштыруу жана мыйзамдарда каралган жол-жоболорду жүргүзүү бөлүгүндө Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын талаптары сакталсын.

Ош областтар аралык балдар клиникалык ооруканасы

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137 буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча Жобону” бузуу менен 01.01.2023-жылга карата кассанын 107,0 миң сом калдыгы 2022-жыл үчүн бухгалтердик баланста чагылдырылган эмес.

Сунуш:

01.01.2023-жылга карата 107,0 миң сом өлчөмүндөгү кассанын калдыгын бухгалтердик баланста чагылдырылсын.

Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137 буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча Жобонун” талаптары сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: "Оптим Банк" ААКнын Ош филиалындагы эсебинде “Эмгек акы” долбоору боюнча 01.01.2022-жылга карата пайдаланылбаган бюджеттик каражаттардын калдыгы 3,8 миң сом, ал 2022-жылдын бухгалтердик балансында чагылдырылган эмес.

Сунуш:

01.01.2022-жылдын балансында “Эмгек акы” долбоору боюнча “Оптим Банк” ААК КФ эсебиндеги пайдаланылбаган бюджеттик каражаттардын 3,8 миң сом калдыгы чагылдырылсын.

Республикалык бюджеттин кирешесине 3,8 миң сом киргизилсин.

Коммерциялык банктардын эсептеринде эмгек акы төлөөгө акча каражаттарынын чегерилишине жана пайдаланылышына контролдук жүргүзүү, каражаттардын абалын бухгалтердик эсепке алуу боюнча өз убагында жана

толук көлөмдө чагылдыруу жана коммерциялык банктар менен өз ара эсептешүүлөрдү салыштыруу актыларын талап кылынсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген “Оор жумуштар жана эмгек шарттары зыяндуу же кооптуу жумуштар үчүн кошумча акыларды белгилөө тартиби жөнүндө” Жобону бузуу менен, кызматкерлерге оор жана зыяндуу эмгек шарттары үчүн 386,0 миң сом өлчөмүндө жумуш ордун аттестациялоосуз кошумча акы төлөнгөн.

Сунуш: Зыяндуулугу үчүн үстөк акыны белгилөөдө Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген “Оор жумуштар жана эмгек шарттары зыяндуу же кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөөлөрдү белгилөө тартиби жөнүндө Жобо” жетекчиликке алынсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 26-майындагы №246 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо кызматкерлерине эмгек акы төлөө жөнүндө Жобонун” 43-пунктун бузуу менен, штаттан тышкаркы кызматкерлерге 103,5 миң сом ЭКК негизсиз чегерилген.

Сунуш: Штаттан тышкаркы кызматкерлер бөлүгүндө, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 26-майындагы №246 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо кызматкерлеринин эмгегине акы төлөө жөнүндө Жобонун” 43-пунктунун талаптарын бузууга жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Аудит мезгилинде, Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 99-беренесин жана “Саламаттык сактоо системасынын кызматкерлеринин эмгегине акы төлөө жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы № 182 токтомун бузуу менен, жол берилген 1,5 ставканын ордуна белгиленген 0,25 ставкадан ашык төлөнгөн, бул 61,8 миң сомду түзгөн, социалдык фондго чегерүү тиешелүү түрдө 10,7 миң сомду түзгөн. Жалпысынан эки берене боюнча чыгымдар 72,5 миң сомду түздү.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 99-беренесинин талаптарын жумуш убактысынын ченемдүү узактыгынан тышкары иштөө бөлүгүндө бузууларга жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2011-жылдын 8-июлундагы №354 буйругун бузуу менен иштебеген кызматкерлерге жарактуулук мөөнөтү аяктагандан кийин Квалификациялык категориясы үчүн 50,9 миң сом суммасындагы үстөк негизсиз эсептелген, демек Социалдык фондго чегерүү 8,8 миң сомду түзгөн. Жалпысынан эки берене боюнча чыгымдар 59,7 миң сомду түздү.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2011-жылдын 8-июлундагы №354 буйругун “Эмгек акы төлөө боюнча методикалык колдонмону бекитүү жөнүндө” буйругунун талаптарын бузууга жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу бекитилген Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча Жобонун талаптарын бузуу менен 2022-жыл үчүн 4 005,8 миң сом суммасындагы дебитордук карызды жашырууга жол берилген, алар бухгалтердик баланста чагылдырылган эмес (аудиттин жүрүшүндө баланста чагылдырылган).

Сунуш: Мындан ары, бухгалтердик эсепти жүргүзүүдө Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча Жобонун” талаптары жетекчиликке алынсын.

Аныкталды/Корутунду: 01.01.2023-жылга карата КРЭКМ караштуу ММБФга ижара боюнча карыз 33,8 миң сомду түзгөн.

Сунуш: КРЭКМ караштуу ММБФга алдындагы ижара боюнча 33,8 миң сом суммасындагы карызды жоюу боюнча чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын 10-беренесинин 4-бөлүгүн бузуу менен конкурстук комиссиянын курамында ырастоочу сертификаты бар сатып алуулар боюнча адис жок болгон.

Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамын бузуу менен тендер өткөрбөстөн “башка товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алуу” 2215-беренеси боюнча сатып алуулар 1226,5 миң сомду түздү.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын сатып алууларды пландаштыруу жана жумуш товарларын жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алууда мыйзамдарда каралган сатып алуу жол-жоболорун жүргүзүү бөлүгүндөгү талаптары сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: 4049,1 миң сомго бюджеттик каражаттарды максатсыз пайдаланылганы аныкталды, анын ичинде:

-2222”Учурдагы чарбалык максаттар үчүн предметтерди жана материалдарды сатып алуу” беренесинен магниттик-резонанстык томограф үчүн запастык бөлүктөрдү сатып алууга 1600,0 миң сом суммасында которулган, төмөнкүдөй 3112 “машиналар жана жабдуулар” статьясынан алынган;

-2221 “Мүлктү учурдагы оңдоого чыгымдар” статьясынан магниттик-резонанстык томограф үчүн запастык бөлүктөрдү сатып алууга 2449,1 миң сом суммасында которулган, ал “Машиналар жана жабдуулар” 3112-беренесине ылайык келген.

Магниттик-резонанстык томограф үчүн запастык бөлүктөрдү сатып алууга жумшалган 4049,1 миң сом суммасындагы акча каражаты негизсиз чыгашаларга киргизилген жана аудиттин жүрүшүндө бухгалтердик эсеп боюнча калыбына келтирилген жана негизги каражаттардын баланстык наркы жогорулаган.

Сунуш:

Максаттуу эмес чыгымдарга жол берген кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Андан ары бюджеттик эсептин каражаттарын чыгымдоо бюджеттик классификацияга ылайык жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: жылуулук энергиясын керектөөдө белгиленген лимиттер сакталган эмес, натыйжада жылуулук энергиясын керектөө боюнча ашыкча чыгым 805,2 миң сомду түздү.

Сунуш: жылуулук энергиясынын лимиттен ашык чыгымдалышына жол берилбесин.

Медициналык тез жардам клиникалык ооруканасы

Аныкталды/Корутунду: 191,0 миң сомго бюджеттик каражаттарды максаттуу багыты боюнча эмес пайдалануу аныкталды.

Сунуш:

191,0 миң сом өлчөмүндө максаттуу багыты боюнча пайдаланылбаган бюджеттик каражаттарды республикалык бюджетке калыбына келтирсин.

Бюджеттик эсептин каражаттарын чыгымдоо бюджеттик классификацияга ылайык жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 29-сентябрындагы №626 токтомуна ылайык, “Бирдиктүү казыналык эсеп системасындагы атайын жана депозиттик эсептерде топтолгон бюджеттик мекемелердин каражаттары жөнүндө” депозиттик эсептин жарандарга, ишканаларга, уюмдарга жана мекемелерге (бюджеттик мекемелерден тышкары) берилүүчү каражаттары үч жыл бою сакталат. Депозиттик эсептин талап кылынбаган каражаттары аларды сактоонун белгиленген мөөнөттөрү аяктагандан кийин мамлекеттик/муниципалдык мекеменин буйругу менен тиешелүү бюджеттин кирешесине которулууга тийиш. Ушуга байланыштуу 27,1 миң сом суммасы бюджеттин кирешесине которулууга тийиш (аудиттин жүрүшүндө 2023-жылдын 15-февралындагы төлөм тапшырмасы менен республикалык бюджеттин кирешесине которулган).

Сунуш: Мындан ары Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 29-сентябрындагы №626 "Бирдиктүү казыналык эсеп системасындагы атайын жана депозиттик эсептерде топтолгон бюджеттик мекемелердин каражаттары жөнүндө" токтомунун талаптары сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: КРӨ ЖТФ боюнча борборлоштурулган иш-чараларынын каражаттарынын эсебинен 2022-жылга медикаменттер жана медициналык багыттагы буюмдар түшкөн жок жана чыгымдар жүргүзүлгөн жок. 2023-жылдын башына карата калдык 491,1 миң сомду түздү жана анын натыйжасында каражаттар натыйжасыз жана максатка жетпей пайдаланылды.

Сунуш: Каражаттарды сатып алууда жогорку технологиялар фондунун каражаттарын натыйжалуу жана сарамжалдуу пайдалануу максатында дары-дармектерди жана медициналык багыттагы буюмдарды сатып алууну алдын ала пландаштырылсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2022-жылдын 11-апрелиндеги №473 “Эмгек акы боюнча

методикалык колдонмону бекитүү жөнүндө” буйругун бузуу менен, штаттык ырааттама боюнча 2022-жылга 15,5 штаттык бирдик ашыкча бекитилген, эмгек акы төлөө фонду 2464,2 миң сом, Соцфондго чегерүүлөр 425,1 миң сом ашыкча эсептелген, бардыгы болуп ашыкча салынган сумма 2889,3 миң сомду түзгөн.

Сунуш-көрсөтмө: Мындан ары Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2022-жылдын 11-апрелиндеги №473 “Эмгек акы боюнча методикалык колдонмону бекитүү жөнүндө” буйругуна ылайык, клиникалык бөлүмдөрдүн медициналык персоналынын иш-аракет нормасы бөлүгүндөгү талаптарын бузууга жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген “Оор жумуштар жана эмгек шарттары зыяндуу же кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдөрдү белгилөө тартиби жөнүндө Жобону” бузуу менен, кызматкерлерге оор жана зыяндуу эмгек шарттары үчүн, жумуш ордун аттестациялоосуз жана буйрук жок болгон учурда 399,0 миң сом өлчөмүндө кошумча акы негизсиз төлөнгөн.

Сунуш: Оор жумуштарда жана эмгек шарттары зыяндуу же кооптуу жумуштарда иштегендер үчүн үстөк акыларды төлөөдө, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген “Оор жумуштарга жана эмгек шарттары зыяндуу же кооптуу жумуштарга кошумча акыларды белгилөөнүн тартиби жөнүндө” Жобо так жетекчиликке алынсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 99-беренесин жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 25-майындагы №246 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо кызматкерлеринин эмгек акысы жөнүндө Жобону” бузуу менен ашыкча белгиленген ставкадан 53,9 миң сом ашыкча эсептелген.

Сунуш: Мындан ары Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 99-беренесинин талаптарын жумуш убактысынын ченемдүү узактыгынан тышкары иштөө бөлүгүндө бузууларга жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Медикаменттерди жана медициналык багыттагы буюмдарды эсептен чыгаруунун негиздүүлүгүнө аудит жүргүзүүдө медицинаменттер боюнча 1 койка-күндүн наркы 2022-жылы 140,9 сомго ашкан. Акча каражаттарын сарамжалсыз пайдалануунун жана жоготуунун жалпы суммасы 853,8 миң сомду түздү. Дары-дармек каражаттарына болгон муктаждык отчеттук мезгилде ооруга чалдыгуунун структурасын эске албастан аныкталган.

Сунуш: Мындан ары дары-дармектер жана медициналык багыттагы буюмдар боюнча каражаттарды сарамжалдуу пайдалануу боюнча чараларды көрсүн жана мындан ары каражаттарды жоготууга жол бербөө боюнча тиешелүү чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылы узак убакыт бою колдонулбаган бардык медицинаменттердин жана медициналык багыттагы буюмдардын суммасы 502,3 миң сомду түздү.

Сунуш: Медикаменттер жана медициналык багыттагы буюмдар боюнча бюджеттик каражаттарды сарамжалдуу жана натыйжалуу пайдалануу

максатында дарылоо максаттары үчүн медикаменттерди жана медициналык багыттагы буюмдарды сатып алууга талдоо жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Тамактанууга чыгымдарды эсептен чыгаруунун негиздүүлүгүнө аудит жүргүзүүдө тамактануу боюнча 1 койка-күндүн наркы 7,8 сомго жогору экендиги аныкталган, акча каражаттарынын ашыкча чыгымдалышы жана натыйжасыз пайдаланылышы жана жоготулушу бардыгы 900,1 миң сомду түзгөн.

Сунуш: Тамак-ашка каражаттарды сарамжалдуу жана натыйжалуу пайдалануу боюнча чараларды көрүү жана мындан ары ММКФ каражаттарын жоготууга жол бербөө боюнча тиешелүү чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникациялар министрлигинин 2015-жылдын 30-декабрындагы №366 !Автомобиль транспортунда отундун жана майлоочу материалдардын чыгымдалышынын линиялык ченемдерин пайдалануу боюнча Эрежелерди бекитүү жана ишке киргизүү жөнүндө” буйругун жана аларды эсептөө методикасын бузуу менен КММ ашыкча чыгымдалышынын суммасы 22,7 миң сомду түздү.

Сунуш:

КММны ашыкча чыгымдоо боюнча 22,7 миң сомду калыбына келтирилсин жана республикалык бюджеттин кирешесине которулсун.

Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникациялар министрлигинин 2015-жылдын 30-декабрындагы №366 “Автомобиль транспортунда отундун жана майлоочу материалдардын чыгымдалышынын линиялык ченемдерин пайдалануу жана аларды эсептөө методикасы боюнча Эрежелерди бекитүү жана ишке киргизүү жөнүндө” буйругунун талаптарын бузууга жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: 01.01.2023-жылга карата КР МЭК караштуу ММБФга ижара боюнча карыз 258,1 миң сомду түзөт.

Сунуш: КР МЭК караштуу ММБФга ижара боюнча 258,1 миң сом суммасындагы карызды жоюу боюнча чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: сатып алуучу уюм – МТЖКОнун жетекчиси жана жооптуу кызматкерлери тарабынан Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын нормалары жана талаптары дайыма бузулуп турат.

Сунуш: Мындан ары, мыйзамдарда каралган жол-жоболорду жүргүзүүдө, жумуш жана кызмат товарларын сатып алууда Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын талаптары сакталсын.

ММК Фондунун Чүй аймактык башкармалыгы

Аныкталды/Корутунду: Кезектеги каржылоодо, ошондой эле жоюлган саламаттык сактоо уюмдарынын эсептеринде 6,1 миң сом суммасында өздөштүрүлбөгөн каражаттардын калдыктары бар.

Сунуш: Чүй облусунун саламаттык сактоо уюмдары тарабынан консолидацияланган бюджеттерди өз убагында өздөштүрүү боюнча тиешелүү чаралар көрүлсүн. Каражаттардын түшүүсүнүн болжолдонгон көлөмүн эске

алуу менен 2023-жылы кезектеги каржылоодо каражаттардын өздөштүрүлбөгөн калдыктарына көңүл бурсун, ошондой эле саламаттык сактоонун жоюлган уюмдарынын эсебин калдыкта болгон 6,1 миң сом суммасындагы каражаттарды алып салуу менен жабылсын.

Аныкталды/Корутунду: Саламаттык сактоо уюмдары тарабынан 01.01.2023-жылга карата жалпы суммасы 4156,8 миң сомго дебитордук карызга жол берилген жана жалпы суммасы 36626,5 миң сомго кредитордук карыз тындырылган эмес.

Сунуш: Чүй областынын саламаттык сактоо уюмдары дебитордук карызды өндүрүү жана кредитордук карыздарды кыскартуу, ошондой эле бюджеттик каражаттарды дебитордук карызга негизсиз бөлүү боюнча чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: 172,8 миң сомго 7 субъект үчүн дебитордук карызга жол берилген.

Сунуш: Дебитордук карыздарды чогултуу жана болтурбоо боюнча чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2020-жылдын 10-февралындагы №74 “Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун мамлекеттик кызматчыларына эмгек акы төлөөнүн шарттары жөнүндө” токтомун бузуу менен, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун мамлекеттик кызматкерлеринин эмгегине акы төлөө шарттары жөнүндө” 2022-жылдын 24-апрелиндеги №91 буйругунун аткарылышы менен, ММКФнын кызматкерлерине 206,6 миң сом суммасында материалдык жардам жана Социалдык фондго 35,6 миң сом чегерүү эсептелген.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2020-жылдын 10-февралындагы №74 “Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун мамлекеттик кызматчыларына эмгек акы төлөөнүн шарттары жөнүндө” токтомунун талаптары сакталсын.

Кемин райондук тиш даарылоо бейтапканасы

Аныкталды/Корутунду: 1-программасы боюнча автоматташтырылган бухгалтердик эсеп тутуму киргизилген, ал учурда толук кандуу иштебей жатат.

Сунуш: 1С программасы боюнча автоматташтырылган бухгалтердик эсеп тутумун калыбына келтирүү жана өркүндөтүү боюнча тиешелүү чаралар көрүлсүн.

Чүй областынын Москва районунун Жалпы дарыгерлик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 3-беренесинин 99-пунктун бузуу менен кызматкерлерге күнүнө 4 сааттан жана жумасына 20 сааттан ашык эмгек акы эсептелген, башкача айтканда 0,25 ставка 294,6 миң сомду түзгөн жана Социалдык фондго чегерүү 50,8 миң сом.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин “Жумуш убактысынын ченемдүү узактыгынын чегинен тышкары иштөө күнүнө 4 сааттан жана жумасына 20 сааттан ашпоого тийиш” бөлүгүндөгү талаптарын мындан ары сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 25-майындагы №246 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо кызматкерлеринин эмгек акысы жөнүндө” Жобонун 12-пунктуна ылайык *"уюмдун жетекчисинин эмгек акысынын өлчөмү уюм боюнча кызматкерлердин консолидацияланган орточо эмгек акысынын үч эселенген өлчөмүнөн ашпоого тийиш"*, 2022-жылы саламаттык сактоо жетекчисине 729,8 миң сом суммасында үч эсептелинген эмгек акы жана Социалдык фондго чегерүү 125,9 миң сом, бардыгы 855,7 миң сом суммасында эсептелген. Ошол эле учурда, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2022-жылдын 30-мартындагы № 182 "Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлеринин эмгегине акы төлөө шарттары жөнүндө" токтомунун негизинде, 2011-жылдын 26-майындагы №246 буйругу жокко чыгарылган.

Сунуш: Мындан ары, бузууларга жол бербөө жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы № 182 "Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлеринин эмгегине акы төлөө шарттары жөнүндө" токтомунун талаптары сакталсын.

Чүй областыные Кемин райондук жалпы дарыгерлик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги № 258 токтому менен бекитилген "Оор жумуштар жана эмгек шарттары зыяндуу же кооптуу жумуштар үчүн кошумча акыларды белгилөө тартиби жөнүндө" жобону бузуу менен, жумуш орундарын аттестациялоону өткөрбөстөн, компьютер менен иштөөдө зыяндуулугу үчүн кызматтык маянага 25% өлчөмүндө зыяндуулугу үчүн 337,9 миң сом суммасында үстөк жана Соцфондго чегерүү 58,3 миң сом төлөнгөн. Ошол эле учурда, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2022-жылдын 29-августундагы №474 токтому менен иштөөдөгү зыяндуулугу үчүн кошумча төлөм алынып салынган.

Сунуш: Зыяндуулугу үчүн үстөк акыны белгилөөдө, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги № 258 токтому менен бекитилген “Оор жумуштар жана зыяндуу же коркунучтуу эмгек шарттары бар жумуштар үчүн кошумча төлөөлөрдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобону жана өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын (оор жумуштар, зыяндуу, коркунучтуу жана башка өзгөчө эмгек шарттары бар жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) типтүү тизмесин бекитүү тууралуу" токтому жетекчиликке алынсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 99-беренесин бузуу менен кызматкерлерге күнүнө 4 сааттан жана жумасына 20

сааттан ашык эмгек акы эсептелген, башкача айтканда 0,25 ставка 280,7 миң сомду түзгөн жана Соцфондго чегерүү 48,4 миң сомду түзгөн.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин “Жумуш убактысынын ченемдүү узактыгынын чегинен тышкары иштөө күнүнө 4 сааттан жана жумасына 20 сааттан ашпоого тийиш” бөлүгүндөгү талаптары сакталсын.

Чүй областык кургак учукка каршы күрөшүү борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу ММКФнын буйругу менен аудиттелген мезгил үчүн жылуулук энергиясы боюнча лимиттер – 380,0 Г/кал белгиленген жана жеткирилген, жылуулук энергиясын ашыкча чыгымдоо 28,0 Г/калды 53,8 миң сомго түзгөн.

Сунуш: Мындан ары жылуулук энергиясын лимиттен ашык керектөөгө жол берилбесин.

Чүй облустук бириккен ооруканасы (ЧОБО)

Аныкталды/Корутунду: 2022-жыл үчүн кошумча төлөөгө берилген талондор жөнүндө отчетко ылайык ооруканага жаткырылган бейтаптардын саны 11941 адам, анын ичинен жеңилдиктер (100 %) 4159 адам, 629 бейтаптын санындагы айырма ЧОБОНун кассасына кошумча төлөм түшкөн эмес, анын ичинде дарылоо-контролдоо комиссиясынын чечими менен 34 адам 52,9 миң сом суммасында кошумча төлөм төлөөдөн бошотулган, Үй-бүлөлүк дарыгерлер тобуна 196 адам 287,9 миң сом суммасында жөнөтүлгөн, 51 адам 57,7 миң сом суммасын төлөөдөн баш тарткан, 47 адам 65,7 миң сом суммасында башка стационарга которулган жана кийинки айда төлөнгөн 301 адам 453,3 миң сом суммасын төлөгөн. 2022-жылы иш жүзүндө кошумча төлөм ЧОБОНун кассасына 11312 оорулуулардан 7946,8 миң сом суммасында келип түшкөн, 328 бейтаптын санындагы айырма кошумча төлөмү ЧОБОНун кассасына түшкөн эмес, башкача айтканда бюджеттин кирешелеринин жоготуусу орточо 464,2 миң сомду түздү. Алардын ичинен, 34 бейтап медициналык контролдоо комиссиясынын чечими менен негизсиз төлөмдөн бошотулган, анын ичинен: 12 бейтап 10,3 миң сом өлчөмүндө ЧОБОНун кызматкерлери, алар ЧОБОНун 2021-жылдын 2-апрелиндеги №12 коллективдик келишиминин 36-пунктуна таянып кошумча төлөөдөн бошотулган. Ошондой эле, тиешелүү документтери жок 16 бейтап 30,8 миң сом суммасында кошумча төлөөдөн бошотулган (үй-бүлөлүк абалы жөнүндө справка, социалдык өнүгүү жана жергиликтүү өзүн-өзү башкаруу органдарынын жакыр катмарынын категориясын көрсөткөн справка ж.б.).

Мындан тышкары, ЧОБОНун жетекчилиги тарабынан 51 адамдан кошумча төлөөдөн баш тарткандардан 57,7 миң сом өндүрүү боюнча чаралар көрүлгөн эмес жана сарпталган дары-дармектердин суммасы 6,3 миң сомду түзгөн, башкача айтканда, жетекчилик тарабынан бул сумманы бюджеттин кирешесине өндүрүү боюнча чаралар көрүлгөн эмес.

Сунуш: Мындан ары бюджеттик жоготууларга учурабас үчүн, оорулууларды кошумча төлөөдөн негизсиз бошотууга жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 99-беренесин бузуу менен кызматкерлерге суткасына 4 саатка, жумасына 20 саатка белгиленген нормадан ашкан эмгек акы төлөнгөн. Кыргыз Республикасынын Саламаттыкты сактоо министрлигинин Республикалык патологиялык-анатомиялык бюросунда 1,5 ставка менен иштеген 4 тышкы коштоп иштеген кызматкерге 0,5 ставка кызмат орду үчүн 404,6 миң сом суммасында төлөнгөн. Мындан тышкары, ишти аткарбаган врач персоналга 0,25 ставка үчүн 71,6 миң сом жана кайра иштетүү үчүн 915,1 миң сом төлөнгөн. Бардыгы болуп “эмгек акы” беренеси боюнча - 1391,3 миң сом жана “Социалдык фондго чегерүү” беренеси боюнча 240, миң сом төлөнгөн.

Сунуш: Мындан ары, талаптар сакталсын:

- Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин “Жумуш убактысынын ченемдүү узактыгынан тышкары иштөө күнүнө 4 сааттан жана жумасына 20 сааттан ашпоого тийиш” бөлүгүндө;

- Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2000-жылдын 14-мартындагы № 135 токтому менен бекитилген “Коштоп иштегендердин эмгегин жөнгө салуунун өзгөчөлүктөрү жөнүндө” Жобосу, коштоп иштегендердин эмгегине акы из жүзүндө аткарылган иш үчүн төлөө бөлүгүндө. Эмгек акысын убагында төлөө менен коштоп иштегендерге нормаланган тапшырмаларды белгилөөдө иштин иш жүзүндө аткарылган көлөмү үчүн акыркы жыйынтык боюнча акы төлөө;

- Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы № 182 “Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” токтому, убактылуу иштебеген кызматкердин милдеттерин аткаргандыгы үчүн акы төлөө: жумуш убактысынан тышкары коштоп иштеген адистерге кызмат орду боюнча иш жүзүндө иштеген сааттары үчүн акы белгилөө бөлүгүндө.

Аныкталды/Корутунду: Бишкек филиалы тарабынан “Кадастр” мамлекеттик мекемеси тарабынан жалпы аянты 3,0 га Б № 010938 сериясындагы жер участогун мөөнөтсүз пайдалануу укугу жөнүндө мамлекеттик акт берилген, жайгашкан жери: Бишкек ш., Саратов көч., 10. Техникалык паспортко ылайык ЧОБОНун аянты иш жүзүндө 3,25 гектарды түзөт же 0,25 гектарга көп. Кыргыз Республикасынын Мамкаттоосунун жерге жайгаштыруу жана кыймылсыз мүлккө укуктарды каттоо боюнча Аламүдүн башкармалыгы тарабынан Лебединовка айылы, Чапаев көчөсү-1а жайгашкан жери боюнча ЧОБго техникалык паспорт берилген. техникалык паспортко ылайык аянты 0,8579 га, иш жүзүндө 0,5140 га же 0,3439 га аз. Бул аянт оорукананын эсепке алынбаган аймагы болуп саналат жана участоку мөөнөтсүз пайдалануу укугу жөнүндө мамлекеттик актыларда көрсөтүлгөн эмес. Мындан тышкары, Лебединовка айылы, Чапаев көчөсү, 1а дареги боюнча жер участогун мөөнөтсүз пайдалануу укугу жөнүндө акт жок.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын 1998-жылдын 22-декабрындагы № 153 “Кыймылсыз мүлккө жана аны менен болгон бүтүмдөргө укуктарды мамлекеттик каттоо жөнүндө” Мыйзамына ылайык, эсепке алынбаган 0,5939 га жер участогу Кыймылсыз мүлк жайгашкан жердеги жергиликтүү каттоо

органынан укук белгиленген тартипте каттоодон өткөрүлсүн жана участкау мөөнөтсүз пайдалануу укугу жөнүндө тиешелүү мамлекеттик акты алынсын.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылдын 19-июлундагы Тартуулоо келишимине жана транспорт каражатын өткөрүп берүү-кабыл алуу актысына ылайык “Боорукердик” ККФ тарабынан 1985-жылы чыгарылган "Интернационал" седельный сүйрөгүчү, 075-ВКК жана медициналык триллер, 1990-жылы чыгарылган жарым чиркегич 524 Вардан турган медициналык көчмө чиркегич акысыз ЧОБО өткөрүлүп берилген. Кыргыз Республикасынын ССМ2022-жылдын 9-августундагы №25 буйругу менен жогорудагы транспорт каражаттары баланска кабыл алынган. Аудит тарабынан седельный сүйрөгүч "Интернационал", мамл№ 01KG474AN, баланстык наркы 755,8 миң сом жана автотранспорт КАМАЗ – 65117, мамл№ 01KG173AA, баланстык наркы 15124,0 миң сом, жок экендиги аныкталган. ЧОБOnун чарбанын башчысы М.Т. Иманкуловдун жана башкы эсепчи З.А. Шаршенбаеванын түшүндүрмөсүнө ылайык, оңдоо иштерин жүргүзүү үчүн жогоруда көрсөтүлгөн автотранспорт Горький көч.38, Чыгыш промзоан, "Азияавтросс" ЖЧК СКР дарегинде кабыл алуу мезгилинен бери жайгашкандыгы түшүндүрүлгөн. Камаз автоунаасын оңдоо СПИД "Инфо связь" тарабынан ишке ашырылууга тийиш. Аудиттин жүрүшүндө, ЧОБOnун 2023-жылдын 17-майындагы № 125 “Комиссияны түзүү жөнүндө” буйругунун негизинде Комиссия тарабынан 2023-жылдын 17-майындагы №1 протоколу түзүлгөн, бул автотранспорт каражаттары Горький көчөсү 38, Чыгыш промзона, ЖЧК "Азияавтросс" ӨКК дарегинде жайгашкан жана бүгүнкү күнгө чейин бузук абалда жана камаз автоунаасында оңдоо иштери жүргүзүлгөн эмес. Белгилей кетсек, 2022-жылы жогоруда аталган автотранспорт каражаттарына 2214 "транспорттук чыгымдар" беренеси боюнча чыгымдар каралган эмес жана оңдоо иштери жүргүзүлгөн эмес.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Жарандык кодексинин талаптарына ылайык, мамлекеттик мүлктү сактоо максатында ЧОБOnун жетекчилиги тарабынан кыска мөөнөттө "Интернационал" жана КАМАЗ-65117 "АзияАвтоРосс" ЖЧК СКК менен жүк ташуучу унааларын сактоо келишими даярдалсын жана кол коюлсун, ошондой эле аларды оңдоо маселеси каралсын.

Аныкталды/Корутунду: ЧОБOnун директору Б.А. Болотбековдун 2022-жылдын 4-мартындагы №25 буйругунун негизинде “Автотранспорт каражаттарын эсептен чыгаруу жөнүндө” буйругунун негизинде комиссия түзүлүп, автотранспорт каражаттарынын (агрегаттардын жана түйүндөрдүн) техникалык абалын текшерүү жүргүзүлгөн, комиссиянын кароосунун жыйынтыгы боюнча автотранспорт каражаттарын тандоо жана эсептен чыгаруу актылары түзүлгөн. Комиссия тарабынан актыларда автотранспорт каражаттарынын 4 бирдиги ЧОБOnун аймагында экендиги, канааттандыраарлык эмес абалда экендиги, пайдаланууга жана калыбына келтирүүгө жараксыз экендиги көрсөтүлгөн, алар эсептен чыгарылууга тийиш.

Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министринин 2022-жылдын 11-майындагы №19-буйругу менен Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык андан ары колдонууга жатпаган жараксыз жана амортизацияланган автотранспорт каражаттарын эсептен чыгарууга жана

жарактуу тетиктерди, агрегаттарды жана түйүндөрдү автотранспорт каражаттарынан алып салууга жана ЧОБОНун балансына кириштөөгө, ал эми жараксыз тетиктерди, агрегаттарды жана түйүндөрдү металлалом катары вторчерметке тапшырууга уруксат берилген. Ал эми 2.5-пунктчасында. буйругунун директоруна төмөндөгү автотранспорт каражаттарын эсептен чыгаруу жөнүндө көрсөтмө берилген: УАЗ-3152-01 мамномер 13-95 SA, 1991-жылы чыгарылган; -УАЗ-3962-016 17-40 SA, 2007-жылы чыгарылган; ГАЗ-САЗ-3502 мамномер 03-36 SA, 1989-жылы чыгарылган; УАЗ-2206 мамномер 162SA, 1994-жылы чыгарылган. 2022-жылдын 2-июнундагы №73 ЧОБОНун директорунун буйругуна ылайык, көрсөтүлгөн төрт автоунаа каражатынын баштапкы наркы 820,0 миң сом менен ЧОБОНун балансынан алынып, чыгымдарына эсептен чыгарылган.

ЧОБОНун 2022-жылдын 17-мартындагы №37 “Автотранспорттук каражаттарды эсептен чыгаруу жөнүндө” буйругунун негизинде Газ-3110101 маркасындагы 00-43 SG мамлекеттик номери менен баштапкы наркы боюнча 292,3 миң сом автотранспорттук каражатты эсептен чыгаруу боюнча комиссия түзүлгөн. ЧОБОНун директорунун буйругун аткаруу максатында түзүлгөн комиссия тарабынан автотранспорт каражатынын (агрегаттардын жана түйүндөрдүн) техникалык абалына текшерүү жүргүзүлгөн, комиссиянын кароосунун жыйынтыгы боюнча автотранспорт каражатын тандап алууга жана эсептен чыгарууга акт түзүлгөн. Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министринин 2022-жылдын 15-сентябрындагы №26-буйругунун 2-пункту менен Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык андан ары колдонууга жатпаган жараксыз жана амортизацияланган автотранспорт каражаттарын эсептен чыгарууга жана жарактуу тетиктерди, агрегаттарды жана түйүндөрдү автотранспорт каражаттарынан алып салууга жана ЧОБДУН балансына кириштөөгө, ал эми жараксыз тетиктерди, агрегаттарды жана түйүндөрдү металлалом катары кайра иштетүүгө уруксат берилди. Ал эми 2.6-пунктчасында, ЧОБОНун директору тарабынан ГАЗ-3110101 маркасындагы 00-43 SG мамлекеттик номери менен 2003-жылы чыгарылган автотранспорт каражатын баштапкы наркы 292,3 миң сом боюнча эсептен чыгаруу жөнүндө көрсөтмө берилген.

ЧОБОНун директорунун 2022-жылдын 21-сентябрындагы №888 буйругуна ылайык, “Автотранспорт каражаттарын ЧОБОНун балансынан чыгаруу жөнүндө”, ЧОБОНун балансынан алынып салынган жана газ-3110101 маркасындагы 00-43 SG мамлекеттик номери менен 2003-жылы чыгарылган автотранспорт каражаты 292,3 миң сом баштапкы наркы боюнча эсептен чыгарылган

Натыйжада, ЧОБОНун бухгалтердик эсеби боюнча, жогоруда аталган автотранспорт каражаттары Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген "Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча жобо" пунктунун 170-пунктунун б, д, е, ж пунктчаларын бузуу менен эсептен чыгарылды, төмөнкү бөлүктөрдө: негизги каражаттардын жараксыздыгы жөнүндө корутунду берүү үчүн көз

карандысыз эксперттердин жоктугу, эсептен чыгарылуучу объекттин айрым түйүндөрүн, тетиктерин, материалдарын пайдалануу жана аларды баалоо мүмкүндүгү; эсептен чыгарылуучу негизги каражаттардан жарактуу түйүндөрдү, тетиктерди, материалдарды, түстүү жана баалуу металлдарды алып коюуну контролдоо, алардын санын аныктоо, салмагы жана кампага өткөрүп берүүнү контролдоо, бюджеттик мекемелерде транспорт каражаттарын эсептен чыгаруу жөнүндө акт жок (форма ОС-5).

Азыркы учурда ЧОБОНун аймагында эсептен чыгарылган автотранспорт каражаттарынан 2 даана автотранспорт бар, алардын ичинен: УАЗ-3152-01 мамномер 13-95 SA, 1991-жылы чыгарылган, баштапкы наркы 22,0 миң сом жана УАЗ-2206 мамномер 162SA, 1994-жылы чыгарылган, баштапкы наркы 144,0 миң сом.

ЧОБОНун чарба башчысы (мурдагы) К.Мамбетказиевдин 2022-жылдын 14-июнундагы директор Назарбек уулу Алмаздын дарегине жазган билдирүүсүнө ылайык, Авто: ГАЗ-3502 жана УАЗ-3962-016 металл сыныктарына өткөрүлүп берилген, анда ГАЗ-3502 үчүн 25,0 миң сом жана УАЗ-3962-016 үчүн 8,0 миң сом, ГАЗ-3110101 үчүн (Волга) 2,9 миң сом, жалпы суммасы 35,9 миң сом квитанцияга ылайык бюджетке өткөрүлдү. ЧОБО боюнча транспорт каражаттарынын салмагын аныктоо жана металл сыныктарына тапшыруу жөнүндө буйрук чыгарылган эмес. Мурдагы чарба башчысы К. Мамбетказиевди жогорудагы фактыларды тактоо үчүн бир нече жолу чакырылган, моб боюнча. 0504 779 583 телефону аркылуу, аудитке келген жок.

Аудиттин жүрүшүндө автотранспорт каражаттарынын салмагы (килограммы) кандай аныкталганын жана металл сыныктары кайда тапшырылганын тактоого мүмкүн болгон эмес, ЧОБОдо документтери бухгалтерияда жок.

Жүргүзүлгөн аудиттин мезгил аралыгына карата ЧОБОНун материалдык бухгалтерии Л.А. Чернышеванын берген маалыматына ылайык, ЧОБОНун бухгалтердик эсеби боюнча ГАЗ-3110101 Волга автомашинасына 2022-жылдын 8 айында (эсептен чыгарууга чейин) 1530 литр бензин 95,1 миң сом суммасында жана ГАЗ-САЗ-3502 60 литр көлөмүндө 3,9 миң сом суммасында бензин (КММ) сарпталган, бул эсептен чыгарылган автотранспорт каражаттары жумушчу абалда болгонун күбөлөндүрөт.

Аудиттин жүрүшүндө негизсиз эсептен чыгарылган 3 даана автотранспорт каражаты баштапкы наркы 946,3 миң сом менен ЧОБОго кайтарылгандыгы эске алынсын, алардын ичинен: газ-3110101 Волга, ГАЗ-САЗ-3502, УАЗ-3962-016 автомашиналары.

Сунуш: Мындан ары негизги каражаттарды эсептен чыгарууда Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген "Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча Жобонун" талаптарын сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: ЧОБО 10 ижарачы менен ижара келишими түзүлгөн. Пайдаланылып жаткан аянт үчүн ижарачылар тарабынан ижара акысы Кыргыз Республикасынын Кыргыз Республикасынын ЭЖКМ караштуу

ММБФнын алыш-бериш эсебине которулат. Ижарачылар коммуналдык кызматтарды ЧОБО түзүлгөн келишимдерге ылайык төлөшөт. Аудит мезгилинде ЧОБО эски тариф боюнча электр энергиясы үчүн төлөөгө эсеп-фактураларды койгон. Аудиттин жүрүшүндө коммуналдык кызмат көрсөтүүлөр үчүн (электр энергиясы үчүн) колдонуудагы тарифтерге ылайык ижарачыларга 5,9 миң сом кошумча эсептелген.

Сунуш: Ижарачылардан электр энергиясы үчүн кошумча эсептелген 5,9 миң сом өндүрүлсүн жана республикалык бюджеттин кирешесине которулсун. Мындан ары ижарачыларга коммуналдык кызматтар үчүн акы төлөөгө эсеп-фактураларды берүү колдонуудагы тарифтерге ылайык ишке ашырылсын.

Аныкталды/Корутунду: ЧОБО менен Кыргызстандын эл аралык университетинин Эл аралык медицина мектебинин (мындан ары - КЭУ ЭММ) ортосунда 2022-жылдын 20-апрелинде Кыргызстан Эл аралык университетинин Эл аралык медицина мектеби (КЭАУ ЭАММ) жана ЧОБО ортосундагы биргелешкен иш-аракет жөнүндө келишим түзүлгөн.

Келишимге ылайык, “КЭАУ ЭАММ” билим берүү мекемесинин оперативдүү башкаруусуна берилген окуу жана зарыл болгон көмөкчү жайларды оңдоо иштерин жүргүзөт, аларды окуу-педагогикалык, илимий жана практикалык багыттагы сабактарды өткөрүү үчүн инвентарь, көрсөтмө куралдар жана окуу материалдары менен камсыз кылууну ишке ашырат КЭАУ ЭАММ 2022-жылы жалпы аянты 274,9 кв.м. бир кабаттуу имаратты оңдоо жана куруу-монтаждоо иштерин, анын ичинде: жылытуу, суу менен камсыздоо, канализация системаларын, терезелерди жана эшиктерди алмаштыруу жана башка иштерди 4482,0 миң сом суммасында жүргүзгөн. 17.10.2022-жылы түзүлгөн комиссия тарабынан кабыл алуу-өткөрүп берүү актысына ылайык ЧОБО жана “КЭАУ ЭАММ” кабыл алуу-өткөрүп берүү жүргүзүлгөн, курулуш-монтаждоо жана жасалгалоо иштери аткарылган. Бирок, демонтаждалган колдонулган эшиктер, терезелер, түтүктөр жана жылытуу радиаторлору, бухгалтердик эсеп боюнча кириштелген эмес жана металл сыныктарына өткөрүлгөн эмес жана сатылган эмес, башкача айтканда, тастыктоочу документтер жок.

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-П буйругу менен бекитилген "Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча Жобонун" 142, 143 жана 192 пункттарын бузуу менен 274,9 м.кв. аянттагы бир кабаттуу имаратты капиталдык оңдоонун 4482,0 миң сом суммасына “КЭАУ ЭАММ” Окуу-илимий-өндүрүштүк комплексинин баштапкы билим берүү мекемеси кайтарымсыз негизде алынган наркы кириштелген жок. Аудиттин жүрүшүндө бир кабаттуу имаратты капиталдык оңдоонун баасы 4482,0 миң сом суммасында бухгалтердик эсеп боюнча калыбына келтирилди.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137-П буйругу менен бекитилген, "Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча Жобонун" талаптары сакталсын, жүргүзүлгөн капиталдык ремонттун наркын капиталдаштыруу бөлүгүндө.

Аныкталды/Корутунду: 20.04.2022-жылдагы келишиминин 2.2.3-пунктчасына ылайык, берилген окуу жайлардын аянттарынын көлөмүнө жана аларды пайдалануунун узактыгына жараша аянты боюнча эсептөөлөргө ылайык коммуналдык кызмат көрсөтүүлөргө (электр жана жылуулук энергиясы, суу менен жабдуу жана канализация) акы төлөөнү камтыган аларды күтүү жана пайдалануу боюнча чыгымдарды жабуу жүзөгө ашырылсын. Жалпы аянты 274,9 чарчы метр болгон бир кабаттуу имараттын курулуш-монтаждоо жана жасалгалоо иштерин оңдоо аяктаган күндөн тартып ЧОБО тарабынан коммуналдык кызмат көрсөтүүлөр үчүн эсеп-фактуралар коюлган эмес. Ушул аудиттин жүрүшүндө коммуналдык кызматтар боюнча эсептешүүлөр жүргүзүлүп, “КЭАУ ЭАММ” төлөөгө 88,3 миң сом суммасында коюлган. Коммуналдык кызмат көрсөтүүлөр үчүн бул чыгымдар бюджеттик каражаттардын эсебинен ЧОБОго негизсиз төлөнгөн, мында бюджеттин жоготуулары 88,3 миң сомду түзгөн.

Сунуш:

Кыргызстан Эл аралык университетинин Эл аралык медицина мектебинен коммуналдык кызматтар үчүн 88,3 миң сом өндүрүү жана республикалык бюджеттин кирешесине чегерүү чаралары көрүлсүн.

Мындан ары, пайдаланылган аянт үчүн коммуналдык кызмат көрсөтүүлөр үчүн эсеп-фактуралары төлөөгө өз убагында берилисин.

Аныкталды/Корутунду: 2022-2023-жылдары “КЭАУ ЭАММ” тарабынан ЧОБОНун мурдагы пайдаланылбай калган 58 чарчы метр аянттагы кычкылтек имаратын реконструкциялап, капиталдык оңдоодон өткөрүп, морг имараты түзүлгөн. Пайдаланылбаган кычкылтек имаратын реконструкциялоого жана капиталдык оңдоого уруксат берүүчү документтер, “КЭУ ЭММ” менен ЧОБОНун ортосундагы келишим, аткарылган иштердин актысы, сметасы түзүлгөн эмес жана жок.

Сунуш: Морг үчүн аянты 58 кв.м болгон ЧОБОНун пайдаланылбаган мурдагы кычкылтек имаратынын аткарылган оңдоо иштерине белгиленген тартипте баа берүү Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-П буйругу менен бекитилген "Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча Жобонун" талаптарын сактоо менен аянты 58 кв. м. имараттын капиталдык ремонтунун наркын капиталдаштыруу жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министринин орун басары Б.К. Артыкбаев тарабынан 19.04.2022- жылдагы №79 кат менен жалпы аянты 274,9 чарчы метр болгон бир кабаттуу имаратты ижарага берүү келишимин түзүүгө ЧОБОго уруксат берилген. Бирок, жалпы аянты 274,9 чарчы метр имарат азыркы учурга чейин ижарага бериле элек, ЧОБОНун жетекчилиги тарабынан жогоруда аталган кат тийиштүү деңгээлде аткарылбай жатат.

Аудиттин жүрүшүндө, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2021-жылдын 24-сентябрындагы №183 “Мамлекеттик мүлктү ижарага, чарба жүргүзүүгө, ыкчам башкарууга, акысыз убактылуу пайдаланууга берүү тартибин

регламенттөөчү маселелер жөнүндө” токтомуна жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Мамлекеттик мүлктү башкаруу боюнча фонддун 2022-жылдын 14-сентябрындагы 501-б буйругуна ылайык эсептөөлөр жүргүзүлгөн, анда эсептөөлөр боюнча ижара акысы 673,3 миң сомду түзөт, ал ачылган күндөн тартып республикалык бюджеттин кирешесине түшкөн эмес жана республикалык бюджеттин кирешелеринин жоготуулары болжолдуу түрдө 673,3 миң сомду түздү.

Сунуш: Республикалык бюджеттин кирешелеринин жоготулушуна жол бербөө максатында, Кыргызстандын эл аралык университетинин Эл аралык медицина мектебинен пайдаланылган имарат үчүн 673,3 миң сом суммасында төлөм өндүрүлсүн.

ЧОБОНун жетекчилиги Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигинин алдындагы Мамлекеттик мүлктү башкаруу боюнча фондунан аянты 274,9 чарчы метр имаратты ижарага берүүнү демилгелесин.

Аныкталды/Корутунду: «1С Бухгалтердик эсеп» программасы учурда толук иштелип чыккан эмес. 2022-жылдын 1-июлуна чейин эмгек акы эски программада жүргүзүлгөн. "1С Бухгалтерия" программасынын автоматташтырылган базасында кассалык операциялар жүргүзүлбөйт жана маалыматтар базасында түзүлбөйт, бухгалтердик жазуулар эски ыкма боюнча жүргүзүлөт жана ай сайын кассалык отчеттор түзүлөт.

Сунуш: "1С Бухгалтерия" программасы боюнча бухгалтердик эсепти калыбына келтирүү жана өркүндөтүү боюнча тиешелүү чаралар көрүлсүн, кассалык операцияларды "1С Бухгалтерия"автоматташтырылган формасында жүргүзүлсүн.

Чүй областынын Ысык-Ата райондук жалпы дарыгердик практика борбору.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылы ЖДПБнын кассасына 2127 адамдан 2887,7 миң сом суммасында кошумча төлөм келип түшкөн, 632 бейтаптын санынын айырмасына кошумча төлөм түшкөн эмес. ЖДПБнын бюджетинин кирешелеринин жоготуулары орточо 924,6 миң сомду түздү.

Сунуш: Мындан ары, кошумча төлөмдүн келип түшүүсүнө көзөмөл жүргүзүү жана мындан ары бюджеттин кирешелеринин жоготулушуна жол бербөө боюнча тиешелүү чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 99-беренесин бузуу менен кызматкерлерге күнүнө 4 сааттан жана жумасына 20 сааттан ашык эмгек акы эсептелген, башкача айтканда 1,5 ставкадан жогору же 0,25 ставканы кайра иштеп чыгуу 1177,9 миң сомду түзгөн жана Соцфондго чегерүү 203,2 миң сомду түзгөн.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин "жумуш убактысынын ченемдүү узактыгынан тышкары иштөө күнүнө 4 сааттан жана жумасына 20 сааттан ашпоого тийиш"бөлүгүндөгү талаптары сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: Транспорт каражаттарына КММ эсептен чыгаруу жол баракчаларына ылайык жүргүзүлөт. Бирок, жол барактарында спидометрдин көрсөткүчтөрү жок, башкача айтканда, басып өткөн

маршруттардын жоктугу, спидометрдин көрсөткүчтөрү КММны эсептен чыгаруунун негиздүүлүгүнө шек келтирет.

Сунуш: Мындан ары талаптары сакталсын:

- Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137-б токтому менен бекитилген Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча жобонун;

- Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникациялар министрлигинин 2015-жылдын 30-декабрындагы № 366 “Автомобиль транспортунда отундун жана майлоочу материалдардын чыгымдалышынын линиялык ченемдерин пайдалануу жана аларды эсептөө методикасы боюнча Эрежелерди бекитүү жана ишке киргизүү жөнүндө” буйругунун.

Аныкталды/Корутунду: Тамак-аш азыктарын эсептен чыгаруу боюнча бухгалтердик отчеттор меню-жайгашуусуна ылайык жүргүзүлгөн. Бир оорулууга тамак-аш даярдоо нормалары толук өлчөмдө сакталбайт, башкача айтканда эт боюнча тамак-аш азыктарына бекитилген нормалар азайтылып, акшактар көбөйтүлөт. Бир айдын ичинде пайдаланылбаган продукциянын калдыктары азык-түлүк кампасына өткөрүлгөн эмес. 2022-жылы эженин диетасында тапшырылбаган тамак-аш азыктары 75,1 миң сомду түзгөн (аудиттин жүрүшүндө калыбына келтирилген).

Сунуш: Мындан ары Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2017-жылдын 21-августундагы №746 “Стационарларда дарылоо тамак-ашын уюштуруу боюнча нускаманы бекитүү жөнүндө” буйругу аткарылып, тамак-аш азыктарын чыгымдоо нормасы бөлүгүндө 1 оорулууга тамак даярдоого жана пайдаланылбаган, башкача айтканда ашыкча тамак-аш азыктарын кампага өз убагында өткөрүлүп берилсин.

Аныкталды/Корутунду: Жабдуучу ЖИ Сайдин у. Д. 276,8 миң сом суммасында мөөнөтү өтүп кеткен дебитордук карызы бар, анын ичинен азык - түлүк беренеси боюнча - 238,9 миң сом жана чарба товарларын сатып алуу - 37,9 миң сом, ЖИ А. Өмүралиевдин 2021-жылдан тартып 92,3 миң сом дебитордук карызы бар. Бардыгы болуп карыз бухгалтердик эсеп боюнча 369,1 миң сомго эсептелген. Белгилей кетсек, жогоруда көрсөтүлгөн мөөнөтү өтүп кеткен дебитордук карыз 2020-2021-жылдары түзүлгөн жана бүгүнкү күнгө чейин жетекчилик тарабынан өндүрүп алуу боюнча чаралар көрүлгөн эмес жана материалдар укук коргоо органдарына өткөрүлүп берилген эмес.

Сунуш: Кыска убакытта 369,1 миң сом суммасындагы мөөнөтү өтүп кеткен дебитордук карызды өндүрүү боюнча чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2000-жылдын 26-октябрындагы №637 токтому менен бекитилген “Мамлекеттик жана муниципалдык кызмат көрсөтүүлөр (жумуштар) үчүн акы төлөөнүн өлчөмүн аныктоо тартибине” ылайык аудит мезгилинде акы төлөнүүчү кызмат көрсөтүүлөрдүн иш жүзүндөгү өздүк наркына киргизилген чыгымдардын негиздүүлүгүн жана акы төлөнүүчү медициналык кызмат көрсөтүүлөргө тарифтерди түзүүнүн тууралыгын талдоодо, медициналык кызмат көрсөтүүлөрдүн өздүк наркында коммуналдык кызмат көрсөтүүлөр боюнча

чыгымдар жок экендиги аныкталган, мында коммуналдык кызмат көрсөтүүлөр боюнча ЖДПБнын бардык чыгымдары бюджеттин каражаттарынан чыгымдалган.

2231 "Коммуналдык чыгашалар" беренеси боюнча такталган смета боюнча чыгашалар 10519,4 миң сом суммасында каралган, кассалык чыгашалар 10519,4 миң сомду жана иш жүзүндөгү чыгашалар 9908,0 миң сомду түзгөн. Консолидацияланган бюджет боюнча чыгымдардын сметасын талдоого ылайык, атайын эсеп боюнча кирешелердин көлөмү 1,0% ды түздү, ошону менен бирге коммуналдык чыгымдар боюнча бюджеттин жоготууларынын суммасы 105,2 миң сомду түздү. (10519,4 x 1,0%).

Сунуш: Мындан ары коммуналдык чыгымдардын бюджеттин жоготууга жол берилбесин.

Ош областынын Ноокат райондук жалпы дарыгерлик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылы 25 оорулуу кошумча төлөм төлөбөй койгон же кошумча төлөм боюнча бюджет 13,3 миң сомду түзгөн.

Сунуш: кошумча төлөм боюнча өз убагында төлөөнү камсыз кылуу боюнча чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын 2018-жылдын 23-мартындагы № 166/51-6 "Кыргыз Республикасында накталай эмес төлөмдөрдүн жана эсептешүүлөрдүн үлүшүн көбөйтүү боюнча 2018-2022-жылдарга (үчүнчү этап) карата мамлекеттик программаны бекитүү жөнүндө" токтомунун талаптары аткарылбай жатат.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын 2018-жылдын 23-мартындагы № 166/51-6 "Кыргыз Республикасында накталай эмес төлөмдөрдүн жана эсептешүүлөрдүн үлүшүн көбөйтүү боюнча 2018-2022-жылдарга карата мамлекеттик программаны (үчүнчү этап) бекитүү жөнүндө" токтомун аткаруу боюнча чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги № 258 токтому менен бекитилген Жобону бузуу менен, жумуш орундарын аттестациялоосуз, компьютер менен иштөөдөгү зыяндуулук үчүн 25% өлчөмүндө кызматтык маянасына 407,7 миң сом суммасында зыяндуулук үчүн үстөк акы жана Соцфондго 70,3 миң сом чегерүү төлөнгөн. Ошол эле учурда Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2022-жылдын 29-августундагы № 474 токтому менен компьютерде иштөөдөгү зыяндуулугу үчүн кошумча төлөм алынып салынган.

Сунуш: Компьютер менен иштөөдө зыяндуулугу үчүн кошумча төлөө практикасы токтотулсун. Зыяндуулугу үчүн үстөк акы, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги № 258 "Оор жумуштар жана зыяндуу же кооптуу эмгек шарттары бар жумуштар үчүн кошумча төлөмдөрдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобону жана өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын (оор жумуштар, зыяндуу, коркунучтуу жана

башка өзгөчө эмгек шарттары бар жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) типтүү тизмесин бекитүү тууралуу” токтомуна ылайык төлөнсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 99-беренесин жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы № 182 “Саламаттык сактоо системасынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө жөнүндө” токтомун бузуу менен, Ноокат райондук ЖДПБ кызматкерлерине күнүнө 4 сааттан ашык эмгек акы жана жумасына 20 саат, жалпы суммасы 2196,4 миң сом жана Соцфондго 378,9 миң сом чегерилген.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы № 182 “Саламаттык сактоо системасынын кызматкерлеринин эмгегине акы төлөө жөнүндө” токтомунун талаптарын так сакталсын, “жумуш убактысынын ченемдүү узактыгынын чегинен тышкары иштөө күнүнө 4 сааттан жана жумасына 20 сааттан ашпоого тийиш” бөлүгүндө.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министринин 2021-жылдын 3-сентябрындагы №1217 “Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын административдик-башкаруу жана тейлөөчү персоналынын сунушталган типтүү штатын бекитүү жөнүндө” буйругун бузуу менен, мамлекеттик сатып алуулар порталына конкурс жарыялабастан, “Кызмат көрсөтүү жөнүндө” келишимге ылайык, конкурс жарыяланбастан мамлекеттик сатып алуулар порталына болгон Штаттардан тышкары консолидацияланган бюджеттин эсебинен 3 адам кабыл алынган, аларга 2111 “Эмгек акы” беренесинен 877,5 миң сом эсептелген жана төлөнгөн жана Соцфондго 151,4 миң сом чегерилген.

Сунуш: Мындан ары, штаттан тышкары жумушка алуу практикасы токтотулсун.

Аныкталды/Корутунду: Иш жүзүндө керектөөсүз 361,9 миң сом суммасындагы акча каражаттары аванс менен которулган, анын ичинде: “аванс менен төлөнгөн негизги фонддор” - 236,0 миң сом жана “аванс менен төлөнгөн кызматтар жана жумуштар” - 125,9 миң сом. Натыйжада, максаттар аткарылган жок жана жабдуучулардан товардык-материалдык баалуулуктар алынган жок.

Сунуш: Жетекчилик кыска убакытта жабдуучулардын 361,9 миң сом суммасында дебитордук карызды өндүрүү боюнча чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Электр энергиясын лимиттен ашык керектөө 431,9 миң квт / саатты түздү, суммасы 1701,2 миң сом.

Сунуш: Мындан ары, электр энергиясын керектөөнүн белгиленген чеги сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо жана Социалдык өнүктүрүү министринин 2021-жылдын 10-мартындагы № 1 буйругунун аткарылышы менен, КР ӨКМге караштуу ММРФ Борбордук базасынан 4233,0 миң сом суммасында медициналык багыттагы материалдык баалуулуктар (дары-дармек каражаттары) алынып, алар ЖДПБ бөлүмдөрүнө бөлүштүрүлдү. 671,0 миң сомго бааланган айрым дары-дармектердин мөөнөтү бүткөн. 15.11.2022-жылы дары-дармек каражаттарын эсептен чыгаруу боюнча

комиссия түзүлгөн жана комиссиянын чечими боюнча каражаттарды сарамжалдуу жана натыйжалуу пайдалануу боюнча чаралар эсептен чыгарылган же көрүлгөн эмес.

Сунуш: Бюджеттик каражаттарды натыйжалуу жана сарамжалдуу пайдалануу максатында андан ары алдын ала пландаштыруу жана жарактуулук мөөнөтү чектелген медициналык дары-дармектерди сатып алууга жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылы 820,7 миң сом суммасында ижара акысы эсептелген, анын ичинен 726,0 миң сом Ош облустук прокуратурасынын алыш-бериш эсебине которулган. 31.12.2022-жылга карата тиешелүү бюджетке которулбаган ижара акысы 94,7 миң сомду түздү.

Сунуш: Ижара акысын тиешелүү бюджетке өз убагында которууну камсыз кылсын жана кыска убакытта тиешелүү бюджетке 94,7 миң сом которсун. Андан ары ЖДПБнын муктаждыктарына ижара акысын пайдалануу практикасы токтотулсун.

"Кара-Балта" республикалык кургак учукка каршы ооруканасы

Аныкталды/Корутунду Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген "Оор жумуштар жана эмгек шарттары зыяндуу же кооптуу жумуштар үчүн кошумча акыларды белгилөө тартиби жөнүндө Жобону" бузуу менен, жумуш орундарын аттестациялоосуз, компьютер менен иштөөдө зыяндуулугу үчүн 25% өлчөмүндө кызматтык маянага 239,5 миң сом жана Соцфондго 41,9 миң сом чегерүү төлөнгөн. Ошол эле учурда Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2022-жылдын 29-августундагы № 474 токтому менен компьютерде иштөөдөгү зыяндуулугу үчүн кошумча төлөм алынып салынган.

Сунуш: Компьютер менен иштөөдө зыяндуулугу үчүн кошумча төлөө практикасы токтотулсун. Зыяндуулугу үчүн үстөк акы, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги № 258 "Оор жумуштар жана зыяндуу же кооптуу эмгек шарттары бар жумуштар үчүн кошумча төлөмдөрдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобону жана өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын (оор жумуштар, зыяндуу, коркунучтуу жана башка өзгөчө эмгек шарттары бар жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) типтүү тизмесин бекитүү тууралуу" токтомуна ылайык төлөнсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 99-беренесин жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №182 "Саламаттык сактоо системасынын кызматкерлеринин эмгегине акы төлөө жөнүндө" токтомун бузуу менен кызматкерлерге күнүнө 4 сааттан жана жумасына 20 сааттан ашык эмгек акы эсептелген, жалпы суммасы 225,9 миң сом жана Соцфондго чегерүү 38,9 миң сом.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №182 "Саламаттык сактоо системасынын кызматкерлеринин эмгегине акы төлөө жөнүндө" токтомунун талаптарын так сактоо, "жумуш

убактысынын ченемдүү узактыгынын чегинен тышкары иштөө күнүнө 4 сааттан жана жумасына 20 сааттан ашпоого тийиш" бөлүгүндө.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылы оорулуулар иш жүзүндө болгону 19460 к/күн жазылып, 2022-жылдын 14540 к/күн планы аткарылган эмес (2350,9 миң сом/19460 к/күн=1 к/күн 120 сом 80 тыйын). Натыйжада "Кара-Балта" РПТК боюнча бюджеттик каражат 120 сом 80 тыйынга 1 к/күнгө көбүрөөк сарпталып, 1756,4 миң сомду түздү. (14540 к/күн x 120,8 сом=1756,4 миң сом).

Сунуш: Мындан ары бюджеттик каражаттарды натыйжалуу жана сарамжалдуу пайдалануу үчүн штаттык ырааттаманы жана чыгымдардын сметасын жыл ичиндеги койканы толтурууга ылайык келтирилсин.

Кургак учук менен ооругандардын №1 республикалык паллиативдик жардам ооруканасы (Кемин шаары)

Аныкталды/Корутунду: Эмгек кодексинин 99-беренесин жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 25-майындагы № 246 "Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо кызматкерлеринин эмгек акысын төлөө жөнүндө жобону бекитүү тууралуу" токтомун бузуу менен (жумуш убактысынан тышкары айкалыштырып иштеген адистерге күнүнө 4 сааттан жана жумасына 20 сааттан ашпоого тийиш), аудиттелген мезгил үчүн бөлүм башчы С.А. Карымшаковага жол берилген 1,5 ставканын ордуна түзүлгөн эмгек келишими боюнча ашыкча белгиленген ставкалар боюнча эмгек акы чегерилген, иш жүзүндө 1,75 ставка үчүн эмгек акы эсептелген, бардыгы болуп эмгек акы белгиленген 0,25 ставка боюнча (психотерапевт дарыгердин) 35,0 миң сом суммасында эсептелген. Ошондой эле рентген-лаборант А.Бузурманкуловага түзүлгөн эмгек келишими боюнча 47,2 миң сом суммасында белгиленген ставкадан ашыкча эмгек акы эсептелген.

Сунуш: Мындан ары Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 99-беренесинин талаптарын жумуш убактысынын ченемдүү узактыгынан тышкары иштөө бөлүгүндө бузууларга жол берилбесин. "Эмгек акы" беренеси боюнча чыгымдардын сметасын түзүүдө штаттык ырааттамага ылайык эсептөөлөр туура жүргүзүлсүн.

Темир жол ооруканасы

Аныкталды/Корутунду: Кошумча төлөө каражаттары 2215-берене боюнча бланктарды даярдоого жана башка чыгымдарга бардыгы 174,3 миң сом суммасында жана 2226-берене боюнча банктардын кызмат көрсөтүүлөрүнө 23,2 миң сом суммасында бөлүштүрүлгөн жана сарпталган, алар Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 25-сентябрындагы № 645 токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын жарандарын медициналык-санитардык жардам менен камсыз кылуу боюнча мамлекеттик кепилдиктер программасы боюнча саламаттык сактоо уюмдары тарабынан көрсөтүлгөн медициналык кызмат үчүн кошумча төлөө жөнүндө" Жобонун 33-пунктунда каралган эмес.

Сунуш: Мындан ары, кошумча төлөө каражаттарын пайдаланууда Кыргыз Республикасынын "Кыргыз Республикасында жарандардын саламаттыгын

сактоо жөнүндө” Мыйзамынын жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 25-сентябрындагы № 645 “Кыргыз Республикасынын жарандарын медициналык-санитардык жардам менен камсыз кылууга карата мамлекеттик кепилдиктер программасы боюнча саламаттык сактоо уюмдары көрсөткөн медициналык кызмат үчүн кошумча төлөө жөнүндө жобону бекитүү тууралуу” токтомунун талаптары так сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: Директордун буйругуна ылайык эксперттик комиссия түзүлгөн, ошондой эле бул комиссиянын тиешелүү жобосу иштелип чыккан. Бирок, ТЖОнун эксперттик комиссиясы тарабынан ар бир кызматкердин эмгек салымын баалоо көрсөткүчтөрү Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №182 “Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлеринин эмгегине акы төлөө шарттары жөнүндө” токтомунун жана Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2022-жылдын 11-апрелиндеги № 437 “Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлеринин эмгегине акы төлөө боюнча методикалык колдонмону бекитүү жөнүндө” буйругунун талаптары иштелип чыккан эмес же толук көлөмдө аткарылган эмес.

Сунуш: Мындан ары, эмгекке катышуу коэффициентин эсептөөдө Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлеринин эмгегине акы төлөө жаатындагы ченемдик укуктук актылардын талаптары так сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: Аудитке зыяндуулугу үчүн үстөк акы төлөө боюнча документалдык негиздемелер берилген эмес, тактап айтканда, жумуш орундарын аттестациялоонун жыйынтыктары.

Сунуш: Мындан ары, кызматкерлерге зыяндуулугу үчүн үстөк акы төлөөдө Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө жаатындагы ченемдик укуктук актылардын талаптарын так сакталсын, анын ичинде: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги № 258 “Оор жумуштар жана зыяндуу же кооптуу эмгек шарттары бар жумуштар үчүн кошумча төлөмдөрдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобону жана өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын (оор жумуштар, зыяндуу, коркунучтуу жана башка өзгөчө эмгек шарттары бар жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) типтүү тизмеси .

Аныкталды/Корутунду: ТЖОнын дарылоо иштери боюнча башкы врачтын орун басары И.В. Шевцовага иммунолог врач кызматын айкалыштыргандыгы үчүн категория боюнча 0,25 ставкадан үстөк төлөнүп, бардыгы болуп 2022-жылга 15,6 миң сом эсептелген, анын ичинде Социалдык фондго 2,3 миң сом чегерилген. Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2022-жылдын 11-апрелиндеги №437 буйругу менен бекитилген методикалык колдонмого ылайык, жетекчилердин жана алардын орун басарларынын квалификациялык категориялары “Саламаттык сактоонун уюштуруучусу” категориясы боюнча эсептелет жана айкалыштыруу боюнча категория төлөнбөйт.

Сунуш: Категориялар боюнча компенсациялык төлөмдөрдү эсептөөдө Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлеринин эмгегине акы төлөө жаатындагы ченемдик укуктук актылардын талаптарын так

сакталсын, анын ичинде: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы № 182 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлеринин эмгегине акы төлөө шарттары жөнүндө”; Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2022-жылдын 11-апрелиндеги №437 буйругу менен бекитилген “Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлеринин эмгегине акы төлөө боюнча методикалык колдонмо”.

Аныкталды/Корутунду: Ооруга чалдыгуунун деңгээлин төмөндөтүү, ошондой эле “COVID-19” каршы эмдөөнүн деңгээлин төмөндөтүү шарттарында иштелип чыккан таасир этүү механизмдеринин жоктугунан улам 570 доза вакцина төгүлгөн, же бюджеттин жоготуусу 388,6 миң сомду түздү.

Сунуш: Оорунун деңгээлин төмөндөтүү, ошондой эле “COVID-19” каршы эмдөөнүн деңгээлин төмөндөтүү шарттарында эмдөө бөлүгү боюнча жооп берүүнүн алгоритмдери жана механизмдери иштелип чыксын.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылдын 14-февралындагы № 220214317249430 бир этаптуу ыкма менен медикаменттерди, медициналык багыттагы буюмдарды жана реактивдерди сатып алууга 41 лот боюнча 399,5 миң сом суммасында, келишим түзүлгөндөн кийин 5 жумушчу күндүн ичинде жеткирүү мөөнөтү менен сатып алынууда. Конкурстук документацияда жеткирүү боюнча кечиктирилген ар бир күн үчүн 0,1% өлчөмүндө айып санкциясы, же 5% максималдуу чыгарып салынуучу сумма каралган. Уткан 8 жабдуучунун жеткирүү мөөнөтү сакталган эмес. Аудит тарабынан ар бир кечиктирилген күн үчүн туумдар эсептелген, мында өз убагында жеткирбегендиги үчүн айыптын суммасы 18,1 миң сомду түзгөн (5% суммасынан 381,3 миң сом).

Сунуш:

Медикаменттерди, медициналык багыттагы буюмдарды жана реактивдерди өз убагында жеткирбегендиги үчүн жабдуучулардан 18,1 миң сом айып пул өндүрүлсүн.

Мындан ары, сатып алууларды Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын талаптарына так ылайык жүргүзүү камсыз кылынсын, ошондой эле конкурстук документтердин талаптарынын аткарылышын камсыз кылынсын.

Аныкталды/Корутунду: ММКФ БАБ тарабынан Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2018-жылдын 06-июнундагы №274 “Жашоо үчүн маанилүү дары каражаттарынын жана медициналык буюмдардын улуттук тизмесин бекитүү жөнүндө” токтомун аткаруу үчүн, токтом менен бекитилген Жашоо үчүн маанилүү дары каражаттарынын жана медициналык буюмдардын улуттук тизмесине кирбеген 7 аталыштагы дары каражаттары сатылып алынды. Бардыгы болуп аталган дары-дармек каражаттарын сатып алууга 11,2 миң сом жумшалган.

Сунуш: Дары-дармек препараттарын жана МББ сатып алуу ММКФнын БАБнын Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2018-жылдын 06-июнундагы №274 “Жашоо үчүн маанилүү дары каражаттарынын жана медициналык буюмдардын улуттук тизмесин бекитүү жөнүндө” токтому менен бекитилген

“Турмуштук маанилүү дары-дармек каражаттарынын жана медициналык буюмдардын тизмеси” боюнча жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Дарыкана кампасынын иши дары-дармек каражаттарын алууга, сактоого жана берүүгө тиешелүү лицензиясыз жүргүзүлөт.

Сунуш: Жогоруда аталган иштерге дары-дармек менен жабдуу департаментинен лицензия алуу боюнча иш-чаралар “Кыргыз Республикасындагы лицензиялык-уруксат берүү тутуму жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык жүргүзүлсүн.

№2 Бишкек шаардык клиникалык көп тармактуу оорукана

Аныкталды/Корутунду: Кошумча төлөө каражаттары бөлүштүрүлгөн жана сарпталган, анын ичинде 2215-берене боюнча бланктарды даярдоого жана башка чыгымдарга бардыгы 676,6 миң сом суммасында жана 2226-берене боюнча банктардын кызмат көрсөтүүлөрүнө 8,0 миң сом суммасында, алар Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 25-сентябрындагы № 645 токтому менен бекитилген Жобонун 33-пунктунда каралган эмес.

Сунуш: Мындан ары, кошумча төлөө каражаттарын пайдаланууда, Кыргыз Республикасынын "Кыргыз Республикасында жарандардын саламаттыгын сактоо жөнүндө" Мыйзамынын жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 25-сентябрындагы № 645 "Кыргыз Республикасынын жарандарын медициналык-санитардык жардам менен камсыз кылууга карата мамлекеттик кепилдиктер программасы боюнча саламаттык сактоо уюмдары тарабынан көрсөтүлүүчү медициналык кызмат үчүн кошумча төлөө жөнүндө Жобонун" талаптары так сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: КМБ директору Э.А. Мукамбетовага терапевт врачынын кызматын айкалыштыргандыгы үчүн категория боюнча 0,25 ставка боюнча, 4,7 миң сом, анын ичинде СФ 0,8 миң сом, ошондой эле директордун медайымдар иши боюнча орун басары А. С. Карынбаевага медайым кызматын айкалыштыргандыгы үчүн 0,25 ставка боюнча, 13,0 миң сом, анын ичинде СФ 2,2 миң сом кошумча акы төлөнгөн. бардыгы 17,7 миң сом.

Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2022-жылдын 11-апрелиндеги № 437 буйругу менен бекитилген “Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлеринин эмгегине акы төлөө боюнча методикалык колдонмого” ылайык, жетекчилердин жана алардын орун басарларынын квалификациялык категориялары “Сактоонун уюштуруучусу” категориясы боюнча эсептелет жана айкалыштыруу боюнча категория төлөнбөйт.

Сунуш: Компенсациялык төлөөлөрдү эсептөөдө, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлеринин эмгек акысын төлөө жаатындагы ЧУАнын талаптары так сакталсын, анын ичинде: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №182 токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлеринин эмгек акысын төлөө жөнүндө Жобо; Кыргыз Республикасынын Саламаттык Сактоо Министрлигинин 2022-жылдын 11-апрелиндеги № 437 буйругу менен бекитилген “Саламаттык

сактоо уюмдарынын кызматкерлеринин эмгегине акы төлөө боюнча методикалык колдонмо”.

Аныкталды/Корутунду: Түздөн-түз келишим түзүү ыкмасы менен 13 сатып алууда бардыгы болуп 2646,2 миң сом суммасында бааларга мониторинг жүргүзүлгөн эмес. Мындан тышкары, аудит тарабынан келишимдердин жалпы суммасына кечиктирилген туумдар эсептелген, анда өз убагында жеткирбегендиги үчүн айыптын суммасы 16,4 миң сомду түзгөн (суммадан 5% 328,8 миң сом). КММБ 2 амбулаториялык карталар аларды колдонуунун тиешелүү негиздемеси жок эле сатылып алынган, анткени мекеме амбулаториялык деңгээлде медициналык-санитардык жардам көрсөтпөйт.

Сунуш:

Убагында жеткирбегендиги үчүн берүүчүлөрдөн 16,4 миң сом штраф суммасын өндүрүп алуу.

Мындан ары сатып алууларды Кыргыз Республикасынын "Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө" 2022-жылдын 14-апрелиндеги № 27 Мыйзамынын талаптарына жана иштелип чыккан стандарттык конкурстук документтерге ылайык, так жүргүзүү камсыз кылынсын, ошондой эле Жобонун нормаларына ылайык келбеген жана колдонулбаган баалуулуктарды сатып алуу практикасы токтотулсун.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылдын 31-декабрына карата баасы аз жана тез эскирүүчү буюмдардын курамында наркы 10,0 миң сомдон жогору жана 1 жылдан ашык кызмат өтөө мөөнөтү 1380,0 миң сом суммасында материалдык активдер бар, алар боюнча нарктын толук суммасына эскирүү эсептелген. Белгиленген материалдык активдер ФОЭСтин “Негизги каражаттар” деп аталган 16-стандартына ылайык негизги каражаттарда чагылдырылууга тийиш. Бирок эксплуатацияга киргизилген учурда амортизацияны кошуп эсептөө толук суммага жүргүзүлгөн жана чыгашаларга чегерилген.

Сунуш: Бухгалтердик кызмат негизги каражаттардын сакталышын камсыз кылсын, негизги каражаттардын сакталышын эсепке алууну жана контролдоону уюштурууда ФОЭСтин жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрынан №137 буйругу менен бекитилген "Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча Жобонун" талаптарына ылайык келтирилсин. 1380,0 миң сом эсептик суммасына финансылык отчеттуулукка тиешелүү түзөтүүлөрдү киргизүү жана активдердин (со) наркын тиешелүү түрдө көбөйтүү белгиленген тартипте жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрынан №137 буйругу менен бекитилген 183-пунктунун 6-бөлүктүн, 6-параграфтын “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча Жобонун” талаптары аткарылган эмес. Мында айрым негизги каражаттарга жана товардык-материалдык баалуулуктарга инвентардык номерлер коюлган эмес.

Сунуш: Бухгалтердик кызмат негизги каражаттардын сакталышын камсыз кылсын, негизги каражаттардын сакталышын эсепке алууну жана контролдоону

уюштурууда ФОЭСтин жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрынан №137 буйругу менен бекитилген "Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча Жобонун" талаптарына ылайык келтирилсин. Бухгалтердик эсепке алуу кызматы материалдык отчеттуулуктун тууралыгы контролдоо.

Аныкталды/Корутунду: өз кезегинде, каржылык отчеттуулуктун маалыматтарды бурмалоо тобокелдиктерди алып келиши мүмкүн эсепке алуу саясаты, иштелип чыккан эмес.

Сунуш: Эсепке алууну унификациялоо максатында Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрынан №137 буйругу менен бекитилген "Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча Жобого" ылайык, ФОЭСтин негизинде бухгалтердик эсепти жүргүзүү, 1С автоматташтырылган программанын негизинде эсепке алуу саясатын иштеп чыгуусу сунушталат.

Академик М. Миррахимов атындагы улуттук кардиология жана терапия борбору

Аныкталды/Корутунду: Кошумча төлөө каражаттары бөлүштүрүлгөн жана сарпталган, анын ичинде 2215-берене боюнча бланктарды даярдоого жана башка чыгымдарга бардыгы 404,4 миң сом суммасында жана 2226-берене боюнча банктардын кызмат көрсөтүүлөрүнө 9,0 миң сом суммасында, алар Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 25.09.2012-жылдагы токтому менен бекитилген "Кыргыз Республикасынын жарандарын медициналык-санитардык жардам менен камсыз кылуу боюнча мамлекеттик кепилдиктер программасы боюнча саламаттык сактоо уюмдары тарабынан көрсөтүлүүчү медициналык кызмат үчүн кошумча төлөө жөнүндө Жобонун" 33-пунктунда каралган эмес.

Сунуш: Мындан ары, кошумча төлөө каражаттарын пайдаланууда, Кыргыз Республикасынын "Кыргыз Республикасында жарандардын саламаттыгын сактоо жөнүндө" Мыйзамынын жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 25-сентябрындагы № 645 "Кыргыз Республикасынын жарандарын медициналык-санитардык жардам менен камсыз кылууга карата мамлекеттик кепилдиктер программасы боюнча саламаттык сактоо уюмдары тарабынан көрсөтүлүүчү медициналык кызмат үчүн кошумча төлөө жөнүндө Жобонун" талаптары так сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: улуттук борбордо зыяндуулугу үчүн 9301,4 миң сом суммасындагы үстөк акы жана Социалдык фондго 1604,5 миң сом чегерүү эсептелген. Аудитке зыяндуулугу үчүн кошумча төлөмдүн документалдык негиздемеси берилген эмес, мисалы, баалоо комиссиясын түзүү буйруктары жана жумуш орундарын аттестациялоонун тиешелүү натыйжалары.

Сунуш. Мындан ары, кызматкерлерге зыяндуулугу үчүн үстөк акы төлөөдө Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө жаатындагы ченемдик укуктук актылардын талаптарын так сакталсын, анын ичинде: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн

2015-жылдын 27-апрелиндеги № 258 “Оор жумуштар жана зыяндуу же кооптуу эмгек шарттары бар жумуштар үчүн кошумча төлөмдөрдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобону жана өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын (оор жумуштар, зыяндуу, коркунучтуу жана башка өзгөчө эмгек шарттары бар жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) типтүү тизмеси.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын административдик башкаруу персоналынын жана чарбалык тейлөө персоналынын сунуш кылынган типтүү штаттарын бекитүү жөнүндө” 2021-жылдын 3-сентябрындагы № 1217 буйругунда каралбаган, кызматкерлерге эмгек акыны эсептөө, 5 позиция санында, анын ичинде: СБ башчысы-1; Инженер-энергетик-1; электр ширетүүчү-1; Электромеханик-1; гардеробчу-1, 1040,6 миң сомду түздү, анын ичинде Социалдык фондго чегерүү-153,1 миң сом.

Сунуш: Штаттык расписаниени түзүү, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлеринин эмгегине акы төлөө жаатындагы ченемдик укуктук актылардын талаптарына ылайык жүргүзүлсүн, анын ичинде: “Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлеринин эмгегине акы төлөө жөнүндө жобо”, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы № 182 токтому, Кыргыз Республикасынын ССМ “КР АБП жана ЧТП саламаттык сактоо уюмдарынын сунушталган типтүү штаттарын бекитүү жөнүндө” 2021-жылдын 3-сентябрындагы № 1217 буйругу.

Аныкталды/Корутунду: Түз келишим түзүү ыкмасы менен 6 сатып алууда бардыгы 1732,5 миң сом суммасында бааларга мониторинг жүргүзүлгөн эмес. Мындан тышкары, турак жай сатып алууда берилген талаптар 2022-жылдын 4-февралында № 220121315075444 бир этаптуу ыкма менен медикаменттерди сатып алууга 4352,3 миң сом суммасында; № 220401325183098 05.04.2022-жылга чейин, кондиционерлерди жана кабелдерди сатып алууга жана орнотууга 189,0 миң сом суммасында түздөн-түз келишим түзүү ыкмасы менен № 220520331910045 30.05.2022-жылдын 5602,9 миң өлчөмүндө. химиялык реактивдерди сатып алууга сом, аудит тарабынан башка катышуучулардын табыштамаларын четке кагуу үчүн колдонулушу мүмкүн болгон басмырлоочу критерий болуп саналат.

Сунуш: Мындан ары сатып алууларды, Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” 2022-жылдын 14-апрелиндеги № 27 Мыйзамынын талаптарына жана иштелип чыккан стандарттык конкурстук документтерге ылайык, так жүргүзүү камсыз кылынсын. Мыйзамдарда каралган өтүнмөлөрдү баалоо тартибинин бекитилген жол-жоболору сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу Дары-дармек каражаттары жана медициналык буюмдар департаментинин баасынан тогуз аталыш боюнча дары-дармек каражаттарын бирдигине 5 сомдон 41 сомго чейин сатып алууга уруксат берилген, бардыгы болуп 40,7 миң сомго кымбат.

Сунуш: Мындан ары сатып алууларды, Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” 2022-жылдын 14-апрелиндеги № 27

Мыйзамынын талаптарына жана иштелип чыккан стандарттык конкурстук документтерге ылайык, так жүргүзүү камсыз кылынсын. Мыйзамдарда каралган өтүнмөлөрдү баалоо тартибинин бекитилген жол-жоболору сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: 31.12.2022-жылга баасы аз тез эскирүүчү буюмдардын курамында наркы 10,0 миң сомдон жогору жана 1 жылдан ашык кызмат өтөө мөөнөтү 13451,7 миң сом суммасында материалдык активдер бар, алар боюнча нарктын толук суммасына эскирүү эсептелген. Мындан тышкары, 2022-жылы наркы 10,0 миң сомдон жогору жана кызмат мөөнөтү 1 жылдан ашык баасы аз тез эскирүүчү буюмдар 552,9 миң сом суммасына эсептен чыгарылды.

Сунуш: Бухгалтердик кызмат негизги каражаттардын сакталышын камсыз кылсын, негизги каражаттардын сакталышын эсепке алууну жана контролдоону уюштурууда ФОЭСтин жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрынан №137 буйругу менен бекитилген "Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча Жобонун" талаптарына ылайык келтирилсин. 14004,6 миң сом эсептик суммасында финансылык отчеттуулукка тиешелүү түзөтүүлөрдү киргизүү жана активдердин наркын тиешелүү түрдө көбөйтүү белгиленген тартипте жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Академик М. Миррахимов атындагы улуттук кардиология жана терапия борборуга бөлүмдөрүндө дары препараттарынын жана ич кийимдердин калдыктарын тандап алуу жүргүзүлгөн, анын жыйынтыгы боюнча 11,6 миң сом суммасындагы кем чыгуулар жана 0,7 миң сом суммасындагы ашык эместиктер аныкталган, анын ичинде: ДК жана МББ кем чыгуулар: 9,3 миң сом; ич кийим: 2,3 миң сом кем чыгуу жана 0,7 миң сом суммасындагы ашык болуу.

Сунуш: Бухгалтердик кызмат жана медициналык эже-бөлүмдөрү ОС жана соода коопсуздугу камсыз кылынсын. 11,6 миң сом суммасындагы кем чыгууну жооптуу адамдардын эсебинен калыбына келтирилсин жана 0,7 миң сом суммасындагы ашыкча сумма кириштелсин. Материалдык отчеттуулуктун тууралыгы көзөмөлдөнсүн.

Аныкталды/Корутунду: Айрым негизги каражаттарга жана товардык-материалдык баалуулуктарга инвентардык номерлер коюлган эмес.

Сунуш: Бухгалтердик кызмат негизги каражаттардын сакталышын камсыз кылсын, негизги каражаттардын сакталышын эсепке алууну жана контролдоону уюштурууда ФОЭСтин жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрынан №137 буйругу менен бекитилген "Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча Жобонун" талаптарына ылайык келтирилсин. Бухгалтердик эсепке алуу кызматы материалдык отчеттуулуктун тууралыгы контролдоо.

Республикалык дерматовенерология борбору

Аныкталды/Корутунду: Кошумча төлөө каражаттары 2215-берене боюнча бланктарды даярдоого жана башка чыгымдарга бардыгы болуп 171,1 миң сом суммасында бөлүштүрүлгөн жана сарпталган, алар Кыргыз

Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 25-сентябрындагы № 645 токтому менен бекитилген "Кыргыз Республикасынын жарандарын медициналык-санитардык жардам менен камсыз кылууга карата мамлекеттик кепилдиктер программасы боюнча саламаттык сактоо уюмдары тарабынан көрсөтүлүүчү медициналык кызмат үчүн кошумча төлөө жөнүндө Жобонун" 33-пунктунда каралган эмес.

Сунуш: Мындан ары, кошумча төлөө каражаттарын пайдаланууда, Кыргыз Республикасынын "Кыргыз Республикасында жарандардын саламаттыгын сактоо жөнүндө" Мыйзамынын жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 25-сентябрындагы № 645 "Кыргыз Республикасынын жарандарын медициналык-санитардык жардам менен камсыз кылууга карата мамлекеттик кепилдиктер программасы боюнча саламаттык сактоо уюмдары тарабынан көрсөтүлүүчү медициналык кызмат үчүн кошумча төлөө жөнүндө Жобонун" талаптары так сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: Зыяндуулугу үчүн 3653,5 миң сом суммасындагы үстөк акы, Социалдык фондго 630,2 миң сом чегерүү эсептелген, алар боюнча аттестациялык комиссияны түзүү жөнүндө буйруктар жана жумуш орундарын аттестациялоонун тийиштүү натыйжалары сыяктуу документтик негиздемелер берилген эмес.

Сунуш: Мындан ары, кызматкерлерге зыяндуулугу үчүн үстөк акы төлөөдө Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө жаатындагы ченемдик укуктук актылардын талаптары так сакталсын, анын ичинде: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги № 258 "Оор жумуштар жана зыяндуу же кооптуу эмгек шарттары бар жумуштар үчүн кошумча төлөмдөрдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобону жана өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын (оор жумуштар, зыяндуу, коркунучтуу жана башка өзгөчө эмгек шарттары бар жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) типтүү тизмеси .

Аныкталды/Корутунду: № 220218318411596 сатып алууда түздөн-түз келишим түзүү ыкмасы менен, Кыргыз Республикасынын "Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө" Мыйзамынын 27-беренесинин талаптарын бузуу менен сатып алуулар бөлүмү тарабынан Конкурса катышуу үчүн бирдей, адилет жана атаандаштык шарттары камсыздалган эмес. № 220427329650235 сатып алууда конкурстун жеңүүчүлөрү келишимдин суммасынан 5% өлчөмүндө келишимдин аткарылышын кепилдик камсыздоо жөнүндө конкурстук документтердин талаптарын аткарышкан эмес.

Сунуш: Мындан ары, сатып алууларды Кыргыз Республикасынын "Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө" Мыйзамынын талаптарына так ылайык жүргүзүү камсыздалсын, ошондой эле конкурстук документтердин талаптарынын аткарылышын камсыздалсын.

Аныкталды/Корутунду: Дарыкана кампасынын иши дары-дармек каражаттарын алууга, сактоого жана берүүгө тиешелүү лицензиясыз жүргүзүлөт.

Сунуш: Жогоруда аталган иштерге дары-дармек менен камсыздоо департаментинен лицензия алуу боюнча иш-чараларды Кыргыз

Республикасынын “Кыргыз Республикасындагы лицензиялык-уруксат берүү тутуму жөнүндө” Мыйзамына ылайык жүргүзүлсүн.

Бишкек шаарынын Биринчи май райондук бириккен үй-бүлөлүк медицина борбору (ҮМБ)

Аныкталды/Корутунду: Эксперттик комиссия түзүлүп, ошондой эле бул комиссиянын жобосу иштелип чыккан. Бирок, ҮМБнун эксперттик комиссиясы тарабынан ар бир кызматкердин эмгектик салымын баалоо көрсөткүчтөрү иштелип чыккан эмес.

Сунуш: Эмгекке катышуу коэффициентин эсептөөдө, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө жаатындагы ченемдик укуктук актылардын талаптары так сакталсын, анын ичинде: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №182 токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлеринин эмгек акысын төлөө жөнүндө Жобо; Кыргыз Республикасынын Саламаттык Сактоо Министрлигинин 2022-жылдын 11-апрелиндеги № 437 буйругу менен бекитилген “Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлеринин эмгегине акы төлөө боюнча методикалык колдонмо”.

Бишкек шаардык №3 Үй-бүлөөлүк медицина борбору

Аныкталды/Корутунду: Эксперттик комиссия түзүлүп, бул комиссиянын тиешелүү жобосу иштелип чыккан. Бирок, Үй-бүлөөлүк медицина борборунун эксперттик комиссиясы ар бир кызматкердин эмгек салымын баалоо боюнча көрсөткүчтөрдү иштеп чыккан эмес.

Сунуш: Эмгекке катышуу коэффициентин эсептөөдө, Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлеринин эмгегине акы төлөө чөйрөсүндөгү ченемдик укуктук актылардын талаптарын так сакталсын, анын ичинде: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы № 182 токтому менен бекитилген, “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө жөнүндө” жобосу; Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2022-жылдын 11-апрелиндеги № 437 буйругу менен бекитилген “Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө боюнча усулдук колдонмосу.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылы электр энергиясын иш жүзүндө керектөө 99,8 миң кВт саатты 400,7 миң сом суммасында түздү, жылына 80 миң кВт саат лимитте же электр энергиясын керектөө боюнча лимиттен ашып кетүү 19,8 миң кВт саатты же 79,5 миң сомду түздү.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2019-жылдын 16-апрелиндеги № 102-б буйругуна, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2021-жылдын 9-апрелиндеги № 137 “Кыргыз Республикасынын экономика тармактарын жана калкын 2021/2022-жылдардагы күз-кыш мезгилине даярдоо жөнүндө” жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин

2022-жылдын 30-апрелиндеги № 234 “Кыргыз Республикасынын экономика тармактарын жана калкын 2022/2023-жылдардын күз-кыш мезгилине даярдоо жөнүндө” токтомдоруна ылайык, каралган электр, жылууулук энергиясын, жаратылыш газын, сууну жана саркынды сууларды керектөөнүн белгиленген лимиттеринен ашууларга жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: № 220330324808154 конкурсу боюнча, Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” 2015-жылдын 3-апрелиндеги № 72 Мыйзамынын 21-беренесинин 1-пунктунун талаптарын бузуу менен сатып алуу бөлүмү бааларга мониторинг жүргүзгөн эмес. Мындан тышкары, № 221011351756182 конкурсу боюнча, Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” 202-жылдын 14-апрелиндеги № 27 Мыйзамынын “мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” мыйзамынын алкагында жүргүзүлгөн сатып алуу боюнча сатып алуучу уюм тарабынан талаптар белгиленген, алар талаптар катышуучу тарабынан аткарылбаган, бирок, комиссия катышуучунун билдирмесин конкурстук документтердин талаптарына жооп берген деп эсептеп, ошону менен башка потенциалдуу берүүчүлөрдү бирдей эмес шарттарга койгон.

Сунуш: Мындан ары, сатып алууларды “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптарына так ылайык жүргүзүүнү камсыздалсын, анын ичинде, мыйзамдарда каралган табыштамаларды баалоо тартибинин бекитилген жол-жоболорун сактоо жана бааларга мониторинг жүргүзүү.

Бишкек шаарынын Свердлов райондук Жалпы үй-бүлөлүк медицина борбору

Аныкталды/Корутунду: Баалоо комиссиясын түзүү буйруктары жана жумуш орундарын аттестациялоонун тиешелүү натыйжалары сыяктуу зыяндуулук үчүн кошумча төлөө үчүн документалдык негиздемелер берилген эмес.

Сунуштама: Мындан ары, кызматкерлерге зыяндуулугу үчүн үстөк акы төлөөдө, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө жаатындагы ченемдик укуктук актылардын талаптары так сакталсын, анын ичинде: “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобону жана Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын типтүү тизмегин (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) бекитүү жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому.

Бишкек шаардык № 5 үй-бүлөлүк медицина борбору

Аныкталды/Корутунду: 2155,9 миң сом суммасындагы кошумча төлөмгө, аттестациялык комиссияны түзүү жөнүндө буйруктар жана жумуш орундарын аттестациялоонун тийиштүү жыйынтыктары сыяктуу зыяндуулугу үчүн үстөк акыларды төлөөнүн документалдык негиздемелери берилген эмес.

Сунуш: Мындан ары, кызматкерлерге зыяндуулугу үчүн үстөк акы төлөөдө, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө жаатындагы ченемдик укуктук актылардын талаптары так сакталсын, анын ичинде: “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобону жана Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын типтүү тизмегин (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) бекитүү жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому.

Аныкталды/Корутунду: Ооруга чалдыгуу деңгээлинин төмөндөгөн шартында иштелип чыккан механизмдеринин жоктугунун себебинен, ошондой эле “COVID-19га” каршы эмдөөнүн деңгээли төмөндөгөн шарттарда, 5004 доза өлчөмүндө 2997,1 миң сом суммасында вакцина төгүлгөн; 11406 доза жарактуулук мөөнөтү боюнча 6061,3 миң сом суммасында эсептен чыгарылган же бюджеттин жоготуусу 9058,4 миң сомду түзгөн.

Сунуш: Ооруга чалдыгуу деңгээлинин төмөндөгөн шартында, ошондой эле “COVID-19”га каршы эмдөө деңгээлинин төмөндөгөн шарттарында, эмдөөнүн алгоритмдери жана механизмдери иштелип чыгылсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” 2015-жылдын 3-апрелиндеги № 72 Мыйзамынын 21-беренесинин талаптарын бузуу менен бааларга мониторинг жүргүзбөстөн, түз келишим түзүү ыкмасы менен бардыгы болуп 2317,2 миң сом суммасында 6 жолу сатып алуу жүргүзүлгөн.

Сунуш: Мындан ары, сатып алуулар, Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын талаптарына так ылайык жүргүзүү камсыздалсын, баалардын мониторингин жүргүзүү бөлүгүндө.

Бишкек шаардык №10 үй-бүлөлүк медицина борбору

Аныкталды/Корутунду: Кошумча төлөө каражаттары бөлүштүрүлгөн жана сарпталган, анын ичинде 2215-беренеси боюнча бланктарды даярдоого жана башка чыгымдарга бардыгы 283,3 миң сом суммасында жана 3112-беренеси боюнча 100,0 миң сом суммасында, алар Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 25-сентябрындагы № 645 токтому менен бекитилген, “Кыргыз Республикасынын жарандарын медициналык-санитардык жардам менен камсыз кылууга карата мамлекеттик кепилдиктер программасы боюнча саламаттык сактоо уюмдары тарабынан көрсөтүлгөн медициналык кызмат үчүн кошумча төлөм жөнүндө Жобонун” 33-пунктунда каралган эмес.

Сунуш: Мындан ары, кошумча төлөө каражаттарын пайдаланууда, “Кыргыз Республикасында жарандардын саламаттыгын сактоо жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 25-сентябрындагы 645 токтому менен бекитилген, “Кыргыз Республикасынын жарандарын медициналык-санитардык жардам менен камсыз кылууга карата мамлекеттик кепилдиктер программасы боюнча

саламаттык сактоо уюмдары тарабынан көрсөтүлгөн медициналык кызмат үчүн кошумча төлөм жөнүндө Жобонун" талаптары так сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: Эксперттик комиссия түзүлгөн, бирок көрсөтүлгөн комиссия жөнүндө жобо берилген эмес, демек, ар бир кызматкердин эмгек салымын баалоонун бекитилген көрсөткүчтөрү берилген эмес, бул Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №182 “Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” токтомунун жана Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 11.04.2022-жылдагы №437 буйругунун талаптарын бузуу болуп саналат. Аудиттелген мезгил үчүн, эмгекке катышуу коэффициентин кошуп эсептөө бардыгы болуп 17133,2 миң сомду, Социалдык фондго чегерүү 2955,5 миң сомду түздү.

Сунуштама: Эмгекке катышуу коэффициентин эсептөөдө, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө жаатындагы ченемдик укуктук актыларынын талаптары так сакталсын, анын ичинде: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №182 токтому менен бекитилген, “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө жөнүндө” Жобосунун жана Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 11.04.2022-жылдагы №437 буйругу менен бекитилген “Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө боюнча методикалык колдонмосунун” талаптары.

Аныкталды/Корутунду: Мурдагы директор Р.Т. Назиралиевге хирургдун врач кызматын айкалыштыргандыгы үчүн категория боюнча 0,25 ставка боюнча үстөк акы төлөнүп, 3,0 миң сом, анын ичинде, Соцфондго 0,5 миң сом чегерилген; энеликти жана балалыкты коргоо боюнча директордун орун басары Г.С. Джумадиловага иммунолог кызматын айкалыштыргандыгы үчүн 0,25 ставка боюнча, 13,2 миң сом, анын ичинде, Соцфондго 1,9 миң сом чегерилген; медайымдык иши боюнча директордун орун басары О.Н. Кудайбердиеванын медайым кызматын айкалыштыргандыгы үчүн 0,25 ставка боюнча 15,1 миң сом эсептелген, анын ичинде Соцфондго 2,2 миң сом чегерилген. Бардыгы 31,3 миң сом.

Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 11.04.2022-жылдагы №437 буйругу менен бекитилген методикалык колдонмого ылайык, жетекчилердин жана алардын орун басарларынын квалификациялык категориялары “саламаттык сактоонун уюштуруучусу” категориясы боюнча эсептелет жана айкалыштыруу боюнча категория төлөнбөйт.

Сунуш: Компенсациялык төлөмдөрдү эсептөөдө, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлеринин эмгек акысын төлөө жаатындагы ченемдик укуктук актылардын талаптары так сакталсын, анын ичинде: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №182 токтому менен бекитилген, “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө жөнүндө” Жобосунун жана Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 11.04.2022-жылдагы №437 буйругу менен бекитилген

“Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө боюнча методикалык колдонмосунун” талаптары.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылдын штаттык ыраттамасында каралбаган кызмат орундары камтылган. Бардыгы болуп 2022-жылы кызматкерлер боюнча эмгек акыны 3 позиция менен эсептөө, анын ичинде: 1 медициналык айым; 1 айдоочу; 2 от жагуучулар - 231,3 миң сом, Соцфондго чегерүү - 39,9 миң сом.

Сунуш: Штаттык ыраттамасын түзүү, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлеринин эмгегине акы төлөө жаатындагы ченемдик укуктук актылардын талаптарына ылайык жүргүзүлсүн, анын ичинде: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №182 токтому менен бекитилген, “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө жөнүндө” Жобосунун, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 18.01.2022-жылдагы №41 “Бишкек шаарындагы ҮМБлар үчүн медициналык персоналдын сунушталган типтүү штаттык санын бекитүү жөнүндө” жана 03.09.2021-жылдагы №1217 “Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын административдик-башкаруу жана чарбалык-тейлөөчү персоналынын сунушталган типтүү штаттарын бекитүү жөнүндө” буйруктарынын талаптарына ылайык.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 06.06.2018-жылдагы № 274 “Жашоо үчүн маанилүү дары каражаттарынын жана медициналык буюмдардын улуттук тизмесин бекитүү” токтомун аткаруу максатында, Бишкек шаардык №10 үй-бүлөлүк медицина борборунун “Жашоо үчүн маанилүү дары каражаттарынын жана медициналык буюмдардын улуттук тизмеси” түзүлгөн, бирок ММК Фондунун Бишкек аймактык башкармалыгы тарабынан бекитилген эмес. Дары-дармек каражаттарын сатып алуу бекитилбеген тизме боюнча жүргүзүлгөн.

Сунуш: Дары-дармек каражаттарынын жана медициналык багыттагы буюмдарды сатып алуу ММК Фондунун Бишкек аймактык башкармалыгы бекитилген “Жашоо үчүн маанилүү дары каражаттарынын жана медициналык буюмдардын улуттук тизмеси” боюнча, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 06.06.2018-жылдагы № 274 “Жашоо үчүн маанилүү дары каражаттарынын жана медициналык буюмдардын улуттук тизмесин бекитүү” токтомунун талаптарына ылайык жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: 16,0 миң сомдук 1 даана Canon image Class MF3010 принтери жетпей калганы аныкталды, ал эми 303,0 миң сомдук 10 компьютерди жеткирүү боюнча жагдай келишимдин шарттарын бузуу болуп саналат жана жабдуучунун эсебинен алмаштырууга же орлуна коюуга жатат.

Сунуш: Бухгалтердик кызмат жана медициналык айымдар бөлүмдөрү негизги каражаттарды жана товардык материалдык баалуулуктардын сакталышын камсыз кылышсын. 16,0 миң сом өлчөмүндөгү 1 даана Canon image Class MF3010 принтеринин жетишсиздиги жооптуу адамдардын эсебинен калыбына келтирилсин. Келишимдин шарттарын аткарабаандыгы үчүн жеке ишкер А.Тагаевдин эсебинен 303,0 миң сомдук 10 комплект компьютерди

алмаштыруу/ордун толтуруу боюнча иш-чаралар жүргүзүлсүн. Материалдык отчеттуулуктун тууралыгына көзөмөл жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Ооруга чалдыгуу деңгээлинин төмөндөгөн шартында иштелип чыккан механизмдеринин жоктугунун себебинен, ошондой эле “COVID-19га” каршы эмдөөнүн деңгээли төмөндөгөн шарттарда, 1262 доза өлчөмүндө 734,6 миң сом суммасында вакцина төгүлгөн; 2052 доза жарактуулук мөөнөтү боюнча 1014,6 миң сом суммасында эсептен чыгарылган же бюджеттин жоготуусу 1749,2 миң сомду түзгөн.

Сунуш: Ооруга чалдыгуу деңгээлинин төмөндөгөн шартында, ошондой эле “COVID-19”га каршы эмдөө деңгээлинин төмөндөгөн шарттарында, эмдөөнүн алгоритмдери жана механизмдери иштелип чыгылсын.

Аныкталды/Корутунду: 31.12.2022-жылга аз баалуу жана тез эскирүүчү буюмдардын курамында наркы 10,0 миң сомдон жогору жана 1 жылдан ашык кызмат өтөө мөөнөтү 136,3 миң сом болгон материалдык активдер бар, алар боюнча нарктын толук суммасына эскирүү эсептелген. Мындан тышкары, 2022-жылы баасы 10,0 миң сомдон жогору жана 1 жылдан ашык кызмат мөөнөтү 27,5 миң сом болгон аз баалуу тез эскирүүчү буюмдар эсептен чыгарылган.

Сунуш: Бухгалтердик кызмат Финансылык отчеттун эл аралык стандартынын жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсеп жана финансылык отчеттуулук жөнүндө” жобонун талаптарына ылайык негизги каражаттардын сакталышын камсыз кылсын. 163,8 миң сом эсептик суммасында финансылык отчеттуулукка тиешелүү түзөтүүлөрдү киргизүү жана активдердин (НК) наркын тиешелүү түрдө көбөйтүү белгиленген тартипте жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Дарыкана кампасынын иши дары-дармек каражаттарын алууга, сактоого жана берүүгө тиешелүү лицензиясыз жүргүзүлөт.

Сунуш: Дары-дармек каражаттарын алуу, сактоо жана берүү иштерин Дары-дармек менен жабдуу департаментинен лицензия алуу боюнча иш-чараларды “Кыргыз Республикасындагы лицензиялык-уруксат берүү тутуму жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсеп жана финансылык отчеттуулук жөнүндө” жобонун 6-бөлүгүнүн, 6-параграфынын, 183-пунктунун талаптары аткарылган эмес, мында айрым негизги каражаттарга жана товардык-материалдык баалуулуктарга инвентардык нумурлар коюлган эмес.

Сунуш: Бухгалтердик кызмат Финансылык отчеттун эл аралык стандартынын жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсеп жана финансылык отчеттуулук жөнүндө” жобонун талаптарына ылайык негизги каражаттардын сакталышын камсыз кылсын. Бухгалтердик кызмат материалдык отчеттуулуктун тууралыгына көзөмөл жүргүзүлсүн.

Бишкек шаардык шашылыш жардам берүү медицина борбору

Аныкталды/Корутунду Баалоо комиссиясын түзүү боюнча буйруктар жана 2022-жылга карата жумуш орундарын аттестациялоонун натыйжалары берилген жок.

Сунуш: Мындан ары, кызматкерлерге зыяндуулугу үчүн үстөк акы төлөөдө, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө жаатындагы ченемдик укуктук актылардын талаптары так сакталсын, ошондой эле, “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобону жана Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын типтүү тизмегин (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) бекитүү жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылы электр энергиясын иш жүзүндө керектөө 226,9 миң кВт саатты түздү, 807,0 миң сом суммасында, 170 миң кВт саат лимитте же электр энергиясын керектөөдө лимиттен ашуу 56,9 миң кВт саатты же 202,4 миң сом суммасын түздү.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2019-жылдын 16-апрелиндеги № 102-б буйругуна, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2021-жылдын 9-апрелиндеги № 137 “Кыргыз Республикасынын экономика тармактарын жана калкын 2021/2022-жылдардагы күз-кыш мезгилине даярдоо жөнүндө” жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-апрелиндеги № 234 “Кыргыз Республикасынын экономика тармактарын жана калкын 2022/2023-жылдардын күз-кыш мезгилине даярдоо жөнүндө” токтомдоруна ылайык, каралган электр, жылуулук энергиясын, жаратылыш газын, сууну жана саркынды сууларды керектөөнүн белгиленген лимиттеринен ашууларга жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: 31.12.2022-жылга аз баалуу жана тез эскирүүчү буюмдардын жана товардык материалдык запастардын курамында наркы 10,0 миң сомдон жогору жана 1 жылдан ашык кызмат өтөө мөөнөтү 93,9 миң сом болгон материалдык активдер бар, алар боюнча нарктын толук суммасына эскирүү эсептелген. Мындан тышкары, 2022-жылы баасы 10,0 миң сомдон жогору жана 1 жылдан ашык кызмат мөөнөтү 2990,4 миң сом болгон аз баалуу тез эскирүүчү буюмдар жана товардык материалдык запастар эсептен чыгарылган.

Сунуш: Бухгалтердик кызмат Финансылык отчеттун эл аралык стандартынын жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсеп жана финансылык отчеттуулук жөнүндө” жобонун талаптарына ылайык негизги каражаттардын сакталышын камсыз кылсын. 3084,3 миң сом эсептик суммасында финансылык отчеттуулукка тиешелүү түзөтүүлөрдү киргизүү жана активдердин (НК) наркын тиешелүү түрдө көбөйтүү белгиленген тартипте жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Дарыкана кампасынын иши дары-дармек каражаттарын алууга, сактоого жана берүүгө тиешелүү лицензиясыз жүргүзүлөт.

Сунуш: Дары-дармек каражаттарын алуу, сактоо жана берүү иштерин Дары-дармек менен жабдуу департаментинен лицензия алуу боюнча иш-чараларды “Кыргыз Республикасындагы лицензиялык-уруксат берүү тутуму жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: 25.07.2022-жылдагы №220720340363676 жана 28.02.2022-жылдагы № 220211317630895 курулуш материалдарын сатып алууда конкурстук документацияда “Уставды (патентти) берүү жана ишмердиктин түрүнүн Шайкештиги жөнүндө” талап каралган. Бирок, бул талап Конкурстун жыйынтыгында жеңиш баа критерийи боюнча “Авто Деталь трейд” ЖЧКсынын жана “Кант Шагыл Плюс” ЖЧКсынын жеңүүчүлөрүнө ыйгарылган катышуучулар тарабынан аткарылган жок, ал эми жеңүүчүлөрдүн арыздары конкурстук табыштамаларды баалоо этабында четке кагылышы керек болчу. Мындан тышкары, конкурстук документацияда ар бир лот боюнча 70 %дан кем эмес суммада экиден кем эмес окшош келишимди аткаруу тажрыйбасынын болушу жөнүндө талап белгиленген. Белгиленген талаптар башка катышуучулардын арыздарын четке кагуу үчүн колдонулган басмырлоочу критерий экендигин белгилей кетүү керек.

Сунуш: Мындан ары, сатып алууларды, “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын 2022-жылдын 14-апрелиндеги №27 Мыйзамынын жана иштелип чыккан стандарттык конкурстук документтердин талаптарына так ылайык жүргүзүү камсыз кылынсын.

Аныкталды/Корутунду: Бухгалтердик эсеп “1С-бухгалтерия” программасынын 8.3 версиясынын жардамы менен автоматташтырылган, “Эмгек акы” компонентинен тышкары 2003-жылдан бери жүргүзүлүп келе жаткан MS-DOC FAR программасында эсепке алуу жана чегерүү жүргүзүлөт. Эмгек акыны эсепке алуу жана эсептөө үчүн колдонулган MS-DOC FAR программа эскирген жана Финансылык отчеттун эл аралык стандартынын принциптерине толук жооп бере албайт, бул өз кезегинде бухгалтердик эсептин маалыматтарынын бурмаланышы жана анык эместиги тобокелдиктерин өзүнө алып келиши мүмкүн MS-DOC FAR бухгалтердик эсепке алуу жана эмгек акы төлөө боюнча колдонулуучу программасы эскирген жана ФОЭСтин принциптерине толук ылайык келбешти мүмкүн, бул өз кезегинде бухгалтердик эсептин маалыматтарын бурмалоо жана ишенимсиздик тобокелдигине алып келиши мүмкүн.

Сунуш: Эсепке алууну унификациялоо максатында, бухгалтердик эсеп, Финансылык отчеттун эл аралык стандартынын негизинде, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсеп жана финансылык отчеттуулук жөнүндө” жобого ылайык, автоматташтырылган “1С-бухгалтерия” программасынын негизинде жүргүзүлсүн.

Ош областынын Араван райондук жалпы дарыгерлик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Зыяндуулугу үчүн 4230,0 миң сом суммасындагы үстөктөрдү кошуп эсептөө, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген, “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобонун жана Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын типтүү тизмегинин (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) талаптарын эске албастан жүргүзүлгөн. Зыяндуулугу үчүн үстөктөрдү төлөө боюнча документалдык негиздемелер берилген эмес, тактап айтканда, жумуш орундарын аттестациялоонун жыйынтыктары.

Сунуш: Мындан ары, кызматкерлерге зыяндуулугу үчүн үстөк акы төлөөдө, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө жаатындагы ченемдик укуктук актылардын талаптары так сакталсын, анын ичинде: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген, “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобо”.

Аныкталды/Корутунду: 2221-берене боюнча “Мүлктү учурдагы оңдоого чыгашалар” беренеси боюнча 9865,7 миң сом суммасында имараттарга капиталдык ремонт жүргүзүлгөн жана чыгашага эсептен чыгарылган, анын ичинен 3426,1 миң сом 3111 “Капиталдык оңдоо” беренеси боюнча жүргүзүүгө кеткен, ал эми негизги фонддордун баланстык наркы көбөйтүүгө жаткан. Аудиттин жүрүшүндө негизги фонддорду көбөйтүү үчүн 3111 “Имараттар жана курулмалар” дебет эсеби боюнча жана 4111 “Финансылык натыйжа” кредити эсеби боюнча 3426,1 миң сомго бухгалтердик өткөрүүлөр жүргүзүлгөн.

Сунуш: Имараттарды жана курулмаларды утурумдук жана капиталдык ремонттон өткөрүүдө, Кыргыз Республикасынын “Бухгалтердик эсеп жөнүндө” мыйзамынын жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсеп жана финансылык отчеттуулук жөнүндө” Жобонун талаптары сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: 13 түздөн-түз келишим түзүү ыкмасы менен 4268,6 миң сом суммасындагы сатып алууларда “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 21-беренесинин талаптарына ылайык бааларга мониторинг жүргүзүлгөн эмес.

Сунуш: Мындан ары, сатып алуулар “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптарына ылайык так жүргүзүлсүн, баалардын мониторингин жүргүзүү бөлүгүндө.

Аныкталды/Корутунду: Бухгалтердик эсеп “1С-бухгалтердик эсеп” программасынын 8.3 версиясынын жардамы менен автоматташтырылган. Эсеп саясаты иштелип чыгылган эмес.

Сунуш: Эсепке алууну унификациялоо максатында, Финансылык отчеттун эл аралык стандартынын негизинде, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен

бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсеп жана финансылык отчеттуулук жөнүндө” жобого ылайык, эсепке алуу саясаты иштелип чыгылсын.

Мырза-Аке жалпы дарыгерлик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Айрым кызматкерлерге жумуш убактысынын ченемдүү узактыгынан күнүнө 4 саат жана жумасына 20 сааттан ашык, бардыгы 178,5 миң сом төлөнгөн.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №182 “Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” токтомунун талаптарын бузууга жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Зыяндуулук үчүн 1101,4 миң сом суммасында үстөк акы чегерилген, алар боюнча зыяндуулук үчүн үстөк акыны төлөө боюнча документалдык негиздеме берилген эмес, тактап айтканда, жумуш орундарын аттестациялоонун натыйжалары.

Сунуш: Мындан ары, кызматкерлерге зыяндуулугу үчүн үстөк акы төлөөдө, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө жаатындагы ченемдик укуктук актылардын талаптары так сакталсын, анын ичинде: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген, “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобонунун жана Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын типтүү тизмегинин (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар).

Аныкталды/Корутунду: 6 түздөн-түз келишим түзүү ыкмасы менен 3445,4 миң сом суммасындагы сатып алууларда “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 21-беренесинин талаптарына ылайык бааларга мониторинг жүргүзүлгөн эмес.

Сунуш: Мындан ары, сатып алуулар “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптарына ылайык так жүргүзүлсүн, баалардын мониторингин жүргүзүү бөлүгүндө.

Аныкталды/Корутунду: 2221 “Мүлктү учурдагы оңдоого чыгашалар” беренеси боюнча 5228,5 миң сом суммасында имараттарга капиталдык ремонт жүргүзүлгөн жана чыгашага эсептен чыгарылган, анын ичинен 4823,2 миң сом “Капиталдык оңдоо” 3111-беренеси боюнча жүргүзүүгө кеткен, ал эми негизги фонддордун баланстык наркы көбөйтүүгө жаткан. Аудиттин жүрүшүндө негизги фонддорду көбөйтүү үчүн 3111 “Имараттар жана курулмалар” дебети эсеби боюнча жана 4111 “Финансылык натыйжа” кредити эсеби боюнча 4823,2 миң сомго бухгалтердик өткөрүүлөр жүргүзүлгөн.

Сунуш: Имараттарды жана курулмаларды утурумдук жана капиталдык ремонттон өткөрүүдө, Кыргыз Республикасынын “Бухгалтердик эсеп жөнүндө” мыйзамынын жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик

башкаруу секторунда бухгалтердик эсеп жана финансылык отчеттуулук жөнүндө” Жобонун талаптары сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: Бухгалтердик эсеп “1С-бухгалтердик эсеп” программасынын 8.3 версиясынын жардамы менен автоматташтырылган. Эсеп саясаты иштелип чыккан эмес.

Сунуш: Бухгалтердик эсепти унификациялоо максатында, Финансылык отчеттун эл аралык стандартынын негизинде, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсеп жана финансылык отчеттуулук жөнүндө” жобого ылайык, эсепке алуу саясаты иштелип чыгылсын.

Кара-Суу районунун Нариман аймактык ооруканасы

Аныкталды/Корутунду: Эксперттик комиссия түзүлгөн, ошондой эле бул комиссиянын жобосу иштелип чыккан. Бирок, эксперттик комиссия тарабынан ар бир кызматкердин эмгектик салымын баалоо көрсөткүчтөрү иштелип чыккан эмес жана жетекчинин буйругу менен бекитилген эмес, натыйжада эмгекке катышуунун коэффициенти аркылуу 1200,0 миң сом суммасындагы үстөк төлөнгөн.

Сунуш: Эмгекке катышуу коэффициентин эсептөөдө, Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө чөйрөсүндөгү ченемдик укуктук актылардын талаптары так сакталсын, анын ичинде: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы № 182 токтому менен бекитилген, “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө жөнүндө жобонун”, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2022-жылдын 11-апрелиндеги № 437 буйругу менен бекитилген, “Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө боюнча методикалык колдонмосунун”.

Аныкталды/Корутунду: 3 түздөн-түз келишим түзүү ыкмасы менен 496,0 миң сом суммасындагы сатып алууларда “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 21-беренесинин талаптарына ылайык бааларга мониторинг жүргүзүлгөн эмес.

Сунуш: Мындан ары, сатып алуулар “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптарына ылайык так жүргүзүлсүн, баалардын мониторингин жүргүзүү бөлүгүндө.

Аныкталды/Корутунду: Бухгалтердик эсеп “1С-бухгалтердик эсеп” программасынын 8.3 версиясынын жардамы менен автоматташтырылган. Эсеп саясаты иштелип чыккан эмес.

Сунуш: Бухгалтердик эсепти унификациялоо максатында, Финансылык отчеттун эл аралык стандартынын негизинде, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсеп жана финансылык отчеттуулук жөнүндө” жобого ылайык, эсеп саясаты иштелип чыгылсын.

Өзгөн районунун жалпы дарыгерлик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын 15.08.2003-жылдагы №01-08/582 жазма буйругу менен “Ош мамлекеттик университетине мыйзамсыз берилген тез жардам имаратын, клиникалык лабораториянын имаратын жана китепкана фондун Өзгөн райондук ЖДПБнын балансына кайтаруу” тапшырмасы берилген. Бирок, жогорудагы көрсөтмө аткарылган эмес жана Ош мамлекеттик университети бүгүнкү күнгө чейин тез жардам имаратын, клиникалык лабораториянын имаратын жана китепкана фондун пайдаланууда.

Сунуш: ММК Фондунун Ош аймактык башкармалыгы Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын 15.08.2003-жылдагы №01-08/582 жазма буйругу КРдин Эсептөө палатасынын 15.08.2003-жылдагы жазма буйругун аткаруу боюнча чараларды көрсүн.

Аныкталды/Корутунду: Өзгөн районунун ЖДПБсы менен М.О. Станбаевдин ортосунда 06.09.2022-жылдагы №179 келишим түзүлгөн, ага ылайык 68 чарчы метр аянттагы имараттын айлык ижара акысы 6,7 миң сомду түзгөн. Бирок, Нускаманын К4 тармактык коэффициентинин мааниси туура эмес эсептелген жана ар бир ай үчүн 7,9 миң сом (сентябрь, октябрь, ноябрь, декабрь) төлөнүшү керек же 1,2 миң сомго аз эсептелинген, бул 4,8 миң сом суммасында бюджеттик жоготууларга алып келген.

Сунуш: Ижарачы М.О. Станбаевдин эсебинен 4,8 миң сом суммасында кошумча эсептелген ижара акысы калыбына келтирилсин. Мындан ары, бюджеттин жоготууларын болтурбоо максатында, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 24-сентябрындагы № 183 “Мамлекеттик мүлктү ижарага, чарба жүргүзүүгө, ыкчам башкарууга, акысыз убактылуу пайдаланууга берүү тартибин регламенттөөчү маселелер жөнүндө” токтомунун талаптарын так аткарылсын.

Аныкталды/Корутунду: Айрым кызматкерлерге жумуш убактысынын ченемдүү узактыгынан күнүнө 4 сааттан жана жумасына 20 сааттан ашык, бардыгы болуп 1386,9 миң сом төлөнгөн.

Сунуш: Мындан ары, эмгек акы төлөөдө, “Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы № 182 токтомунун талаптарын бузууга жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Зыяндуулук үчүн 7022,6 миң сом суммасында үстөк акы чегерилген, алар боюнча зыяндуулук үчүн үстөк акыны төлөө боюнча документалдык негиздеме берилген эмес, тактап айтканда, жумуш орундарын аттестациялоонун жыйынтыктары.

Сунуш: Мындан ары, кызматкерлерге зыяндуулугу үчүн үстөк акы төлөөдө, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө жаатындагы ченемдик укуктук актылардын талаптары так сакталсын, анын ичинде: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген, “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобонунун жана Өзгөчө эмгек шарттарындагы

жумуштардын типтүү тизмегинин (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар).

Аныкталды/Корутунду: 2221-берене боюнча “Мүлктү учурдагы оңдоого чыгашалар” беренеси боюнча 481,5 миң сом суммасында имараттарга капиталдык ремонт жүргүзүлгөн, ал негизсиз чыгашага эсептен чыгарылган. Оңдоого кеткен чыгымдар “Капиталдык оңдоо” 3111-беренеси боюнча жүргүзүлөт, ал эми негизги фонддордун баланстык наркы жогорулатылууга тийиш. Аудиттин жүрүшүндө негизги фонддорду көбөйтүү үчүн 3111 “Имараттар жана курулмалар” дебет эсеби боюнча жана 4111 “Финансылык натыйжа” кредит эсеби боюнча 481,5 миң сомго бухгалтердик өткөрүүлөр жүргүзүлгөн.

Сунуш: Имараттарды жана курулмаларды утурумдук жана капиталдык ремонттон өткөрүүдө, Кыргыз Республикасынын “Бухгалтердик эсеп жөнүндө” мыйзамынын жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсеп жана финансылык отчеттуулук жөнүндө” Жобонун талаптары сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: 4 түздөн-түз келишим түзүү ыкмасы менен 3455,6 миң сом суммасындагы сатып алууларда “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 21-беренесинин талаптарына ылайык бааларга мониторинг жүргүзүлгөн эмес.

Сунуш: Мындан ары, сатып алуулар “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптарына ылайык так жүргүзүлсүн, баалардын мониторингин жүргүзүү бөлүгүндө.

Аныкталды/Корутунду: Бухгалтердик эсеп “1С-бухгалтердик эсеп” программасынын 8.3 версиясынын жардамы менен автоматташтырылган. Эсеп саясаты иштелип чыккан эмес.

Сунуш: Бухгалтердик эсепти унификациялоо максатында, Финансылык отчеттун эл аралык стандартынын негизинде, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсеп жана финансылык отчеттуулук жөнүндө” жобого ылайык, эсеп саясаты иштелип чыгылсын.

Ош облустук психиатрия жана наркология борбору

Аныкталды/Корутунду: Зыяндуулук үчүн бардыгы болуп 10512,0 миң сом суммасында үстөк акы чегерилген. Үстөк акылар, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 27.04.2015-жылдагы токтому менен бекитилген, “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө” Жобонун талаптарын эске албастан, тактап айтканда, 144,5 миң сом суммасындагы жумуш орундарын аттестациялоосуз төлөнгөн учурлар аныкталган.

Сунуш: Мындан ары, кызматкерлерге зыяндуулугу үчүн үстөк акы төлөөдө, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө жаатындагы ченемдик укуктук актылардын

талаптары так сакталсын, анын ичинде: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген, “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобонунун жана Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын типтүү тизмегинин (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар).

Аныкталды/Корутунду: 4 түздөн-түз келишим түзүү ыкмасы менен 782,5 миң сом суммасындагы сатып алууларда “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 21-беренесинин талаптарына ылайык бааларга мониторинг жүргүзүлгөн эмес.

Сунуш: Мындан ары, сатып алуулар “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптарына ылайык так жүргүзүлсүн, баалардын мониторингин жүргүзүү бөлүгүндө.

Аныкталды/Корутунду: 451,8 миң сомдук негизги каражаттар бюджеттик каражаттарды башкы тескөөчүнүн уруксатысыз эсептен чыгарылган.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” жобонун талаптарынын аткарылышына жетекчилик тарабынан көзөмөлдөө жүргүзүлсүн жана эсептен чыгаруу бөлүгүндө бюджеттик каражаттарды башкы тескөөчүнүн уруксатысыз негизги каражаттарды эсептен чыгаруу ченемдерин бузууга жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 16-беренесинин 3-пунктун бузуу менен, техникалык кароо жана жабдууларды эсептен чыгарууга даярдоо боюнча кызмат көрсөтүүлөрдү 24,7 миң сом суммасында сатып алууга № 221216362625497 конкурсу “Ошмедехника” ААКсы бир гана катышуучусу болгон учурда өткөрүлгөн.

Сунуш: Жетекчилик тарабынан, “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын аткарылышына көзөмөл жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Бухгалтердик эсеп “1С-бухгалтердик эсеп” программасынын 8.3 версиясынын жардамы менен автоматташтырылган. Эсеп саясаты иштелип чыккан эмес.

Сунуш: Бухгалтердик эсепти унификациялоо максатында, Финансылык отчеттун эл аралык стандартынын негизинде, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсеп жана финансылык отчеттуулук жөнүндө” жобого ылайык, эсеп саясаты иштелип чыгылсын.

Ош шаардык №1 стоматологиялык ооруканасы

Аныкталды/Корутунду: Бухгалтердик эсеп “1С-бухгалтердик эсеп” программасынын 8.3 версиясынын жардамы менен автоматташтырылган. Эсеп саясаты иштелип чыккан эмес.

Сунуш: Бухгалтердик эсепти унификациялоо максатында, Финансылык отчеттун эл аралык стандартынын негизинде, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсеп жана финансылык отчеттуулук жөнүндө” жобого ылайык, эсеп саясаты иштелип чыгылсын.

Папан жалпы дарыгерлик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Зыяндуулук үчүн 287,8 миң сом суммасында үстөк акы чегерилген, алар боюнча зыяндуулук үчүн үстөк акыны төлөө боюнча документалдык негиздеме берилген эмес, тактап айтканда, январь-июль айлары үчүн 147,0 миң сом суммасында жумуш орундарын аттестациялоонун жыйынтыктары келтирилген эмес.

Сунуш: Мындан ары, кызматкерлерге зыяндуулугу үчүн үстөк акы төлөөдө, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө жаатындагы ченемдик укуктук актылардын талаптары так сакталсын, анын ичинде: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген, “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобонунун жана Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын типтүү тизмегинин (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар).

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 30-мартындагы № 182 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө жөнүндө Жобонун” 30-пунктунун 2-абзацын бузуу менен, айрым кызматкерлерге жумуш убактысынын ченемдүү узактыгынан күнүнө 4 сааттан жана жумасына 20 сааттан ашык, бардыгы болуп 32,5 миң сом төлөнүп берилген.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 30-мартындагы № 182 “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” токтомунун талаптарын бузууга жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: 14 түздөн-түз келишим түзүү ыкмасы менен 851,8 миң сом суммасындагы сатып алууларда “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 21-беренесинин талаптарына ылайык бааларга мониторинг жүргүзүлгөн эмес.

Сунуш: Мындан ары, сатып алуулар “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптарына ылайык так жүргүзүлсүн, баалардын мониторингин жүргүзүү бөлүгүндө.

Аныкталды/Корутунду: 2221-берене боюнча “Мүлктү учурдагы оңдоого чыгашалар” беренеси боюнча 462,7 миң сом суммасында имараттарга капиталдык ремонт жүргүзүлгөн, ал негизсиз чыгашага эсептен чыгарылган. Оңдоого кеткен чыгымдар “Капиталдык оңдоо” 3111-беренеси боюнча

жүргүзүлөт, ал эми негизги фонддордун баланстык наркы жогорулатылууга тийиш. Аудиттин жүрүшүндө негизги фонддорду көбөйтүү үчүн 3111 “Имараттар жана курулмалар” дебет эсеби боюнча жана 4111 “Финансылык натыйжа” кредит эсеби боюнча 462,7 миң сомго бухгалтердик өткөрүүлөр жүргүзүлгөн.

Сунуш: Имараттарды жана курулмаларды утурумдук жана капиталдык ремонттон өткөрүүдө, Кыргыз Республикасынын “Бухгалтердик эсеп жөнүндө” мыйзамынын жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсеп жана финансылык отчеттуулук жөнүндө” Жобонун талаптары сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: Бухгалтердик эсеп “1С-бухгалтердик эсеп” программасынын 8.3 версиясынын жардамы менен автоматташтырылган. Эсеп саясаты иштелип чыккан эмес.

Сунуш: Бухгалтердик эсепти унификациялоо максатында, Финансылык отчеттун эл аралык стандартынын негизинде, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсеп жана финансылык отчеттуулук жөнүндө” жобого ылайык, эсеп саясаты иштелип чыгылсын.

Ош шаарынын жана Ош областынын үй-бүлөлүк медицина борбору

Аныкталды/Корутунду: Жылуулук энергиясынын иш жүзүндөгү керектөөсү 1729,5 Г/кал түзгөн, жылга каралган лимит 1050 Г/кал же лимиттен ашыкча жылуулук энергиясынын керектөөсү 679,5 Г/кал же 2281,8 миң сомду түзгөн.

Электр энергиясын иш жүзүндө пайдалануу 749,2 миң кВт саатты түзгөн, жылга каралган лимит 664,5 миң кВт саатты же лимиттен ашыкча 84,7 миң кВт саатты же 316,9 миң сомду түзгөн.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2019-жылдын 16-апрелиндеги № 102-б буйругуна, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2021-жылдын 9-апрелиндеги № 137 “Кыргыз Республикасынын экономика тармактарын жана калкын 2021/2022-жылдардагы күз-кыш мезгилине даярдоо жөнүндө” жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-апрелиндеги № 234 “Кыргыз Республикасынын экономика тармактарын жана калкын 2022/2023-жылдардын күз-кыш мезгилине даярдоо жөнүндө” токтомдоруна ылайык, каралган электр, жылуулук энергиясын, жаратылыш газын, сууну жана саркынды сууларды керектөөнүн белгиленген лимиттеринен ашууларга жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Бухгалтердик эсеп “1С-бухгалтердик эсеп” программасынын 8.3 версиясынын жардамы менен автоматташтырылган. Эсеп саясаты иштелип чыккан эмес.

Сунуш: Бухгалтердик эсепти унификациялоо максатында, Финансылык отчеттун эл аралык стандартынын негизинде, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен

бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсеп жана финансылык отчеттуулук жөнүндө” жобого ылайык, эсеп саясаты иштелип чыгылсын.

Ош шаардык № 2 тиш даарылоо бейтапканасы

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2017-жылдын 17-июлундагы № 631 “Стоматологиялык кызматтын иши жана Кыргыз Республикасында стоматологиялык кызматты өнүктүрүүнүн 2017-2022-жылдарга концепциясын бекитүү жөнүндө” буйругун бузуу менен, ал боюнча башкы дарыгердин дарылоо иштери боюнча орун басарынын кызмат орду стоматологиялык поликлиниканын штатында, анын ичинде башкы дарыгерди кошкондо, 40тан кем эмес дарыгердик кызмат белгиленет. Бирок, 2022-жылы башкы дарыгердин орун басары кызматында 37 гана врачтык кызмат болгон учурда З.С. Сактанова иштеген. 2022-жыл үчүн эмгек акы боюнча төлөмдүн айырмасы (стоматологдон башкы дарыгердин орун басары) 30,0 миң сомду түзөт.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2017-жылдын 17-июлундагы № 631 “Стоматологиялык кызматтын иши жана Кыргыз Республикасында стоматологиялык кызматты өнүктүрүүнүн 2017-2022-жылдарга концепциясын бекитүү жөнүндө” буйругуна ылайык, башкы дарыгердин орун басарынын кызматын жоюу маселеси каралсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” 2022-жылдын 14-апрелиндеги №27 Мыйзамынын 22-беренесин бузуу менен, дары-дармектерди сатып алуу (220603333754029, 221101354679950), медициналык жабдууларды сатып алуу (220719340321760, 221103355073689) жана терезелерди, эшиктерди жана витраждарды орнотуу (220905346558757) конкурстары боюнча сатып алуу документтеринде жеткирүүчүнүн сунушун кепилдикке алуу талаптары болгон эмес. 5 конкурстун пландалган суммасы 1517,0 миң сомду түзөт, мында 2 % 30,3 миң сомду түзөт.

Сунуш: Сатып алуу жөнүндө документтерди иштеп чыгууда, сатып алуу предметинин пландаштырылган наркынын 2 пайызынан ашпаган өлчөмдө же декларация түрүндө акча каражаттары же банктык кепилдик түрүндө жеткирүүчүнүн сунушун кепилдик жактан камсыз кылуунун милдеттүү талаптары белгиленсин.

Аныктоо/Корутунду: Кыргыз Республикасынын 2022-жылдын 14-апрелиндеги № 27 “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын 9-беренесинин 2-пунктунун 1-пунктчасын бузуу менен, №220616335726851 өткөрүлгөн тендер боюнча, 514,0 миң сом суммасында медициналык жабдууларды сатып алууда, сатылып алынган товарлардын баасына мониторинг жүргүзүлгөн эмес. Пландаштырылган 661,0 миң сом суммасына рыноктук талдоону тастыктаган документтер жок.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын 2022-жылдын 14-апрелиндеги № 27 “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын талаптарын аткаруу боюнча чаралар көрүлсүн, пландаштыруу стадиясында, сатып алуулардын планын түзүүдө, алкактык келишимди түзүүдө жана бир булактан сатып алууда,

сатылып алынуучу товарларга, жумуштарга жана кызмат көрсөтүүлөргө баалардын мониторингисин жүргүзүү бөлүгүндө.

Ош областтар аралык стоматологиялык борбору

Аныкталды/Корутунду: К.Дж. Акимова башкы бухгалтер кызматында 1 ставка, айкалыштырып 0,5 ставка боюнча бухгалтер, ошондой эле 0,25 ставка боюнча медициналык статист болуп эмгектенген. Бирок, Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 90 жана 332-беренелерине ылайык жумуш убактысынын узактыгы айкалыштырып иштөө боюнча күнүнө 4 саат жана жумасына 20 саат гана белгиленген, б.а. жогоруда көрсөтүлгөн кызматкер 2022-жылы Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексин бузуу менен, ашыкча 0,25 ставкада иштеп, 25,3 миң сом суммасында эмгек акы алган.

Сунуш: Айкалыштырып иштөө боюнча кызматкерлерди кабыл алуу бөлүгүндө, Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин талаптарын сактоо боюнча чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: “Самын, жуучу каражаттарды жана тиричилик буюмдарын сатып алуу” №220317322271519 конкурсунан “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 22-беренесин бузуу менен, сатып алуу документтеринде берүүчүнүн сунушуна кепилдик берүү талабы камтылган эмес.

Бул конкурста, “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 26-беренесинин 5-пунктунун 1-пунктчасын бузуу менен, конкурстук комиссия конкурстун катышуучусу “Таш-Булак Плюс” ЖЧКсына жеңишти ыйгарган, мында, тендердик табыштамада ушундай эле келишим тендердин талабына ылайык келбесе да, 191,2 миң сом суммасында келишим түзүлгөн.

Сунуш: Сатып алуу жөнүндө документтерди иштеп чыгууда, сатып алуу предметинин пландаштырылган наркынын 2 пайызынан ашпаган өлчөмдө же декларация түрүндө акча каражаттары же банктык кепилдик түрүндө жеткирүүчүнүн сунушун кепилдик жактан камсыз кылуунун милдеттүү талаптары белгиленсин.

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын 2022-жылдын 14-апрелиндеги №27 Мыйзамын бузуу менен, самын, жуучу каражаттарды жана тиричилик буюмдарын сатып алган кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын 2022-жылдын 14-апрелиндеги № 27 “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын 9-беренесинин 2-пунктунун 1-пунктчасын бузуу менен, №221128357340987 өткөрүлгөн тендер боюнча, 129,9 миң сом суммасында медициналык жабдууларды сатып алууда, сатылып алынган товарлардын баасына мониторинг жүргүзүлгөн эмес. Пландаштырылган 135,0 миң сом суммасына рыноктук талдоону тастыктаган документтер жок.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын 2022-жылдын 14-апрелиндеги № 27 “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын талаптарын аткаруу боюнча чаралар көрүлсүн, пландаштыруу стадиясында, сатып алуулардын

планын түзүүдө, алкактык келишимди түзүүдө жана бир булактан сатып алууда, сатылып алынуучу товарларга, жумуштарга жана кызмат көрсөтүүлөргө баалардын мониторингисин жүргүзүү бөлүгүндө.

Ош областтык кургак учукка каршы күрөшүү борбору

Аныкталды/Корутунду: 236,75 кг азык-түлүк, б.а. картошка 6,6 миң сомго жетпей калганы аныкталды. Аудиттин жүрүшүндө кем чыгуу калыбына келтирилген.

Сунуш: Тамак-аш азыктарынын жетишсиздигине жол бергендиги үчүн, борбордун кампасынын башчысы У.Нажимидин уулунун жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды/Корутунду: Дары-дармек каражаттарын алууга, сактоого жана берүүгө, ошондой эле баңги каражаттарын жана психотроптук заттарды сактоого жана берүүгө лицензия жок.

Сунуш: Дары-дармек каражаттарын алуу, сактоо жана берүү иштерин Дары-дармек менен жабдуу департаментинен лицензия алуу боюнча иш-чараларды “Кыргыз Республикасындагы лицензиялык-уруксат берүү тутуму жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык жүргүзүлсүн.

Табылган/Корутунду: Кыргыз Республикасынын, 2022-жылдын 14-апрелиндеги № 27 “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын 9-беренесинин 2-пунктунун 1-пунктчасын бузуу менен, №220426328190177 өткөрүлгөн тендер боюнча, 257,1 миң сом суммасында дары-дармектерди жана медициналык буюмдарды сатып алууда жана №221117356707283 өткөрүлгөн тендер боюнча, 1300,0 миң сом суммасында биохимиялык анализатор сатып алууда, сатылып алынган товарлардын баасына мониторинг жүргүзүлгөн эмес.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын 2022-жылдын 14-апрелиндеги № 27 “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын талаптарын аткаруу боюнча чаралар көрүлсүн, пландаштыруу стадиясында, сатып алуулардын планын түзүүдө, алкактык келишимди түзүүдө жана бир булактан сатып алууда, сатылып алынуучу товарларга, жумуштарга жана кызмат көрсөтүүлөргө баалардын мониторингисин жүргүзүү бөлүгүндө.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан 2019-жылдын 16-апрелиндеги №102-б жана Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2022-жылдын 10-октябрындагы №1201 буйруктарынын талаптарын бузуу менен, жыл ичинде электр энергиясы бекитилген лимиттен ашыкча пайдалануу 110,5 миң кВт/саатты же 753,2 миң сомду түздү.

Сунуш: Бюджеттик каражаттарды сарамжалдуу пайдалануу максатында, электр энергиясын керектөө боюнча белгиленген лимит сакталсын.

Алай райондук жалпы дарыгерлик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Дары-дармектерди алууга, сактоого жана берүүгө лицензия жок.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасындагы лицензиялык-уруксат берүү тутуму жөнүндө” Мыйзамына ылайык, Кыргыз

Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу Дары-дармек менен камсыздоо департаментинен тиешелүү лицензия алуу боюнча иш жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 90 жана 332-беренелерине ылайык жумуш убактысынын ченемдүү узактыгы жумасына 40 сааттан ашпоого тийиш жана айкалыштырып иштеген жумуш убактысынын узактыгы күнүнө 4 сааттан жана жумасына 20 сааттан гана белгиленген. Бирок, табелге ылайык, Алай районунун жалпы дарыгерлик практика борборунун төрөт үйүнүн 3 кызматкери Н.З. Зыятова, Ю.Т. Шаимкулова, С. Бадринова жана балдар бөлүмүнүн 1 кызматкери О. Шайназаров 2022-жылы көрсөтүлгөн жумуш убактысынан ашык иштешкен жана Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексин бузуу менен тиешелүү түрдө 634,9 миң сом суммасында эмгек акы алышкан.

Сунуш: Айкалыштырып иштөө боюнча кызматкерлерди кабыл алуу бөлүгүндө, Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин талаптарын сактоо боюнча чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын, 2022-жылдын 14-апрелиндеги № 27 “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын 9-беренесинин 2-пунктунун 1-пунктчасын бузуу менен, №220214317435530 өткөрүлгөн тендер боюнча, 1816,4 миң сом суммасында медициналык багыттагы буюмдарды сатып алууда, №220408325077804 өткөрүлгөн тендер боюнча, 1854,3 миң сом суммасында компьютердик жабдууларды сатып алууда, №220510330338674 өткөрүлгөн тендер боюнча, 782,0 миң сом суммасында чарбалык товарларды сатып алууда, сатылып алынган товарлардын баасына мониторинг жүргүзүлгөн эмес.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын 2022-жылдын 14-апрелиндеги № 27 “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын талаптарын аткаруу боюнча чаралар көрүлсүн, пландаштыруу стадиясында, сатып алуулардын планын түзүүдө, алкактык келишимди түзүүдө жана бир булактан сатып алууда, сатылып алынуучу товарларга, жумуштарга жана кызмат көрсөтүүлөргө баалардын мониторингисин жүргүзүү бөлүгүндө.

Аныкталды/Корутунду: “COVID-19га” каршы вакциналардын төгүлүшү 901 дозаны түзүп, жалпы суммасы 961,4 миң сомду түздү. 601 дозанын жарактуулук мөөнөтү боюнча 345,5 миң сом суммасында эсептен чыгарылган.

Вакциналардын төгүлүшү жана эсептен чыгарылышы жогору турган инстанция тарабынан иштелип чыккан эмдөө алгоритминин жоктугунан (баруу графиги, пациенттин эмдөө ордун эркин тандап алуусу), ошондой эле вакцинациялоону каалагандардын денгээлинин төмөндөшүнөн улам жүргүзүлдү. Төгүлгөн учурларда, анын себеби убактылуу көйгөй болгон (2 саат) анын ичинде ачылган вакцинаны колдонуу керек болгон (өндүрүүчүгө жараша) 2ден 10 дозага чейин болушу мүмкүн. Эсептен чыгарылган учурда, себеби вакцинациялоону каалагандардын азайышы же жоктугу болгон, буга байланыштуу вакциналардын жарактуулук мөөнөтү өткөн.

Сунуш: Ооруга чалдыгуу деңгээлинин төмөндөгөн шартында, ошондой эле “COVID-19”га каршы эмдөө деңгээлинин төмөндөгөн шарттарында, эмдөөнүн алгоритмдери жана механизмдери иштелип чыгылсын.

Аныкталды/Корутунду: “Кыргыз Республикасынын 2022-жылга республикалык бюджетти жана 2023-2024-жылдарга болжолу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 6-беренесинин 1-бөлүгү сакталбагандыктан, 31.12.2022-жылга корголгон беренелери боюнча “Дары-дармектерди жана медициналык багыттагы буюмдарды сатып алуу” 1087,3 миң сом суммасында жана “Тамак-аш азыктарын сатып алуу” 39,1 миң сом суммасында кредитордук карыздар түзүлгөн.

Сунуш: КР ССМ караштуу ММК Фондуна: Кыргыз Республикасынын бюджеттик мыйзамдарына ылайык корголгон беренелерди биринчи кезекте каржылоо боюнча чаралар көрүлсүн.

Чоң-Алай районундагы А. Молдоболотов атындагы жалпы дарыгердик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Дары-дармектерди алууга, сактоого жана берүүгө лицензия жок.

Сунуш: “Кыргыз Республикасындагы лицензиялык-уруксат берүү тутуму жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу Дары-дармек менен камсыздоо департаментинен тиешелүү лицензия алуу боюнча иштер жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын 2022-жылдын 14-апрелиндеги № 27 “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын 9-беренесинин 2-пунктунун 1-пунктчасын бузуу менен, №220218318104573 өткөрүлгөн тендер боюнча, 211,5 миң сом суммасында медициналык багыттагы буюмдарды сатып алууда, № 220701337596513 өткөрүлгөн тендер боюнча, 2170,5 миң сом суммасында курулуш товарларын сатып алууда, № 220707338544010 өткөрүлгөн тендер боюнча, 3178,0 миң сом суммасында курулуш товарларын сатып алууда, № 220921348955088 өткөрүлгөн тендер боюнча, 4998,0 миң сом суммасында көмүр сатып алууда, №221206359302006 өткөрүлгөн тендер боюнча, 1797,6 миң сом суммасында күйүүчү-майлоочу материалдарды сатып алууда, сатып алынган товарлардын бааларына мониторинг жүргүзүлгөн эмес.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын 2022-жылдын 14-апрелиндеги № 27 “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын талаптарын аткаруу боюнча чаралар көрүлсүн, пландаштыруу стадиясында, сатып алуулардын планын түзүүдө, алкактык келишимди түзүүдө жана бир булактан сатып алууда, сатылып алынуучу товарларга, жумуштарга жана кызмат көрсөтүүлөргө баалардын мониторингисин жүргүзүү бөлүгүндө.

Аныкталды/Корутунду: Вакциналардын төгүлүшү 213 дозаны түзүп, 133,7 миң сом суммасында болду. Жарактуулук мөөнөтү боюнча 252 доза 145,5 миң сом суммасында эсептен чыгарылган. Вакциналардын төгүлүшү жана эсептен чыгарылышы жогору турган инстанция тарабынан иштелип чыккан

эмдөө алгоритминин жоктугунан (баруу графиги, пациенттин эмдөө ордун эркин тандап алуусу), ошондой эле вакцинациялоону каалагандардын деңгээлинин төмөндөшүнөн улам жүргүзүлдү. Төгүлгөн учурларда, анын себеби убактылуу көйгөй болгон (2 саат) анын ичинде ачылган вакцинаны колдонуу керек болгон (өндүрүүчүгө жараша) 2ден 10 дозага чейин болушу мүмкүн. Эсептен чыгарылган учурда, себеби вакцинациялоону каалагандардын азайышы же жоктугу болгон, буга байланыштуу вакциналардын жарактуулук мөөнөтү өткөн.

Сунуш: Ооруга чалдыгуу деңгээлинин төмөндөгөн шартында, ошондой эле “COVID-19”га каршы эмдөө деңгээлинин төмөндөгөн шарттарында, эмдөөнүн алгоритмдери жана механизмдери иштелип чыгылсын.

Кара-Кулжа районундагы М. Жунусов атындагы жалпы дарыгердик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2019-жылдын 16-апрелиндеги № 102-р токтомун жана Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2022-жылдын 10-октябрындагы № 1201 буйругун бузуу менен, лимиттен ашкан электр энергиясын керектөө 203,1 миң кВт саатты же 703,7 миң сомду түздү.

Сунуш: Бюджеттик каражаттарды сарамжалдуу пайдалануу максатында, электр энергиясын керектөөнүн белгиленген лимити сакталсын.

Табылган/корутунду: “Кыргыз Республикасынын 2022-жылга республикалык бюджетти жана 2023-2024-жылдарга болжолу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 6-беренесинин 1-бөлүгү сакталбагандыктан, 31.12.2022-жылга, “Дары-дармектерди жана медициналык багыттагы буюмдарды сатып алуу” корголгон беренеси боюнча 50,4 миң сом суммасында кредитордук карыздар түзүлгөн.

Сунуш: КР ССМ караштуу ММК Фондуна:: Кыргыз Республикасынын бюджеттик мыйзамдарына ылайык корголгон беренелерди биринчи кезекте каржылоо боюнча чаралар көрүлсүн.

Аныктоо/Корутунду: Кыргыз Республикасынын 2022-жылдын 14-апрелиндеги № 27 “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын 9-беренесинин 2-пунктунун 1-пунктчасын бузуу менен, № 220210316515972 өткөрүлгөн тендер боюнча, 2867,5 миң сом суммасында дары-дармек каражаттарды жана медициналык багыттагы буюмдарды сатып алууда, № 220224319409200 өткөрүлгөн тендер боюнча, 1133,3 миң сом суммасында күйүүчү-майлоочу майларды сатып алууга, №220705336094798 өткөрүлгөн тендер боюнча, 1738,2 миң сом суммасында чарбалык товарларды жана электр буюмдарын сатып алууда, №220727341260364 өткөрүлгөн тендер боюнча, 2156,5 миң сом суммасында көмүр жана отунду сатып алууда, сатып алынган товарлардын бааларына мониторинг жүргүзүлгөн эмес.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын 2022-жылдын 14-апрелиндеги № 27 “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын талаптарын аткаруу боюнча чаралар көрүлсүн, пландаштыруу стадиясында, сатып алуулардын планын түзүүдө, алкактык келишимди түзүүдө жана бир булактан сатып алууда,

сатылып алынуучу товарларга, жумуштарга жана кызмат көрсөтүүлөргө баалардын мониторингисин жүргүзүү бөлүгүндө.

Аныкталды/Корутунду: Вакциналардын төгүлүшү 395,4 миң сом суммасында 654 дозаны түздү. Вакциналардын төгүлүшү жана эсептен чыгарылышы жогору турган орган тарабынан иштелип чыккан эмдөө алгоритминин жоктугунан (баруу графиги, пациенттин эмдөө участогун эркин тандоосу), ошондой эле эмдөөдөн өтүүнү каалаган адамдардын санынын азайышынан улам жүргүзүлдү. Төгүлгөн учурларда, себеби ачыкталган вакцинаны колдонуу зарыл болгон убакыттын көйгөйү (2 саат) болгон, ал (өндүрүүчүгө жараша) 2ден 10 дозага чейин болушу мүмкүн. Эсептен чыгаруу учурларында вакциналардын жарактуулук мөөнөтү өтүп кеткендигине байланыштуу эмдөөгө каалоонун азайышы же жоктугу себеп болгон.

Сунуш: Ооруга чалдыгуу деңгээлинин төмөндөгөн шартында, ошондой эле “COVID-19”га каршы эмдөө деңгээлинин төмөндөгөн шарттарында, эмдөөнүн алгоритмдери жана механизмдери иштелип чыгылсын.

Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу Оштогу атайын ооруканасы

Аныкталды/Корутунду: Дары-дармектерди алууга, сактоого жана берүүгө лицензия жок.

Сунуш: Кыргыз Республикасындагы лицензиялык-уруксат берүү тутуму жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу Дары-дармек менен камсыздоо департаментинен тиешелүү лицензия алуу боюнча иштер жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын 2022-жылдын 14-апрелиндеги № 27 “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын 9-беренесинин 2-пунктунун 1-пунктчасын бузуу менен, №220830345397848 өткөрүлгөн тендер боюнча, 831,7 миң сом суммасында чарбалык товарларды сатып алууда, № 221021353261238 өткөрүлгөн тендер боюнча, 635,0 миң сом суммасында жабдууларды жана эмеректерди сатып алууда, сатылып алынган товарлардын баасына мониторинг жүргүзүлгөн эмес.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын 2022-жылдын 14-апрелиндеги № 27 “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын талаптарын аткаруу боюнча чаралар көрүлсүн, пландаштыруу стадиясында, сатып алуулардын планын түзүүдө, алкактык келишимди түзүүдө жана бир булактан сатып алууда, сатылып алынуучу товарларга, жумуштарга жана кызмат көрсөтүүлөргө баалардын мониторингисин жүргүзүү бөлүгүндө.

Ош областтар аралык дерматовенералогия борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2019-жылдын 16-апрелиндеги № 102-р токтомун жана Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2022-жылдын 10-октябрындагы № 1201 буйругун бузуу менен, лимиттен ашкан электр энергиясын керектөө 16,1 миң кВт саатты же 61,2 миң сомду түздү.

Сунуш: Бюджеттик каражаттарды сарамжалдуу пайдалануу максатында, электр энергиясын керектөөнүн белгиленген лимити сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 29.08.2022-жылдын №474 токтомун бузуу менен, 15 адам санындагы административдик-башкаруу жана чарбалык тейлөө персоналына 2022-жылдын сентябрь-декабрь мезгили үчүн компьютерде иштөө боюнча зыяндуулугу үчүн 200,0 миң сом суммасында үстөк чегерилген.

Сунуш: Мындан ары, Зыяндуулугу үчүн үстөк акыны төлөөдө, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобону жана Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын типтүү тизмегин (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) бекитүү жөнүндө” “токтомунун талаптарын так сактоо жагы камсыздалсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын 2022-жылдын 14-апрелиндеги № 27 “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын 9-беренесинин 2-пунктунун 1-пунктчасын бузуу менен, № 220622335090875 өткөрүлгөн тендер боюнча, 1426,5 миң сом суммасында дары-дармек каражаттарды жана медициналык багыттагы буюмдарды сатып алууда, №220323323586690 өткөрүлгөн тендер боюнча, 817,5 миң сом суммасында медициналык маалымат системасын сатып алууда, сатылып алынган товарлардын баасына мониторинг жүргүзүлгөн эмес.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын 2022-жылдын 14-апрелиндеги № 27 “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын талаптарын аткаруу боюнча чаралар көрүлсүн, пландаштыруу стадиясында, сатып алуулардын планын түзүүдө, алкактык келишимди түзүүдө жана бир булактан сатып алууда, сатылып алынуучу товарларга, жумуштарга жана кызмат көрсөтүүлөргө баалардын мониторингисин жүргүзүү бөлүгүндө.

Ош областтар аралык онкология борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги № 258 токтому менен бекитилген “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө” Жобосунун 2, 3, 4-пункттарын бузуу менен, комиссия тарабынан жумушчу орундарды аттестациядан өткөрбөстөн, 2022-жылдын май айынан декабрь айына чейинки мезгилге, 32 кызматкерге зыяндуулугу үчүн деп 581,9 миң сом суммасында кошумча акылар чегерилген.

Сунуш: Мындан ары, зыяндуулугу үчүн үстөк акыны төлөө, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобону жана Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын типтүү тизмегин (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык

шарттардагы жумуштар) бекитүү жөнүндө” токтомуна ылайык, өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду эске алуу менен жүзөгө ашырылсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан 2019-жылдын 16-апрелиндеги №102-б жана Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2022-жылдын 10-октябрындагы №1201 буйруктарынын талаптарын бузуу менен, жыл ичинде бекитилген лимиттен ашыкча пайдалануулар электр энергиясы боюнча 36,9 миң кВт/саатты же 140,0 миң сомду, жылуулук энергиясы боюнча 36,6 миң Г/кал же 136,1 миң сомду түздү.

Сунуш: Бюджеттик каражаттарды сарамжалдуу пайдалануу максатында, электр энергиясын жана жылуулук энергиясын керектөө боюнча белгиленген лимит сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: Медикаменттерди сатып алуу боюнча №220622336601319 конкурсунда (лот суу 9) “Дайра Фарм” ЖЧКасы сунуш кылган эң аз сумма 797,8 миң сом болгон. Бирок, катышуучу өз декларациясын тапшырганына карабастан, алардын сунушунан баш тартты. Бул учурда сатып алуучу уюм “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамдын 5-беренесинин 2-пунктунун 3-пунктчасына ылайык жогоруда көрсөтүлгөн юридикалык жакты ишенимсиз жана ак ниет эмес берүүчүлөрдүн маалымат базасына киргизүүнү демилгелөөгө тийиш.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын «Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө» Мыйзамынын 5-беренесинин 2-пунктунун 3-пунктчасына ылайык, “Дайра Фарм” ЖЧКасын ишенимсиз жана ак ниет эмес берүүчүлөрдүн маалымат базасына киргизүүнү демилгелөө жөнүндө маселе каралсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын 2022-жылдын 14-апрелиндеги № 27 “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын 9-беренесинин 2-пунктунун 1-пунктчасын бузуу менен, № 220111314469129 өткөрүлгөн тендер боюнча, 2028,9 миң сомго дары-дармек каражаттарын сатып алууда, №220127315259613 өткөрүлгөн тендер боюнча, 9125,9 миң сомго дары-дармек каражаттарын сатып алууда, №220622336601319 өткөрүлгөн тендер боюнча, 1211,3 миң сомго дары-дармек каражаттарын сатып алууда, сатылып алынган товарлардын баасына мониторинг жүргүзүлгөн эмес.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын 2022-жылдын 14-апрелиндеги № 27 “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын талаптарын аткаруу боюнча чаралар көрүлсүн, пландаштыруу стадиясында, сатып алуулардын планын түзүүдө, алкактык келишимди түзүүдө жана бир булактан сатып алууда, сатылып алынуучу товарларга, жумуштарга жана кызмат көрсөтүүлөргө баалардын мониторингисин жүргүзүү бөлүгүндө.

Ош шаарындагы тез жардам борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги № 258 токтому менен бекитилген, “Оор жумуштарга жана эмгек шарттары зыяндуу же кооптуу жумуштарга кошумча акы белгилөө тартиби жөнүндө жобонун” 2, 3 жана 4-пункттарын бузуу менен, иш орундарын аттестациялоосуз комиссия тарабынан психиатриялык

бригаданын 8 кызматкерине жумуштун зыяндуулугу үчүн деп 370,4 миң сом өлчөмүндө кошумча төлөмдөр чегерилген.

Сунуш: Мындан ары, зыяндуулугу үчүн үстөк акыны төлөө, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобону жана Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын типтүү тизмегин (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) бекитүү жөнүндө” токтомуна ылайык, өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду эске алуу менен жүзөгө ашырылсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын 2022-жылдын 14-апрелиндеги № 27 “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын 9-беренесинин 2-пунктунун 1-пунктчасын бузуу менен, №220922349171719 өткөрүлгөн тендер боюнча, 540 миң сомго тез жардам унааларынын запастык бөлүктөрүн сатып алууда, боюнча тендердик конкурстар өткөрүлгөн. №220701335165079 өткөрүлгөн тендер боюнча, 458,2 миң сомго чарбалык товарларды сатып алууда, сатылып алынган товарлардын баасына мониторинг жүргүзүлгөн эмес.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын 2022-жылдын 14-апрелиндеги № 27 “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын талаптарын аткаруу боюнча чаралар көрүлсүн, пландаштыруу стадиясында, сатып алуулардын планын түзүүдө, алкактык келишимди түзүүдө жана бир булактан сатып алууда, сатылып алынуучу товарларга, жумуштарга жана кызмат көрсөтүүлөргө баалардын мониторингисин жүргүзүү бөлүгүндө.

Курулуш-оңдоо иштеринин аудиттери

Бишкек шаардык №2 клиникалык төрөт үйү

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылдын 8-августундагы №122 “№2 клиникалык төрөт үйүнүн имаратынын фасадына капиталдык оңдоо” келишими башкы дарыгери Керималы кызы М. менен “Агат КГ-строй” ЖЧКасынын ортосунда Жетекчиси А.Баповдун атынан 1957,3 миң сомго түзүлгөн. 3.1.4-пунктуна ылайык. кошумча жумуш келишимдин наркынын 5 %дан ашпоого тийиш. 2022-жылдын 8-августундагы №122 Келишимге кошумча жумуштардын көлөмүн ишке ашыруу үчүн 195,7 миң сом суммасында келишим түзүлгөн, бул контракттык нарктын 10 %ын түзөт. Келишимдин наркынын 10 % өлчөмүндө кошумча келишим негизги келишимдин 3.1.4-пунктун бузуу менен түзүлгөн.

Сунуш: Заказчы келишимдин долбоорун иштеп чыгууда, Келишимдин ар бир пунктун кунт коюп изилдеп чыгылсын, иштин кошумча көлөмүнүн наркынын өлчөмү Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын 17-статьясынын 3.2-пунктка ылайык көрсөтүлсүн.

Бишкек шаардык №1 клиникалык ооруканасы

Аныкталды/Корутунду: “Кардиологиялык корпустун чатырын жабуу” объектиси боюнча чатырды жабуунун көлөмүн жогорулатуу 29,2 миң сомду түздү.

Сунуш: Заказчы “СК Линсар” ЖЧКсынан иштин көлөмүн жогорулаткандыгы үчүн 29,2 миң сом суммасында каражат өндүрүп алынсын жана ММК Фондунун бюджетинин кирешесине которулсун.

Аныкталды/Корутунду: “Ревматология бөлүмүндөгү, физикалык кабинетиндеги, дарыкана кампасындагы оңдоо-курулуш иштери” объектиси боюнча радиаторлорду монтаждоо көлөмүн жогорулатуу 25,2 миң сомду түздү.

Сунуш: Заказчы “ТАЖ-Чебер” ЖЧКсынан иштин көлөмүн жогорулаткандыгы үчүн 25,2 миң сом суммасында каражат өндүрүлүп алынсын жана ММК Фондунун бюджетинин кирешесине которулсун.

Ош областтык кургак учукка каршы күрөшүү борбору

Аныкталды/Корутунду: “Ош областтык кургак учукка каршы күрөшүү борборунун 1-кабатын капиталдык оңдоо” объектиси боюнча иштин көлөмүн жогорулатуу 64,8 миң сомду түздү.

Сунуш: Заказчы “Сүйүнбек Ата” ЖЧКсынан иштин көлөмүн жогорулаткандыгы үчүн 64,8 миң сом суммасында каражат өндүрүлсүн жана ММК Фондунун бюджетинин кирешесине которулсун.

Аныкталды/Корутунду: “Ош областтык кургак учукка каршы күрөшүү борборунун 4-кабатын капиталдык оңдоо” объектиси боюнча иштин көлөмүн жогорулатуу 86,3 миң сомду түздү.

Сунуш: Заказчы “Сүйүнбек Ата” ЖЧКсынан иштин көлөмүн жогорулаткандыгы үчүн 86,3 миң сом суммасында каражат өндүрүлсүн жана ММК Фондунун бюджетинин кирешесине которулсун.

Аныкталды/Корутунду: Ош областтык кургак учукка каршы күрөшүү борборундагы “сантехникалык жана электр монтаждоо иштерин аткаруу (электр жарыгы, желдетүү, өрт сигнализациясы, муздак суу түтүктөрү)” объектиси боюнча иштин көлөмүн жогорулатуу 60,1 миң сомду түздү.

Сунуш: Заказчы “Бекстрой” ЖЧКсынан иштин көлөмүн жогорулаткандыгы үчүн каражатты 60,1 миң сом суммасында өндүрүлүп алынсын жана ММК Фондунун бюджетинин кирешесине которулсун.

Аныкталды/Корутунду: Подряддык келишимдерде подряддык иштердин аяктоо мөөнөтү көрсөтүлгөн эмес, ал эми конкурстун шарттарында иштин аяктоо мөөнөтү каралган.

Сунуш: Келишимдик милдеттенмелерди өз убагында аткаруу үчүн, жоопкерчиликти жогорулатуу максатында, буюртмачыга мындан ары подряд келишимин тариздөөдө конкурстук документтердин шарттарына ылайык ишти аяктоо мөөнөтүн көрсөтүү жүктөлсүн.

Чүй областынын Сокулук райондук жалпы дарыгерлик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: «Сокулук районунун ЖДПБ асфальт-бетон жабуусун оңдоо» объектиси боюнча подряд келишиминде келишимди аткарууну кепилдик камсыздоо каралган эмес.

Сунуш: Келишимдин өзгөчө шарттарын иштеп чыгууда, келишимдик милдеттенмелер боюнча тобокелдиктерди четтетүү үчүн «Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 1-беренесинин

50-бөлүгүнө ылайык, келишимдин аткарылышын кепилдик жактан камсыз кылуу каралсын.

Аныкталды/Корутунду: аткарылган иштердин ырастоочу актылары жок «Сокулук районунун ЖДПБнын асфальт-бетон жабуусун ондоо» объектиси боюнча буюртмачы тарабынан “Айдос-Кут” ЖЧКасы подряддык уюмуна 600,0 миң сом өлчөмүндө төлөм жүргүзүлгөн. Аудит жүргүзүү учурунда подряддык уюм тарабынан бул объект боюнча иштер аткарылган эмес, ошону менен бюджеттин жоготуусу 600,0 миң сом өлчөмүн түзгөн.

Сунуш:

Буюртмачы келишимдик милдеттенмелерин аткарбагандыгына байланыштуу «Айдос-Кут” ЖЧКсынан 600,0 миң сом өлчөмүндө каражат өндүрүлсүн жана ММК Фондунун бюджетинин кирешесине которулсун.

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин алдындагы Мамлекеттик сатып алуулар департаментине «Айдос-Кут» ЖЧКсын ишенимсиз берүүчүлөрдүн тизмесине киргизүү боюнча кайрылуу жөнөтүлсүн.

Жөнөтүүчүлөргө акча каражаттарын которуу, аткарылган иштердин ырастоочу актыларынын негизинде келишимдин шарттарына ылайык гана жүзөгө ашырылсын.

Аныкталды/Корутунду: “Чатырды жана терезелерди алмаштыруу, ошондой эле травматология жана хирургия бөлүмүнүн операциялык блогунун ондоо иштери” объектиси боюнча демпингдик баа каралган суммадан 20 % жогору болгон учурда, “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 24-беренесине ылайык тапшырыкчы тарабынан демпингге каршы чаралар колдонулган эмес (2022--жылдын 14-апрелиндеги №27).

Сунуш: Конкурстук табыштама пландаштырылган сумманын 20 %дан ашыгын төмөндөтүүдө, подряддык уюмдар тарабынан келишимдик милдеттенмелерди аткаруу боюнча заказчынын тобокелдиктерин болтурбоо үчүн “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 24-беренесине ылайык антидемпингдик чаралар милдеттүү түрдө колдонулсун.

Аныкталды/Корутунду: “Чатырын жана терезелерин алмаштыруу, ошондой эле травматология жана хирургия бөлүмүнүн операциялык блогунун ондоо иштери” объектиси боюнча жумуштардын көлөмүн жогорулатуу 402,8 миң сомду түздү.

Сунуш: Заказчы “Кеменгер Инжиниринг” ЖЧКсынан 402,8 миң сом суммадагы акча каражаты өндүрүлүп алынсын жана ММК Фондунун бюджетинин кирешесине которулсун.

Ош областынын Өзгөн районунун Жалпы дарыгерлик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: “Манас көчөсүндөгү стоматологиялык поликлиниканын аймагында поликлиниканын курулушу” объектиси боюнча иштердин көлөмүн жогорулатуу 60,7 миң сомду жана индекстерди кайра эсептөөнүн жыйынтыгы боюнча 240,7 миң сомду түзгөн.

Сунуш: “КубАй” ЖЧКсынан буюртмачы аткарылган иштердин актыларынан 301,4 миң сом суммасында иштин көлөмүн жогорулатууну алып салсын жана ММК Фондунун бюджетинин кирешесине которсун.

Аныкталды/Корутунду: “Даараткана куруу” объектиси боюнча иштин көлөмүн жогорулатуу 7,4 миң сомду түзгөн.

Сунуш: Заказчы “ЭРЭЛ Строй” ЖЧКсынан иштин көлөмүн жогорулаткандыгы үчүн 7,4 миң сом суммасында каражат өндүрүлсүн жана ММК Фондунун бюджетинин кирешесине которулсун.

Аныкталды/Корутунду: “Ажаткана куруу” объектиси боюнча объекттин сметалык наркын аныктоо үчүн КР Мамкурулушунун 2016-жылдын 18-майындагы 4-ЧУА буйругуна ылайык сметалык эсептөө жок, 2016-жылдын 20-майында ишке киргизилген.

Сунуш: Оңдоо-курулуш иштерине сметалык эсептөөлөр, Кыргыз Республикасынын Мамкурулушунун 2016-жылдын 18-майындагы №4-ЧУА “Курулуш продукциясынын өздүк наркын эсептөөдө кошумча чыгымдарды эсептөөнүн тартиби жөнүндө методикалык көрсөтмөлөрдү, курулуштагы сметалык пайданын өлчөмүн аныктоо боюнча методикалык көрсөтмөлөрдү, Кыргыз Республикасынын аймагында курулуштун өздүк наркын аныктоо боюнча методикалык көрсөтмөлөрдү бекитүү жөнүндө” буйругуна ылайык жүргүзүлсүн, 2016-жылдын 20-майында ишке киргизилген.

Баткен областтык бириккен ооруканасы

Аныкталды/Корутунду: “Раззаков көчөсүндөгү Баткен областтык бириккен ооруканасынын капиталдык ремонту” объектиси боюнча иштердин көлөмүн жогорулатуу 160,9 миң сомду түздү.

Сунуш: Заказчы “Алга Билд” ЖЧКсынан иштин көлөмүн жогорулаткандыгы үчүн 160,9 миң сом суммасында каражат өндүрүлүп алынсын жана ММК Фондунун бюджетинин кирешесине которулсун.

Аныкталды/Корутунду: “Беккари чуңкурун куруу” объектисинин курулушу жумуштарды сатып алууга конкурс өткөрбөстөн ишке ашырылган.

Сунуш: Оңдоо-курулуш иштерин ишке ашыруу үчүн “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык, жумуштарды сатып алууга конкурстар өткөрүлсүн.

Бишкек шаардык перинаталдык борбору

Аныкталды/Корутунду: “Реанимациялык бөлүмдүн учурдагы ремонту” объектиси боюнча иштерди сатып алууга конкурс өткөрүүдө подряд келишими жеңүүчүгө иштин көлөмүнүн ведомостунан сметалык эсептеги четтөөлөр менен ыйгарылган.

Сунуш: Конкурстук табыштамаларды кароодо иштин көлөмүнүн ведомостунан сметалык эсептөөдө четтөө болгон учурда талапкердин конкурстук табыштамасы четке кагылсын.

Аныкталды/Корутунду: “Реанимациялык бөлүмдүн учурдагы ремонту” объектиси боюнча демпингдик баа каралган суммадан 20 %дан жогору болгон учурда, заказчы тарабынан “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз

Республикасынын 2022-жылдын 14-апрелиндеги №27 Мыйзамынын 24-беренесине ылайык, антидемпингдик чаралар колдонулган эмес.

Сунуштама: Конкурстук табыштама пландаштырылган сумманын 20 %дан ашыгын төмөндөтүүдө подряддык уюмдар тарабынан келишимдик милдеттенмелерди аткаруу боюнча заказчынын тобокелдиктерин болтурбоо үчүн, “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын 2022-жылдын 14-апрелиндеги №27 Мыйзамынын 24-беренесине ылайык, антидемпингдик чаралар милдеттүү түрдө колдонулсун.

Аныкталды/Корутунду: “Реанимациялык бөлүмдүн учурдагы ремонту” объектиси боюнча иштин көлөмүн жогорулатуу 83,2 миң сомду түздү.

Сунуштама: Буюртмачы “Отв” ЖЧКсынан иштин көлөмүн жогорулаткандыгы үчүн 83,2 миң сом суммасында каражат өндүрүлсүн жана ММК Фондунун бюджетинин кирешесине которулсун.

Аныкталды/Корутунду: “Акушердик бөлүмдүн оңдоо иштери, 2” объектиси боюнча иштин көлөмүн жогорулатуу 12,8 миң сомду түздү.

Сунуш: Заказчы “Ала-Тоо строй групп” ЖЧКсынан иштин көлөмүн жогорулаткандыгы үчүн 12,8 миң сом суммасында каражат өндүрүлүп алынсын жана ММК Фондунун бюджетинин кирешесине которулсун.

М. Миррахимов атындагы Улуттук кардиология жана терапия борбору

Аныкталды/Корутунду: “Реанимация бөлүмүндөгү оңдоо-курулуш иштери, 1, лаборатория” объектиси боюнча иштерди сатып алууга конкурс өткөрүүдө, подряд келишими жеңүүчүгө иштин көлөмүнүн ведомостунан сметалык эсептеги четтөөлөр менен ыйгарылган.

Сунуш: Конкурстук табыштамаларды кароодо иштин көлөмүнүн ведомостунан сметалык эсептөөдө четтөө болгон учурда, талапкердин конкурстук табыштамасы четке кагылсын.

Аныкталды/Корутунду: “№1 реанимация бөлүмүндө, лабораторияда оңдоо-курулуш иштери” объекти боюнча белгиленген өлчөмдөн 20 %дан ашык демпингдик баа болгон учурда заказчы демпингге каршы чараларды колдонгон эмес.

Сунуш: Конкурстук табыштама пландаштырылган сумманын 20 %дан ашыгын төмөндөтүүдө подряддык уюмдар тарабынан келишимдик милдеттенмелерди аткаруу боюнча заказчынын тобокелдиктерин болтурбоо үчүн, “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын 2022-жылдын 14-апрелиндеги №27 Мыйзамынын 24-беренесине ылайык, антидемпингдик чаралар милдеттүү түрдө колдонулсун.

Аныкталды/Корутунду: “М. Миррахимов атындагы Улуттук кардиология жана терапия борборунун терапиялык корпусунун имараттарын оңдоо” объекти боюнча жумуштун көлөмүн жогорулатуу 87,8 миң сомду түздү.

Сунуш: Заказчы “ЭКА-строймонтаж” ЖЧКсынан иштин көлөмүн жогорулаткандыгы үчүн 87,8 миң сом суммасында каражат өндүрүлүп алынсын жана ММК Фондунун бюджетинин кирешесине которулсун.

Улуттук онкология жана гематология борбору

Аныкталды/Корутунду: “Поликлиникалардын жылуулук трассасын оңдоо” объектиси боюнча иштерди сатып алууга конкурстук табыштамаларды кароодо подряд келишими квалификациялык конкурстук талаптарга ылайык келбеген талапкерге ыйгарылган.

Сунушт: Квалификациялык талаптар коюлган котировкаларды сурап алуу ыкмасы менен конкурсту кароодо “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 16-беренесинин 2-бөлүгүнө ылайык квалификациялык талаптар жана эң төмөнкү баа жетекчиликке алынсын.

Аныкталды/Корутунду: “Жылуулук трассасын оңдоо” объектиси боюнча подряд келишимин түзүүдө келишимдин суммасынан 30 % өлчөмүндө аванстык төлөм каралган.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-П “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча жобону бекитүү жөнүндө” буйругуна ылайык, конкурстук документтерди даярдоодо жана подряд келишимин түзүүдө аванстык төлөмдүн өлчөмү банктык кепилдикти берүүдө келишимдин суммасынан 10 % өлчөмүндө каралсын.

Аныкталды/Корутунду: “Поликлиниканын жылуулук трассасын оңдоо” объектиси боюнча конкурстун өзгөчө шарттарын иштеп чыгууда келишимдин аткарылышын кепилдик камсыздоо каралган эмес.

Сунуш: Тапшырыкчынын берүүчүлөр тарабынан келишимдик милдеттенмелерди аткаруу боюнча тобокелдиктерин болтурбоо үчүн, келишимдин аткарылышын гарантиялык камсыздоонун белгилүү бир өлчөмү караштырылсын.

Аныкталды/Корутунду: “Медициналык жабдууларды орнотуу үчүн жайларды капиталдык оңдоо” объектиси боюнча буюртмачы тарабынан подряд келишимин түзүүдө антидемпингдик чаралар колдонулган эмес, демпингдик баада каралган суммадан 20 % жогору.

Сунуш: Каралган суммадан 20 %дан ашык демпингдик баа менен конкурстук табыштама берилген учурда, заказчы “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 24-беренесине ылайык, антидемпингдик чараларды колдонуу менен подряд келишимин түзсүн.

Аныкталды/Корутунду: “Жылуулук трассасын оңдоо” жана “Поликлиниканын жылуулук трассасын оңдоо” объектилери боюнча оңдоо иштери техникалык көзөмөлдүн инженери катышпастан кабыл алынган.

Сунуш: Курулуш жана оңдоо иштерин ишке ашырууда, ”Заказчы-курулушчу жөнүндө” Жобого ылайык техникалык көзөмөлдүн инженерин катышуусу камсыз кылынсын.

Аныкталды/Корутунду: “Жылуулук трассасын оңдоо” жана “Поликлиниканын жылуулук трассасын оңдоо” объектилери боюнча иштердин өндүрүштүк журналы, жашыруун иштердин актылары, тыгыздалган топурактын, асфальттын, ширетилген түтүктөрдүн кошулмаларынын тыгыздыгын лабораториялык текшерүүнүн протоколдору жана аткаруучу сьемка жок.

Сунуш: Курулуш жана оңдоо иштерин (анын ичинде тышкы инженердик тармактарды) ишке ашырууда “Техникалык, көз карандысыз инженердик уюм, курулуштагы техникалык аудит жөнүндө” Жобонун 5-пунктуна ылайык, подряддык уюмдардан аткаруу документтери, лабораториялык сыноолордун жыйынтыктары талап кылынсын.

Аныкталды/Корутунду: “Жылуулук трассасын оңдоо” объектиси боюнча иштин көлөмү 30,3 миң сом суммасында жогорулатылган.

Сунуш: Заказчы “Кызматтардын комплекси” ЖЧКсынан иштин көлөмүн 30,3 миң сом өлчөмүндө жогорулатуудан каражат өндүрүлүп алынсын жана ММК Фондунун бюджетинин кирешесине которулсун.

Аныкталды/Корутунду: “Поликлиниканын жылуулук трассасын оңдоо” объектиси боюнча 182,2 миң сом суммасындагы жумуштардын көлөмү жогорулатылган.

Сунуш: Буюртмачы “Ал-Кадыр-Сантехнисервис” ЖЧКсынан 182,2 миң сом өлчөмүндө иштин көлөмүн жогорулатуудан каражат өндүрүлсүн жана ММК Фондунун бюджетинин кирешесине которулсун.

Эне жана баланы коргоо улуттук борбору

Аныкталды/Корутунду: “Кардиоревматология жана ДИАБ бөлүмдөрүнөн оңдоо-калыбына келтирүү иштерин сатып алуу” жана “Улуттук борбордун операциялык блогунун оңдоо-калыбына келтирүү иштерин сатып алуу” объектилери боюнча конкурстардын кошумча шарттарында техникалык көзөмөлдөө адисинин кызмат көрсөтүүлөрүнө сметалык эсепти иштеп чыгууда каражаттарды кароо талабы бар.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Архитектура, курулуш жана турак жай-коммуналдык чарба мамлекеттик агенттигинин 2017-жылдын 15-декабрындагы №11-ЧУА буйругу менен бекитилген, “Техникалык көзөмөл, көз карандысыз инженердик уюм, курулуштагы техникалык аудит жөнүндө” Жобого ылайык, сатып алуучу уюмдун курулуш жана оңдоо иштеринин өндүрүшүн ишке ашыруу үчүн техникалык көзөмөлдөө адисинин кызмат көрсөтүүлөрүн сатып алууга конкурс жарыялансын. Төлөм өткөрүлгөн конкурстун негизинде түзүлгөн келишим боюнча жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: “Кардиоревматология жана ДИАБ бөлүмдөрүнөн оңдоо-калыбына келтирүү иштерин сатып алуу” объекти боюнча подряд келишими квалификациялык талаптарга жооп бербеген талапкерге ыйгарылды. “Сан-Тай” ЖЧКсынын лицензиясында Иштин талап кылынган түрлөрү жок, тактап айтканда электр менен камсыздоо, желдетүү жана жылуулук менен камсыздоо. Ошондой эле, конкурстук табыштамада кызматкерлердин эмгек китепчелери жана буйруктары жок.

Сунуш: “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 26-беренесинин 5-бөлүгүнүн 1-пунктуна ылайык, квалификациялык талаптарга ылайык келбеген конкурстук табыштамаларды кароодо талапкердин конкурстук табыштамасы четке кагылсын.

Аныкталды/Корутунду: ”Улуттук борбордун операциялык блогунун оңдоо-калыбына келтирүү иштерин сатып алуу” объектиси боюнча иштин көлөмүн жогорулатуу 93,6 миң сомду түздү.

Сунуш: Заказчы “Авангард и Ко” ЖЧКсынан 93,6 миң сом өлчөмүндө иштин көлөмүн жогорулатуу каражаты өндүрүлүп алынсын жана ММК Фондунун бюджетинин ирешесине которулсун.

Аныкталды/Корутунду: ”Неврология бөлүмүнүн оңдоо-калыбына келтирүү иштерин сатып алуу” объектиси боюнча иштин көлөмүн жогорулатуу 60,0 миң сомду түздү.

Сунуш: Буюртмачы “Баасыз курулуш” ЖЧКсынан иштин көлөмүн 60,0 миң сом өлчөмүндө жогорулаткан каражатты өндүрүлүп алынсын жана ММК Фондунун бюджетинин кирешесине которулсун.

Аныкталды/Корутунду: “Кардиоревматология жана ОРП бөлүмүнүн оңдоо-калыбына келтирүү иштерин сатып алуу” объектиси боюнча иштердин көлөмүн жогорулатуу 40,4 миң сомду түздү.

Сунуш: Заказчы “Баасызкурулуш” ЖЧКсынан иштин көлөмүн 40,4 миң сом өлчөмүндө жогорулаткан каражатты өндүрүлүп алынсын жана ММК Фондунун бюджетинин кирешесине которулсун.

№6 Тиш даарылоо бейтапкана

Аныкталды/Корутунду: “№6 Тиш даарылоо бейтапканадагы кабинеттердин учурдагы ремонту” объектиси боюнча буюртмачы тарабынан подряд келишимин түзүүдө демпингге каршы чаралар колдонулган эмес, демпингдик баада каралган суммадан 20 % жогору.

Сунуш: Каралган суммадан 20 %дан ашык демпингдик баа менен конкурстук табыштама берилген учурда, заказчы “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 24-беренесине ылайык, антидемпингдик чараларды колдонуу менен подряд келишимин түзсүн.

Аныкталды/Корутунду: “№6 Тиш даарылоо бейтапканасынын кабинеттердин учурдагы ремонту” объектиси боюнча дефекттик акт сапатсыз түзүлгөн, иштин айрым түрлөрү алмаштырылган.

Сунуш: Оңдоо иштерин жүргүзүү үчүн, кемчиликтүү актыны түзүүдө иштин керектүү түрлөрү жана көлөмү кылдаттык менен изилденсин.

Республикалык психиатрия жана наркология борбору

Аныкталды/Корутунду: Республикалык психиатрия жана наркология борборунун имараттарына жана курулмаларына жүргүзүлгөн күндөлүк оңдоолорго жүргүзүлгөн аудиттердин жыйынтыгы боюнча 357,1 миң сом суммасындагы иштердин көлөмү жогорулатылган, анын ичинен 303,7 миң сом аудит жүргүзүү мезгилинде калыбына келтирилген.

Сунуш: Заказчы “Три П” ЖЧКсынан иштин көлөмүн жогорулаткандыгы үчүн 53,4 миң сом суммасында каражат өндүрүлсүн жана ММК Фондунун бюджетинин кирешесине которулсун.

**Ош областынын Кара-Суу райондук
Жалпы дарыгердик практика борбору**

Аныкталды/Корутунду: “ЖДПБнын диагностикалык бөлүмүнүн эки кабаттуу корпусунун курулушу” объектиси боюнча иштин көлөмүн жогорулатуу 67,1 миң сомду түздү.

Сунуш: Заказчы “Түндүк-Түштүк-Курулуш” ЖЧКсынан иштин көлөмүн жогорулаткандыгы үчүн 67,1 миң сом суммасында каражат өндүрүлсүн жана ММК Фондунун бюджетинин кирешесине которулсун.

Аныкталды/Корутунду: “ЖДПБнын балдар бөлүмүнүн бузулган чатырын учурдагы оңдоо” объектиси боюнча иштин көлөмүн жогорулатуу 11,9 миң сомду түздү.

Сунуш: Заказчы “СК Идеал ЛТД” ЖЧКсынан иштин көлөмүн жогорулаткандыгы үчүн 11,9 миң сом суммасында каражат өндүрүлүп алынсын жана ММК Фондунун бюджетинин кирешесине которулсун.

Аныкталды/Корутунду: “Курманжан-Датка ҮДТынын имаратын учурдагы оңдоо” объектиси боюнча иштин көлөмүн жогорулатуу 13,8 миң сомду түздү.

Сунуш: Заказчы “ЭРЭЛ Строй” ЖЧКсынан иштин көлөмүн жогорулаткандыгы үчүн 13,8 миң сом суммасында каражат өндүрүлсүн жана ММК Фондунун бюджетинин кирешесине которулсун.

Аныкталды/Корутунду: “ЖДПБнын жылытуу системасын реабилитациялоо” объектиси боюнча иштин көлөмүн жогорулатуу 135,4 миң сомду түздү жана кечиктирилген мезгил үчүн үстөк айып 294,3 миң сомду түздү.

Сунуш: Бююртмачы “Амазон Групп” ЖЧКсынан иштин көлөмүн жогорулаткандыгы үчүн 135,4 миң сом суммасында каражатты жана 294,3 миң сом суммасында үстөк айыпты төлөтүп алсын жана ММК Фондунун бюджетинин кирешесине которулсун.

Аныкталды/Корутунду: “Азык-түлүк кампасын учурдагы оңдоо” объектиси боюнча иштерди сатып алууга конкурс өткөрүүдө конкурстук комиссиянын негизсиз чечими менен талапкердин конкурстук табыштамасы эң төмөнкү баа менен четке кагылган, натыйжада 39,2 миң сом өлчөмүндө зыян келтирилген.

Сунуш: Конкурстук комиссия 39,2 миң сом өлчөмүндө зыянын ордун толтурсун.

Аныкталды/Корутунду: “Терапия бөлүмүнүн имаратын учурдагы оңдоо” объектиси боюнча иштерди сатып алууга конкурс өткөрүүдө конкурстук комиссиянын негизсиз чечими менен талапкердин конкурстук табыштамасы эң төмөнкү баа менен четке кагылган, натыйжада 128,3 миң сом өлчөмүндө зыян келтирилген.

Сунуш: Конкурстук комиссия 128,3 миң сом өлчөмүндө зыянын ордун толтурсун.

Аныкталды/Корутунду: “Бактериологиялык лабораториянын учурдагы ремонту” объектиси боюнча иштерди сатып алууга конкурс өткөрүүдө конкурстук комиссиянын негизсиз чечими менен талапкердин конкурстук

табыштамасы эң төмөнкү баа менен четке кагылган, натыйжада 8,7 миң сом өлчөмүндө зыян келтирилген.

Сунуш: Конкурстук комиссия 8,7 миң сом өлчөмүндө зыянын ордун толтурсун.

Аныкталды/Корутунду: Келишим түзүүдө демпингге каршы чаралар көрүлбөйт.

Сунуштама: Конкурстук табыштама пландаштырылган суммадан 20 % дан ашык берилгенде келишимдин шарттарында “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 24-беренесине ылайык антидемпингдик чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: “ЖДПБнын жылытуу системасын реабилитациялоо” объектиси боюнча иштер мамлекеттик экспертизадан өтпөстөн аткарылды.

Сунуш: Жаңы курулушту жүзөгө ашырууда (же реконструкциялоодо) Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 6-августундагы № 114 “Кыймылсыз мүлк объекттерин долбоорлоого, курууга жана башка өзгөртүүгө документтерди берүү тартиби жана Кыргыз Республикасында пайдаланууга берилген курулуп бүткөн объекттердин шайкештигин баалоо жөнүндө жобону бекитүү тууралуу” токтомуна ылайык иш жүргүзүлсүн.

Ж. Токторбаев атындагы Куршаб жалпы дарыгердик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Подрядчылардын аткарылган жумуштардын кабыл алуу актылары Улуттук статистикалык комитети тарабынан Кыргыз Республикасынын аймагында курулуш жүргүзүүдө отчеттук формаларды бекитүү жөнүндөгү 2012-жылдын 12-апрелиндеги №6 токтомуна ылайык белгиленген КС-2 формасына туура келбейт.

Сунуш: Аткарылган жумуштардын кабыл алуу актылары Улуттук статистикалык комитети тарабынан Кыргыз Республикасынын аймагында курулуш жүргүзүүдө отчеттук формаларды бекитүү жөнүндөгү 2012-жылдын 12-апрелиндеги №6 токтомуна ылайык түзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Подрядчылар тарабынан аткарылган жумуштардын объектилеринде кээ бир жумуштар боюнча көрүлбөй калуучу жумуштардын актылары түзүлбөгөн. КР КЧ 12-02:2018 “Курулуш өндүрүшүн уюштуруу” ылайык жумуштардын аткаруу иш кагаздары таризделбеген.

Сунуш: Мындан ары жумуштардын аткаруу иш кагаздары КР КЧ 12-02:2018 “Курулуш өндүрүшүн уюштуруу” ылайык таризделсин.

Мырза-Аке жалпы дарыгердик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Подрядчылардын аткарылган жумуштардын кабыл алуу актылары Улуттук статистикалык комитети тарабынан Кыргыз Республикасынын аймагында курулуш жүргүзүүдө отчеттук формаларды бекитүү жөнүндөгү 2012-жылдын 12-апрелиндеги №6 токтомуна ылайык белгиленген КС-2 формасына туура келбейт.

Сунуш: Аткарылган жумуштардын кабыл алуу актылары Улуттук статистикалык комитети тарабынан Кыргыз Республикасынын аймагында курулуш жүргүзүүдө отчеттук формаларды бекитүү жөнүндөгү 2012-жылдын 12-апрелиндеги №6 токтомуна ылайык түзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Подрядчылар тарабынан аткарылган жумуштардын объектилеринде кээ бир жумуштар боюнча көрүлбөй калуучу жумуштардын актылары түзүлбөгөн. КР КЧ 12-02:2018 “Курулуш өндүрүшүн уюштуруу” ылайык жумуштардын аткаруу иш кагаздары таризделбеген.

Сунуш: Мындан ары жумуштардын аткаруу иш кагаздары КР КЧ 12-02:2018 “Курулуш өндүрүшүн уюштуруу” ылайык таризделсин.

Аныкталды/Корутунду: “Кыргыз Ордосу” ЖЧКсынын аткарылган жумуштардын кабыл алуу актыларынан 58,6 миң сомго жумуштун ашыкча көлөмү аныкталды.

Сунуш: “Кыргыз Ордосу” ЖЧКсынын аткарылган жумуштарынын кабыл алуу актыларынан аныкталган 58,6 миң сомдук жумуштун ашыкча көлөмү тиешелүү түрдө өндүрүлүп, мамлекеттик бюджетке кайтарылсын.

Аныкталды/Корутунду: “ЭРЭЛ Строй” ЖЧКсынын аткарылган жумуштардын кабыл алуу актыларынан 42,9 миң сомго жумуштун ашыкча көлөмү аныкталды.

Сунуш: “ЭРЭЛ Строй” ЖЧКсынын аткарылган жумуштарынын кабыл алуу актыларынан аныкталган 42,9 миң сомдук жумуштун ашыкча көлөмү тиешелүү түрдө өндүрүлүп, мамлекеттик бюджетке кайтарылсын.

Улуттук госпиталь

Аныкталды/Корутунду: Кээ бир подрядчылардын аткарылган жумуштардын кабыл алуу актылары Улуттук статистикалык комитети тарабынан Кыргыз Республикасынын аймагында курулуш жүргүзүүдө отчеттук формаларды бекитүү жөнүндөгү 2012-жылдын 12-апрелиндеги №6 токтомуна ылайык белгиленген КС-2 формасына туура келбейт.

Сунуш: Аткарылган жумуштардын кабыл алуу актылары Улуттук статистикалык комитети тарабынан Кыргыз Республикасынын аймагында курулуш жүргүзүүдө отчеттук формаларды бекитүү жөнүндөгү 2012-жылдын 12-апрелиндеги №6 токтомуна ылайык түзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кээ бир Подрядчылар тарабынан аткарылган жумуштардын объектилеринде кээ бир жумуштар боюнча көрүлбөй калуучу жумуштардын актылары, жерге туташтыруучу өткөргүчтөрдүн жайгашуусу боюнча аткаруу схемасы түзүлбөгөн. КН КР 12-02:2018 “Курулуш өндүрүшүн уюштуруу” ылайык жумуштардын аткаруу иш кагаздары таризделбеген.

Сунуш: Мындан ары, жумуштардын аткаруу иш кагаздары КР КЧ 12-02:2018 “Курулуш өндүрүшүн уюштуруу” ылайык таризделсин.

Аныкталды/Корутунду: Кээ бир Подрядчылар менен жумуштардын өзгөртүлгөн түрлөрү жана көлөмдүрү боюнча Наряд–Заказын түзүү Стандарттуу конкурстук документтерди колдонуу боюнча Колдонмого ылайык жүргүзүлбөгөн. “Наряд-заказ” наркы боюнча Кошумча келишим түзүлбөгөн.

Сунуш: Мындан ары, жумуштардын өзгөртүлгөн түрлөрү жана көлөмдүрү боюнча иш жүргүзүү Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндөгү” мыйзамынын жол жоболорун ишке ашыруу талаптарында көрсөтүлгөндөй жана Стандарттуу конкурстук документтерди колдонуу боюнча Колдонмого ылайык жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Подрядчы “ИнТехСтрой” ЖЧКсынын Лицензиясында ички жана тышкы инженердик системаларды, тармактарды жана курулуштарды жайгаштыруу боюнча жумуштарды аткаруу каралбаган. Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2001-жылдын 31-майындагы № 260 “Ишкерликтин айрым түрлөрүн лицензиялоо жөнүндө” токтомуна ылайык курулуш-куроо жумуштары анын ичинен ички жана тышкы инженердик системаларды, тармактарды жана курулуштарды жайгаштыруу боюнча жумуштар, лицензиялануучу иштин түрүнө кирет.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2001-жылдын 31-майындагы № 260 “Ишкерликтин айрым түрлөрүн лицензиялоо жөнүндө” токтомуна ылайык курулуш-куроо жумуштары боюнча лицензиясы бар ишканалар менен жумуш жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: “ИнТехСтрой” ЖЧКсы тарабынан түзүлгөн аткарылган жумуштардын кабыл алуу актылары титулдук баракчада көрсөтүлгөндөй капиталдык оңдоонун ордуна жаңы курулуш-куроо объектиси катары эсептелинген. КРЕР-2016 ылайык, капиталдык оңдоодо - кошумча чыгымдар (НР) 0,9 коэффициентке жана сметалык пайда (СП) 0,85 коэффициентке көбөйтүлөт. Башкача айтканда кошумча чыгымдар жана сметалык пайда коэффициенттеринин белгиленген ченемдерин ашыкча баалоо аныкталган. Натыйжада жумуштун өзүнө турган наркын 60,1 миң сомго ашыкча баалоого алып келгендигин аудит белгилейт.

“ИнТехСтрой” ЖЧКсынын аткарылган жумуштарынын кабыл алуу актыларынан аныкталган 60,1 миң сомдук жумуштун ашыкча баасы аудит учурунда салыштыруу актысы түзүлүп Подрядчынын эсебинен калыбына келтирилди.

Сунуш: Мындан ары, аткарылган жумуштардын кабыл алуу актыларын түзүүдө Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Архитектура, курулуш жана турак жай-коммуналдык чарба мамлекеттик агенттигинин 2016-жылдын 18-майындагы № 4-чуа буйругу менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын аймагында курулуштун наркын аныктоонун методикасы” боюнча көрсөтүлгөн талаптар так сакталсын. (Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2014-жылдын 15-сентябрындагы № 530 токтомунун негизинде КРЕР-2016 иштелип чыккан).

Аныкталды/Корутунду: “Чу Прокси” ЖЧКсынын аткарылган жумуштардын кабыл алуу актыларынан 146,8 миң сомго жумуштун ашыкча көлөмү жана жогорулатылган баасы аныкталды Аудит учурунда салыштыруу актысы түзүлүп Подрядчынын эсебинен калыбына келтирилди.

Аныкталды/Корутунду: “ТАЖ-Чебер” ЖЧКсы тарабынан түзүлгөн аткарылган жумуштардын кабыл алуу актыларында конкурстук сметадан өзгөртүлгөн жумуштарга колдонулган материалдарынын баасы негизсиз

коэффициентке ($K5=1,69$) көбөйтүлгөн. Натыйжада аткарылган жумуштардын баасы 119,2 миң сомго жогорулатылган

Сунуш: Аткарылган жумуштарынын кабыл алуу актыларынан аныкталган 119,2 миң сомдук жумуштун ашыкча көлөмү жана жогорулатылган баасы “ТАЖ-Чебер” ЖЧКсынын Аткарылган жумуштарынын кабыл алуу актыларынан кемитилсин.

Аныкталды/Корутунду: “Энерко Инжиниринг” ЖЧКсынын аткарылган жумуштардын кабыл алуу актыларынан 107,5 миң сомго жумуштун ашыкча көлөмү жана жогорулатылган баасы аныкталды.

Сунуш: Аткарылган жумуштарынын кабыл алуу актыларынан аныкталган 107,5 миң сомдук жумуштун ашыкча көлөмү жана жогорулатылган баасы “Энерко Инжиниринг” ЖЧКсынын Аткарылган жумуштарынын кабыл алуу актыларынан кемитилсин.

Ош облустар аралык бириккен клиникалык ооруканасы

Аныкталды/Корутунду: Кээ бир подрядчылардын аткарылган жумуштардын кабыл алуу актылары Улуттук статистикалык комитети тарабынан Кыргыз Республикасынын аймагында курулуш жүргүзүүдө отчеттук формаларды бекитүү жөнүндөгү 2012-жылдын 12-апрелиндеги №6 токтомуна ылайык белгиленген КС-2 формасына туура келбейт.

Сунуш: Аткарылган жумуштардын кабыл алуу актылары Улуттук статистикалык комитети тарабынан Кыргыз Республикасынын аймагында курулуш жүргүзүүдө отчеттук формаларды бекитүү жөнүндөгү 2012-жылдын 12-апрелиндеги №6 токтомуна ылайык түзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кээ бир Подрядчылар тарабынан аткарылган жумуштардын объектилеринде кээ бир жумуштар боюнча көрүлбөй калуучу жумуштардын актылары, жерге туташтыруучу өткөргүчтөрдүн жайгашуусу боюнча аткаруу схемасы түзүлбөгөн. КР КЧ 12-02:2018 “Курулуш өндүрүшүн уюштуруу” ылайык жумуштардын аткаруу иш кагаздары таризделбеген.

Сунуш: Мындан ары жумуштардын аткаруу иш кагаздары КР КЧ 12-02:2018 “Курулуш өндүрүшүн уюштуруу” ылайык таризделсин.

Аныкталды/Корутунду: “Сантай” ЖЧКсынын аткарылган жумуштардын кабыл алуу актыларындагы пайдаланылбаган материалдык ресурстардын ашыкча көлөмү 35,3 миң сомго аныкталды. “ВМТ” ЖЧКсынын аткарылган жумуштарынын актысындагы аныкталган ашыкча көлөм жана баалоо 105,9 миң сомду түзгөн. Аудит учурунда салыштыруу актылары түзүлүп Подрядчылардын эсебинен калыбына келтирилди.

Аныкталды/Корутунду: “ВМТ” ЖЧКсынын аткарылган жумуштардын кабыл алуу актыларында 169,3 миң сомго кошумча нарк салыгы (КНС) көрсөтүлгөн. Ошол эле учурда КР Финансы министрлигине караштуу Мамлекеттик салык кызматынын официалдуу сайтында Подрядчы “ВМТ” ЖЧКсы кошумча нарк салыгын (КНС) төлөөчү болуп эсептелинбейт.

Сунуш: Подрядчы “ВМТ” ЖЧКсына төлөнүп берилген 169,3 миң сом кошумча нарк салыгы (КНС) тиешелүү түрдө республикалык бюджетке кайтарылсын.

Аныкталды/Корутунду: “КОНВЕНТ-ПЛЮС” ЖЧКысынын аткарылган жумуштардын кабыл алуу актыларынан 69,9 миң сомго жумуштун ашыкча көлөмү аныкталды.

Ошондой эле “КОНВЕНТ-ПЛЮС” ЖЧКысы тарабынан түзүлгөн аткарылган жумуштардын кабыл алуу актылары титулдук баракчада көрсөтүлгөндөй капиталдык оңдоонун ордуна жаңы курулуш-куроо объектиси катары эсептелинген. КРЕР-2016 ылайык, капиталдык оңдоодо - кошумча чыгымдар (НР) 0,9 коэффициентке жана сметалык пайда (СП) 0,85 коэффициентке көбөйтүлөт. Башкача айтканда кошумча чыгымдар жана сметалык пайда коэффициенттеринин белгиленген ченемдерин ашыкча баалоо аныкталган. Натыйжада жумуштун өзүнө турган наркын 25,9 миң сомго ашыкча баалоого алып келгендигин аудит белгилейт. Аудит учурунда салыштыруу актылары түзүлүп Подрядчынын эсебинен калыбына келтирилди.

Сунуш: Мындан ары аткарылган жумуштардын кабыл алуу актыларын түзүүдө КР министрлер кабинетине караштуу архитектура, курулуш жана турак жай-коммуналдык чарба мамлекеттик агенттигинин 18-майдагы 2016-ж. № 4-чуа буйругу менен бекитилген “КР аймагында курулуштун наркын аныктоонун методикасы” боюнча көрсөтүлгөн талаптар так сакталсын. (КР Өкмөтүнүн 2014-жылдын 15-сентябрындагы № 530 токтомунун негизинде КРЕР-2016 иштелип чыккан).

Ош облустар аралык балдар клиникалык ооруканасы

Аныкталды/Корутунду: Подрядчылардын аткарылган жумуштардын кабыл алуу актылары Улуттук статистикалык комитети тарабынан Кыргыз Республикасынын аймагында курулуш жүргүзүүдө отчеттук формаларды бекитүү жөнүндөгү 2012-жылдын 12-апрелиндеги №6 токтомуна ылайык белгиленген КС-2 формасына туура келбейт.

Сунуш: Аткарылган жумуштардын кабыл алуу актылары Улуттук статистикалык комитети тарабынан Кыргыз Республикасынын аймагында курулуш жүргүзүүдө отчеттук формаларды бекитүү жөнүндөгү 2012-жылдын 12-апрелиндеги №6 токтомуна ылайык түзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кээ бир Подрядчылар тарабынан аткарылган жумуштардын объектилеринде кээ бир жумуштар боюнча көрүлбөй калуучу жумуштардын актылары, жерге туташтыруучу өткөргүчтөрдүн жайгашуусу боюнча аткаруу схемасы түзүлбөгөн. КР КЧ 12-02:2018 “Курулуш өндүрүшүн уюштуруу” ылайык жумуштардын аткаруу иш кагаздары таризделбеген.

Сунуш: Мындан ары, жумуштардын аткаруу иш кагаздары КР КЧ 12-02:2018 “Курулуш өндүрүшүн уюштуруу” ылайык таризделсин.

Аныкталды/Корутунду: “Уют” ЖЧКысынын аткарылган жумуштардын актыларындагы пайдаланылбаган материалдык ресурстардын ашыкча көлөмү 138,8 миң сомго аныкталды. “СК ЭлХан” ЖЧКысынын аткарылган жумуштарынын актысында көрсөтүлгөн бирок аткарылбаган жумуштардын ашыкча көлөмү 31,4 миң сомго барабар.

Жалпысынан аткарылган жумуштардын актысындагы аныкталган иштердин ашыкча көлөмү жана наркы 170,2 миң сомду түзүп, аудит учурунда

салыштыруу актылары түзүлүп Подрядчылардын эсебинен калыбына келтирилди.

Аныкталды/Корутунду: “Голд Мир” ЖЧКысы тарабынан түзүлгөн аткарылган жумуштардын кабыл алуу актылары титулдук баракчада көрсөтүлгөндөй капиталдык оңдоонун ордуна жаңы курулуш-куроо объектиси катары эсептелинген. КРЕР-2016 ылайык, капиталдык оңдоодо - кошумча чыгымдар (НР) 0,9 коэффициентке жана сметалык пайда (СП) 0,85 коэффициентке көбөйтүлөт. Башкача айтканда кошумча чыгымдар жана сметалык пайда коэффициенттеринин белгиленген ченемдерин ашыкча баалоо аныкталган. Натыйжада жумуштун өзүнө турган наркын 7,1 миң сомго ашыкча баалоого алып келгендигин аудит белгилейт.

Аныкталган суммага аудиттин мезгилинде подрядчиктин аткарылган жумуштардын актысынан кемитилип Ош облустар аралык балдар клиникалык ооруканасы менен “Голд Мир” Жоопкерчилиги Чектелген Коому ортосунда 7,1 миң сомго салыштыруу актысы түзүлдү.

Сунуш: Мындан ары аткарылган жумуштардын кабыл алуу актыларын түзүүдө Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Архитектура, курулуш жана турак жай-коммуналдык чарба мамлекеттик агенттигинин 2016-жылдын 18-майындагы № 4-чуа буйругу менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын аймагында курулуштун наркын аныктоонун методикасы” боюнча көрсөтүлгөн талаптар так сакталсын (Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2014-жылдын 15-сентябрындагы № 530 токтомунун негизинде КРЕР-2016 иштелип чыккан).

Улуттук фтизиатрия борбору

Аныкталды/Корутунду: Подрядчылар тарабынан аткарылган жумуштардын объектилеринде кээ бир жумуштар боюнча көрүлбөй калуучу жумуштардын актылары, жерге туташтыруучу өткөргүчтөрдүн жайгашуусу боюнча аткаруу схемасы түзүлбөгөн. КР КЧ 12-02:2018 “Курулуш өндүрүшүн уюштуруу” ылайык жумуштардын аткаруу иш кагаздары таризделбеген.

Сунуш: Мындан ары, жумуштардын аткаруу иш кагаздары КР КЧ 12-02:2018 “Курулуш өндүрүшүн уюштуруу” ылайык таризделсин.

Аныкталды/Корутунду: Подрядчы “Бах и Ко” ЖЧКысынын Лицензиясында ички жана тышкы инженердик системаларды, тармактарды жана курулуштарды жайгаштыруу боюнча жумуштарды аткаруу каралбаган. 2001-жылдын 31-майындагы № 260 “Ишкерликтин айрым түрлөрүн лицензиялоо жөнүндө” токтомуна ылайык курулуш-куроо жумуштары анын ичинен ички жана тышкы инженердик системаларды, тармактарды жана курулуштарды жайгаштыруу боюнча жумуштар, лицензиялануучу иштин түрүнө кирет.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2001-жылдын 31-майындагы № 260 “Ишкерликтин айрым түрлөрүн лицензиялоо жөнүндө” токтомуна ылайык курулуш-куроо жумуштары боюнча лицензиясы бар ишканалар менен жумуш жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: “Бах и Ко” ЖЧКысы тарабынан түзүлгөн аткарылган жумуштардын кабыл алуу актылары титулдук баракчада көрсөтүлгөндөй капиталдык оңдоонун ордуна жаңы курулуш-куроо объектиси катары эсептелинген. КРЕР-2016 ылайык, капиталдык оңдоодо - кошумча чыгымдар (НР) 0,9 коэффициентке жана сметалык пайда (СП) 0,85 коэффициентке көбөйтүлөт. Башкача айтканда кошумча чыгымдар жана сметалык пайда коэффициенттеринин белгиленген ченемдерин ашыкча баалоо аныкталган. Натыйжада жумуштун өзүнө турган наркын 8,5 миң сомго ашыкча баалоого алып келгендигин аудит белгилейт.

Аудит учурунда салыштыруу актысы түзүлүп Подрядчынын эсебинен калыбына келтирилди.

Сунуш: Мындан ары, аткарылган жумуштардын кабыл алуу актыларын түзүүдө Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Архитектура, курулуш жана турак жай-коммуналдык чарба мамлекеттик агенттигинин 2016-жылдын 18-майындагы № 4-чуа буйругу менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын аймагында курулуштун наркын аныктоонун методикасы” боюнча көрсөтүлгөн талаптар так сакталсын (Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2014-жылдын 15-сентябрындагы № 530 токтомунун негизинде КРЕР-2016 иштелип чыккан).

Аныкталды/Корутунду: “Голдтаун” ЖЧКысы тарабынан түзүлгөн аткарылган жумуштардын кабыл алуу актылары титулдук баракчада көрсөтүлгөндөй капиталдык оңдоонун ордуна жаңы курулуш-куроо объектиси катары эсептелинген. КРЕР-2016 ылайык, капиталдык оңдоодо - кошумча чыгымдар (НР) 0,9 коэффициентке жана сметалык пайда (СП) 0,85 коэффициентке көбөйтүлөт. Башкача айтканда кошумча чыгымдар жана сметалык пайда коэффициенттеринин белгиленген ченемдерин ашыкча баалоо аныкталган. Натыйжада жумуштун өзүнө турган наркын 22,0 миң сомго ашыкча баалоого алып келгендигин аудит белгилейт.

Аудит учурунда салыштыруу актысы түзүлүп Подрядчынын эсебинен калыбына келтирилди.

Сунуш: Мындан ары, аткарылган жумуштардын кабыл алуу актыларын түзүүдө Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Архитектура, курулуш жана турак жай-коммуналдык чарба мамлекеттик агенттигинин 2016-жылдын 18-майындагы № 4-чуа буйругу менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын аймагында курулуштун наркын аныктоонун методикасы” боюнча көрсөтүлгөн талаптар так сакталсын (Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2014-жылдын 15-сентябрындагы № 530 токтомунун негизинде КРЕР-2016 иштелип чыккан).

Чүй облустук бириккен ооруканасы

Аныкталды/Корутунду: Кээ бир Подрядчылар тарабынан аткарылган жумуштардын объектилеринде кээ бир жумуштар боюнча көрүлбөй калуучу жумуштардын актылары, жерге туташтыруучу өткөргүчтөрдүн жайгашуусу боюнча аткаруу схемасы түзүлбөгөн. КР КЧ 12-02:2018 “Курулуш өндүрүшүн уюштуруу” ылайык жумуштардын аткаруу иш кагаздары таризделбеген.

Сунуш: Мындан ары жумуштардын аткаруу иш кагаздары КР КЧ 12-02:2018 “Курулуш өндүрүшүн уюштуруу” ылайык таризделсин.

Аныкталды/Корутунду: Подрядчылар “Империя Кахаровы” ЖЧКысынын жана “СББС” ЖЧКысынын Лицензиясында ички жана тышкы инженердик системаларды, тармактарды жана курулуштарды жайгаштыруу боюнча жумуштарды аткаруу каралбаган. Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2001-жылдын 31-майындагы № 260 “Ишкерликтин айрым түрлөрүн лицензиялоо жөнүндө” токтомуна ылайык курулуш-куроо жумуштары анын ичинен ички жана тышкы инженердик системаларды, тармактарды жана курулуштарды жайгаштыруу боюнча жумуштар, лицензиялануучу иштин түрүнө кирет.

Сунуш: Мындан ары Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2001-жылдын 31-майындагы № 260 “Ишкерликтин айрым түрлөрүн лицензиялоо жөнүндө” токтомуна ылайык курулуш-куроо жумуштары боюнча лицензиясы бар ишканалар менен жумуш жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Подрядчылар менен жумуштардын өзгөртүлгөн түрлөрү жана көлөмдүрү боюнча Наряд–Заказын түзүү Стандарттуу конкурстук документтерди колдонуу боюнча Колдонмого ылайык жүргүзүлбөгөн. “Наряд-заказ” наркы боюнча Кошумча келишим түзүлбөгөн.

Сунуш: Мындан ары жумуштардын өзгөртүлгөн түрлөрү жана көлөмдүрү боюнча иш жүргүзүү Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндөгү” мыйзамынын жол жоболорун ишке ашыруу талаптарында көрсөтүлгөндөй жана Стандарттуу конкурстук документтерди колдонуу боюнча Колдонмого ылайык жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: “СББС” ЖЧКысынын аткарылган жумуштардын кабыл алуу актыларынан 24,1 миң сомдук жумуштардын ашыкча көлөмү жана жогорулатылган баасы аныкталды.

Аудит учурунда аткарылган жумуштардын кабыл алуу актыларынан аныкталган жумуштардын 24,1 миң сомдук ашыкча көлөмү жана жогорулатылган баасы Подрядчынын объектиде аткарылган бирок тиешелүү түрдө “Наряд-заказ” формасы менен таризделбеген жумуштардын көлөмүнүн эсебинен кемитилип ордуна коюлду.

Аныкталды/Корутунду: “Империя Кахаровы” ЖЧКысынын аткарылган жумуштардын кабыл алуу актыларынан 61,6 миң сомдук жумуштардын ашыкча көлөмү жана жогорулатылган баасы аныкталды. Аудит учурунда салыштыруу актысы түзүлүп Подрядчынын эсебинен калыбына келтирилди.

Кыргыз Республикасынын Президентинин Иш башкармасынын клиникалык ооруканасы

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 26.05.2011-жылдагы №246 токтому жана Кыргыз Республикасынын Министрлер кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №182 токтому менен бекитилген КР саламаттыкты сактоо кызматкерлеринин эмгегине төлөө жөнүндө жобосундагы жана КР Саламаттыкты сактоо министрлигинин 2022-жылдын 11-апрелиндеги №437 буйругу менен бекитилген эмгек акыларын төлөө методикалык

көрсөтмөсүндөгү талаптары аткарылган эмес, тактап айтканда эмгек акыларын эсептөө үчүн (эмгек китепчелери, табелдер ж.б.) иш кагаздарынын жүгүртүүсүнүн кыймылынын механизмдин сурөттөө менен учурдагы талаптардын негизинде эмгек акы боюнча ички жобосу, эмгекке катышуу коэффициентинин өлчөмүн тартип боюнча аныктоо менен мекеменин эксперттик комиссиясынын жоосу, эмгекке катышуу коэффициентинин өлчөмүн тартип боюнча аныктоо менен түзүмдүк бөлүнүштөрүнүн комиссиясынын жобосу түзүлбөстөн, аудит камтыган мезгил аралыгында милдеттүү медициналык камсыздандыруу фонду (ММКФ) тарабынан каржыланган каражаттардын эсебинен жалпы 2559,3 миң сомго кызматкерлердин эмгекке катышуу коэффициенти эсептелинген, ал эми камсыздандыруу төлөмү 17,25 % 441,1 миң сомду түздү. Жогорудагы көрсөтүлгөн ченемдер аткарылбагандыгына байланыштуу, кызматкерлердин эмгекке катышуу коэффициенттеринин туура эсептелинишине аудит жүргүзүү мүмкүн болгон жок.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №182 токтомунун менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө жөнүндө” жобосундагы жана Кыргыз Республикасынын Саламаттыкты сактоо министрлигинин 2022-жылдын 11-апрелиндеги №437 буйругу менен бекитилген эмгек акыларын төлөө методикалык көрсөтмөсүнүн негизинде иш алып баруу жагы камсыздалсын жана эмгек акы фондун пландаштырууда “кошумча эмгек акы фондун” пландоо жана мекеменин бюджетин консолидациялоо (топтоо) боюнча иштер алып барылсын.

Бишкек шаарынын №7 Үй-бүлөлүк медицина борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген типтүү тизмегинин 42-пунктунун 17-пунктчасында компьютер менен иштөө жумуштары Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 29.08.2022-жылдын № 474 токтомуна ылайык күчүн жоготкон.

Жогорудагы көрсөтүлгөн токтомдун талаптары сакталбастан 4 (төрт) оператор кызматкерлерине компьютерде иштөө үчүн кошумча үстөк акы жалпы 46,5 миң сомго ашыкча эсептелинген, ал эми камсыздандыруу төлөмү 17,25 % 8,0 миң сомду түздү.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобону жана Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын типтүү тизмегин (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) бекитүү жөнүндө” токтомунун талаптарын так сактоо жагы камсыздалсын.

Бишкек шаарынын №4 Үй-бүлөлүк медицина борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген типтүү

тизмегинин 42-пунктунун 17-пунктчасында компьютер менен иштөө жумуштары Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 29-августундагы № 474 токтомуна ылайык күчүн жоготкон.

Жогорудагы көрсөтүлгөн токтомдун талаптары сакталбастан эсеп-кысап бөлүмүнүн жана оператор кызматкерлерине компьютерде иштөө үчүн кошумча үстөк акы жалпы 40,6 миң сомго сентябрь айы үчүн ашыкча эсептелинген, ал эми камсыздандыруу төлөмү 17,25 % 7,0 миң сомду түздү.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобону жана Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын типтүү тизмегин (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) бекитүү жөнүндө” “токтомунун талаптарын так сактоо жагы камсыздалсын.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылдын башында жалпы 12937 доза “COVID-19” каршы вакцинасынан калдык болгон. Жыл ичинде жалпы 28906 доза кириштелген. Ал эми адамдарга эмделген вакцинациялардан тышкары, “COVID-19” каршы вакциналоонун деңгелинин төмөндөшүнөн, тактап айтканда жыл ичинде жалпы 12603 доза 8747,7 миң сом суммасында ваксинаны төгүү (разлив) жана сактоо мөөнөтү боюнча чыгышталган, же бюджеттин жоготуулары 8747,7 миң сомду түздү.

Жыл аягында жалпы калдык 16172 дозаны же 9873,5 миң сом суммасын түзгөн. Вакциналарды төгүү (разлив) жана чыгыштоо жогорку турган мекеменин вакцинация жүргүзүү алгоритмин иштеп чыкпагандыгынын себебинен жогоруудагы жагдайларга жол берилип келет, мисалга алсак келүү графиги, бейтаптын вакцинациялоочу жерди эркин тандоосу, ошондой эле вакцина алууну каалагандардын деңгелинин төмөндөшү.

Ал эми төгүү (разлив) учурлары ачылган вакцинаны 2 саатта алуу керек болсо, убакыты үзүлүп калгандыгынан келип чыккан. Чыгыштоо учуру вакцинанын алуучулардын жок болушу жана азайышынан сактоо мөөнөтү өтүп кеткендигинен келип чыккан.

Сунуш: Мындан ары, жогорку турган мекемелер менен бирдикте вакцинация жүргүзүү алгоритмин иштеп чыгуу жагы жана бюджеттик жоготууларды болтурбоо жагы камсыздалсын.

Чүй облустук Үй-бүлөлүк дарыгерлер борбору

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылга “COVID-19” каршы вакцина боюнча эмдөө иштеринин абалы жөнүндө берилген маалыматка ылайык, 2022-жылдын ичинде адамдарга эмделген вакцинациялардан тышкары, “COVID-19” каршы вакциналоонун деңгелинин төмөндөшүнөн жалпы 11159 доза вакцина же жалпы 8593,3 миң сомго чыгыш болгон, анын ичинен: вакцинаны төгүү 2868 доза жана сактоо мөөнөтү боюнча чыгыштоо 8291 доза же жалпы бюджеттик жоготуулары 8593,3 миң сомду түздү.

Вакциналарды төгүү (разлив) жана чыгыштоо жогорку турган мекемелер тарабынан вакцинация жүргүзүү алгоритмин иштеп чыкпагандыгынын

себебинен жогоруудагы жагдайларга жол берилип келет, мисалга алсак келүү графиги, бейтаптардын вакциналоо жерди эркин тандоосу, ошондой эле вакцина алууну каалагандардын деңгелинин төмөндөшү, ачылган вакцинаны 2 саатта алуу керек болсо, убакыттын үзүлүп калгандыгынан келип чыккан.

Сунуш: Мындан ары, жогорку турган мекемелер менен биргеликте бюджеттин жоготуу учурларын болтурбоо максатында, вакцинация жүргүзүү алгоритмин иштеп чыгуу жагы камсыздалсын.

Аныкталды/Корутунду: «Мүлктөргө учурдук ремонттоо үчүн сарпталуучу чыгымдар» 2221-беренеси аркылуу аудит камтыган мезгил аралыгында жалпы 5291,3 миң сомго Чүй облустук Үй-бүлөлүк дарыгерлер борборунун имараттарынын капиталдык ондоп-түзөө иштери жүргүзүлгөн. Аталган чыгымдар эсептен түздөн-түз чыгымдарга алып барылып чыгышталган.

Ал эми Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-П “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча жобону бекитүү жөнүндө” буйругунун талаптары боюнча аталган жогоруудагы мүлктөргө учурдук ремонттоо үчүн сарпталуучу чыгымдар “3111 капиталдык ондоп-түзөө” беренеси боюнча жүргүзүлүп негизги фондтордун баланстык баасы жалпы 5291,3 миң сомго көбөйүшү керек болчу, бирок аталган курулуштар эсептен негизсиз чыгышталып кеткен.

Аудит учурунда Дебет эсеби 3111 “имараттар жана курулмалар инвентаризациянын жыйынтыгы менен” жана Кредит эсеби 4111 “финансылык натыйжа” 5291,3 миң сомго бухгалтердик өткөрүүлөр жүргүзүлүп жана Чүй облустук Үй-бүлөлүк дарыгерлер борборунун балансына көбөйтүү үчүн бухгалтердик маалымат түзүлдү.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-П буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча Жобосунун” талаптарын сактоо камсыздалсын.

Чүй облусунун Сокулук районунун жалпы дарыгердик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: «Мүлктөргө учурдук ремонттоо үчүн сарпталуучу чыгымдар» 2221-беренеси аркылуу аудит камтыган мезгил аралыгында жалпы 8834,4 миң сомго Чүй облусунун Сокулук районунун жалпы дарыгердик практика борборунун имараттарынын капиталдык ондоп-түзөө иштери жүргүзүлгөн.

Ал эми Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-П “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча жобону бекитүү жөнүндө” КР Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругунун талаптары боюнча аталган жогоруудагы мүлктөргө учурдук ремонттоо үчүн сарпталуучу чыгымдар “3111 капиталдык ондоп-түзөө” беренеси боюнча жүргүзүлүп негизги фондтордун баланстык баасы жалпы 8834,4 миң сомго көбөйүшү керек болчу, бирок аталган курулуштар

2221-беренеси аркылуу жүргүзүлгөндүгүнө байланыштуу эсептен түздөн-түз чыгымдарга алып барылып чыгышталып кеткен.

Мындан тышкары, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу архитектура, курулуш жана турак-жай коммуналдык чарба мамлекеттик агенттигинин 2016-жылдын 18-майындагы №4-нпа “Курулуш өндүрүмүнүн наркын эсептеп чыгарууда кошумча чыгымдардын өлчөмүн эсептеп чыгуунун тартиби жөнүндө усулдук көрсөтмөлөрдү, Курулуштагы сметалык пайданын өлчөмүн аныктоо боюнча усулдук көрсөтмөлөрдү, Кыргыз Республикасынын аймагында курулуштун наркын аныктоочу усулдук көрсөтмөлөрдү бекитүү тууралуу” буйругундагы Усулдук көрсөтмөсүнүн 3-тиркемесинин 3-бөлүмүнүн 3.8-бөлүмчөсүндө көрсөтүлгөн талаптары сакталган эмес.

Аудит учурунда Дебет эсеби 3111 “имараттар жана курулмалар инвентаризациянын жыйынтыгы менен” жана Кредит эсебит 4111 “финансылык натыйжа” 8834,4 миң миң сомго бухгалтердик өткөрүүлөр жүргүзүлүп жана Чүй облусунун Сокулук районунун жалпы дарыгердик практика борборунун балансына көбөйтүү үчүн бухгалтердик маалымат түзүлдү.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-П буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча Жобосунун” талаптарын сактоо камсыздалсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө” Жобонун айрым талаптары сакталбастан, тактап айтканда, борбордун айрым кызматкерлерине жумуш орундарына аттестация жүргүзүлбөстөн, аудит камтыган мезгил аралыгында оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар үчүн жалпы 934,9 миң сомго үстөк акы эсептелинген, ал эми камсыздандыруу төлөмү 17,25 % 161,3 миң сомду түздү.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобону жана Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын типтүү тизмегин (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) бекитүү жөнүндө” “токтомунун талаптарын так сактоо жагы камсыздалсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын 2015-жылдын 15-апрелиндеги №72 “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” мыйзамынын 21-беренесинин 1-пунктунда “Түз келишим түзүү усулу менен сатып алуулар” - сатып алуучу уюм веб-порталга же веб-порталдын электрондук каталогуна келип түшкөн табыштамалардын (сунуштардын) арасында бааларга мониторинг жүргүзгөндөн кийин сатып алуулар жөнүндө келишимге кол коё турган мамлекеттик сатып алуулардын жол-жобосу. Эгерде веб-порталга табыштамалар (сунуштар) келип түшпөгөн учурда, сатып алуулар табыштамаларды (сунуштарды) кагаз жүзүндө суратып алуу аркылуу кайрадан мониторинг

жүргүзүү жолу менен жүзөгө ашырылат жана 2-пунктунда түздөн-түз келишим түзүү усулу аркылуу сатып алууларды жүргүзгөнгө чейин эки жумуш күндөн кечиктирбестен, сатып алуучу уюм мамлекеттик сатып алуулардын веб-порталына төмөнкүдөй маалыматтарды камтыган жарыяны жайгаштырат: сатып алуунун предмети жана көлөмү; сатып алуунун жалпы суммасы деп белгиленген.

Аталган мыйзамдын жогорудагы көрсөтүлгөн талаптары сакталбастан, 2022-жылдын 21-январында Чүй облусунун Сокулук районунун жалпы дарыгердик практика борбору менен “Серене Фарма” ЖЧКсынын ортосунда №2 келишими түзүлүп жалпы 1289,0 миң сомго дары-дармек сатылып алынган.

Сунуш: Мындан ары, Чүй облусунун Сокулук районунун жалпы дарыгердик практика борбору, Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” мыйзамында көрсөтүлгөн талаптарды так сактоо жагы камсыздалсын жана аталган мыйзамдын чегинде иш алып барылсын.

Аныкталды/Корутунду: Аудит учурунда белгилүү болгондой, жүргүзүлгөн тендердин жыйынтыгы менен “Айдос-Кут” ЖЧКсынын ортосунда борбордун асфальт-бетон төшөлмөсүн оңдоо үчүн жалпы 1449,0 миң сомго, 2022-жылдын 21-ноябрында №170 келишими түзүлгөн.

“Айдос-Кут” ЖЧКсынын «2022-жылдын 24-ноябрындагы №13 кайрылуу катынын негизинде, 2022-жылдын 25-ноябрындагы №824 төлөө тапшырмасы аркылуу 600,0 миң сом өлчөмүндө алдын ала төлөө чыгымы жүргүзүлгөн.

Аба ырайынын сууктап кеткендигине байланыштуу, борбордун асфальт-бетон төшөлмөсүн оңдоо иштеринин аяктоо мөөнөтүн, Чүй облусунун Сокулук районунун жалпы дарыгердик практика борбору жана “Айдос-Кут” ЖЧКсынын ортосунда 2022-жылдын 29-ноябрында түзүлгөн кошумча келишимдин негизинде 2023-жылдын 15-апрелине чейин жылдырылган.

Жылдык балансында жогорудагы 600,0 миң сом акча каражаты, дебитордук карыздардын эсебине көрсөтүлгөн эмес, тактап айтканда эсептен жаап жашырылган дебитордук карыз келип чыкты.

Аудит учурунда Дебет эсеби 32174200 “жумуш жана кызмат алдын ала төлөө” жана Кредит эсеби 41111100 “финансылык натыйжа” 600,0 миң сомго бухгалтердик өткөрүүлөр жүргүзүлүп жана Чүй облусунун Сокулук районунун жалпы дарыгердик практика борборунун балансына көбөйтүү үчүн бухгалтердик маалымат түзүлдү.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын “Бухгалтердик эсеп жөнүндө Мыйзамынын жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-П буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча Жобосунун” талаптарын сактоо камсыздалсын.

Чүй облусунун Панфилов районунун жалпы дарыгердик борбору

Аныкталды/Корутунду: «Мүлктөргө учурдук ремонттоо үчүн сарпталуучу чыгымдар» 2221-беренеси жана “дагы башка кызмат көрсөтүүнү алуу” 2215-беренеси аркылуу имараттарынын капиталдык оңдоп-түзөө иштери

жүргүзүлгөн, тактап атканда (имараттардын ички капиталдык ондоп түзөө иштери, суу чыгаруу насосторун алмаштыруу иштери жүргүзүлгөн).

Ал эми Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-П “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча жобону бекитүү жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин №137 буйругунун талаптары боюнча аталган жогорудагы мүлктөргө учурдук ремонттоо үчүн сарпталуучу чыгымдар “3111 капиталдык ондоп-түзөө” беренеси боюнча жүргүзүлүп негизги фондтордун баланстык баасы жалпы 1404,4 миң сомго көбөйүшү керек болчу, бирок аталган курулуштар 2221-беренеси аркылуу жүргүзүлгөндүгүнө байланыштуу эсептен түздөн-түз чыгымдарга алып барылып чыгышталып кеткен.

Мындан тышкары, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу архитектура, курулуш жана турак-жай коммуналдык чарба мамлекеттик агенттигинин 2016-жылдын 18-майындагы №4-нпа “Курулуш өндүрүмүнүн наркын эсептеп чыгарууда кошумча чыгымдардын өлчөмүн эсептеп чыгуунун тартиби жөнүндө усулдук көрсөтмөлөрдү, Курулуштагы сметалык пайданын өлчөмүн аныктоо боюнча усулдук көрсөтмөлөрдү, Кыргыз Республикасынын аймагында курулуштун наркын аныктоочу усулдук көрсөтмөлөрдү бекитүү тууралуу” буйругундагы Усулдук көрсөтмөсүнүн 3-тиркемесинин 3-бөлүмүнүн 3.8-бөлүмчөсүндө көрсөтүлгөн талаптары сакталган эмес.

Аудит учурунда Дебет эсеби 3111 “имараттар жана курулмалар инвентаризациянын жыйынтыгы менен” жана Кредит эсеби 4111 “финансылык натыйжа” 1404,4 миң миң сомго бухгалтердик өткөрүүлөр жүргүзүлүп жана Чүй облусунун Панфилов районунун жалпы дарыгердик борборунун балансына көбөйтүү үчүн бухгалтердик маалымат түзүлдү.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-П буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча Жобосунун” жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу архитектура, курулуш жана турак-жай коммуналдык чарба мамлекеттик агенттигинин 2016-жылдын 18-майындагы №4-нпа буйруктарынын талаптарын так сактоо жагы камсыздалсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө” Жобонун айрым талаптары сакталбастан, тактап айтканда, борбордун айрым кызматкерлерине жумуш орундарына аттестация жүргүзүлбөстөн, аудит камтыган мезгил аралыгында оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар үчүн жалпы 769,2 миң сомго үстөк акы эсептелинген, ал эми камсыздандыруу төлөмү 17,25 % 132,7 миң сомду түздү.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө

жобону жана Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын типтүү тизмегин (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) бекитүү жөнүндө” “токтомунун талаптарын так сактоо жагы камсыздалсын.

Жүрөк хирургиясы жана органдарды алмаштыруу боюнча илим-изилдөө институту

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө” Жобонун айрым талаптары сакталбастан, тактап айтканда, институттун айрым кызматкерлерине жумуш орундарына аттестация жүргүзүлбөстөн, аудит камтыган мезгил аралыгында оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар үчүн жалпы 1328,3 миң сомго үстөк акы эсептелинген, ал эми камсыздандыруу төлөмү 17,25 %ы 229,1 миң сомду түздү.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобону жана Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын типтүү тизмегин (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) бекитүү жөнүндө” “токтомунун талаптарын так сактоо жагы камсыздалсын.

Аныкталды/Корутунду: Ош областтар аралык бириккен клиникалык ооруканасынын 2022-жылдын 11-мартындагы №01-103 катынын, Кыргыз Республикасынын Саламаттыкты сактоо министрлигинин 2022-жылдын 14-мартындагы №312 буйругунун негизинде жалпы суммасы 1256,5 миң сомдук чоңдор үчүн колдонулуучу, сактоо мөөнөтү 2022-жылдын май айында бүтө турган 28 даана оксигенатор, 2022-жылдын 14-мартында өткөрүп алуу актысы аркылуу Жүрөк хирургиясы жана органдар алмаштыруу боюнча илим-изилдөө институтуна кайрадан кайтарып берүү иретинде кабыл алынган.

Ал эми, Жүрөк хирургиясы жана органдар алмаштыруу боюнча илим-изилдөө институту жогоруда көрсөтүлгөн чоңдор үчүн колдонулуучу 28 даана оксигенаторлорун 2022-жылдын 10-августундагы №354 узатма барагы аркылуу жалпы суммасы 1537,2 миң сомго кайтарылып берилген.

Белгилей кетчүү жагдай, Жүрөк хирургиясы жана органдар алмаштыруу боюнча илим-изилдөө институту жогорудагы көрсөтүлгөн чоңдор үчүн колдонулуучу 28 даана оксигенаторлорун алууда, аталган оксигенаторлорго муктаждык болгон эмес жана жыйынтыгында илим-изилдөө институту аталган 28 даана оксигенаторлорун кайтарууда ортодон жалпы суммасы 280,7 миң сомдук айырма менен өткөрүлүп берилген, тактап айтканда жалпы суммасы 280,7 миң сомдук бюджеттик жоготуулар келип чыкты.

Сунуш: Мындан ары, Жүрөк хирургиясы жана органдар алмаштыруу боюнча илим-изилдөө институтунун чыгымдарын жүргүзүүдө сарамжалдуу пайдалануу жагы камсыздалсын жана жооптуу кызматкерлерге чара көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Институтун имаратында жайгашкан 2 (эки) даана лифтилерине капиталдык оңдоо же алмаштыруу боюнча 2021-жылдын 23-сентябрында “Ала-Тоо-Лифт” ЖЧКсынын кемчилик актысы менен аныкталган.

Жүргүзүлгөн сатып алуулардын жыйынтыгы менен “Лифтэс” ЖЧКсы тарабынан 2 даана лифт демонтаждоо жана орноту иштери жүргүзүлгөн.

“Лифтэс” ЖЧКсы тарабынан демонтаждалган эски 2 даана лифт 2022-жылдын 14-январындагы өткөрүп берүү актысы менен илим-изилдөө институтунун кызматкери Р.Кыдыгалиев кабыл алган.

Белгилей кетчүү жагдай, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-П буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча жобону бекитүү жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 Жобосунун 6-главасынын 5-пунктунда негизги каражаттардын пайдаланууга жараксыздыгын, аларды калыбына келтирүү, оңдоонун мүмкүн эместигин жана натыйжасыздыгын аныктоо, ошондой эле бюджеттик мекемелерде негизги каражаттарды эсептен чыгарууга зарыл болгон документтерди тариздөө үчүн жетекчинин буйругу менен туруктуу иштөөчү комиссия түзүлөрү белгиленген. Негизги каражаттарды эсептен чыгарууга комиссия тарабынан түзүлгөн актылар мекеменин жетекчиси тарабынан бекитилет.

Демонтаждалган жабдуулардын башка машиналарды оңдоого жарактуу бардык деталдары, түйүндөрү жана агрегаттары, ошондой эле негизги каражаттарды жоюудан алынган башка материалдар тийиштүү эсептерге кириштелет, аталган баалуулуктар эске алынат, ал эми жараксыз деталдар жана материалдар экинчи чийки зат катары кириштелет.

Аталган Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-П буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча жобону бекитүү жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген Жобосунун жогорудагы талаптарын бузууга жол берилген, тактап айтканда демонтаждалган эски 2 (эки) даана лифттин жетпей калуусу келип чыкты.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-П буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча жобону бекитүү жөнүндө” Жобосунун талаптарын так сактоо жагы камсыздалсын, аталган демонтаждалган эски 2 (эки) даана лифттин жетпей калуу боюнча тактоо иштери жүргүзүлүп жана жооптуу кызматкерлерге чара көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Саламаттыкты сактоо министрлигинин 2022-жылдын 18-февралындагы №198 “Кыргыз Республикасынын жарандарына адистештирилген кардиохирургиялык

медициналык жардам көрсөтүү жөнүндө” буйругу менен Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу Жүрөк хирургиясы жана органдарды алмаштыруу боюнча илим-изилдөө институтунун кеңеш-берме жана дарт аныктоо бөлүмүнүн кызматкерлери тарабынан көрсөлүтүүчү кызматтарга жолдомо менен жеңилдетилген шарттарда бекер (акысыз) жана 50 пайыз жеңилдикте убактылуу тартиби бекитилген.

Белгилей кетчүү жагдай, аудит камтыган мезгил аралыгында жогорудагы көрсөтүлгөн буйруктун убактылуу тартибинде кеңеш-берме жана дарт аныктоо бөлүмүнүн кызматкерлери тарабынан көрсөтүүлүчү кызматтар экинчи ирет колдонулса бекер (акысыз) колдонулары көрсөтүлгөн эмес. Монополияга каршы жөнгө салуу мамлекеттик агенттиги тарабынан баалардын прејскурантында даарыгердин кызматы 1 жолку кеңеш берүү 135 сомго бекитилген.

Ал эми аудит камтыган мезгил аралыгында даарыгердин кызматы экинчи ирет бекер (акысыз) колдонулган 484 учур катталган, жыйынтыгында жалпы (484*135 сом = 65340 сом) 65,3 миң сомго киреше түшпөй калган, тактап айтканда бюджеттик жоготуулар келип чыкты.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Саламаттыкты сактоо министрлигинин 2022-жылдын 18-февралындагы №198 “Кыргыз Республикасынын жарандарына адистештирилген кардиохирургиялык медициналык жардам көрсөтүү жөнүндө” буйругу менен бекитилген убактылуу тартибинде көрсөтүлгөн талаптарын так сактоо жагы камсыздалсын.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылдын 18-апрелине карата дары-дармектеринин калдыктарын алууда мөөнөтү өтүп кеткен дары-дармектер кездешкен учурлар катталды, тактап айтканда жалпы суммасы 375,5 миң сомдук мөөнөтү өтүп кеткен дары-дармектердин сарамжалсыз пайдалануулары келип чыкты.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу Жүрөк хирургиясы жана органдарды алмаштыруу боюнча илим-изилдөө институтунда дары-дармектерди өз мөөнөтүндө сарамжалдуу пайдалануу жагы камсыздалсын жана жооптуу кызматерлерге чара көрүлсүн.

Бишкек шаардык Тез жардам медициналык балдар клиникалык ооруканасы

Аныкталды/Корутунду: Келишимди тикелей түзүү усулу аркылуу жүргүзүлгөн сатып алууларга, сатып алган товарлардын баасына жана кызматтарга мониторинг жүргүзүлгөн эмес. Ондүрүштүк муктаждыктарына, тендер өткөрүлбөстөн жумуш жана кызмат жана корлор (запас) накталай акча каражатына жалпы 130,7 миң сомго сатылынып алынган.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” мыйзамында көрсөтүлгөн талаптарды так сактоо жагы камсыздалсын жана аталган мыйзамдын чегинде иш алып барылсын.

Аныкталды/Корутунду: 2215-беренеси аркылуу жалпы 428,0 миң сомго видео көзөмөлдөөчү жабдыктарын орнотуу иштери жүргүзүлгөн. Аталган курулуштар 2215-беренеси аркылуу жүргүзүлгөндүгүнө байланыштуу эсептен

түздөн-түз чыгымдарга алып барылып чыгышталып кеткен. Аудит учурунда Дебет эсеби 3112 “машиналар жана жабдуулар инвентаризациянын жыйынтыгы менен” жана Кредит эсеби 4111 “финансылык натыйжа” 428,0 миң миң сомго бухгалтердик өткөрүүлөр жүргүзүлүп жана балансына көбөйтүү үчүн бухгалтердик маалымат түзүлдү.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-П “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча жобону бекитүү жөнүндө” буйругунун талаптарын так сактоо жагы камсыздалсын.

Баткен областтык Үй-бүлөлүк дарыгерлер борбору

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылдын аягында карата “Кыргызтелеком” ААКсы боюнча медицина борборунун пайдасына 309,5 миң сом суммасында дебитордук карыз болгон, бирок дебитордук карыз баланста көрсөтүлгөн эмес, натыйжада 309,5 миң сомдук жашырылган дебитордук карыз аныкталган. Аудит мезгил аралыгында 309,5 миң сом дебитордук карызга бухгалтердик өткөрмө берилип, баланска алынган.

Сунуш: Мындан ары, бюджеттик каражаттарды ашыкча которууга жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылдын аягында киреше салыгы боюнча медицина борборунун пайдасына 79,8 миң сом суммасында дебитордук карыз болгон, бирок дебитордук карыз баланста көрсөтүлгөн эмес, натыйжада 79,8 миң сомдук жашырылган дебитордук карыз аныкталган. Аудит мезгил аралыгында 79,8 миң сом дебитордук карызга бухгалтердик өткөрмө берилип, баланска алынган.

Сунуш: Мындан ары, эсептелген киреше салыгы өз мөөнөтүндө бюджетке которулсун.

Баткен областтык Бириккен ооруканасы

Аныкталды/Корутунду: КР Саламаттыкты сактоо жана социалдык өнүктүрүү министрлигинин 2021-жылдын 21-июлундагы №983 “2021-жылы зарыл болгон оңдоо иштерин жүргүзүү Азия өнүктүрүү банкынын долбоорлорунун алкагында каржылануучу саламаттыкты сактоо объекттеринин кошумча тизмесин бекитүү жөнүндөгү” буйругун ишке ашыруу максатында, COVID-19 пандемиясына байланыштуу, КР жардам берүү алкагында Азия өнүктүрүү банкынын долбоору боюнча каржылоо үчүн (мандан ары-Долбоор), КР Саламаттыкты сактоо жана социалдык өнүктүрүү министрлиги тарабынан тандалып алынып, иштеп жаткан жана жаңы ачылган же өзгөртүлүп кайра түзүлгөн инфекциялык бөлүмдөргө, интенсивдүү терапия бөлүмдөрүнө/палаталарына жана айрым саламаттык сактоо уюмдарынын изоляторлоруна колдоо көрсөтүү жана алардын иштөө шарттарын жакшыртуу максатында, Баткен областтык бириккен ооруканасынын неврология, ОДО, терапия, гинекология бөлүмдөрүн жана оорукананын жер төлөсүн 5223,3 миң сомго капиталдык оңдоодон өткөрүп, 2022-жылдын 31-октябрында аткаруучу (подрядчы) “Алга Билд” ЖЧКсы менен техникалык көзөмөлдөөчү А. Убрайымов

ортосунда түзүлгөн оңдоо иштерин жүргүзүү-өткөрүп берүү жана дефект туралуу журналга кол коюшкан, бирок аткарылган иштерди бүтүрүп, өткөрүү, ошондой эле, Баткен областтык бириккен ооруканасы тарабынан өткөрүп берүү-алуу актысы түзүлүп, кабыл алынган эмес, 2022-жылдын 31-октябрындагы аткаруучу (подрядчы) “Алга Билд” ЖЧКсы менен техникалык көзөмөлдөөчү А. Убрайымов ортосунда түзүлгөн журналга Баткен областтык бириккен ооруканасынын директору тарабынан кол коюлуп бекитилген эмес.

Мындан сырткары, Баткен областтык бириккен оорукананын бөлүмдөрүндө 5223,3 миң сомго капиталдык оңдоо иштери оорукананын бухгалтердик балансына кириштелген эмес. Аудит мезгил аралыгында 5223,3 миң сомго жүргүзүлгөн капиталдык оңдоо иштерине бухгалтердик өткөрмө берилип, баланска алынган.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылга Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2022-жылдын 10-октябрындагы №1201 буйругунун негизинде, Баткен областтык бириккен ооруканасына электр энергиясы боюнча ченемдик лимит 4359,0 миң сом суммасында 1144,1 миң кВт саат белгиленген болсо, жыл ичинде факты жүзүндө керектелген электр энергиясы 5371,7 миң сом суммасында 1413,6 миң кВт/саатты түзгөн, же электр энергиясы бекитилген лимиттен 269,5 миң кВт/саатка ашыкча керектелген же 1012,7 миң сом суммасында ашыкча чыгымдалган.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин буйругунун, же болбосо электр энергиясына белгиленген лимиттердин сакталышы көзөмөлгө алынсын.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылдын аягында “Кыргыз Телеком” ААКсы боюнча областтык Бириккен ооруканасынын пайдасына 106,8 миң сом суммасында дебитордук карыз болгон, бирок дебитордук карыз баланста көрсөтүлгөн эмес, натыйжада, 106,8 миң сом жашырылган дебитордук карыз аныкталган. Аудит мезгил аралыгында 106,8 миң сомдук дебитордук карызга бухгалтердик өткөрмө берилип баланска алынган.

Аныкталды/Корутунду: Түздөн-түз келишим түзүү ыкмасы менен өткөрүлгөн тооруктар, 2015-жылдын 3-апрелиндеги № 72 “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 10-беренесинин 2-бөлүгүнүн 4-пунктунун талаптарын бузуу менен, сатып алуучу уюм сатып алынган товарлардын баасына мониторинг жүргүзгөн эмес, муну менен жетекчилик тарабынан сметасын түзүү жана бекитүүнүн (сметалык баалардын мониторингинин) негизинде, 2015-жылдын 3-апрелиндеги № 72 “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 10-беренесинин 2-бөлүгүнүн 4-пунктун бузуу менен түзүлгөн. Ал эми түздөн-түз келишимдерди түзүү ыкмасы менен мониторинг жүргүзүлбөгөн суммалар жалпы 403,9 миң сомду түзгөн.

Сунуш: Мамлекеттик сатып алуулар, “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын негизинде жүргүзүлсүн, сатылып алынуучу товарлардын, жумуштардын, кызмат көрсөтүүлөрдүн жана консультациялык кызмат көрсөтүүлөрдүн рыногуна мониторинг жүргүзүү бөлүгүндө.

Аныкталды/Корутунду: Макулдашылып түзүлгөн келишимдерге талдоо жүргүзүлгөндө төмөнкүлөр аныкталган:

- 2018-жылдын 30-апрелинде Баткен областтык Бириккен ооруканасынын директору Н.Т. Салиев “Ижара берүүчү”, жеке ишкер Азизива Гульмира Парпиевна “Ижарачы” ортосунда номери жок келишим түзүлгөн, келишимдин шарты 5 жыл аралыгына 2018-жылдын 28-апрелинен, 2023-жылдын 28-апрелине чейин Баткен областтык Бириккен ооруканасына тиешелүү, Баткен шаарындагы Раззаков көчөсү 9 дарегинде жайгашкан, 152 кв/м мамлекеттик мүлктү ашкана багытында иштетүү үчүн ижарага берүү боюнча келишимге кол коюшкан.

КР Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 24-сентябрындагы №183 “Мамлекеттик мүлктү ижарага берүүнүн тартиби жөнүндө” жобонун 2-главасынын 16-беренесинде, мамлекеттик мүлк төмөнкү шарттардын бири болгон учурларда тоорук өткөрбөстөн ижарага берилет:

1) ижарага берилүүчү мамлекеттик имараттын/жайдын аянты:

- Бишкек шаары үчүн алты кв.м ашпаса;

- калган административдик-аймактык бирдиктер үчүн жетимиш кв.м. ашпаса, же болбосо ижарага берүү келишими жогоруда көрсөтүлгөн Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин токтомун одоно түрдө бузуу менен жүргүзүлгөн, башкача айтканда, 152 кв/м мүлк тоорук өткөрбөстөн туруп, түздөн-түз келишим түзүү жолу аркылуу ижарага берилген, мындан улам, республикалык бюджеттин киреше бөлүгүнө көп суммадагы каражаттар түшпөй калган.

Экинчиден, айына 9363,2 сом ижара акысы эсептелип, жер салыгы жылына 6021 сомдон, ар бир айга бөлгөндө 502 сом жер салыгы кошулбастан төлөнүп келген, же 2018-жылдын 8 айына, 2019-жылдын 12 айына, 2020-жылдын 12 айына, 2021-жылдын 12 айына, 2022-жылдын 12 айына карата жалпы 28112 сом суммасындагы жер салыгы төлөнгөн эмес. Бул болсо, оорукананын жетекчилери тарабынан көзөмөлгө албагандыгынын натыйжасында болууда, ошондуктан, эсептелген сумма жергиликтүү бюджеттин эсебине төлөнүшү керек;

- Баткен областтык бириккен ооруканасынын директору А.А. Жунусов “Ижара берүүчү”, жеке ишкер С.Н. Зарипова “Ижарачы” ортосунда 2021-жылдын 1-июнунда №30 келишим түзүлгөн, келишимдин шарты 3 жыл аралыгында, б.а. 2021-жылдын 1-майынан 2024-жылдын 1-майына чейин Баткен областтык ооруканасына тиешелүү, Баткен шаарындагы Раззаков көчөсү 9 дарегинде жайгашкан, 42 кв/м болгон мамлекеттик мүлктү ашкана багытында иштетүүгө ижарага берүү боюнча келишимге кол коюшкан, ижара акысы айына 3835 сом болуп белгиленген. Келишим түзүлгөндөн бери ижарачы толук иштеп келгендигине карабастан, ижара акысы көзөмөлдүн жоктугунан, бүгүнкү күнгө чейин бир сом да бюджетке чегерилген эмес, же 2022-жылдын 1-январына карата ижара акысы боюнча 30680 сом карыз пайда болгон, 2022-жыл ичинде 46020 сом ижара акысы эсептелип, 2023-жылдын 1-январына карата 76700 сом ижара акысынын карызы пайда болгон, бул карыз боюнча оорукананын администрациясы тарабынан эч кандай чаралар көрүлгөн эмес;

- Баткен областтык бириккен ооруканасынын директору А.А. Жунусов “Ижара берүүчү”, жеке ишкер И.А. Бекмуратов “Ижарачы” ортосунда 2020-жылдын 14-июлунда №4 келишим түзүлгөн, келишимдин шарты 2 жыл аралыгында, б.а. 2020-жылдын 1-июлунан 2022-жылдын 1-июнуна чейин Баткен областтык бириккен ооруканасына тиешелүү, Баткен шаарындагы Раззаков көчөсү 9 дарегинде жайгашкан, 26,52 кв/м болгон мамлекеттик мүлктү аптека багытында иштетүүгө ижарага берүү боюнча келишимге кол коюшкан, ижара акысы айына 3977 сом белгиленген.

Ижарачы ижара акысы боюнча 2022-жылдын 1-январына карата 23862 сом карызы болгон, 2022-жылдын 5,5 айына берилген маалымат боюнча 22214 сом эсептелип, жыл ичинде 28370 сом бюджетке чегерилген жана 2023-жылдын 1-январына карата 17706 сом карыз пайда болгон, бирок белгилүү болгондой, 2022-жылдын 1-июлунан 2022-жылдын 31-декабрына чейин мамлекеттик мүлктү толук пайдалангандыгы аныкталып, ушул жылдын 6 айына карата айына 3977 сомдон ижара акысы эсептелип, республикалык бюджетке 2023-жылдын 27-февралындагы №294000224 төлөм тапшырмасынын негизинде, оорукананын эсебине 23863 сом ижара акысы төлөнгөн, мындан сырткары, 2023-жылдын 1-январына карата ижара акысы боюнча карызы ушул жылдын 27-февралындагы №7650031 төлөм тапшырмасынын негизинде оорукананын эсебине 17706 сом чегерилген;

- Баткен областтык бириккен ооруканасынын директору А.А. Жунусов “Ижара берүүчү”, “Календула” ЖЧКсы “Ижарачы” ортосунда 2020-жылдын 30-декабрындагы №82 келишим түзүлгөн, келишимдин шарты 3 жыл аралыгында, б.а. 2021-жылдын 1-январынан 2024-жылдын 1-январына чейин Баткен областтык Бириккен ооруканасына тиешелүү, Баткен шаарындагы Раззаков көчөсү 9 дарегинде жайгашкан, 12,0 кв/м болгон мамлекеттик мүлктү аптека багытында иштетүүгө ижарага берүү боюнча келишимге кол коюшкан, ижара акысы айына 1960 сом белгиленген. 2023-жылдын 1-январына карата ижара акысы боюнча ЖЧКнын 7040 сом карызы пайда болгон, карыз суммасы аудит ичинде 2023-жылдын 25-февралындагы №5061 төлөм тапшырмасынын негизинде оорукананын эсебине 7500 сом чегерилген;

- Баткен областтык бириккен ооруканасынын директору А.А. Жунусов “Ижара берүүчү”, жеке ишкер М. Мавлянов “Ижарачы” ортосунда 2020-жылдын 30-декабрында №82 келишим түзүлгөн, келишимдин шарты 3 жыл аралыгында, б.а. 2021-жылдын 1-январынан 2024-жылдын 1-январына чейин Баткен областтык бириккен ооруканасына тиешелүү, Баткен шаарындагы Раззаков көчөсү 9 дарегинде жайгашкан, 12,0 кв/м болгон мамлекеттик мүлктү аптека багытында иштетүүгө ижарага берүү боюнча келишимге кол коюшкан, ижара акысы айына 1960 сом белгиленген. Ижарачы 2023-жылдын 1-январына карата ижара акысынан 143425 сом карызы болгон, карыз суммасы аудит ичинде 2023-жылдын 22-февралындагы №76500100 төлөм тапшырмасынын негизинде оорукананын эсебине 144000 сом чегерилген.

Берилген маалымат боюнча Баткен областтык бириккен ооруканасында ижарачылардын ижара акысы боюнча 2022-жылдын 1-январына карата 254187 сом карыз пайда болгон, жыл аралыгында 556113 сом ижара акысы эсептелип,

оорукананын эсебине 565429 сом чегерилген жана 2023-жылдын 1-январына карата 244871 сом карыз калдыгы калган, жыл башында ижара карызынын калдыгы аудит ичинде төлөм тапшырмасынын негизинде оорукананын эсебине 193069 сом чегерилген.

Мындан сырткары, Баткен областтык бириккен ооруканасынын жетекчиси, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2020-жылдын 27-октябрындагы №102-б “Мамлекеттик мүлктү ижарага берүүдөн түшкөн каражаттарды багыттоо боюнча жетекчиликти бекитүү жөнүндө” буйругун так аткарбастан, 2022-жыл аралыгында мамлекеттик мүлктү ижарага берүүдөн түшкөн 565429 сомду республикалык бюджеттин эсебине которбостон туруп, өз максаттарына пайдаланган. Жогоруда көрсөтүлгөн жана пайдаланылган 565429 сом, кошумча эсептелген 51975 сом, анын ичинен, оорукананын эсебине чегерилген 23863 сом жана 2023-жылдын 1-январына карата ижара акысынын калдыгы 169206 сом, жалпы 786610 сом суммасы (565429с.+51975с.+169206с.) бюджеттин эсебине чегерилген, анын ичинен:

- 2023-жылдын 1-мартындагы №53 төлөм тапшырмасынын негизинде 781583 сом республикалык бюджеттин эсебине ижара акысы катары;

- 2023-жылдын 1-мартындагы №54 төлөм тапшырмасынын негизинде 5074 сом жергиликтүү бюджеттин эсебине жер салыгы катары чегерилген.

Сунуш: Баткен областтык Бириккен ооруканасынын аймагындагы ижарага берилген мамлекеттик мүлктүн эсеби такталып, жетимиш кв.м.ден ашкан мүлктү, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин токтому менен бекитилген Жобонун негизинде ижарага берилсин жана төмөндөгүлөр аткарылсын:

- жеке ишкер Азизова Гульмира Парпиевнага кошумча эсептелген ижара акысы - 28112 сом;

- жеке ишкер С.Н. Зарипованын 2023-жылдын 1-январына карата ижара акысы боюнча 76700 сом карызы;

- мөөнөтү аяктаган ижарачылар менен келишимдин мөөнөтүн өз учурунда узартуу жана эсептелген ижара акыларын республикалык бюджеттин эсебине өндүрүү.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылдын аягында киреше салыгы боюнча оорукананын пайдасына 59,7 миң сом суммасында дебитордук карыз пайда болгон, бирок дебитордук карыз баланста көрсөтүлгөн эмес, натыйжада 59,7 миң сом жашырылган дебитордук карыз аныкталган. Аудит мезгил аралыгында 59,7 миң сомдук дебитордук карызга бухгалтердик өткөрмө берилип баланска алынган.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылдын аягында камсыздандыруу төгүмдөрү боюнча оорукананын пайдасына 44,5 миң сом суммасында дебитордук карыз пайда болгон, бирок бул дебитордук карыз баланста көрсөтүлгөн эмес, натыйжада, 44,5 миң сом жашырылган дебитордук карыз аныкталган. Аудит мезгил аралыгында 44,5 миң сомдук дебитордук карызга бухгалтердик өткөрмө берилип баланска алынган.

Баткен областтык Кургак учук менен күрөшүү борбору

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылдын 1-январына карата топтоштурулган бюджеттен салык төлөөчүлөр менен өз ара эсептешүүлөр боюнча салыштыруу актысында, Баткен областтык кургак учук менен күрөшүү борбору жеке киреше салыгы боюнча 18,3 миң сом суммасында оорукананын эсебине дебитордук карызы болгон. Аудит мезгилине карата 572,2 миң сом суммасында жеке киреше салыгын эсептөө боюнча отчет берилген, бюджеттин кирешесине 572,2 миң сом которулган жана жыл аягында оорукананын пайдасына 0,2 миң сом суммасында дебитордук карыз калдыгы пайда болгон, бирок 2022-жыл ичинде 9742,6 миң сом эмгек акы эсептелип, андан 706,1 миң сом киреше салыгы кармалган, натыйжада, аудит аралыгында 133,9 миң сом киреше салыгы республикалык бюджетке которулуп, ал боюнча отчет берилген эмес, аудит аралыгында 2023-жылдын 9-мартындагы №48 төлөм тапшырмасынын негизинде жашырылган киреше салыгы республикалык бюджеттин эсебине которулган.

Мындан сырткары, эсептелген киреше салыгы өз мөөнөтүндө бюджетке которулбагандыгы үчүн, 4,3 миң сом туум жана 49,5 миң сом финансылык санкция эсептелип, бюджетке которулган же болбосо 53,8 миң сом, мекеменин жооптуу кызматкерлери тарабынан өз иштерине кайдыгер мамиле кылгандыгы үчүн, бюджет жогоруда көрсөтүлгөн суммада чыгымга учураган же каржыланган бюджеттик каражат өз максатына жеткен эмес жана максатсыз колдонулган.

Эсептелген киреше салыгы өз учурунда бюджетке которулбагандыгы үчүн, ишкана 53,8 миң сомго чыгым тарткан, же каржыланган бюджеттик каражат өз максатына жеткен эместиги аныкталган.

Сунуш: Мындан ары, эсептелген киреше салыгын өз учурунда бюджетке которуу көзөмөлгө алынсын.

Самаркандек жалпы дарыгерлер практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Аудит аралыгында товардык-материалдык балуулуктардын сакталышына тандалма аудит жүргүзүлүп, натыйжада, жооптуу кызматчы Алымбетов Акималиден 5175 сом жана Абылкасым кызы Мыскалдан 3786 сом кем чыгуулар аныкталып, жүргүзүлгөн аудит аралыгында А. Алымбетов 2023-жылдын 16-мартындагы №1 жана Абылкасым К.А. №2 төлөм тапшырмаларанын негизинде, Самаркандек жалпы дарыгерлер практика борборунун кассасына жогоруда көрсөтүлгөн акча каражаттарын төлөшкөн.

Сунуш: Товардык-материалдык баалуулуктардын сакталышына көзөмөл күчөтүлүп, ар бир квартал сайын инвентаризация жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Макулдашылып түзүлгөн келишимдерге талдоо жүргүзүлгөндө төмөнкүлөр аныкталды:

- Самаркандек жалпы дарыгерлер практика борборунун директору А. Осмонов “Ижара берүүчү”, “Аракет” ЖЧКсынан К.Т. Таиров “Ижарачы” ортосунда 2018-жылдын 15-июнундагы №55 келишим түзүлгөн, келишимдин шарты 4 жыл аралыгына айына 4090 сомдон ижара акысы менен, 2018-жылдын 1-июлунан 2022-жылдын 1-июлуна чейин Самаркандек жалпы дарыгерлер практика борборуна тиешелүү, Баткен районуна караштуу Самаркандек

айылындагы 33,2 кв/м мамлекеттик мүлктү дарыкана багытында иштетүү үчүн ижарага берүү боюнча келишимге кол коюшкан. Келишим мөөнөтү 2022-жылдын 1-июлунда аяктаганына карабастан, бүгүнкү күнгө чейин иштеп жаткандыгы аныкталып, мамлекеттик мүлктү пайдалангандыгы үчүн ижара акысы төлөнгөн эместиги жана келишимдин мөөнөтү узартылбастан пайдаланып келгендиги такталды, же 2022-жылдын 1-июлунан 2023-жылдын 1-мартына чейин 8 ай аралыгында айына 4090 сомдон болуп, жалпы 32720 сом акысы республикалык бюджеттин эсебине төлөнүшү керек.

Сунуш:

“Аракет” ЖЧКсынан 32,7 миң сомдук ижара акысы өндүрүлүп, республикалык бюджетке которулсун.

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 24-сентябрындагы №183 “Мамлекеттик мүлктү ижарага, чарба жүргүзүүгө, ыкчам башкарууга, акысыз убактылуу пайдаланууга берүү тартибин регламенттөөчү маселелер жөнүндө” токтомунун талаптары аткарылсын, келишимдин мөөнөтү өз учурунда узартылып, ижара акысы республикалык бюджеттин эсебине которуу көзөмөлгө алынсын.

Аныкталды/Корутунду: Аудит аралыгында эсептелген киреше салыгы өз мөөнөтүндө бюджетке которулбагандыгы үчүн 9,2 миң сом туум жана 114,5 миң сом финансылык санкция эсептелип, же 123,7 миң сом бюджетке төлөнгөн. Мекеменин жооптуу кызматкерлери тарабынан өз иштерине кайдыгер мамиле кылгандыктары үчүн, бюджет жогоруда көрсөтүлгөн суммага чыгымга учураган же каржыланган бюджеттик каражат өз максатына жеткен эмес жана максатсыз колдонулган. Эсептелген киреше салыгын өз мөөнөтүндө бюджетке которулбагандыгы үчүн, ишкана 123,7 миң сомго чыгым тарткан, же каржыланган бюджеттик каражат өз максатына жеткен эместиги аныкталган.

Сунуш: Өз учурунда киреше салыгы боюнча отчет берилсин жана мындан ары, эсептелген киреше салыгын өз мөөнөтүндө бюджетке которуу көзөмөлгө алынсын.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылдын аягында Социалдык фонд боюнча Самаркандек жалпы дарыгерлер практика борборунун пайдасына 733,3 миң сом суммасында дебитордук карыз баланста көрсөтүлгөн эмес, натыйжада, 733,3 миң сом жашырылган дебитордук карыз аныкталган. Аудит ичинде дебитордук карызга бухгалтердик өткөрмө берилип, баланска алынды.

Сунуш: Мындан ары, Социалдык фонд менен өз учурунда эсептешүүлөр жүргүзүлүп, дебитордук карыздарды болтурбоо жагы көзөмөлгө алынсын.

Кулунду жалпы дарыгерлер практикалык борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2022-жылдын 3-октябрындагы №1174 “Негизги каражаттарды инвентаризациялоо жөнүндө” буйругу менен, Кулунду жалпы дарыгерлер практикалык борборунун жетекчисинин 2023-жылдын 27-мартындагы №23 буйругунун негизинде түзүлгөн комиссия тарабынан Кулунду жалпы дарыгерлер практикалык борборунун жооптуу кызматкерлеринин жоопкерчилигиндеги негизги каражаттарга жана товардык-материалдык

баалуулуктарга инвентаризация жүргүзүлүп, натыйжада, материалдык жооптуу адамдардан 1291 сом кем чыгуулар аныкталган, аны ичинен, Ш. Садиловдон (капма башчысы) – 545 сомдук, аптекар Г. Сапаравадан – 666 сомдук жана төрөт бөлүмүнүн мээрбаны Абдирашит кызы Мөлөлдөн – 80 сомдук, баардыгы болуп 1291 сомдук, аудит учурунда төлөм тапшырмасынын негизинде, Кулунду жалпы дарыгерлер практикалык борборунун кассасына кириштелген.

Сунуш: Мындан ары, жалпы дарыгерлер практикалык борборунун жооптуу кызматкерлеринин жоопкерчилигиндеги негизги каражаттардын жана товардык материалдык баалуулуктардын сакталышына көзөмөл күчөтүлсүн, өз учурунда инвентаризация жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Макулдашуу менен түзүлгөн келишимдерге талдоо жүргүзүлгөндө төмөнкүлөр аныкталды:

- Кулунду жалпы дарыгерлер практикалык борборунун директору П. Абдуманов “Ижара берүүчү”, жеке ишкер “Айжан” ЖЧКсынын атынан Салямов “Ижарачы” ортосунда 2021-жылдын 6-июнунда №31 келишим түзүлгөн, келишимдин шарты 2 жыл аралыгында, б.а. 2021-жылдын 1-июлунан 2023-жылдын 1-июнуна чейин Кулунду жалпы дарыгерлер практикалык борборуна тиешелүү, Достук айылы, Нарбаев көчөсү 15 дарегинде жайгашкан 14 кв/м, жана Интернационал айылындагы, Терешкова көчөсү 4 болгон мамлекеттик мүлктү аптека багытында иштетүүгө ижарага берүү боюнча келишимге кол коюшкан, ижара акысы айына 3154,3 сом (1484,3 сом+1670сом), жылына 37851,6 сом суммасында белгиленген.

Ижарачы ижара акысын 2022-жыл ичинде баарысын же болбосо 37851,3 сом, Кулунду жалпы дарыгерлер практикалык борборунун эсебине төлөгөн бирок төлөнгөн ижара акы республикалык бюджеттин эсебине которулбастан, Кулунду жалпы дарыгерлер практикалык борборуна чыгымдалган, аудит аралыгында 2023-жылдын 28-мартындагы № 2 төлөм тапшырмасынын негизинде республикалык бюджеттин эсебине которулган.

Сунуш: Кулунду жалпы дарыгерлер практикалык борборунун аймагындагы ижарага берилген мамлекеттик мүлктөн өндүрүлгөн ижара акыларын өз убагында республикалык бюджеттин эсебине которуу көзөмөлгө алынсын.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жыл ичинде “Жол жүрүү” баракчасына жүргүзүлгөн аудитте төмөнкүлөр: чектелген лимиттен ашыкча 4700 сом суммасында күйүүчү май сарпталган. Аудит ичинде материалдык жактан жоопкерчиликтүү А. Жолдошовдон 2023-жылдын 29-мартындагы №19 төлөм тапшырмасынын негизинде кассага төлөндү.

Сунуш: Мындан ары, күйүүчү майлоочу материалдардын ченемден ашыкча сарпталышына жол бербөөө катуу көзөмөлгө алынсын жана алар “Жол жүрүү” баракчасынын негизинде жүргүзүлсүн.

Лейлек районунун жалпы дарыгердик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Жыл ичинде ижара акылары боюнча Лейлек районунун жалпы дарыгердик практика борборунун кассасына 227,5 миң сом каражат келип түшкөн, анын ичинен: жеке ишкер А. Дуйшеевден - 44,7 миң сом,

жеке ишкер А. Халиловдон - 18,8 миң сом, жеке ишкер Э. Шамаевден - 18,8 миң сом, жеке ишкер Н. Кураловадан - 28,4 миң сом, жеке ишкер А. Пусурмановадан - 45,0 миң сом, жеке ишкер М. Туракуловдон - 8,2 миң сом, "Лейлек фарм" ЖЧКсынан - 19,6 миң сом, "Шыпаа фарм" ЖЧКсынан - 23,0 миң сом, жеке ишкер Ш. Шерматовадан - 12,0 миң сом, жеке ишкер Ф. Джееналиевден - 9,0 миң сом, бирок төлөнгөн бул ижара акылары республикалык бюджеттин эсебине которулбастан, Лейлек районунун жалпы дарыгерлер практикалык борборуна чыгымдалган, аудит ичинде 2023-жылдын 12-апрелиндеги №66 жана №67 төлөм тапшырмаларынын негизинде, республикалык бюджетке 227,5 миң сом чегерилген.

Сунуш: Лейлек районунун жалпы дарыгерлер практикалык борборунун аймагындагы ижарага берилген мамлекеттик мүлктөн өндүрүлгөн ижара акыларын республикалык бюджетке өз учурунда которуу көзөмөлгө алынсын.

Сүлүктү шаарынын Жалпы дарыгерлер-практика борбору

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылдын 1-январына карата топтоштурулган бюджеттен салык төлөөчүлөр менен өз ара эсептешүүлөр боюнча салыштыруу актысында, Сүлүктү шаарынын Жалпы дарыгерлер-практика борборунда жеке киреше салыгы боюнча 0,3 миң сом суммасында дебитордук карыз болгон. Аудит ичинде 2970,1 миң сом суммасындагы жеке киреше салыгына эсептөө жүргүзүлүп, бюджеттин кирешесине 3212,4 миң сом которулган жана жыл аягында оорукананын пайдасына 242,6 миң сом суммасында дебитордук карыздын калдыгы пайда болгон, бирок башкы эсепчинин ооз эки түшүндүрмөсү боюнча 2022-жылдын декабрь айында эсептелген 258,1 миң сом киреше салыгын эсепке алганда, 2022-жылдын 31-декабрына карата бюджетке 15,5 миң сом дебитордук карыз болгон, бирок бухгалтердик баланс боюнча тескерисинче, бюджет 48,0 миң сом карыз, себеби, 2022-жыл ичинде эсептелген киреше салыгын өз мөөнөтүндө бюджетке которулбагандыгы үчүн, 4,9 миң сом туум жана 67,3 миң сом санкция эсептелип, бюджетке жалпы 71,2 миң сом чегерилген.

Сунуш: Мындан ары, бюджеттик каражаттарды максатсыз пайдаланууга жол берилбесин.

Айдаркен жалпы дарыгердик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Борбордун бухгалтерия кызматкерлеринин эмгек акысын төлөөдө 2022-жылдын сентябрь айынан эмгек акыга негизсиз зыяндуулук боюнча 19,1 миң сом төлөнгөндүгү аудиттин жүрүшүндө аныкталды, социалдык төлөмдөрү (17,25 %) 3,3 миң сом, жалпысынан 22,4 миң сом бюджеттик жоготууларга жол берилген.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 29-августундагы №474 "Бюджеттик чөйрөнүн кызматкерлеринин эмгек акы төлөө шарттарын жөнгө салуучу Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин айрым чечимдерине өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө" токтомунун 3-пунктундагы өзгөртүүлөрдүн талаптары сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын административдик-башкаруучу жана тейлөөчү кызматкерлеринин

Сунушталган типтүү штатын бекитүү жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министринин 2021-жылдын 9-мартындагы №1217 буйругунун талаптары бузулуп, Айдаркен ЖДПБнан 2,0-штаттык бирдик ашыкча чыкты, 2,0 штаттык бирдикке 2022-жыл үчүн төлөнгөн эмгек акы 268,2 миң сом жана социалдык төлөм 46,3 миң сомду түзгөндүгү аныкталды же бюджетке ашыкча пландаштырылып 314,5 миң сом төлөнгөн.

Сунуш: “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын административдик-башкаруучу жана тейлөөчү кызматкерлеринин Сунушталган типтүү штатын бекитүү жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министринин 2021-жылдын 9-мартындагы №1217 буйругунун талаптары толугу менен сакталсын.

Кадамжай районунун жалпы дарыгердик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Бухгалтерия кызматкерлеринин эмгек акысын төлөөдө 2022-жылдын сентябрь айынан эмгек акыга негизсиз зыяндуулук боюнча 47,9 миң сом төлөнгөндүгү аудиттин жүрүшүндө аныкталды, социалдык төлөмдөрү (17,25 %) 8,3 миң сом, жалпысынан 56,2 миң сом бюджеттик жоготууларга жол берилген.

Сунуш: Зыяндуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдөр Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 29-августундагы №474 “Бюджеттик чөйрөнүн кызматкерлеринин эмгек акы төлөө шарттарын жөнгө салуучу Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин айрым чечимдерине өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө” токтомунун негизинде токтотулсун жана Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 224-беренесинин, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобонун” талаптарынын негизинде жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу ММКФ 2020-жылдын 2-декабрындагы №341 “Бирдиктүү төлөөчү системасында иштеген саламаттыкты сактоо уюмдары үчүн электр, жылуулук энергиясынын, жаратылыш газын керектөөнүн лимиттерин сактоо жөнүндө” буйругунун негизинде коюлган өлчөмдөр сакталбай электрэнергиясынан 1274,6 миң сом ашыкча сарпталганы аныкталып, андан сырткары жыл ичинде 9,6 миң сом айып пул төлөгөнү такталды.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу ММКФ 2020-жылдын 2-декабрындагы №341 “Бирдиктүү төлөөчү системасында иштеген саламаттыкты сактоо уюмдары үчүн электр, жылуулук энергиясынын, жаратылыш газын керектөөнүн лимиттерин сактоо жөнүндө” буйругунун талаптары сакталып коюлган лимиттердин өлчөмү сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: Кадамжай районунун ЖДПБсынын директорунун 2023-жылдын 27-мартындагы №24/1-буйругунун негизинде ЖДПБсынын балансында турган негизги жана жүгүртүү каражаттарына инвентаризация жүргүзүлүп, азык-түлүк кампачысы Н.Мамадалиевадан 4272 сом, дары-дармек аптека башчысы В.Камбаровдон 1787 сом жана айыл-чарба кампа башчысы

И.Салибаевден 3350 сом жетишпестиктер аныкталып жыйынтыгы 9409 сомду түздү. Аудит учурунда аныкталган 9409 сом жетишпестиктер Республикалык бюджетке накталай төлөмгө төлөө квитанциялары менен №450818, №450819, №450821 төгүшкөн

Сунуш: Кадамжай районунун ЖДПБсынын жетекчилиги тарабынан мындан ары материалдык жооптуу кызматкерлердин жоопкерчилигинде турган азык-түлүктөрдүн, материалдык баалуулуктардын жана дары-дармектентердин сакталышына көзөмөл күчөтүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Жеке ишкер О.Ж.Турсунбековага 68,61 чарчы/метр аянтча ижарага берилип бир жылга 91608,90 сом төлөнө турган болсо, анын ичинен 75443 сом төлөп 2022-жыл үчүн 16165,90 сом калдык калган. Коомдук фронт “С5” 69,32 чарчы/метр аянтчаны 7259,30 сомго ижарага алып, бир жылдык ижара акы 92555,70 сомду түздү, анын ичинен 16333 сомун төлөгөн эмес. ЖЧК “Сумая фарм” 12 чарчы/метр аянтчаны 1475,30 сомго ижарага алып, бир жылдык ижара акы 13227,70 сомду түзүп, толугу менен төлөнбөгөнү аныкталды. Аудит учурунда 16166 сом, 16333 сом жана 13227,70 сом же болбосо жалпысы 45726,70 сом толугу менен бюджетке төлөндү.

Сунуш: Кадамжай ЖДПБсынын балансында турган мамлекеттик мүлктөрүн ижарага берүү Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 24-сентябрындагы № 183 токтом менен бекитилген Мамлекеттик мүлктү ижарага берүү тартиби жөнүндө жобонун негизинде жүргүзүлсүн.

Кызыл-Кыя райондор аралык кургак учукка каршы ооруканасы

Аныкталды/Корутунду: Башкы медайым А.Умаралиева диетмедайым кошум иштеген, бирок тарификация боюнча мед стажга башкы медайым үчүн жана диетмедайым дагы кошумча төлөм алып ар-бир айга 650 сомдон медстаж үчүн ашыкча төлөө жүргүзүлүп, 2022-жылга 2600 сом төлөнгөнү аныкталды.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2011-жылдын 8-июлундагы №354 “Саламаттык сактоо уюмунун кызматкерлеринин тарификация жүргүзүү тартиби жөнүндө” буйругунун талаптары толук аткарылсын.

Кызыл-Кыя шаарынын жалпы дарыгердик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Бухгалтерия кызматкерлеринин эмгек акысын төлөөдө 2022-жылдын сентябрь айынан эмгек акыга негизсиз зыяндуулук боюнча 27,9 миң сом төлөнгөндүгү аудиттин жүрүшүндө аныкталды, социалдык төлөмдөрү (17,25 %) 4,8 миң сом, жалпысынан 32,7 миң сом бюджеттик жоготууларга жол берилген.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 29-августундагы №474 “Бюджеттик чөйрөнүн кызматкерлеринин эмгек акы төлөө шарттарын жөнгө салуучу Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин айрым чечимдерине өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө” токтомунун 3-пунктундагы өзгөртүүлөрдүн талаптары сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу ММКФ 2020-жылдын 2-декабрындагы №341 “Бирдиктүү төлөөчү системасында

иштеген саламаттыкты сактоо уюмдары үчүн электр, жылуулук энергиясынын, жаратылыш газын керектөөнүн лимиттерин сактоо жөнүндө” буйругуна ылайык, жылуулук энергиясы боюнча 1210,0 Гкал өлчөмүндө бекитилип суммасы 2914,9 миң сомду түзгөн же болбосо анык чыгым 3278,6 миң сомго жумшалып, өлчөмдөн 363,7 миң сом ашыкча сарпталганы аныкталды.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу ММКФ 2020-жылдын 2-декабрындагы №341 “Бирдиктүү төлөөчү системасында иштеген саламаттыкты сактоо уюмдары үчүн электр, жылуулук энергиясынын, жаратылыш газын керектөөнүн лимиттерин сактоо жөнүндө” буйругунун талаптары аткарылсын же өлчөмдөн ашыкча сарптоого жол берилбесин.

Үч-Коргон жалпы дарыгердик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Бухгалтерия кызматкерлеринин эмгек акысын төлөөдө 2022-жылдын сентябрь айынан эмгек акыга негизсиз зыяндуулук боюнча 46,2 миң сом төлөнгөндүгү аудиттин жүрүшүндө аныкталды, социалдык төлөмдөрү (17,25 %) 8,0 миң сом, жалпысынан 54,2 миң сом бюджеттик жоготууларга жол берилген.

Сунуш: Зыяндуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдөр Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 29-августундагы №474 “Бюджеттик чөйрөнүн кызматкерлеринин эмгек акы төлөө шарттарын жөнгө салуучу Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин айрым чечимдерине өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө” токтомунун негизинде токтотулсун жана Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 224-беренесинин, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобонун” талаптарынын негизинде жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: 2023-жыл үчүн түзүлгөн смета чыгымынан социалдык төлөм статьясынан 91,9 миң сом жана киреше салыгынан же эмгек акы статьясынан 76,2 миң сом кыскартуу жүргүзүлбөстөн ашыкча пландаштырылгандыгы аныкталды.

Сунуш: 2023-жылга түзүлгөн сметасындагы эмгек акы статьясынан 76,2 миң сомго жана социалдык төлөм статьясынан 91,9 миң сомго же 2023-жылдын бюджетинен кыскартуу 168,1 миң сомго жүргүзүлсүн.

Бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту уюштурууда жана алып барууда Кыргыз Республикасынын “Бухгалтердик эсеп жөнүндө” мыйзамынын жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-П буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча Жобосунун” талаптары сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: Жеке ишкер Ф.К. Абдурахманов менен Үч-Коргон ЖДПБсынын директору О.О. Муратов 40 чарчы метр имараттын аянтчасына ижара акы 5452 сомго же 1 чарчы метр аянтча 136 сом 30 тыйынга 2022-жылдын 16-майында келишим түзүлгөн. Аудит учурунда 2814 сом кошумча эсептелди, себеби келишим 2022-жылдын 16-майында түзүлүп майдын

16-күнүнө ижара акы төлөнбөй калган. 2022-жылдын 7-ай 16-күнгө ижара акы 41,0 миң сом Үч-Коргон ЖДПБсынын кассасына төгүлгөндүгү аныкталды.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 24-сентябрындагы № 183 токтомуна ылайык Мамлекеттик мүлктү ижарага берүүнүн тартиби жөнүндө жобонун жана Кыргыз Республикасынын Салык эмес кирешелер жөнүндөгү кодексинин 101-беренесинин талаптары сакталсын жана Кыргыз Республикасынын Салык эмес кирешелер жөнүндөгү кодексинин 101-беренесине ылайык 41,0 миң сомдук ижара акысынын 30 %ы же 12,3 миң сом республикалык бюджетке которулсун.

Аныкталды/Корутунду: Үч-коргон ЖДПБсынын 2022-жылдарга мекеменин имараттарынын кезектеги ондоодон өткөрүүгө көзөмөлдөөгө 2022-жылдын 14-июнунда техникалык көзөмөлдөөгө Ж.М. Айдаров (сертификат №025441 серия И-11 жарактуу мөөнөтү 30.06.2022-жылга чейин) менен келишим түзүлгөнү аныкталды. Аткарылган жумуштар техникалык көзөмөлдөөчү тарабынан кабыл алынган, жогоруда белгилегендей техникалык көзөмөлдөөчүнүн атайын сертификатынын мөөнөтү бүтүп калгандыгына карабастан курулуш иштерин кабыл алууга мекеменин жетекчилиги тарабынан жол берилген.

Сунуш: Үч-коргон ЖДПБсынын имараттарын кезектеги жана капиталдык ондоодон өткөрүүгө техникалык көзөмөлдөөгө атайын сертификаты бар техникалык көзөмөлдөөчү менен келишим түзүлсүн жана Кыргыз Республикасынын 2022-жылдын 14-апрелиндеги №27 “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндөгү” мыйзамынын талаптарына негиз жүргүзүлсүн.

ММКФ Жалал-Абад аймактык башкармалыгы

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 30-сентябрындагы №191 “Кыргыз Республикасынын экономика тармактарын жана калкын 2021-2022 жылдардагы күз-кыш мезгилине даярдоонун жүрүшү жөнүндө” жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 15-ноябрындагы №247 “Кыргыз Республикасынын Энергетика министрлигинин маселелери жөнүндө” токтомдорунун жана Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу ММКФнын 2022-жылдын 10-октябрындагы №1201 “2021-2022 жылдарга карата саламаттык сактоо уюмдары үчүн электр, жылуулук энергиясын жана жаратылыш газын керектөөнүн жылдык лимиттерин бекитүү жөнүндөгү” буйруктарынын талаптарын бузууларга жол берилген, тактап айтканда электр энергиясы бекитилген лимиттен ашыкча пайдаланылгандыгына байланыштуу жалпы 2774,9 миң сомдук бюджеттик жоготууларга жол берилген, анын ичинен:

- Базар-Коргон ЖДПБ тарабынан 170,5 миң кВт саат же 649,5 миң сомдук электр энергиясы;

- Ноокен ЖДПБ тарабынан 16,1 миң кВт саат же 61,2 миң сомдук электр энергиясы;

- Сузак ЖДПБ тарабынан 103,3 миң кВт саат же 393,5 миң сомдук;

- Жалал-Абад облустук үй-бүлөлүк дарыгерлер борбору тарабынан 90,7 миң кВт саат же 345,5 миң сомдук;
- Кара-Куль ЖДПБ тарабынан 37,6 миң кВт саат же 143,2 миң сомдук;
- Майлуу-Суу ЖДПБ тарабынан 42,1 миң кВт саат же 160,3 миң сомдук,
- Жала-Абад психикалык ден-соолук борбору тарабынан 13,5 миң кВт саат же 51,5 миң сомдук;
- Тогуз-Торо ЖДПБ тарабынан 254,6 миң кВт саат же 970,2 миң сомдук электр энергиясы бекитилген лимиттен ашыкча пайдаланылган.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министирлигине караштуу ММКФнын 2022-жылдын 10-октябрындагы №1201 “2021-2022 жылдарга карата саламаттык сактоо уюмдары үчүн электр, жылуулук энергиясын жана жаратылыш газын керектөөнүн жылдык лимиттерин бекитүү жөнүндөгү” буйругунун талаптары аткарууга алынсын.

Каржы бузууларга жол берген жооптуу кызматкерге тартип жоопкерчилигин берүү жагы каралсын.

Жалал-Абад областтык үй-бүлөлүк дарыгерлер борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” Жобонун 6-пунктунун талаптары аткарылбастан 2023-жылдын 1-январына карата Медициналык акредитация комиссиясынын эсебиндеги 76,0 миң сомдук дебитордук карызы Борбордун бухгалтериялык эсеп-чотунда жана 2022-жылдын 1-январына карата түзүлгөн каржылык Баланс (форма №1) отчетунда катталбай эсептен жаап-жашырылып калган. Тактама түзүлүп дебитордук карыз баланска алынды.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” Жобонун 6-пунктунун талаптарына ылайык, мекеме-ишканалар, жоопкерчилиги чектелген коомдор, жеке ишкерлер менен дебитордук жана кредитордук операциялар боюнча квартал сайын салыштыруу актылары түзүлүп, кайчылаш текшерүүлөр жүргүзүлсүн.

Аксы районунун жалпы дарыгердик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137-Б буйругу менен бекитилген Жобонун талаптары сакталбаган, негизги каражаттарга, товардык-материалдык баалуулуктардын калдыгына инвентаризация жүргүзүүнүн жыйынтыгында 5,0 миң сомдук товардык-материалдык баалуулуктардын жетишпестиги аныкталды. Жетишпестик тийиштүү жооптуу жак тарабынан өндүрүлүп, бюджетке которуу менен ордуна коюлду.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү

боюнча” Жобонун талаптарына ылайык, товардык-материалдык баалуулуктардын сакталышына көзөмөл тийиштүү деңгээлде жүргүзүлүп, жетишпестиктерге жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2008-жылдын 26-августундагы №471 “Командировкалык чыгымдардын нормаларын белгилөө жана алардын ордун толтуруунун тартиби жөнүндөгү” токтомунун талаптарын бузуу менен 6 кызматкердин командировкалык чыгымдарына 4,4 миң сом ашыкча төлөнгөн, андан: суткалык чыгымдар үчүн 1,0 миң сом, транспорт чыгымдары үчүн 3,4 миң сом. Командировкалык чыгымдар үчүн ашыкча төлөнгөн 4,4 миң сом тийиштүү кызматкерлерден өндүрүлүп, бюджетке которуу менен ордуна коюлду.

Сунуш: Командировкалык чыгымдарды төлөө Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2008-жылдын 26-августундагы №471 “Командировкалык чыгымдардын нормаларын белгилөө жана алардын ордун толтуруунун тартиби жөнүндөгү” токтомунун талаптарына ылайык жүргүзүлсүн. Каржы бузууларга жол берген жооптуу кызматкерге тартип жоопкерчилигин берүү жагы каралсын.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылы электр энергиясына болгон төлөмдөр өз убагында төлөнбөгөндүгү үчүн 174,6 миң сом туум эсептелип, мекеме тарабынан төлөнүп берилгендигине байланыштуу бюджеттик жоготууга жол берилген.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 22-августундагы №576 “Электр энергиясын пайдалануу эрежелери жөнүндөгү” токтомунун талаптары сакталсын. Электр энергияга болгон төлөмдөр өз убагында жүргүзүлсүн.

Ала-Бука районунун жалпы дарыгердик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137-Б буйругу менен бекитилген Жобонун талаптарын бузууга жол берилген, тактап айтканда тамак-аш азыктарын кириштөө жана чыгыштоо отчетторунда 2022-жылга карата 2023-жылдын 2-мартында тамак-аш азыктарына инвентаризация жүргүзүлүп жыйынтыгында 2,9 миң сомдук жетишпестик аныкталды. Жетишпестик аудит учурунда бюджетке ордуна коюлду.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптарына ылайык, материалдык баалуулуктардын сакталышына көзөмөл тийиштүү деңгээлде жүргүзүлүп, жетишпестиктерге жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 30-мартындагы №182 токтомунун 9-пунктуна ылайык, Саламаттык сактоо уюмдарынын жетекчи врачтарына жана алардын орун басарларына өздөрү штатында турган уюмдарда тиешелүү кызмат орду боюнча кызматтык маянасынын 25 пайызын төлөө менен жумуш убактысынын чегинде адистиги боюнча иштөөгө уруксат берилет деп белгиленген. Аталган

токтомдун талаптарынын сакталышы боюнча аудит жүргүзгөндө мекеменин директорунун 2 орун басарына токтомдо белгиленген ченемден ашыкча кызмат орунду ээлегендиги аныкталды, тактап айтканда О. Жээнтаев 1,0 бирдик директордун орун басары жана 0,5 бирдик врач статист кызматын ээлеген, жалпы 1,5 бирдик. Директордун орун басары Ж. Тажибекова 1,0 бирдик жана үй-бүлөлүк врач кызматында 0,5 бирдикте иштеген. 2022-жыл ичинде ашыкча иштеген кызмат орундардын эмгек акысына 76,6 миң сом, социалдык фонд төлөмдөрүнө (17,25 %) 13,2 миң сом каржыланып, жалпысынан 89,8 миң сомдук негизсиз төлөөгө жол берилген.

Сунуш: Мекеменин жетекчилерине жана дарыгер орун басарына адистиги боюнча ишти жумуш убакыттын чегинде жүргүзүүдө Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 30-мартындагы №182 “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо кызматкерлеринин эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” токтомунун 9-пунктунун талабы так аткарылсын.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылдагы штаттык ырааттамасында жалпы 2,0 бирдик ашыкча бекитилген, алар: жарандык коргонуу инженер 0,5 бирдик, эмгекти коргоо инженер 0,5 бирдик, иш жүргүзүүчү (делопроектировщик) 1,0 бирдик кармалып, аталган штаттык бирдиктерди каржылоого 208,8 миң сом, Социалдык фонд төлөмдөргө (17,25 %) 36,0 миң сом сарпталып, жалпысынан 244,8 миң сомдук бюджеттик жоготууга жол берилген.

Сунуш: Мекеменин штаттык ырааттамасы, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо жана социалдык өнүктүрүү министрлигинин 2021-жылдын 3-сентябрындагы №1217 “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын административдик-башкаруучу жана тейлөөчү кызматкерлеринин сунушталган типтүү штатын бекитүү жөнүндө” буйругунун талаптарына ылайык түзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптарын бузууга жол берилген, тактап айтканда негизги каражаттардын, жабдуулардын жана инвентарлардын калдыгына инвентаризация жүргүзүүдө мекемеге караштуу үй-бүлөлүк дарыгерлер борборунда жана фельдшердик-акушердик пункттарында жалпысынан 4 671,6 миң сомдук кириштелүүгө жаткан автомашиналары аныкталып, аудит учурунда мекеменин балансына кириштелди.

Сунуш: Негизги каражаттарды бухгалтердик эсепке алуу Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” Жобого ылайык жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 22-августундагы №576 токтому менен бекитилген “Электр энергиясын пайдалануу Эрежелерин” бузууга жол берилген, тактап айтканда, электр энергияга болгон төлөмдөр өз убагында жүргүзүлбөгөндүгүнө байланыштуу “Жалал-Абад электро” ААКсы ишканасы тарабынан 2022-жыл

ичинде 21,3 миң сом туум салынып төлөнүп берилген, натыйжада 21,3 миң сомго бюджеттик жоготууларга жол берилген.

Сунуш: Электр энергиясын пайдаланууда, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 22-августундагы №576 токтому менен бекитилген “Электр энергиясын пайдалануу Эрежелеринин” сакталуусу көзөмөлгө алынсын. Бюджеттик жоготууларга жол берген жооптуу кызматкерлердин жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды/Корутунду: Ала-Бука районунун ЖДПБда аткарылган капиталдык оңдоо, курулуш-куроо иштерине сарпталган бюджеттик каражаттардын максаттуу пайдаланылышына жана туура өздөштүрүлүшүнө аудит жүргүзүлүп, жыйынтыгында курулуш-куроо иштеринин көлөмүнө 122,8 миң сом кошуп жазылгандыгы аныкталды, анын ичинен:

- “Асфальт жолдорунун ремонту” долбоору боюнча “Ай-Кут строй” ЖЧКсы тарабынан 20,9 миң сомго (аудиттин жүрүшүндө 18,0 миң сом салыштыруу актысын түзүү жолу менен калыбына келтирилди);

- “Административдик имаратынын ремонту” долбоору боюнча “Раян групп” ЖЧКсы тарабынан 62,7 миң сомго;

- “Кабыл алуу бөлүмүнүн санитардык бөлмөчөсүнүн ремонту” долбоору боюнча “Мискен Курулуш” ЖЧКсы тарабынан 7,2 миң сомго;

- “Стерилдөө бөлүмүнүн имаратынын ремонту” долбоору боюнча “Мискен Курулуш” ЖЧКсы тарабынан 32,0 миң сомго.

Аудиттин жүрүшүндө 18,0 миң сом ордуна коюлду, ордуна коюлууга тийиш болгон сумманын калдыгы 104,8 миң сомду түзөт.

Мындан сырткары, курулуш объектилеринде орнотулган жабдыктардын, иштетилген курулуш материалдардын паспорттору, сертификаттары көрсөтүлбөгөндүгү, ошондой эле курулуш объектилеринде жасалган кээ бир долбоордук-сметалык документтер сапатсыз жасалгандыгы аныкталды.

Сунуш:

Капиталдык оңдоо, курулуш-куроо иштерине сарпталган бюджеттик каражаттардын максаттуу пайдаланылышы жана туура өздөштүрүлүшүнө жүргүзүлгөн аудиттин жыйынтыгында аныкталган 104,8 миң сомдук кошуп жазуулар тийиштүү тараптардан калыбына келтирилсин, андан:

- “Раян групп” ЖЧКсынан 62,7 миң сом;
- “Мискен Курулуш” ЖЧКсынан 39,2 миң сом;
- “Ай-Кут Строй” ЖЧКсынан 2,9 миң сом.

Курулуш объектилеринде орнотулган жабдыктардын, иштетилген курулуш материалдардын паспорттору, сертификаттары подрядчылардан талап кылынсын жана дефекттик актылар түзүлүп, долбоордук-сметалык документтердин сапаттуу жасалышы камсыз болсун.

Базар-Коргон районунун жалпы дарыгердик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылда ЖИ З.Саипжанова тарабынан 879,0 миң сомго тамак-аш азыктарына №218 накладной тапшырылган. Бирок, накладнойдо көрсөтүлгөн тамак-аш азыктарынан 240 кг. баасы 70 сомдон жалпы баасы 16,8 миң сомдук нокот кампага келип түшкөн эмес, натыйжада

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторлорунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптарын бузууга жол берилип, 16,8 миң сомдук дебитордук карыз эсептен жашырылып калган. Мекемеге ордуна коюлду.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-Б “Мамлекеттик башкаруу секторлорунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча жобону бекитүү жөнүндө” буйругунун талаптары сакталсын жана дебитордук карыздарды эсептен жашырууларга жол берилбесин.

Ноокен районунун жалпы дарыгердик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: “Металпром” ишканасына металлом тапшырылып, 2022-жылдын 31-декабрына карата эсеп учетту жүргүзүүдө төлөнүүчү сумма 23,5 миң сом дебитордук карызга алып барылбагандыгына байланыштуу эсептен жашырууга жол берилген. Жашырылган 23,5 миң сомдук дебитордук карыз 2023-жылдын 22-февралындагы № 64 төлөө тапшырмасы менен ордуна коюлду.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-Б “Мамлекеттик башкаруу секторлорунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча жобону бекитүү жөнүндө” буйругунун талаптары сакталсын жана дебитордук карыздарды эсептен жашырууларга жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 20-ноябрындагы №790 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасында жарандарды медициналык-санитардык жардам менен камсыздоо боюнча мамлекеттик кепилдиктер Программасында” көрсөтүлгөн талаптары аткарылбаган, тактап айтканда, женилдик берүүчү документтери жок, комиссиянын чечими менен стационардык дарылануудан өтүп жаткан 22 бейтапка төлөмдөн негизсиз женилдик берилген, анын кесепетинен оорукананын кошо төлөө (сооплата) кассасына 44,2 миң сом төлөм акча каражаты төлөнбөй, негизсиз кассалык отчеттун эсебинен чыгарылып бюджеттик жоготууга жол берилгендиги аныкталды. Кассалык кириш ордерлердин негизинде мекемеге ордуна коюлду.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 20-ноябрындагы №790 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасында жарандарды медициналык–санитардык жардам менен камсыздоо боюнча мамлекеттик кепилдиктер программасында” белгиленген талаптары так сакталсын.

Кочкор-Ата шаардык жалпы дарыгердик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-Б сандуу буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптарын бузууга жол

берилген, тактап айтканда оорукананын балансындагы негизги каражаттарга, товардык-материалдык баалуулуктарга, тамак-аш азыктарына жана дары-дармектерге инвентаризация жүргүзүүдө 3 жооптуу адамдардын жоопкерчилигинен жалпы суммасы 8,2 миң сомдук чарбалык товарлардын жетишпестиктери аныкталды. Аудит мезгилинде көрүлгөн чаралардын натыйжасында 8,2 миң сомдук жетишпестиктер тийиштүү жактардан өндүрүлүп, бюджетке которуу менен ордуна коюлду.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-Б сандуу буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптарына ылайык, товардык-материалдык баалуулуктардын, тамак-аш азыктарынын, дары-дармектердин сакталышына көзөмөл тийиштүү деңгээлде жүргүзүлүп, жетишпестиктерге жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2008-жылдын 26-августундагы №471 “Командировкалык чыгымдардын нормаларын белгилөө жана алардын ордун толтуруунун тартиби жөнүндөгү” токтомунун талаптарын бузуу менен командировкалык чыгымдарды төлөөдө 12 кызматкердин (Ж.Ажикулова, З.Базарова, Э.Асанова, Ж.Аскарова, А.Жантаева, К.Жумабаева, Ж.Исмаилова, Ф.Маткулова, М.Оморкулова, И.Садыкова, М.Эгембердиева, А.Эсенбаева) жатакана чыгымдары үчүн жалпы 58,8 миң сом ашыкча төлөнгөн. Ашыкча төлөнгөн каражаттар тийиштүү кызматкерлердин эсебинен өндүрүлүп бюджетке ордуна коюлду.

Сунуш: Командировкалык чыгымдарды төлөө, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2008-жылдын 26-августундагы №471 “Командировкалык чыгымдардын нормаларын белгилөө жана алардын ордун толтуруунун тартиби жөнүндөгү” токтомунун талаптарына ылайык жүргүзүлсүн, ашыкча төлөөлөргө жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылы Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2022-жылдын 21-февралындагы №8 буйругунун, Кочкор-Ата шаарынын жалпы дарыгердик практика борборунун директорунун 2022-жылдын 12-мартындагы №21 буйругунун, борбордун профсоюз комитетинин 2022-жылдын 15-мартындагы жалпы чогулушунун №1 протоколунун жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу Мамлекеттик каттоо кызматынын “Унаа” мамлекеттик ишканасынын Ноокен секторунун аныктамаларынын (справкаларынын) негизинде борбордун балансынан жалпы балансылык баасы 931,8 миң сомдук 4 автоунаа чыгышталып, “Караван Металл” ЖЧКсы менен түзүлгөн 2022-жылдын 10-июнундагы келишимдин негизинде кара металл катары бааланып, жалпы суммасы 67,5 миң сомго сатылган жана борбордун атайын каражаттар эсебине которулган. Натыйжада, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2017-жылдын 21-декабрындагы №161-П буйругу менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын Бюджеттик классификациясын бекитүү тууралуу” классификаторунун 14511 (*Башка салыктык эмес кирешелер*) пункту бузулган жана бюджеттик жоготууга жол берилген.

Аудит мезгилинде, көрүлгөн чаралардын натыйжасында Кочкор-Ата шаарынын ЖДПБнын өздүк эсебине түшүп калган 67,5 мин сом 2023-жылдын 20-февралындагы №40 төлөө тапшырмасы менен республикалык бюджеттин киреше бөлүгүнө которулуп, калыбына келтирилди.

Сунуш: Транспорттук каражаттарды сатуу, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин “Кыргыз Республикасынын Бюджеттик классификациясын бекитүү тууралуу” 2017-жылдын 21-декабрындагы №161-П буйругу менен бекитилген классификаторунун 14511 (*Башка салыктык эмес кирешелер*) пунктунун талаптарына ылайык жүргүзүлсүн.

Сузак районунун жалпы дарыгердик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-Б сандуу буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптарын бузууга жол берилген, тактап айтканда негизги каражаттарга, товардык-материалдык баалуулуктарга инвентаризация жүргүзүлүп, жыйынтыгында 20,5 миң сомдук жетишпестик аныкталды, анын ичинен: тамак-аш азыктарынан 5,0 миң сом, аптекадагы дары-дармектин калдыгынан 10,7 миң сом жана унаа тетиктеринен 4,8 миң сом. Жетишпестиктер тийиштүү жактардын эсебинен бюджетке ордуна коюлду.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-Б сандуу буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптарына ылайык, негизги каражаттарга жана товардык-материалдык баалуулуктарга көзөмөл тийиштүү деңгээлде жүргүзүлүп, жетишпестиктерге жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо жана социалдык өнүктүрүү министрлигинин 2021-жылдын 3-сентябрындагы №1217 буйругунун талаптары аткарылбастан, энергетик кызматына 1,0 штаттык бирдик ашыкча кармалып, анын бир жылдык эмгек акысына 101,7 миң сом жана Социалдык фондго 17,25 % чегерүүгө 17,5 миң сом жумшалып, жалпы 119,2 миң сомдук бюджеттик жоготууга жол берилген.

Сунуш: Медицина кызматкерлеринин штаттык ырааттамасы, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо жана социалдык өнүктүрүү министрлигинин 2021-жылдын 3-сентябрындагы №1217 “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын административдик-башкаруучу жана тейлөөчү кызматкерлеринин сунушталган типтүү штатын бекитүү жөнүндө” буйругунун талаптарына ылайык түзүлсүн, ашыкча штат бирдиктерин кармоого жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Жалал-Абад областтык үй-бүлөлүк дарыгерлер борборунан 2020-жылдын 16-октябрындагы №1291 коштомо кагаз аркылуу алынган Линезолид аталыштагы суйук түрүндөгү көлөмү 1,0 мг. болгон 700 даана баасы 1456 сомдон суммасы 1019,2 миң сомдук жана 2020-жылдын 10-сентябрындагы №1157 коштомо кагаз аркылуу Линезолид аталыштагы суйук

түрүндөгү көлөмү 2,0 мг. 500 даана баасы 1380 сомдон суммасы 690,0 миң сомдук, жалпы баасы 1709,2 миң сомдук дары-дармек алынган. Линезолид аталыштагы суйук түрүндөгү көлөмү 2,0 мг. 500 даана дарыдан 60 даанасы баасы 55,2 миң сомдук иштелип, калган 440 даанасы баасы 607,2 миң сомдук жана 1019,2 миң сомдук дары толугу менен, жалпы баасы 1626,4 миң сомдук дары 2022-жылдын 1-майында сактоо мөөнөтү бүткөндүгүнө карабастан дарыканада сакталып тургандыгы аныкталды. Натыйжада 1626,4 миң сомдук каражаттар пландалган максатына жетпестен, рационалдуу эмес пайдаланууга жол берилген.

Сунуш: Сузак райондук жалпы дарыгердик практика борборунун жооптуу кызматкерлери тарабынан дары-дармектерди туура жана так пайдалануу жагы көзөмөлгө алынсын.

Аныкталды/Корутунду: 2021-жылдагы жүргүзүлгөн аудиттин жыйынтыгында ар-түрдүү товарларды сатып алуу үчүн которулган акча каражаты боюнча “Татии” ЖЧКсы 62,0 миң сом дебитордук карыз болуп көрсөтүлгөн, азыркы мезгилде аталган ЖЧКсы тарабынан товар алып келинбеген, б.а. дебитордук карыздарды жоюу боюнча жумуштар аткарылган эместиги такталды. Натыйжада, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-Б “Мамлекеттик башкаруу секторлорунда бухгалтердик эсепти жана финансалык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча жобону бекитүү жөнүндө” буйругунун талаптарын бузууга жол берилген.

Сунуш: Мекеме уюмдар менен эсептешүүдө, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-Б “Мамлекеттик башкаруу секторлорунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча жобону бекитүү жөнүндө” буйругунун талаптары толук аткарууга алынсын, дебитордук карыздардын пайда болуусуна жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Сузак районунун ЖДПБ аткарылган капиталдык оңдоо, курулуш-куроо иштерине сарпталган бюджеттик каражаттардын максаттуу пайдаланылышына жана туура өздөштүрүлүшүнө аудит жүргүзүлүп, жыйынтыгында курулуш-куроо иштеринин көлөмүнө 123,6 миң сом кошуп жазылгандыгы аныкталды, анын ичинен:

- “Рентген кабинетинин ремонту” долбоору боюнча ЖИ “Шаиев Р. тарабынан 3,9 миң сомго;

- “Тез жардам бөлүмүнүн жана физкабинеттеринин ремонту” долбоору боюнча ЖИ “Шаиев Р.” тарабынан 32,7 миң сомго;

- “Кабыл алуу бөлүмүнүн ремонту” долбоору боюнча “Вавилон-Маркет” ЖЧКсы тарабынан 20,8 миң сомго;

- “Борборуна тосмо орнотуу” долбоору боюнча “Вектор-Строй” ЖЧКсы тарабынан 66,2 миң сомго.

Каржы бузуулар ордуна коюлган жок. Мындан сырткары, курулуш объектилеринде орнотулган жабдыктардын, иштетилген курулуш материалдардын паспорттору, сертификаттары көрсөтүлбөгөндүгү, ошондой эле

курулуш объектилеринде жасалган кээ бир долбоордук-сметалык документтер сапатсыз жасалгандыгы аныкталды.

Сунуш:

Капиталдык оңдоо, курулуш-куроо иштерине сарпталган бюджеттик каражаттардын максаттуу пайдаланылышы жана туура өздөштүрүлүшүнө жүргүзүлгөн аудиттин жыйынтыгында аныкталган 123,6 миң сомдук кошуп жазуулар тийиштүү тараптардан калыбына келтирилсин, анын ичинен “Шаиев Р.” Жеке ишкеринен 36,6 миң сом, “Вавилон-Маркет” ЖЧКсынан 20,8 миң сом, “Вектор-Строй” ЖЧКсынан 66,2 миң сом.

Курулуш объектилеринде орнотулган жабдыктардын, иштетилген курулуш материалдардын паспорттору, сертификаттары подрядчылардан талап кылынсын жана дефекттик актылар түзүлүп, долбоордук-сметалык документтердин сапаттуу жасалышы камсыз болсун.

Аткарылган курулуш иштерин кабыл алууда кошуп жазууларга жол берген техникалык көзөмөл кызматкерлердин жоопкерчиликти мыйзам чегинде каралсын.

**Сузак районунун Октябрь айылынын
жалпы дарыгердик практикалык борбору**

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-Б сандуу буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптарын бузууга жол берилген, тактап айтканда тамак-аш азыктарынын жана дары-дармектердин калдыгына инвентаризация жүргүзүлүп, жыйынтыгында тамак-аш азыктары боюнча кампа башчысы М. Алиеванын жоопкерчилигинен 43,4 миң сомдук тамак-аш азыктарынын, ал эми дары-дармек боюнча аптека башчысы - провизор Ч.Кушчубаеванын жоопкерчилигинен 5,7 миң сомдук дары-дармектердин жетишпестиги аныкталды. Жетишпестиктер мекемеге ордуна коюлду.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-Б сандуу буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптарына ылайык, негизги каражаттарга жана товардык-материалдык баалуулуктарга көзөмөл тийиштүү деңгээлде жүргүзүлүп, жетишпестиктерге жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 30-мартындагы №182 “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо кызматкерлерине эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” токтомунун талаптары сакталбастан, 2022-жылдын 1-апрелинен тартып 31-декабрына карата Октябрь айылынын жалпы дарыгердик практика борборунун кээ бир кенже тейлөөчү кызматкерлерине иштеген жылдары үчүн пайыздык үстөк акыларга жалпы 99,7 миң сом негизсиз төлөнүп берилгендиги аныкталды. Аудит учурунда негизсиз төлөнгөн акча каражаттар кенже тейлөөчү кызматкерлердин 2023-жылдын февраль айындагы эмгек акыларынан кармалып мекемеге ордуна коюлду.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 30-мартындагы №182 “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо кызматкерлерине эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” токтомунун талаптары аткарылсын.

Аныкталды/Корутунду: Электр энергиясына болгон төлөмдөр өз убагында которулбагандыгына байланыштуу 8,9 миң сомго туум (пеня) эсептелип, мекеме тарабынан төлөнүп берилген, натыйжада бюджеттик жоготууга жол берилген.

Сунуш: Мекемеде, электр энергиясын пайдаланууда, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 22-августундагы №576 токтому менен бекитилген “Электр энергиясын пайдалануу Эрежелери” сакталуусу көзөмөлгө алынсын. Электр энергиясына болгон төлөмдөр өз убагында жүргүзүлүп, бюджеттик жоготууларга жол берген жооптуу кызматкерлердин жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар” жөнүндө” Мыйзамынын 9-беренесинин талаптарына ылайык, сатып алууларды жүргүзүү боюнча сатып алуу бөлүмү түзүлгөн эместиги аныкталды.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын талаптарынын аткарылышы көзөмөлгө алынсын.

Токтогул районунун жалпы дарыгердик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 30-мартындагы №182 “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо кызматкерлерине эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” токтомунун 9-пунктуна ылайык, Саламаттык сактоо уюмдарынын жетекчи врачтарына жана алардын орун басарларына өздөрү штатында турган уюмдарда тиешелүү кызмат орду боюнча кызматтык маянасынын 25 %ын төлөө менен жумуш убактысынын чегинде адистиги боюнча иштөөгө уруксат берилет деп белгиленген. Аталган токтомдун талаптарынын сакталышы боюнча аудит жүргүзгөндө мекеменин директорунун 2 орун басарына токтомдо белгиленген ченемден ашыкча кызмат орунду ээлегендиги аныкталды, тактап айтканда А.К.Джолдошова 0,5 бирдик директордун орун басары жана 1,0 бирдик врач инфекционист кызматын ээлеген, жалпы 1,5 бирдик. Директордун орун басары Т.М.Субанова 1,0 бирдик жана күндүзгү стационардын врачы кызматында 0,5 бирдикте иштеген. 2022-жыл ичинде ашыкча иштеген кызмат орундардын эмгек акысына 103,8 миң сом, Социалдык фонд төлөмдөрүнө (17,25 %) 17,9 миң сом каржыланып, жалпысынан 121,7 миң сомдук бюджеттик жоготууларга жол берилген.

Сунуш: Мекеменин жетекчилерине жана дарыгер орун басарына адистиги боюнча ишти жумуш убакыттын чегинде жүргүзүүдө Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 30-мартындагы №182 “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо кызматкерлерине эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” токтомунун 9-пунктунун талабы так аткарууга алынсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 30-декабрындагы №767 токтому боюнча, кызматтык

автомашиналарды пайдаланууда күйүүчү майларга чыгаша кылуу боюнча чектөөлөр (лимит) киргизилгендиктен, кызматтык автомашинага күйүүчү май (бензин) сарпталуусу айына 240 литрден ашпоосу каралган. Директордун кызматтык нөөмөттүк автомашинасын пайдаланууда жана күйүүчү майларды сарптоодо жалпысынан 1,1 миң сомго чектөөдөн ашыкча сарпталган.

Сунуш: Кызматтык автоунааны пайдаланууда, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-апрелиндеги №240 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик органдарынын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын кызматтык жана нөөмөттүк автотранспорттун пайдаланууну тартипке келтирүү боюнча чаралар жөнүндө” токтому менен белгиленген ченемдер сакталсын, ашыкча чыгымдоолорго жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Мекеменин 2022-жылдагы штаттык ырааттамасында жалпы 2,75 бирдик ашыкча бекитилген, алар: жарандык коргонуу инженер 0,25 бирдик, эмгекти коргоо инженер 0,5 бирдик, мамлекеттик сатып алуулар боюнча адис 1,0 бирдик, секретарь-референт 0,25 бирдик, кассир 0,5 бирдик, жалпысынан 2,5 штаттык бирдиги ашыкча кармалып 290,5 миң сом эмгек акы, 50,1 миң сом Социалдык фондго төлөмдөр (17,25 %) төлөнүп, жалпысынан 340,6 миң сомдук бюджеттик жоготууга жол берилген. Аудит мезгилинде мекеменин 2023-жылга карата тарификациясын түзүүдө аталган мекеменин жооптуу кызматкерлери тарабынан жогоруда белгиленген кемчиликтер эске алынып тарификациясына тактоолор жүргүзүлдү.

Сунуш: Мекеменин штаттык ырааттамасы, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо жана социалдык өнүктүрүү министрлигинин 2021-жылдын 3-сентябрындагы №1217 “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын административдик-башкаруучу жана тейлөөчү кызматкерлеринин сунушталган типтүү штатын бекитүү жөнүндө” буйругунун талаптарына ылайык түзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 22-августундагы №576 токтому менен бекитилген “Электр энергиясын пайдалануу Эрежеси” бузулуп, “Жалал-Абад электро” ААКсы ишканасы тарабынан 2022-жыл ичинде 47,2 миң сомго туум жана 27,1 миң сомго жазана салынып, мекеме тарабынан төлөнүп берилген. Натыйжада 74,2 миң сомдук бюджеттик жоготууларга жол берилген.

Сунуш: Мекемеде, электр энергиясын пайдаланууда, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 22-августундагы №576 токтому менен бекитилген “Электр энергиясын пайдалануу Эрежелери” сакталуусу көзөмөлгө алынсын. Бюджеттик жоготууларга жол берген жооптуу кызматкерлердин жоопкерчилиги каралсын.

Таш-Көмүр шаардык жалпы дарыгерлер практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-Б сандуу буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптарын бузууга жол берилген, тактап айтканда, борбордун балансындагы негизги каражаттарга,

товардык-материалдык баалуулуктарга, тамак-аш азыктарына жана дары-дармектерге инвентаризация жүргүзүлүп, жыйынтыгында 1 жооптуу кызматкердин жоопкерчилигинен 12,4 мин сомдук чарбалык товарлардын жетишпестиктери аныкталды. Аудит мезгилинде көрүлгөн чаралардын натыйжасында жетишпестиктер бюджетке ордуна коюлду.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-Б сандуу буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптарына ылайык, негизги каражаттарга жана товардык-материалдык баалуулуктарга көзөмөл тийиштүү деңгээлде жүргүзүлүп, жетишпестиктерге жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо жана социалдык өнүктүрүү министрлигинин 2021-жылдын 3-сентябрындагы №1217 “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын административдик-башкаруучу жана тейлөөчү кызматкерлеринин сунушталган типтүү штатын бекитүү жөнүндө” буйругунун негизинде бекитилген типтүү штаттын 1.1.12-пунктунда мамлекеттик сатып алуулар боюнча адис кызматына 1,0 штаттык бирдик бекитилген болсо, аныгында 1,5 штаттык бирдик кармалып, жыйынтыгында 0,5 штаттык бирдик ашыкча кармалып келген. Натыйжада 2022-жыл ичинде 0,5 штаттык бирдикти кармоо үчүн 61,9 мин сомдук эмгек акы төлөнгөн.

Ошондой эле, бекитилген типтүү штаттын 1.1.16- пунктунда архивариус адис кызматына 0,75 штаттык бирдик бекитилген болсо, аныгында 1,25 штаттык бирдиги кармалып, жыйынтыгында 0,5 штаттык бирдик ашыкча кармалып 42,1 мин сомдук эмгек акы төлөнгөн. Жыйынтыгында, ашыкча штат бирдиктери кармалгандыгына байланыштуу жалпы 104,0 миң сомдук бюджеттик жоготууга жол берилген.

Сунуш: Мекеменин штаттык ырааттамасы, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо жана социалдык өнүктүрүү министрлигинин 2021-жылдын 3-сентябрындагы №1217 “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын административдик-башкаруучу жана тейлөөчү кызматкерлеринин сунушталган типтүү штатын бекитүү жөнүндө” буйругунун талаптарына ылайык түзүлсүн.

Сумсар шаарчасынын жалпы дарыгерлик-практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-Б сандуу буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптарын бузууга жол берилген, тактап айтканда, 2022-жылдын 14-мартына карата негизги каражаттардын, даары- дармектердин жана башка товардык-материалдык баалуулуктардын калдыктарына инвентаризация жүргүзүүнүн жыйынтыгында 10,6 миң сомдук жетишпестик аныкталды, анын ичинен: кампа башчысы К. Батыркановдун жоопкерчилигинде турган тамак-аш азыктарынан 6,5 миң сомдук, ал эми чарба башчы У. Батирхановдун жоопкерчилигинде турган

ТМБдан 4,1 миң сомдук жетишпестик. Аудит учурунда аныкталган жетишпестиктер жоопкер жактардын эмгек акысынан кармалып мекемеге ордуна коюлду.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-Б сандуу буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптарына ылайык, негизги каражаттарга жана товардык-материалдык баалуулуктарга көзөмөл тийиштүү денгээлде жүргүзүлүп, жетишпестиктерге жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо жана социалдык өнүктүрүү министрлигинин 2021-жылдын 3-сентябрындагы №1217 “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын административдик-башкаруучу жана тейлөөчү кызматкерлеринин сунушталган типтүү штатын бекитүү жөнүндө” буйругунун 1-тиркемесинде белгиленген штаттык ченден ашыкча 4,5 штаттык бирдиги кармалгандыгы аныкталды, атап айтканда: мамлекеттик сатып алуулар боюнча - 0,5 штат бирдиги, финансылык эсеп боюнча адис – 0,5 штат бирдиги, электрик – 0,5 штат бирдиги, багбан - 1,0 штат бирдиги, кир жуугуч – 1,0 штат бирдиги жана чарбачы эжей – 1 штат бирдиги. Натыйжада жыл ичинде 4,5 штат бирдигин кармоо үчүн жалпы 789,8 миң сомдук эмгек акы негизсиз эсептелген, анын 116,2 миң сомун 17,25 % социалдык камсыздандыруу төлөмдөрүн түзөт. Жогоруда белгиленген ашыкча штаттык бирдиктерди кармоону токтотуу боюнча буйруктар чыгарылып, 2023-жылдын 1-мартынан тартып токтотулду.

Сунуш: Белгиленген штаттан ашыкча штаттык бирдиктерди кармоого жол берилбесин. Штаттык бирдиктерди кармоо, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо жана социалдык өнүктүрүү министрлигинин 2021-жылдын 3-сентябрындагы №1217 “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын административдик-башкаруучу жана тейлөөчү кызматкерлеринин сунушталган типтүү штатын бекитүү жөнүндө”, Кыргыз Республикасынын Саламаттыкты сактоо министрлигинин 2019-жылдын 1-февралындагы № 52 жана ММКФнын 2019-жылдын 1-февралындагы № 33 “Кыргыз Республикасынын баштапкы медициналык-санитардык жардам системасындагы медициналык жана башка кызматкерлердин штаттык нормативдерин бекитүү жөнүндө” буйруктарына негиз жүргүзүлсүн.

Тогуз-Торо районунун жалпы дарыгердик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы № 182 токтомунун 30.2-пунктунун талаптарын бузууга жол берилген, тактап айтканда №1 үй-бүлөлүк дарыгерлер тобунун бөлүм башчысы Г.Мабеталиевага консультативдик бөлүмдүн врачы катары дагы кошумча 0,5 ставка төлөнүп берилген. Жыйынтыгында жыл ичинде 66,4 миң сомду негизсиз ашыкча төлөөлөргө жол берилгендиги, анын ичинен айлык акы үчүн - 56,6 миң сом, Социалдык фондго болгон төлөм (17,25 %) - 9,8 миң сом аныкталды.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №182 “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо кызматкерлерине эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” токтомунун талаптарын жетечиликке алып, 2023-жылдын 1-январынан тартып №1 үй-бүлөлүк дарыгерлер тобунун бөлүм башчысы Г.Мабеталиевага консультативдик бөлүмдүн врачы катары кошумча төлөнгөн 0,5 ставкасын алып салуу жана берилген ставканын чегинде оптималдаштыруу жагы сунушталсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан 2019-жылдын 16-апрелиндеги №102 “Ири бюджеттик керектөөчүлөрдү энергетикалык изилдөөнүн жыйынтыгын эске алуу менен бюджеттик уюмдарга коммуналдык кызматтарды төлөөгө бөлүнүүчү бюджеттик каражаттарды сарамжалдуу пайдалануу максатында” Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2022-жылдын 10-октябрындагы №1201 буйругунунун талаптарын бузуу менен жыл ичинде 198,2 миң кВт/саат электр энергиясы бекитилген лимиттен ашыкча пайдаланылып же 753,2 миң сомдук бюджеттик жоготууга жол берилгендигин аныкталды.

Сунуш: Электр энергиясын пайдаланууда, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 22-августундагы №576 токтому менен бекитилген “Электр энергиясын пайдалануу Эрежелеринин” сакталуусу көзөмөлгө алынсын.

Үч-Терек айылындагы Ч.Орозов атындагы жалпы дарыгерлик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылдын апрель айында кызматкерлерге ведомость менен берилген 7,3 миң сомдук кошумча эмгек акы айлампа журналда эске алынбагандыгына байланыштуу, 7,3 миң сомдук дебитордук карыздар эсептен жашырылып калган. Аудиттин жүрүшүндө тийиштүү кызматкерлердин эмгек акысынан кармалып мекемеге ордуна коюлду.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптары сакталсын, дебитордук карыздарды эсептен жашырууларга жол берилбесин.

Чаткал районунун жалпы дарыгерлик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 30-мартындагы №182 токтомунун 9-пунктунун талабын бузууга жол берилген, тактап айтканда, мекеменин директорунун орун басары А. Сатыбалдиев токтомдо белгиленген ченемден ашыкча 1,0 бирдик директордун орун басары жана 0,5 бирдик врач фтизиатр кызматын ээлеп, жалпы 1,5 бирдикте иштеген. 2022-жыл ичинде ашыкча иштеген кызмат орун үчүн 30,0 миң сом эмгек акы, 5,4 миң сом Социалдык фондко төлөм (17,25 %) каржыланып, жалпысынан 36,3 миң сом негизсиз төлөнгөн.

Сунуш: Мекеменин жетекчилерине жана дарыгер орун басарына адистиги боюнча ишти жумуш убакыттын чегинде жүргүзүүдө Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 30-мартындагы №182 “Кыргыз

Республикасынын саламаттык сактоо кызматкерлерине эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” токтомунун 9-пунктунун талабы так аткарылсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникация министрлигинин 2015-жылдын 30-декабрындагы №366 буйругу менен бекитилген “Авто унааларга күйүүчү жана майлоочу майлардын чыгымдап алуучу линиялык нормаларды колдонуу жана аны эсептөө методикасы жөнүндө” эрежесинин негизинде сарпталбастан “Соболь Газел” үлгүсүндөгү автоунаага 135 литр 9,7 миң сомдук ашыкча күйүүчү май сарпталып, негизсиз эсептен чыгарылган. Аудиттин жүрүшүндө мекемеге ордуна коюлду.

Сунуш: Күйүүчү жана майлоочу майлардын чыгымдалышы Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникация министрлигинин 2015-жылдын 30-декабрындагы №366 буйругу менен бекитилген “Авто унааларга күйүүчү жана майлоочу майлардын чыгымдап алуучу линиялык нормаларды колдонуу жана аны эсептөө методикасы жөнүндө” эрежесинин негизинде сарпталып, негизсиз эсептен чыгарууларга жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2008-жылдын 26-августундагы №471 токтомунун талаптарын бузуу менен 16 кызматкердин командировкалык чыгымдарындагы жол кире чыгымдары үчүн жалпы 6,8 миң сом ашыкча төлөнгөндүгү аныкталды. Ашыкча төлөнгөн каражаттар тийиштүү кызматкерлердин эсебинен мекемеге ордуна коюлду.

Сунуш: Командировкалык чыгымдарды төлөө, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2008-жылдын 26-августундагы №471 “Командировкалык чыгымдардын нормаларын белгилөө жана алардын ордун толтуруунун тартиби жөнүндөгү” токтомунун талаптарына ылайык жүргүзүлсүн, ашыкча төлөөлөргө жол берилбесин.

Кара-Көл шаардык Б.Рысбеков атындагы Жалпы дарыгерлердин практикалоо борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 29-августундагы №474 токтомуна ылайык, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген Жобосунун 17-пунктунда белгиленген компьютерде иштеген кызматкерлерге зыяндуулук үчүн эмгек маянасына 25 % кошумча төлөм, 2022-жылдын 1-сентябрынан баштап токтотулууга тийиш экендигине карабастан, Борбордун медстатистине, бухгалтерия бөлүмүндө иштеген 7 кызматкерге 2022-жылдын сентябрь айындагы эмгек маяналарына зыяндуулук үчүн 25 % кошумча үстөк акыга 22,4 миң сом негизсиз чегерилип төлөнүп берилген.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 29-августундагы №474 токтомуна ылайык, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө” Жобосунун 17-пункту жокко чыгарылгандыгына байланыштуу компьютерде иштеген

кызматкерлерге зыяндуулук үчүн эмгек маянасына 25 % кошумча үстөк акы белгилөө токтотулсун.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Саламаттыкты сактоо министрлигинин 2022-жылдын 11-апрелиндеги №437 буйругу менен бекитилген “Эмгекке акы төлөө боюнча методикалык колдонмонун” III-бөлүгүнүн 3.2.3-пунктунда мекеменин жетекчисине жана жетекчинин орун басарына квалификациялык категориясы “Саламаттыкты сактоонун уюштуруучусу” болгондо гана кошумча үстөк акы төлөнүп берилери көрсөтүлгөн. Бирок, Кара-Көл ЖДПБсынын директорунун орун басары Ж.Ч.Бегалиеванын эмгек акысынын 1-коюмуна борбордун директорунун 01.03.2022-жылдагы №52/2 буйругунун негизинде “Акушер-гинекология” жогорку категориясы боюнча 2022-жылдын март-декабрь айларындагы эмгек акысына 77,3 миң сомдук кошумча үстөк акы негизсиз чегерилип төлөнгөн.

Сунуш: Кара-Көл ЖДПБсынын директорунун орун басары Ж.Ч.Бегалиеванын эмгек акысынын 1-коюмуна кошумча үстөк акы белгилөөдө, Кыргыз Республикасынын Саламаттыкты сактоо министрлигинин 2022-жылдын 11-апрелиндеги №437 буйругу менен бекитилген “Эмгекке акы төлөө боюнча методикалык колдонмонун” III бөлүгүнүн 3.2.3-пунктунун талаптарына шайкеш келтирилсин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 23.09.2011-жылдагы № 571 токтому менен бекитилген Типтүү жобонун 69-пунктунун талабын бузууга жол берилген, б.а. Кара-Көл шаарынын муниципалдык менчиктеги 96,0 м2 аянттагы жер тилкесин ижарага берүүдөн түшкөн 15,1 миң сом ижара акы төлөмдөрү Борбордун атайын каражат эсебине кириштелип, жергиликтүү (шаардык) бюджетке которулбай калган.

Сунуш:

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 23.09.2011-жылдагы № 571 токтому менен бекитилген “Муниципалдык менчикте турган жер участкаторуна менчик же ижара укугун берүүнүн тартиби жана шарттары жөнүндө” Типтүү жобонун 69-пунктунун талабы аткарууга алынсын.

Кара-Көл шаарынын муниципалдык менчиктеги 96,0 м2 аянттагы жер тилкесинен түшкөн 15,1 миң сом ижара акы төлөмү Кара-Көл шаарынын бюджетине которулуп ордуна коюлсун.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу ММКФ 2020-жылдын 2-декабрындагы №341 “Бирдиктүү төлөөчү системасында иштеген саламаттыкты сактоо уюмдары үчүн электр, жылуулук энергиясынын, жаратылыш газын керектөөнүн лимиттерин сактоо жөнүндө” буйругунун талаптары сакталбай, бекитилген лимит өлчөмүнөн 73,02 миң кВт/саат суммасы 254,2 миң сомдук электр энергиясы ашыкча сарпталып бюджеттик жоготууга жол берилген.

Мындан сырткары, “Жалалабадэлектро” ААКсы (Кара-Көл РЭТ) мекемесине электр энергиясы кызматына өз убагында акча каражаты которулуп берилбей калгандыгына байланыштуу, 2022-жылы 10,9 миң сом туум (пеня) төлөнүп берилип бюджеттик жоготууга жол берилген.

Сунуш: Мындан ары, электр энергиясын белгиленген лимиттен ашыкча пайдаланууларга жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо жана социалдык өнүктүрүү министрлигинин 2021-жылдын 3-сентябрындагы №1217 буйругунун талаптары сакталбастан, Борбордун 2022-жылдагы штаттык ырааттамасында жалпы 1,25 бирдик ашыкча бекитилген, алар: жарандык коргонуу инженери 0,25 бирдик, эмгекти коргоо инженери 0,5 бирдик, жалпысынан 1,25 штаттык бирдик ашыкча каралып, эмгек акы фондусу 223,4 миң сомго жогорулатылган, Социалдык фонд төлөмдөрү (17,25 %) 38,5 миң сомду эсепке алганда, жалпы эмгек акы фондусунун суммасы 261,9 миң сомго жогорулатылган.

Сунуш: Борбордун штаттык ырааттамасы, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо жана социалдык өнүктүрүү министрлигинин 2021-жылдын 3-сентябрындагы №1217 “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын административдик-башкаруучу жана тейлөөчү кызматкерлеринин сунушталган типтүү штатын бекитүү жөнүндө” буйругунун талаптарына ылайык түзүлсүн.

Сузак районундагы Көк-Жаңгак шаардык жалпы дарыгердик практикалык борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137-Б буйругу менен бекитилген Жобонун талаптарын бузууга жол берилген, тактап айтканда, оорукананын балансындагы негизги каражаттарга, товардык-материалдык баалуулуктарга, тамак-аш азыктарына жана дары-дармектерге инвентаризация жүргүзүүдө 3,4 миң сомдук жетишпестик аныкталды, анын ичинен: тамак-аш азыктары боюнча материалдык жоопкер М.Төлөнованын жоопкерчилигинен 2,0 миң сом, дары-дармектер боюнча жооптуу аптекар Г.Алимбаеванын жоопкерчилигинен 1,4 миң сом. Жетишпестиктер тийиштүү кызматкерлердин эсебинен бюджетке ордуна коюлду.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптарына ылайык, негизги каражаттарга жана товардык-материалдык баалуулуктарга көзөмөл тийиштүү деңгээлде жүргүзүлүп, жетишпестиктерге жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 29-августундагы №474 токтомуна ылайык, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген Жобосунун 17-пунктунда белгиленген компьютерде иштеген кызматкерлерге зыяндуулук үчүн эмгек маянасына 25 % кошумча төлөм, 2022-жылдын 1-сентябрынан баштап токтотулууга тийиш экендигине карабастан, мекеменин 3 кызматкерине жалпы 18,5 миң сом, анын ичинен: оператор Б.Юсуповага 8,5 миң сом, инженер-программист Ч.Турдубаевага 7,9

миң сом жана инженер-программист А.Бостоновага 2,1 миң сом зыяндуулук үчүн 25 % кошумча үстөк акы негизсиз төлөнүп берилген.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 29-августундагы №474 токтомуна ылайык, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө” Жобосунун 17-пункту жокко чыгарылгандыгына байланыштуу компьютерде иштеген кызматкерлерге зыяндуулук үчүн эмгек маянасына 25 % кошумча үстөк акы белгилөө токтотулсун.

Аныкталды/Корутунду: Көк-Жаңгак шаарынын жалпы дарыгердик практика борбору тарабынан “Жалалабадэлектро” (Көк-Арт РЭТ) ААКсы ишканасына электр энергия кызматы үчүн акча каражаты өз убагында которулбай калгандыгына байланыштуу, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 22.08.2012-жылдагы №576 “Электр энергиясын пайдалануу эрежелерин бекитүү жөнүндө” токтомунун 94/2-пунктуна негиз, «Жалалабадэлектро» ААКсы (Көк-Арт РЭТ) ишканасы тарабынан 23,3 миң сом туум эсептелип, төлөнүп бюджеттик жоготууга жол берилген.

Сунуш: Электр энергиясын пайдаланууда Кыргыз Республикасынын 1996-жылдын 30-октябрындагы №56 “Энергетика жөнүндөгү” Мыйзамынын жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 22-августундагы №576 “Электр энергиясын пайдалануу эрежелерин бекитүү жөнүндө” токтомунун талаптары сакталсын. “Жалалабадэлектро” (Көк-Арт РЭТ) ААКсы ишканасына электр энергия кызматы үчүн акча каражаты өз убагында которулуп, бюджеттик жоготууга жол берилбесин.

Майлуу-Суу шаарындагы Жалпы дарыгерлик практикалык борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137-Б буйругу менен бекитилген Жобонун талаптарын бузууга жол берилген, тактап айтканда, негизги каражаттардын, товардык-материалдык баалуулуктардын, тамак-аш азыктарынын жана дары-дармектердин калдыктарына инвентаризация жүргүзүүдө 2 жооптуу кызматкердин жоопкерчилигинен 18,7 миң сомдук чарбалык товарлардын жана тамак-аш азыктарынын жетишпестиги аныкталды. Жетишпестиктер аудиттин жүрүшүндө бюджетке ордуна коюлду.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптарына ылайык, негизги каражаттарга жана товардык-материалдык баалуулуктарга, тамак-аш азыктарына жана дары-дармектерге көзөмөл тийиштүү деңгээлде жүргүзүлүп, жетишпестиктерге жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо жана социалдык өнүктүрүү министрлигинин 2021-жылдын 3-сентябрындагы №1217 буйругунун 1.1.12-пунктунда мамлекеттик сатып алуулар боюнча адис

кызматына 1,0 штаттык бирдик бекитилгендигине карабастан, 1,5 штаттык бирдиги кармалып, жыйынтыгында 0,5 штаттык бирдик ашыкча кармалып жалпы 54,0 миң сомдук эмгек акы ашыкча төлөнүп берилген.

Сунуш: Медицина кызматкерлеринин штаттык ырааттамасы, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо жана социалдык өнүктүрүү министрлигинин 2021-жылдын 3-сентябрындагы №1217 “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын административдик-башкаруучу жана тейлөөчү кызматкерлеринин сунушталган типтүү штатын бекитүү жөнүндө” буйругунун талаптарына ылайык түзүлсүн, ашыкча штат бирдиктерин кармоого жол берилбесин.

Финансылык тартип бузууларга жол берген жооптуу кызматкердин тартип жоопкерчилиги каралсын.

Жалал-Абад областтык клиникалык ооруканасы

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын “Бухгалтердик эсеп жөнүндө” Мыйзамынын жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137-Б буйругу менен бекитилген Жобонун талаптарын бузууга жол берилген, тактап айтканда, негизги каражаттардын, товардык-материалдык баалуулуктардын, тамак-аш азыктарынын жана дары-дармектердин калдыктарына инвентаризация жүргүзүүдө кампа башчысынын жоопкерчилигинен 3,2 миң сомдук тамак-аш азыктарынын, аптека башчысынын жоопкерчилигинен 1,3 миң сомдук дары-дармектин жетишпестиги аныкталды. Жетишпестиктер кассалык кириш ордерлердин негизинде мекемеге ордуна коюлду.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын “Бухгалтердик эсеп жөнүндө” Мыйзамынын жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптарына ылайык, негизги каражаттарга жана товардык-материалдык баалуулуктарга, тамак-аш азыктарына жана дары-дармектерге көзөмөл тийиштүү деңгээлде жүргүзүлүп, жетишпестиктерге жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2021-жылдын 9-апрелиндеги №137 жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-апрелиндеги №234 “Кыргыз Республикасынын экономика тармактарын жана калкын 2021/2022-жылдардагы күз-кыш мезгилине даярдоо жөнүндө” токтомдорунун талаптары аткарылбай, электр энергиясын пайдалануу боюнча 106,7 миң сомдук айып салынып, эсеп фактурасынын негизинде оорукана тарабынан төлөнүп берилгендигине байланыштуу бюджеттик жоготууга жол берилген.

Сунуш: Электр энергиясын пайдаланууда, Кыргыз Республикасынын “Энергетика жөнүндөгү” Мыйзамынын жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 22-августундагы №576 “Электр энергиясын пайдалануу эрежелерин бекитүү жөнүндө” токтомунун талаптары сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: Аткарылган капиталдык оңдоо, курулуш-куроо иштерине сарпталган бюджеттик каражаттардын максаттуу пайдаланылышына жана туура өздөштүрүлүшүнө аудит жүргүзүлүп, жыйынтыгында “Оорукананын объектилеринин ремонту” долбоору боюнча “Надежный дом” ЖЧКсы тарабынан курулуш-куроо иштеринин көлөмүнө 475,0 миң сом кошуп жазылгандыгы аныкталды.

Сунуш:

Аткарылган курулуш иштерин кабыл алууда кошуп жазууларга жол берген техникалык көзөмөл кызматкерлердин жоопкерчиликти мыйзам чегинде каралсын.

Капиталдык оңдоо, курулуш-куроо иштерине сарпталган бюджеттик каражаттардын максаттуу пайдаланылышы жана туура өздөштүрүлүшүнө жүргүзүлгөн аудиттин жыйынтыгында аныкталган 475,0 миң сомдук курулуш-куроо иштеринин көлөмүнө кошуп жазуулар “Надежный дом” ЖЧКсынын эсебинен өндүрүлсүн.

Шамалды-Сай шаарчасынын жалпы дарыгердик практикалык борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137-Б буйругу менен бекитилген Жобонун талаптарын бузууга жол берилген, тактап айтканда, негизги каражаттардын, товардык-материалдык баалуулуктардын, тамак-аш азыктарынын жана дары-дармектердин калдыктарына инвентаризация жүргүзүүдө 2 жооптуу кызматкердин жоопкерчилигинен 8,2 миң сомдук чарбалык товарлардын жетишпестиги аныкталды.

Сунуш:

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптарына ылайык, негизги каражаттарга жана товардык-материалдык баалуулуктарга, тамак-аш азыктарына жана дары-дармектерге көзөмөл тийиштүү деңгээлде жүргүзүлүп, жетишпестиктерге жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2008-жылдын 26-августундагы №471 токтомунун талаптарын бузуу менен 1 кызматкердин командировкалык чыгымдарындагы жатакана чыгымы үчүн 2,5 миң сом ашыкча төлөнгөн. Ашыкча төлөнгөн каражаттар ордуна коюлган жок.

Сунуш:

Командировкалык чыгымдарды төлөө, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2008-жылдын 26-августундагы №471 “Командировкалык чыгымдардын нормаларын белгилөө жана алардын ордун толтуруунун тартиби жөнүндөгү” токтомунун талаптарына ылайык жүргүзүлсүн, ашыкча төлөөлөргө жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылы электр энергиясына болгон төлөмдөр өз убагында жүргүзүлбөгөндүгүнө байланыштуу “Жалалабадэлектро” ААКсы тарабынан 36,1 миң сомдук туум эсептелип, жалпы дарыгердик борбору тарабынан төлөнүп берилген, натыйжада бюджеттик жоготууга жол берилген.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 22-августундагы №576 “Электр энергиясын пайдалануу эрежелери жөнүндөгү” токтомунун талаптары сакталсын. Электр энергияга болгон төлөмдөр өз убагында жүргүзүлсүн.

Финансылык тартип бузууларга жол берген жооптуу кызматкердин тартип жоопкерчилиги каралсын.

Чаткал аймактык ооруканасынын Терексай филиалы

Аныкталды/Корутунду: Командировкалык чыгымдардан негизсиз чыгымдоолор аныкталды. Атап айтканда, жылдын башына 9,5 миң сомдук кредитордук карыз болгон, 4 ай ичинде командировкалык чыгымдарга 44,3 миң сом сапталган, ал эми 25,5 миң сомго авансылык отчет түзүлүп бухгалтерияга тапшырылган, калган 9,3 миң сомго авансылык отчеттор түзүлбөстөн негизсиз эсептен чыгышталган.

Сунуш:

Командировкалык чыгымдардын сапталышы жана тийиштүү авансылык отчетторду бухгалтерияга тапшыруу жагы Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-Б “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча жобону бекитүү жөнүндө” буйругунун талаптарына ылайык жүргүзүлсүн.

Р.Г. Бауэр атындагы Жалал-Абад областтык кургак-учукка каршы күрөшүү борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137-Б буйругу менен бекитилген Жобонун талаптарын бузууга жол берилген, тактап айтканда, негизги каражаттардын, товардык-материалдык баалуулуктардын, тамак-аш азыктарынын жана дары-дармектердин калдыктарына инвентаризация жүргүзүүдө 2 жооптуу кызматкердин жоопкерчилигинен 3,7 миң сомдук чарбалык товарлардын жана тамак-аш азыктарынын жетишпестиги аныкталды. Жетишпестиктер кассалык кириш ордерлердин негизинде мекемеге ордуна коюлду.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптарына ылайык, негизги каражаттарга жана товардык-материалдык баалуулуктарга, тамак-аш азыктарына жана дары-дармектерге көзөмөл тийиштүү деңгээлде жүргүзүлүп, жетишпестиктерге жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылы электр энергиясына болгон төлөмдөр өз убагында жүргүзүлбөгөндүгүнө байланыштуу “Жалалабадэлектро” ААКсы тарабынан 6,7 миң сомдук туум эсептелип, кургак учукка каршы күрөшүү борбору тарабынан төлөнүп берилген, натыйжада бюджеттик жоготууга жол берилген.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 22-августундагы №576 “Электр энергиясын пайдалануу эрежелери жөнүндөгү” токтомунун талаптары сакталсын. Электр энергияга болгон төлөмдөр өз убагында жүргүзүлсүн.

КР Саламаттык сактоо министрлигинин

Кызыл-Жар республикалык психиатриялык ооруканасы

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137-Б буйругу менен бекитилген Жобонун талаптарын бузууга жол берилген, тактап айтканда, негизги каражаттардын, товардык-материалдык баалуулуктардын, тамак-аш азыктарынын жана дары-дармектердин калдыктарына инвентаризация жүргүзүүдө 2 жооптуу кызматкердин жоопкерчилигинен 11,5 миң сомдук күйүүчү-майдын жана тамак-аш азыктарынын жетишпестиги аныкталды. Жетишпестиктер тиешелүү кызматкерлердин эсебинен кассалык кириш ордерлердин негизинде мекемеге өндүрүлүп, бюджетке которуу менен ордуна коюлду.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптарына ылайык, негизги каражаттарга жана товардык-материалдык баалуулуктарга, тамак-аш азыктарына жана дары-дармектерге көзөмөл тийиштүү деңгээлде жүргүзүлүп, жетишпестиктерге жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Аткарылган капиталдык ондоо, курулуш-куроо иштерине сарпталган бюджеттик каражаттардын максаттуу пайдаланылышына жана туура өздөштүрүлүшүнө аудит жүргүзүлүп, жыйынтыгында “Кызыл-Жар шаарчасындагы Республикалык психиатриялык ооруканасынын имаратынын ремонту” долбоору боюнча “Кыпчак К.А.” ЖЧКсы тарабынан курулуш-куроо иштеринин көлөмүнө 60,5 миң сом кошуп жазылгандыгы аныкталды.

Сунуш:

Аткарылган курулуш иштерин кабыл алууда кошуп жазууларга жол берген техникалык көзөмөл кызматкерлердин жоопкерчиликтери мыйзам чегинде каралсын.

Капиталдык ондоо, курулуш-куроо иштерине сарпталган бюджеттик каражаттардын максаттуу пайдаланылышы жана туура өздөштүрүлүшүнө жүргүзүлгөн аудиттин жыйынтыгында аныкталган 60,5 миң сомдук кошуп жазуулар “Кыпчак К.А.” ЖЧКсынын эсебинен өндүрүлсүн.

Жалал-Абад областтык психикалык саламаттык борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137-Б буйругу менен бекитилген Жобонун талаптарын бузууга жол берилген, тактап айтканда, негизги каражаттардын, товардык-материалдык баалуулуктардын, тамак-аш азыктарынын жана дары-дармектердин калдыктарына инвентаризация

жүргүзүүдө кампа башчысынын жоопкерчилигинен 6,4 миң сомдук тамак-аш азыктарынын жана аптека башчысынын жоопкерчилигинен 4,5 миң сомдук дары-дармектердин жетишпестиги аныкталды. Жетишпестиктер тиешелүү кызматкерлердин эсебинен кассалык кириш ордерлердин негизинде мекемеге ордуна коюлду.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптарына ылайык, негизги каражаттарга жана товардык-материалдык баалуулуктарга, тамак-аш азыктарына жана дары-дармектерге көзөмөл тийиштүү деңгээлде жүргүзүлүп, жетишпестиктерге жол берилбесин.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2008-жылдын 26-августундагы №471 токтомунун талаптарын бузуу менен 3 жооптуу кызматкердин командировкалык чыгымдарындагы жол кире чыгымдары үчүн 7,0 миң сом ашыкча төлөнгөн. Аудиттин жүрүшүндө тийиштүү кызматкердин эсебинен кармалып мекемеге ордуна коюлду.

Сунуш: Командировкалык чыгымдарды төлөө, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2008-жылдын 26-августундагы №471 “Командировкалык чыгымдардын нормаларын белгилөө жана алардын ордун толтуруунун тартиби жөнүндөгү” токтомунун талаптарына ылайык жүргүзүлсүн, ашыкча төлөөлөргө жол берилбесин.

Жүрөк-кан тамыр Хирургиясынын Түштүк Регионалдык Илимий борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137-Б буйругу менен бекитилген Жобонун талаптарын бузууга жол берилген, тактап айтканда, негизги каражаттардын, товардык-материалдык баалуулуктардын, тамак-аш азыктарынын жана дары-дармектердин калдыктарына инвентаризация жүргүзүүдө 4 материалдык жооптуу кызматкердин жоопкерчилигинен 2,8 миң сомдук товардык-материалдык баалуулуктардын жетишпестиги аныкталды. Жетишпестиктер тиешелүү кызматкерлердин эсебинен кассалык кириш ордерлердин негизинде мекемеге ордуна коюлду.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптарына ылайык, негизги каражаттарга жана товардык-материалдык баалуулуктарга, тамак-аш азыктарына жана дары-дармектерге көзөмөл тийиштүү деңгээлде жүргүзүлүп, жетишпестиктерге жол берилбесин.

ММКФ Талас аймактык башкармалыгы

Аныкталды/Корутунду: Талас областынын саламаттык сактоо уюмдарынын 2022-жылга карата штаттык ырааттамасы 2 682,5 штаттык бирдик катары бекитилген, анын ичинде:

- дарыгерлер - 542,5 штаттык бирдик, 285 жеке жак;
- орто медициналык персонал – 1 132,5 штаттык бирдик, 1 049 жеке жак;
- кенже медициналык персонал – 507,0 штаттык бирдик, 458 жеке жак;
- башка персонал-500,75 штаттык бирдик, 386 жеке жак.

Талас областынын саламаттык сактоо уюмдарында 2022–жылы 137,5 штаттык бирдик бош орундар болгон, алардын ичинен 112,0 штаттык бирдик дарыгерлер болгону аныкталган. Бош орундардын олуттуу саны калкка саламаттыкты сактоо боюнча көрсөтүлгөн кызматтардын сапатына таасирин тийгизиши жана уюмдун ишинин натыйжалуулугуна терс таасирин тийгизиши мүмкүн.

Талас областы боюнча дарыгерлердин тартыштыгы 257 бирдикти түзөт (бекитилген штат – 542,5 бирдик – 285 жеке адам = 257 бирдик), анын ичинде: Талас шаары боюнча - 98 бирдик, Бакай–Ата району боюнча – 47 бирдик, Талас району боюнча – 46 бирдик, Манас району боюнча - 39 бирдик, Кара–Буура району боюнча - 27 бирдик. Көбүрөөк мааниде үй–бүлөлүк дарыгерлердин жетишсиздиги – 135 бирдик, терапевттер – 40 бирдик, стоматологдор - 12 бирдик, акушер – гинекологдор – 7 бирдик, фтизиатр - 6 бирдик ж. б. жетишсиз.

Бүгүнкү күндө тартыштыкты жоюу, кызмат орундарын айкалыштыруу жолу менен ишке ашырылууда. Жалпы айкалыштыруу коэффициенти 1,1 ден 1,73 ставкага чейин. Мунун баары медициналык персоналга оорчулук келтирүүгө алып келүүдө, бул да калкка саламаттыкты сактоо боюнча көрсөтүлүүчү кызматтардын сапатына терс таасирин тийгизиши мүмкүн.

Сунуш: Калкка саламаттыкты сактоо боюнча көрсөтүлүүчү кызматтардын сапатын жакшыртуу максатында, саламаттык сактоо уюмдарынын, баарынан мурда дарыгерлердин бош штаттык бирдиктерин комплекттөө боюнча иштиктүү чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 20-майындагы №263 токтомунун 3-пунктун бузуу менен, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун 2022-жылдын 25-апрелиндеги №11 буйругунун негизинде, негизги азык-түлүктөрдүн жана күнүмдүк керектелүүчү товарлардын баасынын кескин жогорулашына байланыштуу материалдык жардам жана 1-май, 5-май, 9-май майрамдарына жана Орозо айтка негизги кызматкерлерине 12,0 миң сомдон жана тейлөөчү кызматкерлерине 7,0 миң сомдон материалдык жардам көрсөтүлгөн. Негизсиз төлөөлөрдүн жалпы суммасы 282,6 миң сом, анын ичинде социалдык фондко чегерүүлөр 41,6 миң сом.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 20-майындагы №263 “Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун мамлекеттик кызматчылар категориясына кирбеген кызматкерлерине эмгек акы төлөөнүн шарттары жөнүндө” токтомунун талаптары так аткарылсын.

Ч. Мамбетов атындагы Талас областтык бириктирилген ооруканасы

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Эмгек Кодексинин 341-беренесин жана Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2021-жылдын 3-сентябрындагы № 1217 буйругун бузуу менен, от жагуучулардын эмгек акы фонду 6 (сезондук жумуштар) айдын ордуна 12 айга эсептелген. Натыйжада, 2022-жылга эмгек акы фонду 269,3 миң сомго жогорулатылган.

Сунуш: Мындан ары, эмгек акы төлөө фондун эсептөөдө, аны жогорулатуу практикасы токтотулсун жана Кыргыз Республикасынын Эмгек Кодексин жана Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2021-жылдын 3-сентябрындагы № 1217 «Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын административдик-башкаруучу жана тейлөөчү кызматкерлеринин сунушталган типтүү штатын бекитүү жөнүндө» буйругу жетекчиликке алынсын.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылга электр энергиясын пайдаланууга 2 165,0 миң кВт/саат ченем бекитилген, иш жүзүндө пайдалануу 3 034,1 миң кВт/саатты түзгөн, же ченемден ашык 869,1 миң кВт/саат, 3 316,4 миң сомго электр энергиясын пайдаланууга жол берилген.

Сунуш: Мындан ары, бюджеттик каражаттарды рационалдуу жана натыйжалуу пайдалануу максатында, электр энергиясына бекитилген ченемдер так сакталсын.

Талас областтык Үй-бүлөлүк медицина борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 29-августундагы № 474 токтому менен, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги № 258 токтому менен бекитилген Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын типтүү тизмегинин (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) 42-главасынын 17-пункту (компьютерде иштөө) күчүн жоготкон. Бирок, ага карабастан, эмгектин зыяндуу шарттары үчүн (компьютерде иштөө) 68,7 миң сом суммасында кошумча акы негизсиз төлөнгөн.

Сунуш: Мындан ары, зыяндуу эмгек шарттары үчүн кошумча төлөмдөрдү эсептөөдө, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги № 258 токтому менен бекитилген Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын типтүү тизмеги (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) жетекчиликке алынсын (Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2019-жылдын 15-мартындагы №119, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 29-августундагы №474 токтомунун редакциясында).

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 341-беренесин жана Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2021-жылдын 3-сентябрындагы № 1217 буйругун бузуу менен, от жагуучулардын эмгек акы фонду 6 (сезондук жумуштар) айдын ордуна 12 айга эсептелген. Ошондой эле, эсептөөлөргө ченемдик документтерде каралбаган,

башкы бухгалтердин орун басары киргизилген. Жыйынтыгында, 2022-жылга эмгек акы фонду 209,1 миң сомго жогорулатылган.

Сунуш: Мындан ары, эмгек акы төлөө фондун эсептөөдө, аны жогорулатуу практикасы токтотулсун жана Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексин жана Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2021-жылдын 3-сентябрындагы № 1217 “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын административдик-башкаруучу жана тейлөөчү кызматкерлеринин сунушталган типтүү штатын бекитүү жөнүндө” буйругу жетекчиликке алынсын.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылга электр энергиясын пайдаланууга 350,0 миң кВт/саат, 1200,5 миң сомго ченем бекитилген, иш жүзүндө 423,6 миң кВт/саат, 1453,7 миң сомго пайдаланылган, же бекитилген ченемден ашыкча 73,6 миң кВт/саат 253,2 миң сомго пайдаланылган.

Сунуш: Мындан ары, бюджеттик каражаттарды рационалдуу жана натыйжалуу пайдалануу максатында, электр энергиясын пайдаланууга бекитилген ченемдер так сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: Мамлекеттик сатып алууларды тандап алуу жолу менен жүргүзүлгөн аудитинде, конкурс өткөрүлбөстөн, келишимдерди түзүү учурлары аныкталган. Мисалы, 2022-жылдын 10-ноябрында "Акматов К.Д." ЖИ менен буу казанын оңдоо кызматтарын сатып алууга 90,0 миң сом суммасында келишим түзүлгөн.

Сунуш: Мындан ары, мамлекеттик сатып алууларды өткөрүүнүн жол-жоболорун уюштуруу бөлүгүндө, Кыргыз Республикасынын 2022-жылдын 14-апрелиндеги №27 "Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө" Мыйзамынын талаптары так сакталсын.

Талас областтык согуштун жана эмгектин ардагерлеринин ооруканасы

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылга электр энергиясын пайдаланууга 250,0 миң кВт/саат ченем бекитилген, иш жүзүндө 257,4 миң кВт/саат пайдаланылган, же электр энергиясынын ашыкча чыгымы 7,4 миң кВт/саат, 23,8 миң сомду түзгөн.

Сунуш: Мындан ары, бюджеттик каражаттарды рационалдуу жана натыйжалуу пайдалануу максатында, электр энергиясына бекитилген ченемдер так сакталсын.

Талас областтык кургак учук менен күрөшүү борбору

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылга электр энергиясын пайдаланууга 300,0 миң кВт/саат ченем бекитилген, иш жүзүндө 335,1 миң кВт/саат пайдаланылган, же электр энергиясынын ашыкча чыгымы 35,1 миң кВт/саат, 119,2 миң сомду түзгөн.

Сунуш: Мындан ары, бюджеттик каражаттарды рационалдуу жана натыйжалуу пайдалануу максатында, электр энергиясына бекитилген ченемдер так сакталсын.

Бакай-Ата районунун жалпы дарыгердик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Товардык-материалдык баалуулуктарды инвентаризациялоонун жыйынтыгы боюнча кампа башчысы Н.Байдолотовадан 39,8 миң сомго азык-түлүктүн жетпей калуусу аныкталган. Аудиттин жүрүшүндө, кампа башчысы Н.Байдолотовадан 39,8 миң сомдук тамак-аштын жетпей калуусу калыбына келтирилди.

Сунуш: Мындан ары, товардык-материалдык баалуулуктардын сакталышы камсыз кылынсын.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылга электр энергиясын пайдаланууга 1 125,0 миң кВт/саат ченем бекитилген, иш жүзүндө 1 254,1 миң кВт/саат пайдаланылган, же электр энергиясынын ашыкча чыгымы 129,1 миң кВт/саат, 491,6 миң сомду түзгөн.

Сунуш: Мындан ары, бюджеттик каражаттарды рационалдуу жана натыйжалуу пайдалануу максатында, электр энергиясына бекитилген ченемдер так сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2020-жылдын 17-июлундагы №385 токтому менен Нускаманы бузуу менен, Бакай-Ата райондук Салык башкармалыгы тарабынан 418,5 миң сом айып пул чегерилген, бул бюджеттин жоготуусу болуп саналат.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2020-жылдын 17-июлундагы №385 токтому менен бекитилген “Мамлекеттик социалдык камсыздандыруу боюнча камсыздандыруу төгүмдөрүн эсептөөнүн жана төлөөнүн тартиби жөнүндө” нускаманын талаптары так сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: Бакай-Ата райондук сотунун №ГД-355/22т1 жана №ГД-194/22т1 чечимдеринин негизинде, 2022-жыл ичинде ЖДПБ кызматкерлери Р. Сыдыкованын (фельдшер) жана А. Кулматовдун (айдоочу) эсептерине багар-көрөрү каза болгондугуна байланыштуу 700,0 мин сом компенсация которулган, бул бюджеттин жоготуусу болуп саналат. Мында, соттун чечимдерине апелляциялык тартипте даттануу болгон эмес.

Сунуш: Багар-көрөрү каза болгондугуна байланыштуу компенсация төлөө жөнүндө соттун чечими өз убагында апелляциялык тартипте сот органдарына даттануу болбогон себептери каралсын.

Кара-Буура районунун жалпы дарыгердик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Штаттык ырааттаманы талдоо көрсөткөндөй, каралган 533,75 штаттык бирдиктин ичинен 462 бирдик жеке адамдар менен алмаштырылган же мекеме 86,6 %га комплекттелген. Мында, дарыгерлердин каралган 101,5 бирдигинин ичинен бардыгы 75 бирдик же 73,9 % алмаштырылган. Бош орундардын көпчүлүк саны калкка саламаттыкты сактоо боюнча көрсөтүлүүчү кызматтардын сапатына таасирин тийгизиши жана уюмдун ишинин натыйжалуулугуна терс таасирин тийгизиши мүмкүн.

Сунуш: Калкка саламаттыкты сактоо боюнча көрсөтүлүүчү кызматтардын сапатын жакшыртуу максатында, бош штаттык бирдиктерди, биринчи кезекте дарыгерлерди комплекттөө боюнча иштиктүү чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылга электр энергиясын пайдаланууга 1 500,0 миң кВт/саат ченем бекитилген, иш жүзүндө 1 530,9 миң кВт/саат пайдаланылган, же электр энергиясынын ашыкча чыгымы 30,9 миң кВт/саат, 117,8 миң сомду түзгөн.

Сунуш: Мындан ары, бюджеттик каражаттарды рационалдуу жана натыйжалуу пайдалануу максатында, электр энергиясына бекитилген ченемдер так сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылдын 31-декабрына карата жайлар жана жер участкатору үчүн ижара төлөмдөрү боюнча жалпы суммасы 6,4 миң сом карыздын болушуна жол берилген.

Сунуш: Ижара акысы боюнча 6,4 миң сом суммасындагы карызды өндүрүү жана тиешелүү бюджетке которуу боюнча чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Аудит мезгилинде 1 349,7 миң сомго ЖДПБ имаратынын чатыры алмаштырылган, мында, бухгалтердик баланс боюнча бул сумма имараттын наркынын көбөйүшүнө киргизилген эмес.

Сунуш: Чатырды алмаштыруунун натыйжасында, ЖДПБнын имаратынын наркынын 1 349,7 миң сомго көбөйүүсү, бухгалтердик эсептин тиешелүү эсептеринде жана баланс боюнча көрсөтүлсүн.

Талас районунун жалпы дарыгердик практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Штаттык ырааттаманы талдоо көрсөткөндөй, 2022-жылдын 1-январына карата каралган 443,5 штаттык бирдикте 36 бош орун бар же мекеме 91,9 %га иштеген. Ошол эле учурда, 90 штаттык бирдиктин ичинен 31,0 бирдик бош, же мекеме 65,6 %га дарыгерлер менен комплекттелген. Бош орундардын көпчүлүк саны калкка саламаттыкты сактоо боюнча көрсөтүлүүчү кызматтардын сапатына таасирин тийгизиши жана уюмдун ишинин натыйжалуулугуна терс таасирин тийгизиши мүмкүн.

Сунуш: Калкка саламаттыкты сактоо боюнча көрсөтүлүүчү кызматтардын сапатын жакшыртуу максатында, бош штаттык бирдиктерди, биринчи кезекте, дарыгерлерди комплекттөө боюнча иштиктүү чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 341-беренесин жана Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2021-жылдын 3-сентябрындагы № 1217 буйругун бузуу менен, от жагуучулардын эмгек акы фонду 6 (сезондук жумуштар) айдын ордуна 12 айга эсептелген. Ошондой эле, эсептөөлөргө ченемдик документтерде каралбаган, башкы бухгалтердин орун басары киргизилген. Жыйынтыгында, 2022-жылга эмгек акы фонду 34,3 миң сомго жогорулатылган.

Сунуш: Мындан ары, эмгек акы төлөө фондун эсептөөдө, аны жогорулатуу практикасы токтотулсун жана Кыргыз Республикасынын Эмгек Кодексин жана Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2021-жылдын 3-сентябрындагы № 1217 “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын административдик-башкаруучу жана тейлөөчү кызматкерлеринин сунушталган типтүү штатын бекитүү жөнүндө” буйругу жетекчиликке алынсын.

ММКФ Ысык-Көл аймактык башкармалыгы

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген “Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын Типтүү тизмегинин” (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) талаптарын бузууга жол берилген, анда 42-бөлүмүнүн &1 17-пунктунда каралган зыян шартта компьютерде иштегендиги үчүн кошумча төлөмдөр Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 29-августундагы №474 токтомуна ылайык күчүн жоготкондугуна карабастан (2022-жылдын 1-августунда күчүнө кирген), 2022-жылдын август айы үчүн зыян шартта компьютерде иштегендиги үчүн 25% өлчөмдө ММКФ аймактык башкармалыгынын 10 (он) кызматкерине жалпы 30,9 миң сом кошумча төлөмдөр төлөнгөн.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген “Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын Типтүү тизмегине” (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 29-августундагы №474 токтомуна ылайык өзгөртүү киргизилгендиги эске алынсын.

Ысык-Көл областык үй-бүлөлүк дарыгерлер борбору

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылы Каракол шаардык оорулардын алдын алуу жана мамлекеттик санитардык-эпидемиологиялык көзөмөлдөө борборунан “COVID -19” коронавирус инфекциясына каршы 11482 доза жалпы 7255,8 миң сом суммасында вакцина келип түшкөн, анын ичинен 4272 доза 2918,7 миң сомго эсептен чыгышталган, анын ичинен: 2380 дозанын жарактуулук мөөнөтү аяктагандыгына байланыштуу 1734,8 миң сом жана 1892 доза эч кандай тастыктоочу иш кагаздары жок төгүлгөн. ҮДБнын эмдөөнүн алгоритминин иштелип чыкпагандыгына жана эмдөөнү каалагандардын санын азайтуу боюнча келтирилген анализдердин эсепке алынбагандыгына байланыштуу, 2918,7 миң сомго бюджеттик жоготуулар келип чыккан.

Сунуш:

Эпидемиялардын алдын алуу жана ага каршы күрөшүү боюнча иш-чаралардын алкагында бюджеттик каражаттардын эсебинен жана башка булактардын эсебинен алынган дары-дармек каражаттарды натыйжалуу жана рационалдуу пайдалануу камсыздалсын. Мындан ары, бюджеттик жоготууларга жол бербөө максатында калкты эмдөөнүн алгоритмин иштеп чыгуу камсыздалсын.

Тастыктоочу иш кагаздары жок вакцинанын 1892 дозасын төгүүгө жол берген кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген “Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын Типтүү тизмегинин” (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык

шарттардагы жумуштар) талаптарын бузууга жол берилген, анда 42-бөлүмүнүн &1 17-пунктунда каралган зыян шартта компьютерде иштегендиги үчүн кошумча төлөмдөр Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 29-августундагы №474 токтомуна ылайык күчүн жоготкондугуна карабастан (2022-жылдын 1-августунда күчүнө кирген), 2022-жылдын август айы үчүн зыян шартта компьютерде иштегендиги үчүн ҮДБнын 29 (жыйырма тогуз) кызматкерине жалпы 183,0 миң сом кошумча төлөмдөр төлөнгөн.

Сунуштама: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген “Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын Типтүү тизмегине” (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 29-августундагы №474 токтомуна ылайык өзгөртүү киргизилгендигин эсепке албастан талаптарын бузууга жол берген кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Ак-Суу райондук жалпы-дарыгерлер практика борбору (мындан ары ЖДПБ)

Аныкталды/Корутунду: Бирдиктүү төлөөчү тутумунда иштеген саламаттык сактоо уюмдары үчүн 2020-2022-жылдарга электр, жылуулук энергиясын, жаратылыш газын, сууну керектөөнүн лимити Кыргыз Республикасынын Саламаттыкты сактоо министрлигинин астындагы ММКФнын 2020-жылдын 2-декабрындагы №341 буйругу менен бекитилген. 2022-жылга ЖДПБ үчүн электр энергиясынын пайдалануу лимити 1468,0 миң кВт/саат өлчөмүндө бекитилген, факты жүзүндө 1485,0 миң кВт/саат пайдаланылган, лимиттен ашык пайдалануу 17,0 миң кВт/саатты же 64,6 миң сом суммасын түзгөн.

Сунуш: Электр энергиясы боюнча бекитилген лимит сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №182 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө жөнүндө” Жобосунун 4-бөлүмүнүн 30-пунктунун 2-абзацынын талаптарын бузууда жумасына 20 сааттан ашык иштөөсү үчүн (мөөнөтүнөн ашык иштөөсү үчүн) 4 адиске (врач гинеколого, 2 медайымга жана лаборантка) ставкалары 0,25 көтөрмөлөнгөн, б.а. бекитилген 1,5 ставканын ордуна адистердин факты жүзүндөгү иштеген ставкалары 1,75 ставканы түзгөн. Жыйынтыгында, эмгек акыларын ашык төлөө 122,3 миң сомду түзгөн.

Сунуш: Кызмат орундарын айкалыштырууда, адистерге ставкаларды Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №182 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө жөнүндө” Жобосунун талаптарына ылайык жүргүзүлсүн.

Ысык-Көл райондук жалпы-дарыгерлер практика борбору (ЖДПБ)

Аныкталды/Корутунду: Аудит камтыган мезгил аралыгында, 2021-жылдын апрель айында Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигине караштуу Мамлекеттик материалдык резервдер фондунан Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги аркылуу ЖДПБга жалпы суммасы 4642,7 миң сомго дары-дармек каражаттары келип түшкөн. Белгилей кетсек, келип түшкөн препараттарга муктаждыгы болбогонун, дары препараттары үчүн ЖДПБ өз алдынча эсептешүүлөрдү жүргүзгөн. Ошол эле учурда, ЖДПБнын жетекчилиги Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине 2022-жылдын мөөнөтү аяктай турган, талап кылынбаган дары-дармек каражаттарынын калдыктарын кайра бөлүштүрүү өтүнүчү менен кат (2022-жылдын 28-мартындагы №01-16/97) жүзүндө кайрылган. Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги тарабынан эч кандай чара көрүлгөн эмес. Жыйынтыгында, 2023-жылдын 3-мартына карата мөөнөтү өтүп кеткен дары препараттарынын калдыктарынын жалпы суммасы 1509,6 миң сомго аныкталып, бюджеттик жоготуулар келип чыккан.

Сунуш: Ысык-Көл райондук жалпы-дарыгерлер практика борбору Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги менен биргеликте ЖДПБнын дарыканаларынан жана бөлүмдөрүнөн мөөнөтү өтүп кеткен дары-дармек каражаттарын алып коюу жана утилдештирүү маселеси каралсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №182 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө жөнүндө” Жобосунун 4-бөлүмүнүн 30-пунктунун 2-абзацынын талаптарын бузуу менен, жумасына 20 сааттан ашык иштөөсү үчүн (мөөнөтүнөн ашык иштөөсү үчүн) 19 адистин (үй-бүлөлүк дарыгерлерге, врач реаниматологго, медайымдарга ж.б.) ставкалары 0,25 көтөрмөлөнгөн, б.а. бекитилген 1,5 ставканын ордуна адистердин факты жүзүндөгү иштеген ставкалары 1,75 ставканы түзгөн. Жыйынтыгында, эмгек акыларын ашык төлөө 475,9 миң сомду түзгөн.

Сунуш: Кызмат орундарын айкалыштырууда, адистерге ставкаларды белгилөө, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №182 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө жөнүндө” Жобосунун талаптарына ылайык жүргүзүлсүн.

Балыкчы шаардык жалпы-дарыгерлер практика борбору (ЖДПБ)

Аныкталды/Корутунду: Подрядчик ЖИ Д. Антонов тарабынан ЖДПБнын муктаждыктары үчүн борборлоштурулган суюлтулган кычкылтек менен камсыз кылуунун түйүнүн, технологиялык түтүктөрдү орнотуу боюнча иштер жүргүзүлгөн. Ошол эле учурда, подрядчы кошумча нарк салыгын төлөөчү эместигине карабастан буюртмачы тарабынан жалпы суммасы 126,0 миң сомго кошумча нарк салыгынын эсеби менен бирге аткарылган иштердин актысы кабыл алынган. Жыйынтыгында аткарылган курулуш-монтаж иштеринин көлөмү 126,0 миң сомго көтөрмөлөнгөн.

Сунуш: Подрядчы ЖИ Д. Антоновдун эсебинен “Балыкчы шаардык ЖДПБнын муктаждыктары үчүн борборлоштурулган суюлтулган кычкылтек, технологиялык түтүк берүүнүн түйүнүн орнотуу” объектиси боюнча 126,0 миң сомго (негизсиз кабыл алынган КНС) көтөрмөлөнгөн курулуш-монтаж иштеринин көлөмүн калыбына келтирүү боюнча тиешелүү чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2022-жылдын 10-октябрындагы №1201 буйругуна ылайык, саламаттык сактоо уюмдары үчүн электр жана жылууулук энергиясын, жаратылыш газын, сууну жана агындыларды керектөөнүн 2021-2022-жылдарга карата лимити ЖДПБ үчүн Ысык-Көл ММКФнын 2022-жылдын 24-ноябрындагы №01-01/33 буйругунун негизинде 1393,3 миң кВт/саат өлчөмүндө бекитилген, факты жүзүндө 1697,6 миң кВт/саат пайдаланылган, лимиттен ашык пайдалануу 304,3 миң кВт/саатты же 1153,3 миң сом суммасын түзгөн.

Сунуш: Электр энергиясын керектөө лимиттеринен ашык пайдалануунун себептерин талдоо менен, анын жыйынтыгы боюнча аларды үнөмдөө боюнча чаралар иштелип чыгылсын.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылдын августунда “Мүлктөрдү учурдагы ондоого чыгымдар” 2221-беренеси боюнча бюджеттик каражаттардын эсебинен ЖДПБнын муктаждыктары үчүн борборлоштурулган суюлтулган кычкылтек берүүнүн түйүнүн, технологиялык түтүктөрдү орнотуу боюнча 1176,3 миң сомго иштер жүргүзүлгөн.

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-П буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча Жобого” ылайык, жогоруда көрсөтүлгөн жумуштар капиталдык ремонтторго 3112 “Машина жана жабдуулар” беренесинен чыгышталып баланстык баасы 1176,3 миң сомго жогорулаталышы керек болчу. Жыйынтыгында ЖДПБнын муктаждыктары үчүн борборлоштурулган суюлтулган кычкылтек берүүнүн түйүнүн, технологиялык түтүктөрдү орнотууда колдонулган 1176,3 миң сом акча каражаты 2221 “Мүлктөрдүн учурдагы ремонтторуна чыгымдар” беренесинен негизсиз чыгышталган.

Сунуш:

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-П буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча Жобонун” талаптарына ылайык, “Машина жана жабдуулар” 3112 дебет эсеби боюнча “Финансылык жыйынтык” 4111 кредит эсеби боюнча тиешелүү бухгалтердик өткөрүүлөр жүргүзүлсүн, ЖДПБнын балансы 1176,3 миң сомго жогорулатылып, бухгалтердик маалымкат түзүлсүн.

Мындан ары, капиталдык ремонтко каражаттарды чыгыштоо, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-П буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча Жобосуна” ылайык жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылдын май айында бюджеттик каражаттардын эсебинен “Мүлктөрдүн учурдагы ремонтторуна чыгымдар” 2221-беренесинен 205,8 миң сомго ЖДПБнын стационардык бөлүмүнө бекемделген эшиктер (4 даана), жыгач эшик (1 даана), эски эшиктерди алмаштыруу жана жаңы эшиктерди орнотуу боюнча 205,8 миң сомго жумуштар жасалган. “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча Жобосунун” талаптарына ылайык, учурдагы ондоп түзөөлөр “Имарат жана курулмалар” 3111-беренеси боюнча жүргүзүлүп, баланстык баасы жалпы 205,8 миң сомго көбөйтүлмөк. Жыйынтыгында ЖДПБнын стационардык бөлүмүнүн бекемделген эшиктер (4 даана), жыгач эшик (1 даана), эски эшиктерди алмаштыруу жана жаңы эшиктерди орнотууда 205,8 миң сомго акча каражаты “Мүлктөрдүн учурдагы ремонтторуна чыгымдар” 2221-беренесинен негизсиз чыгышталган.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-П буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча Жобонун” талаптарына ылайык, “Имарат жана курулмалар” 3111-дебет эсеби боюнча “Финансылык жыйынтык” 4111-кредит эсеби боюнча тиешелүү бухгалтердик өткөрүүлөр жүргүзүлсүн, ЖДПБнын балансы 205,8 миң сомго жогорулатылып, бухгалтердик маалымкат түзүлсүн.

Жети-Өгүз райондук жалпы-дарыгерлер практика борбору (ЖДПБ)

Аныкталды/Корутунду: Дары-дармектердин жана медициналык буюмдардын калдыктарын эсептөөдө, Стационардык бөлүмдөрдө жана Үй-бүлөлүк дарыгерлер тобунда жалпы суммасы 341,0 миң сомго ашыкча дары-дармектердин бар экендиги аныкталды. Аудит учурунда жалпы суммасы 341,0 миң сомдук ашыкча дары-дармектер бухгалтердик эсепке кириштелди.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-П буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча Жобонун”, товардык-материалдык баалуулуктарды баланска өз убагында кириштөө бөлүгү боюнча талаптарынын сакталышы камсыздалсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги аркылуу, Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигине караштуу Мамлекеттик материалдык резервдик фондунан алынган дары-дармектер 2022-жылдын ноябрь айында ЖДПБнын мүдүрүнүн тескемесинин негизинде түзүлгөн комиссиянын чыгыштоо актысы менен 393,9 миң сомдук мөөнөтү эскирген дары-дармектер чыгышталган. Белгилей кетүүчү нерсе, ЖДПБ аталган дары-дармектерге муктаждык болгон эмес, жыйынтыгында, бюджеттик жоготуулар 393,9 миң сомду түздү.

Сунуш: Жалпы-дарыгерлер практика борбору Милдеттүү медициналык камсыздоо фондусу менен биргеликте Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин алдындагы Мамлекеттик материалдык резервдер фондунан келип түшкөн дары-дармектердин жарактуулугунун өтүп кетүү

коркунучу туулгандыктан, мөөнөтү бүтүү тобокелдиктерин жоюу, бюджетти жоготууга учуратпоо үчүн ар дайым мониторинг жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылы “COVID-19” коронавирустук инфекцияга каршы келип түшкөн вакциналардан, вакцинациадан кийин ашып калган 1824 доза жалпы суммасы 1452,9 сомго чыгышталган, анын ичинен: мөөнөтү өтүп кеткендер 1726 доза жана 128 доза эч кандай тастыктоочу документтери жок төгүлгөн.

ЖДПБ тарабынан вакцинация жүргүзүү алгоритими иштелип чыгылган эмес, (келүү графиги, бейтаптарды вакцинациялоо жерди эркин тандоосу ж.б.) вакцина алууну каалагандардын денгелинин төмөндөшү боюнча учурлар эске алынбагандыктан, 1452,9 миң сомго бюджеттик жоготууларга алып келген.

Сунуш:

Эпидемиялардын алдын алуу жана ага каршы күрөшүү боюнча иш-чаралардын алкагында, бюджеттик каражаттардын эсебинен жана башка булактардын эсебинен алынган дары-дармек каражаттарды натыйжалуу жана рационалдуу пайдалануу камсыздалсын. Мындан ары, бюджеттик жоготууларга жол бербөө максатында калкты эмдөөнүн алгоритмин иштеп чыгуу камсыздалсын.

Тастыктоочу иш кагаздары жок вакцинанын 128 дозасын төгүүгө жол берген кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген “Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын Типтүү тизмегинин” (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) талаптарын бузууга жол берилген, анда 42-бөлүмүнүн &1 17-пунктунда каралган зыян шартта компьютерде иштегендиги үчүн кошумча төлөмдөр Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 29-августундагы №474 токтомуна ылайык күчүн жоготкондугуна карабастан (2022-жылдын 1-августунда күчүнө кирген), 2022-жылдын август-октябрь айлары үчүн зыян шартта компьютерде иштегендиги үчүн ЖДПБнын 18 (он сегиз) кызматкерине жалпы 112,7 миң сом кошумча төлөмдөр төлөнгөн.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген “Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын Типтүү тизмегине” (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 29-августундагы №474 токтомуна ылайык өзгөртүү киргизилгендигин эсепке албастан талаптарын бузууга жол берген кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндөгү” мыйзамынын (2015-жылдын 3-апрелиндеги №72 редакциясына ылайык) 21-беренесин бузуу менен, кулактандырууларды веб-порталга жайгаштырбастан жана конкурстук жол-жоболорду өткөрбөстөн, 2116,4 миң сомго дары-дармектер, медициналык товарлар, товардык-материалдык баалуулуктар жана жумуштар сатылып алынган.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндөгү” мыйзамынын товарларды, жумуштарды жана кызматтарды сатып алууда мыйзамда көрсөтүлгөн конкурстук жол-жоболорду өткөрүү бөлүгү боюнча талаптарын бузууга жол берген кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын жана мындан ары бузууларга жол берилбесин.

Ананьево айылынын жалпы-дарыгерлер практика борбору (ЖДПБ)

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылга электрэнергиясын пайдалануу лимити 299,0 миң кВт/саат өлчөмүндө бекитилген, факты жүзүндө 323,8 миң кВт/саат пайдаланылган, лимиттен ашык пайдалануу 24,8 миң кВт/саатты же 93,5 миң сом суммасын түзгөн.

Сунуш: Электрэнергиясы боюнча бекитилген лимит так сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №182 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө Жобосунун” 4-бөлүмүнүн 30-пунктунун 2-абзацынын талаптарын бузуу менен, башкы медайымга жумасына 20 сааттан ашык айкалыштырып иштөөсү үчүн (мөөнөтүнөн ашык иштөөсү үчүн) 0,25 ставкага көтөрмөлөнгөн, б.а. бекитилген 1,5 ставканын ордуна факты жүзүндө иштеген ставкалары 1,75 ставканы түзгөн. Жыйынтыгында, эмгек акыларды ашык төлөө 38,9 миң сомду түзгөн.

Сунуш: Кызмат орундарын айкалыштырууда, адистерге ставкаларды белгилөө, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №182 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө Жобосунун” талаптарына ылайык жүргүзүлсүн.

Ысык-Көл областтык бириккен ооруканасы (ОБО)

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №182 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө Жобосунун 4-бөлүмүнүн 30-пунктунун 2-абзацына ылайык, *“жумуш убактысынан ашыкча айкалыштырып иштеген адистерге кызмат орду боюнча иш жүзүндө иштеген сааттары үчүн акы белгиленет. Жумуш убактысынын ченемдүү узактыгынан ашыкча иштөө күнүнө 4 сааттан жана жумасына 20 сааттан ашпашы керек”*. Бирок, жогорудагы көрсөтүлгөн Жобонун талаптарын бузуу менен жумасына 20 сааттан ашык иштөөсү үчүн (мөөнөтүнөн ашык иштөөсү үчүн) Ысык-Көл областтык бириккен ооруканасынын 8 кызматкерине бекитилген 1,5 ставканын ордуна факты жүзүндө иштеген ставкалары 2,0 ставканы түзгөн. Жыйынтыгында, эмгек акыны ашык төлөө 913,1 миң сомду түзгөн.

Сунуш: Кызмат орундарын айкалыштырууда, адистерге ставкаларды белгилөө, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №182 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын

саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө Жобосунун” талаптарына ылайык, 1,5 ставкадан ашык эмес өлчөмдө жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылга Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун аймактык башкармалыгынан электрэнергиясын пайдалануу лимити 4464,2 миң кВт/саат өлчөмүндө бекитилген, лимиттен ашык 158,0 миң кВт/саат же 602,0 миң сом суммасында пайдаланылган (158,0x3,81 сом).

Сунуш: Электр энергиясы боюнча бекитилген лимит так сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: Ысык-Көл областтык бириккен ооруканасынын мүдүрүнүн 2023-жылдын 25-февралындагы №38 тескемесинин негизинде жүргүзүлгөн инвентаризацияда 2 кампа башчысынан 1,6 миң сомго тамак-аш азыктары жетпей калуусу аныкталды. Аудит учурунда 2023-жылдын 15-мартындагы №280, №281 дүмүрчөктөрү аркылуу калыбына келтирилди.

Сунуш: Негизги каражаттардын жана товардык-материалдык баалуулуктардын сакталышына көзөмөл жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Аудит 2023-жылдын 13-мартына карата Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги аркылуу Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигине караштуу Мамлекеттик материалдык резервдер фондунан Ысык-Көл областтык бириккен ооруканасына келип түшкөн мөөнөтү өтүп кеткен жалпы суммасы 697,3 миң сомдук дары-дармек каражаттарынын калдыктары бар экендиги аныкталды. Белгилей кетүүчү нерсе, келип түшкөн препараттарга Ысык-Көл областтык бириккен ооруканасынын муктаждыгы болгон эмес. Жыйынтыгында, жалпы суммасы 697,3 миң сомго бюджеттик жоготуулар келип чыккан.

Сунуш: Ысык-Көл областтык бириккен ооруканасы Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги менен биргеликте Ысык-Көл областтык бириккен ооруканасынын дарыканаларынан жана бөлүмдөрүнөн мөөнөтү өтүп кеткен дары-дармек каражаттарын алып коюу жана утилдештирүү маселеси каралсын.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылы август айында Ысык-Көл областтык бириккен ооруканасы тиешелүү мамлекеттик номери 09KG229AA Тойота Хайлюкс үлгүсүндөгү тез жардам автоунаасы, кызматтык милдетин аткарууда Каракол шаардык маршруттак таксинин катышуусу менен кырсыкка кабылган, бирок, жетекчилик тарабынан эч кандай комиссия түзүлүп изилденип авария фактысына акты түзүлгөн эмес. Себеби, кырсык болгон жерден (кырсыктын катышуучулары) чыр чатакты өз ара чечишип алабыз деп келишишкен жана арыз берүүдөн, соттук-медициналык жана автотехникалык экспертизадан өтүүдөн баш тартышкан жана Каракол шаардык Ички иштер бөлүмүнүн тергөөчүсү тарабынан кылмыш ишин ачууга баш тартылган. “Автотранспорт каражаттарынын ээлеринин жарандык жоопкерчилигин милдеттүү камсыздандыруу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык, кызматтык автоунаа 2022-жылдын 18-июлундагы № 88/281 келишимдин негизинде “Мамлекеттик камсыздандыруу уюму” ААКсында камсыздандырылган, камсыздандыруу кызматтарына 87,0 миң сом төлөнүп берилген. (ТТ №540 28.07.2022ж.). Кырсык фактысы боюнча камсыздандыруу

компаниясы камсыздандыруу компенсациясын төлөөдөн баш тарткандыгына байланыштуу, Ысык-Көл областтык бириккен ооруканасы конкурстук негизде автоунааны калыбына келтирүү боюнча “Транспорттук кызматтар” 2214 беренесинен 186,5 миң сомго бюджеттик каражаттардын эсебинен кызматтарды сатып алышкан.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 4-ноябрындагы № 618 токтому менен бекитилген “Автотранспорт каражаттарынын ээлеринин жарандык-укуктук жоопкерчилигин милдеттүү камсыздандыруу чөйрөсүндө камсыздандыруу окуясы болгондо түз эсептешүү жөнүндө жобонун” талаптарына ылайык, камсыздандыруу төлөмдөрүн алуу укугун ишке ашыруу боюнча Кыргыз Республикасынын колдонуудагы мыйзамдарына ылайык камсыздандыруу арбитражине же сот органдарына кайрылуу аркылуу 186,5 миң сом суммасында камсыздандыруу төлөмдөрүн алуу ишке ашырылсын.

Ысык-Көл облустук кургак учукка каршы күрөшүү боюнча борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндөгү” Мыйзамынын (03.04.2015-ж. №72 редакциясына ылайык) 10-беренесинин талаптарын (пландаштыруу стадиясында, сатып алуулардын планын түзүүдө, алкактык келишимди түзүүдө жана түз сүйлөшүүлөр аркылуу сатып алууда) бузууга жол берилген, 2022-жылы февраль-март айларында сатып алуу бөлүмү тарабынан товардын, жумуштун бааларына мониторинг жүргүзүлбөстөн, 106,2 миң сомго товар, жумуш жана кызматтар сатылып алынган.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндөгү” Мыйзамынын (14.04.2022-ж. №27 редакциясына ылайык) 9-беренесине ылайык, сатып алуулар планын түзүү учурунда жана кулактандыруу жарыяланганга чейин сатылып алынуучу товарлардын, жумуштардын, кызмат көрсөтүүлөрдүн жана консультациялык кызмат көрсөтүүлөрдүн рыногуна мониторинг жүргүзүү (пландоо стадиясында, сатып алуулардын планын түзүүдө, алкактык келишимди түзүүдө жана бир булактан сатып алууда) талаптары так сакталсын. Сатып алууларда бузууга жол берген кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

“Жети-Өгүз” чондор үчүн республикалык дарылоо реабилитациялык борбору

Аныкталды/Корутунду: Борбордо аткарылган курулуш-монтаждоо жумуштары боюнча жалпысынан 482,7 миң сомдук курулуш-монтаждоо жумуштарынын көлөмү көтөрмөлөнгөн, анын ичинен:

- подрядчы “Актан ПРО” ЖЧКсы тарабынан “Жети-Өгүз” чондор үчүн республикалык дарылоо реабилитациялык борборунун аймагын көрктөндүрүүдө 57,1 миң сомго;

- подрядчы “Аку Сыймык” ЖЧКсы “Жети-Өгүз” чондор үчүн республикалык дарылоо реабилитациялык борборунун канализациясын, жылуулук жана суу менен камсыздоону оңдоодо 30,2 миң сомго. Аудиттин

аягында кошумча аткарылган иштердин эсебинен 30,2 миң сом калыбына келтирилген;

- “Каракол Стройсервис” ЖЧКсы “Жети-Өгүз” чондор үчүн республикалык дарылоо реабилитациялык борборунун суу алуучу участкасында скважинанын тегерегин тосуу жана түтүктөрдү тартуу, скважиналарды тазалоо жана оңдоо иштерин жүргүзүүдө 185,3 миң сомдук курулуш-монтаждоо иштери аткарылып жана 68,7 миң сомдук бирдиктүү салыкты (4 %) негизсиз эсепке алуу менен аткарылган иштин актысы кабыл алынган. Жыйынтыгында, курулуш-монтаждоо иштеринин көлөмү жалпы 254,0 миң сомго көтөрмөлөнгөн;

- подрядчы “Сапат Универсалстрой” ЖЧКсы тарабынан “Канализация иштерин улантуу үчүн жана ички жолдорду оңдоо” боюнча “Жети-Өгүз” чондор үчүн республикалык дарылоо реабилитациялык борбору объектисинде курулуш-монтаждоо иштеринин көлөмү 42,5 миң сомго көтөрмөлөнгөн жана 98,9 миң сомдук бирдиктүү салыкты (4 %) негизсиз эсепке алуу менен аткарылган иштин актысы кабыл алынган. Жыйынтыгында, курулуш-монтаждоо иштеринин көлөмү жалпы 141,4 миң сомго көтөрмөлөнгөн. Аудит учурунда подрядчы тарабынан кошумча аткарылган курулуш монтаждоо иштердин эсебинен калыбына келтирилди.

Сунуш: Курулуш-монтаждоо жумуштарында көтөрмөлөнгөн 311,1 миң сомду төмөндөгү жоопкерчилиги чектелген коомдпрдун эсебинен калыбына келтирүү боюнча тийиштүү чаралар көрүлсүн:

- подрядчы “Актан ПРО” ЖЧКсынан «Жети-Өгүз» чондор үчүн республикалык дарылоо реабилитациялык борборунун аймагын көрктөндүрүүдө курулуш-монтаждоо иштеринин көлөмү көтөрмөлөнгөн 57,1 миң сом;

- “Каракол Стройсервис” ЖЧКсынан “Жети-Өгүз” чондор үчүн республикалык дарылоо реабилитациялык борборунун суу алуучу участкасында скважинанын тегерегин тосуу жана түтүктөрдү тартуу, скважиналарды тазалоо жана оңдоо иштерин жүргүзүүдө курулуш-монтаждоо иштеринин көлөмү көтөрмөлөнгөн 254,0 миң сом.

Подрядчы “Аку Сыймык” ЖЧКсынын курулуш-монтаждоо иштеринин 30,2 миң сомго жана “Сапат Универсалстрой” ЖЧКсы тарабынан 141,4 миң сомго көтөрмөлөнгөн курулуш-монтаждоо иштери аудиттин жүрүшүндө жана аудиттин аягында аткарылган иштердин актысына кирбеген кошумча жумуштарды жасоо менен калыбына келтирилгени эске алынсын.

Курулуш-монтаждоо жумуштарынын көлөмүн ашыкча баалоого жол бербөө үчүн подрядчылар тарабынан аткарылган жумуштардын актыларынын туура түзүлүшүнө жана эсептөөлөрүнө көзөмөл күчөтүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Борбордун штаттык ырааттамасында 3 (үч) багбанчы болгондугуна карабастан, 2022-жылдын февраль айында борбордун карамагындагы алмурут багын күтүүгө (бутоо, сугаруу, дарылоо ж.б.) жеке адам А. Ибраев менен эмгек келишими түзүлүп, аткарган иштери үчүн бюджеттик каражаттардын эмгек акы төлөө фондунан 85,0 миң сом суммасында эмгек акы төлөнүп берилген. Бирок, алмурут бакчасынан 2022-жылы түшүм алынган эмес (түшүм алуу боюнча акт жок, түшүмдү кириштөө актылары жок).

Жыйынтыгында жеке адамга 85,0 миң сом бюджеттик каражаттан сарамжалсыз сарпталган.

Сунуш: Мындан ары, штаттык ырааттамада багбанчы болгондугуна карабастан, эмгек келишими менен багбанчы алууга жол берилбесин. Штаттан тышкары бюджеттик каражаттардын эсебинен багбанчыны күтүүгө жол берген кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылдын апрель айында, өткөрүлгөн конкурска ылайык, жабдуучу “Узак групп” ЖЧКсынан жалпы суммасы 300,8 миң сомго 500 даана көчөттөр сатылып алынган (Тянь-Шань карагайы 30 даана – 15,0 миң сомго, королевский өрүгү – 400 даана – 62,0 миң сомго, наливка алмасы 460 даана – 71,3 миң сомго, жөнөкөй карагайлар 500 даана – 152,5 миң сомго). Отургузулган сосна карагайдын көчөттөрүнөн 483 даанасы 147,3 миң сомго тамыр алып өнгөн эмес, жыйынтыгында бюджеттик жоготууга алып келген.

Сунуш: Көчөттөрдү тийиштүү деңгээлде бакпагандынан 147,3 миң сомго бюджеттик жоготуулардын келип чыгышына жол берген кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды/Корутунду: Отургузулган көчөттөрдүн накталай болгондугун эсептеп төөдө 7,1 миң сомдук 17 даана Королевский өрүгү жетпей калган.

Сунуш: Материалдык жооптуу адамдардын эсебинен жетпей калган 7,1 миң сом өлчөмүндө 17 даана Королевский өрүгү калыбына келтирилсин. Мындан ары, негизги каражаттардын жана товардык материалдык баалуулуктардын сакталышына көзөмөл жүргүзүү күчөтүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Борбордун директорунун 2023-жылдын 23-мартындагы №17 буйругу менен жүргүзүлгөн инвентаризациянын жыйынтыгында жалпы суммасы 65,9 миң сомдук ашык товардык-материалдык баалуулуктар (линолеум, курулуш тактайлары) аныкталды. Аудиттин жүрүшүндө 65,9 миң сомдук ашык товардык-материалдык баалуулуктар актыга ылайык кампага кириштелди, тиешелүү бухгалтердик өткөрүүлөр жүргүзүлүп, бухгалтердик эсеп боюнча кабыл алынды.

Сунуш: Мындан ары, товардык-материалдык баалуулуктарды өз убагында бухгалтердик эсепке кабыл алуу камсыздалсын.

Аныкталды/Корутунду: Аудит камтыган мезгил аралыгында “Мүлктөрдү учурдагы ондоого чыгымдар” 2221-беренеси боюнча бюджеттик каражаттардын эсебинен сейил бакты көрктөндүрүү боюнча 1394,9 миң сомго (бак-дарактарды отургузуу, клумбаларды отургузуу, брусчаткаларды төшөө) жумуштар аткарылган. Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-П буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча Жобонун” талаптарына ылайык, жогоруда көрсөтүлгөн иштер боюнча чыгымдар капиталдаштыруу (капиталдык ондоо) болуп саналат жана 3111 «Имараттар жана курулмалар» беренесинен аткарылып, баланстык наркы 1394,9 миң сомго көбөйтүлүшү керек болчу. Жыйынтыгында, “Мүлктөрдү учурдагы ондоого чыгымдар” 2221-беренесинен дебет эсеби боюнча “Финансылык жыйынтык” 4111-кредит эсебине 1394,9 миң сомго бухгалтердик өткөрүү жүргүзүлүп,

бухгалтердик баланс жогорулагандыгы тууралуу бухгалтердик маалымкат түзүлдү.

Сунуш: Мындан ары, капиталдык оңдоого кеткен чыгымдарды чыгыштоо Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-П буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча Жобонун” талаптарына ылайык жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндөгү” Мыйзамын бузуу менен, жарыяларды веб-порталга жайгаштырбастан жана конкурстук жол-жоболорду өткөрбөстөн, 93,4 миң сомго генераторду орнотуу боюнча кызматтар жеке адамдан сатылып алынган.

Сунуш: Мындан ары, товарларды, жумуштарды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алууда, конкурстук жол-жоболорду өткөрүү бөлүгү боюнча “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптары так сакталсын. “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптарын сактабаган кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

ММКФ Нарын аймактык башкармалыгы

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген “Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын Типтүү тизмегинин” (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) талаптарын бузууга жол берилген, анда 42-бөлүмүнүн &1 17-пунктунда каралган зыян шартта компьютерде иштегендиги үчүн кошумча төлөмдөр Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 29-августундагы №474 токтомуна ылайык күчүн жоготкондугуна карабастан (2022-жылдын 1-августунда күчүнө кирген), 2022-жылдын август айы үчүн зыян шартта компьютерде иштегендиги үчүн 25% өлчөмдө МКФ Нарын аймактык башкармалыгынын 13 (он үч) кызматкерине жалпы **42,2 миң сом** кошумча төлөмдөр төлөнгөн.

Сунуштама: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген “Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын Типтүү тизмегине” (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 29-августундагы №474 токтомуна ылайык өзгөртүү киргизилгендиги эске алынсын.

Нарын облустук үй-бүлөлүк медициналык борбору

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылдын декабрь айында №1 ҮДТнын дарыгери Турдубек уулу Айбек тарабынан кошумча милдеттүү медициналык камсыздандыруу программасынын (мындан ары - КМ МКП) алкагында бейтапка 1,0 миң сом өлчөмүндө рецепт жазылып, акча каражаты дарыканага которулуп берилген. Бейтаптын түшүндүрмөсү боюнча, ал бул дары-дармектерди алган

эмес, жыйынтыгында 1,0 миң сом бюджеттик каражат башка максаттарга жумшалган. Аудиттин жүрүшүндө 1,0 миң сом накталай 2023-жылдын 24-мартындагы №37400049 дүмүрчөгү аркылуу калыбына келтирилди.

Ошондой эле, 2022-жылдын декабрь айында №4 ҮДТнын дарыгери Г. Бектемирова тарабынан кошумча милдеттүү медициналык камсыздандыруу программасынын (мындан ары - КМ МКП) алкагында бейтапка 3,5 миң сом өлчөмүндө рецепт жазылып, акча каражаты дарыканага которулуп берилген. Бейтаптын оозеки түшүндүрмөсү боюнча, дары-дармектерди алган эмес, жыйынтыгында 3,5 миң сом бюджеттик каражат башка максаттарга жумшалган. Аудиттин жүрүшүндө 3,5 миң сом накталай 2023-жылдын 24-мартындагы №207900113 дүмүрчөгү аркылуу калыбына келтирилди.

Сунуш: Үй-бүлөлүк дарыгерлер борборунун жана үй-бүлөлүк дарыгерлер топторунун дарыгерлери тарабынан кошумча милдеттүү медициналык камсыздандыруу программасынын дары-дармектерин максаттуу колдонуусу камсыз кылынсын.

Ак-Талаа районунун жалпы-дарыгерлер практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №182 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө Жобонун” талаптарын бузуу менен, 6 адиске бекитилген 1,5 ставканын ордуна, 1,75 ставкада эмгек акы төлөнгөн. Жыйынтыгында, бекитилген ченемден ашык 0,25 ставкага 135,7 миң сом төлөнгөн.

Сунуш: Кызмат орундарын айкалыштырууда, адистерге ставкаларды белгилөө, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №182 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө Жобосунун” талаптарына ылайык, 1,5 ставкадан ашык эмес өлчөмдө жүргүзүлсүн.

Ат-Башы районунун жалпы-дарыгерлер практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин 2021-жылдын 11-январындагы №18 буйругуна ылайык, Ат-Башы аймактык ооруканасы жана Ат-Башы Үй-бүлөлүк дарыгерлер борбору экөө бириктирилип Ат-Башы райондук жалпы дарыгерлик практикалык борбору (ЖДПБ) болуп кайрадан түзүлгөн. Түзүлгөндөн кийин Ат-Башы райондук Жалпы дарыгерлик практикалык борбору мамлекеттик жана муниципалдык акы төлөнүүчү кызматтарга тарифтерди (бааларды) бекитип, Кыргыз Республикасынын Монополияга каршы мамлекеттик органынын аймактык бөлүмү менен макулдашуусу керек болчу, бирок Ат-Башы райондук ЖДПБ аны аткарган эмес.

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2000-жылдын 26-октябрындагы №637 токтому менен бекитилген Мамлекеттик жана муниципалдык кызмат көрсөтүүлөрдү (жумуштарды) көрсөтүү үчүн акы төлөөнүн өлчөмүн аныктоонун Тартибинин мамлекеттик жана муниципалдык кызматтарды (жумуштарды) көрсөтүү үчүн акы төлөөнүн өлчөмүн аныктоонун 9.3-пунктуна ылайык,

“Мыйзамсыз алынган кирешенин өлчөмүн аныктоого мүмкүн болбосо, аткарылган кызмат көрсөтүүлөрдүн (иштердин) орточо айлык көлөмүнүн 25 пайызы өлчөмүндө акчалай айып салынат” деп көрсөтүлгөн ченемдерине ылайык, аудит камтыган мезгил аралыгында акы төлөнүүчү кызматтардан 803,5 миң сом киреше түшкөн же орточо айдагы көлөмүнүн 25 пайызы 16,7 миң сомду түздү (803,5:12*25%).

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2000-жылдын 26-октябрындагы №637 токтому менен бекитилген Мамлекеттик жана муниципалдык кызмат көрсөтүүлөрдү (жумуштарды) көрсөтүү үчүн акы төлөөнүн өлчөмүн аныктоонун Тартибинин ченемдерине ылайык, бюджетке 16,7 миң сом которулсун. Акы төлөнүүчү кызмат көрсөтүүлөргө тарифтерди (бааларды) жетекчилик тарабынан бекитүү жана Кыргыз Республикасынын Монополияга каршы мамлекеттик органынын аймактык бөлүмү менен макулдашуу боюнча чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо Министрлиги аркылуу, Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигине караштуу Мамлекеттик материалдык резервдик фондунан алынган дары-дармектер 2022-жылдын июль, сентябрь, ноябрь айларында ЖДПБнын мүдүрүнүн тескемесинин негизинде түзүлгөн комиссиянын чыгыштоо актысы менен 590,7 миң сомдук дары-дармектер чыгышталган, ушул убакытта алардын мөөнөтү эскирген. Белгилей кетүүчү нерсе, аталган дары-дармектерге муктаждык болгон эмес, жыйынтыгында бюджеттик жоготуулар 590,7 миң сомду түздү.

Сунуш: Ат-Башы районунун жалпы-дарыгерлер практика борбору Милдеттүү медициналык камсыздоо фондусу менен биргеликте Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин алдындагы Мамлекеттик материалдык резервдер фондунан келип түшкөн дары-дармектердин жарактуулугунун өтүп кетүү коркунучу туулгандыктан, мөөнөтү бүтүү тобокелдиктерин жоюу, бюджеттик жоготууга учуратпоо үчүн ар дайым мониторинг жүргүзүшсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндөгү” Мыйзамынын (14.04.2022-ж №27 редакциясына ылайык) 9-беренесинин 3-пунктунун 21-пунктчасын бузуу менен, сатып алууларды жүргүзүп жатканда, конкурстук комиссиянын мүчөсүнө атайын сертификаты бар сатып алуучу бөлүмдүн адиси кошулган эмес.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндөгү” Мыйзамынын (2022-жылдын 14-апрелиндеги №27) 9-беренесинин 3-пунктунун талаптары так сакталсын, б.а. конкурстук комиссиясынын мүчөсүндө сөзсүз, атайын окуудан сертификат алган адистин болуусу камсыздалсын.

Кочкор районунун жалпы-дарыгерлер практика борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунан 2022-жылга электрэнергиясын пайдалануу лимити 996,4 миң кВт/саат

өлчөмүндө бекитилген, факты жүзүндө 1163,1 миң кВт/саат пайдаланылган, лимиттен ашык пайдалануу 196,7 миң кВт/саатты же 747,5 миң сом суммасын түзгөн (196,7x3,80 сом).

Сунуш: Электр энергиясын керектөөнүн лимиттен ашып кетүүсүнүн себептери изилденип талдансын, талдоонун жыйынтыгы менен үнөмдөө чаралары иштелип чыгылсын.

Аныкталды/Корутунду: 2023-жылдын 23-мартына карата негизги каражаттарга жана товардык-материалдык баалуулуктарга инвентаризация жүргүзүү учурунда, Чолпон айылындагы №6 ҮДТдан 24,9 миң сомдук товардык-материалдык баалуулуктар жана ЖДПБдан 1,5 миң сомдук товардык-материалдык баалуулуктардын, жалпы суммасы 26,4 миң сомдук ашыкчалары аныкталды. Аудиттин жүрүшүндө ашык чыккан 26,4 миң сомдук товардык-материалдык баалуулуктар акт боюнча кампага кириштелип, тиешелүү бухгалтердик өткөрүүлөрдү жүргүзүү жолу менен берилип, ашыкчасы бухгалтердик эсеп боюнча кабыл алынды.

Сунуш: Мындан ары, негизги каражаттардын жана товардык-материалдык баалуулуктардын сактылышына көзөмөл күчөтүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген “Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын Типтүү тизмегинин” (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) талаптарын бузууга жол берилген, анда, 42-бөлүмүнүн &1 17-пунктунда каралган зыян шартта компьютерде иштегендиги үчүн кошумча төлөмдөр Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 29-августундагы №474 токтомуна ылайык күчүн жоготкондугуна карабастан (2022-жылдын 1-августунда күчүнө кирген), 2022-жылдын август айы үчүн зыян шартта компьютерде иштегендиги үчүн ҮДБнын 17 (он жети) кызматкерине (башкы эсепчи, материалдык эсепчи, кассир ж.б.) 25% өлчөмдө жалпы 40,1 миң сом кошумча төлөмдөр төлөнгөн.

Сунуштама: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген “Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын Типтүү тизмегине” (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 29-августундагы №474 токтомуна ылайык өзгөртүү киргизилгендигин эсепке албастан талаптарын бузууга жол берген кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды/Корутунду: Аудит камтыган мезгил аралыгында Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 99-беренесин жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2022-жылдын 30-мартындагы №182 токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын саламаттыкты сактоо мекемелеринин кызматкерлерине эмгек акы төлөө жөнүндө Жобону бузуу менен 3 (үч) дарыгерге (реаниматолог) бекитилген нормаларынан ашык эмгек акыларын эсептөө 209,2 миң сомду түзгөн. Ошондой эле белгилей кетүүчү нерсе, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2008-жылдын 8-августундагы №39

токтому менен бекитилген Эмгектин өзгөчө мүнөзүндөгү кызматкерлердин категорияларынын жана алардын жумуш убактысынын узактыгынын тизмегине ылайык (анестезиолог-реаниматолог, анестезиолог медайым, ошондой эле анестезиология жана реанимация бөлүмдөрүнүн (группаларынын) жана реанимация жана интенсивдүү терапия бөлүмдөрүнүн врачы жана медайымынын (лабораториядан башкасы)) жумуш күнүнүн узактыгы (саат) 6 саат.

Сунуш: Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 99-беренесинин жана жумуштун өзгөчө мүнөзүндөгү кызматкерлердин категорияларынын Тизмегинин жана жумуш убактысынын узактыгынын нормалдуу жумуш убактысынан тышкаркы иштөө бөлүгүндөгү талаптарын бузууга жол берилбесин.

Эмгек акыларын эсептөөдө, Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы № 182 “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөөнүн шарттары жөнүндө” токтомунун талаптары так сакталсын.

Нарын облустук бириктирилген ооруканасы

Аныкталды/Корутунду: 2022-жылга электрэнергиясын пайдалануу лимити 2520,0 миң кВт/саат өлчөмүндө бекитилген, факты жүзүндө 2625,9 миң кВт/саат пайдаланылган, лимиттен ашык пайдалануу 105,9 миң кВт/саатты же 403,4 миң сом суммасын түзгөн (105,9x3,81 сом). Жетекчиликтин түшүндүрмөсүнө караганда, Нарын облустук бириккен ооруканасында 2022-жылы жаңы инфекциялык имарат пайдаланууга берилип, анда электр жылытуу каралган, ага лимит каралган эмес.

Сунуш: Жогорку турган мекемелер менен биргеликте жаңы инфекциялык корпустун кошулушун эске алуу менен 2023-жылга электр энергиясынын лимитин көтөрүү маселеси каралсын. Мындан ары электрэнергиясы боюнча бекитилген лимит так сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: Бөлүмдөрдөгү, лабораториялардагы жана аптекалардагы дары-дармектердин калдыктарын эсептөөдө суммасы 30,4 миң сомдук ашык дары-дармектер аныкталды (хирургиялык бөлүмдө 2,7 миң сом, терапияда 17,2 миң сом, жаңы төрөлгөн балдар бөлүмүндө 10,5 миң сом). Аудит учурунда жалпы суммасы 30,4 миң сомдук ашык дары-дармектер бухгалтердик эсепке кириштелди.

Сунуш: Мындан ары, бөлүмдөрдүн жетекчилиги медициналык кызматкерлер тарабынан дары-дармек каражаттарынын чыгымдалышына көзөмөл жүргүзүшүн, эсепке алуу үчүн пайдаланылбаган дары-дармек каражаттарынын калдыктары (ашыкчалары) жөнүндө отчетту бухгалтердик кызматка өз убагында берүү боюнча чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Аудит камтыган мезгил аралыгында Нарын облустук бириккен ооруканасында Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №182 токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине

эмгек акыларын төлөө Жобосун бузуу менен бекитилген 1,5 ставканын ордуна 7 дарыгерге белгиленген нормадан жогору 0,25-0,5 ставкада төлөнүп берилген. Жыйынтыгында, эмгек акыларын ашык төлөө 860,3 миң сомду түзгөн.

Сунуш: Кызмат орундарын айкалыштырууда, адистерге ставкаларды белгилөө, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №182 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөө Жобосунун” талаптарына ылайык, 1,5 ставкадан ашык эмес өлчөмдө жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Аудит камтыган мезгил аралыгында бюджеттик каражаттардын эсебинен “Мүлктөрдүн учурдагы ремонтторуна чыгымдар” 2221-беренесинен Нарын облустук бириккен ооруканасында 3113,3 миң сомго коомдук тамактануу бөлүмүндө жана рентген кабинетинде капиталдык ондоодон өткөрүү боюнча жумуштар жасалган. Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча Жобосунун” талаптарына ылайык, учурдагы ондоп түзөөлөр “Имарат жана курулмалар” 3111-беренеси боюнча жүргүзүлүп, баланстык баасы жалпы 3113,3 миң сомго көбөйтүлмөк. Жыйынтыгында, Нарын облустук бириккен ооруканасында капиталдык ондоп түзөөлөргө чыгышталган 3113,3 миң сомдук акча каражаты “Мүлктөрдүн учурдагы ремонтторуна чыгымдар” 2221-беренесинен негизсиз чыгышталган. Аудиттин жүрүшүндө бухгалтердик эсеп боюнча негизги каражаттардын баасын 3113,3 миң сомго жогорулатуу боюнча тиешелүү өткөрүүлөр жүргүзүлүп, “Имарат жана курулмалар” 3111-Дебет эсеби боюнча “Финансылык жыйынтык” 4111-Кредит эсеби боюнча 3113,3 миң сомго көбөйтүлүп бухгалтердик маалымкат түзүлдү.

Сунуш: Мындан ары, капиталдык ремонтко каражаттарды чыгыштоо Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча Жобонун” талаптарына ылайык жүргүзүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын 2022-жылдын 14-апрелиндеги №27 “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын 50-беренесинин талаптарын бузуу менен рентген кабинетин капиталдык ондоодон өткөргөн подрядчы “Прогресс КГ” ЖЧКсынан келишимде каралган 5 % өлчөмүндө келишимди аткарууга кепилдик болуучу сумма талап кылынган эмес.

Сунуш: Мындан ары, Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндөгү” Мыйзамынын, подрядчы келишимдин аткарылышына кепилдик камсыздоо жагынын талаптары так сакталсын.

Нарын областтык кургак учукка каршы күрөшүү боюнча борбору

Аныкталды/Корутунду: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо жана социалдык өнүктүрүү министрлигинин 2021-жылдын 3-сентябрындагы №1217 буйругу менен бекитилген Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо

уюмдарынын административдик, башкаруучу жана чарбалык персоналынын сунуш кылынган типтүү штаттык санына ылайык, борбордо “саламаттык сактоо уюмдарында 400 жана андан ашык койкага, иш кагаздары менен иштөөгө 1 кызматкердин кызмат орду каралган” жана “50 дарыгерлик кызматка 0,5 ставкада архивчи” каралыш керек эле. Бирок, 2022-жылдын март айынан тартып жогоруда көрсөтүлгөн Типтүү штатта көрсөтүлгөн 40 штаттык бирдикти бузуу менен борбордун жетекчисинин буйругу менен Т.Айтиева иш кагазынын кызматкеринин 0,75 ставкасы менен жана архивчи 0,25 ставкасы менен кабыл алынган, эмгек акылары боюнча ашык чыгымдар 204,0 миң сомду түзгөн.

Сунуш: Мындан ары, административдик, башкаруучулук жана чарбалык персоналдын кызматкерлерин кызматка дайындоодо, Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо уюмдарынын административдик, башкаруучу жана чарбалык персоналынын сунуш кылынган типтүү штаттык санынын ченемдери так сакталсын.

Аныкталды/Корутунду: Терапия бөлүмүндөгү дары-дармектердин калдыктарын эсептөөдө суммасы 5,7 миң сомдук ашык дары дармектер аныкталды. Аудит учурунда жалпы суммасы 5,7 миң сомдук ашык дары-дармектер бухгалтердик эсепке кириштелди.

Сунуш: Мындан ары, бөлүмдөрдүн жетекчилиги медициналык кызматкерлер тарабынан дары-дармек каражаттарынын чыгымдалышына көзөмөл жүргүзүшсүн, эсепке алуу үчүн пайдаланылбаган дары-дармек каражаттарынын калдыктары (ашыкчалары) жөнүндө отчетту бухгалтердик кызматка өз убагында берүү боюнча чаралар көрүлсүн.

Аныкталды/Корутунду: Аудит камтыган мезгил аралыгында бюджеттик каражаттардын эсебинен “Мүлктөрдүн учурдагы ремонтторуна чыгымдар” 2221-беренесинен 289,3 миң сомго Нарын облустук кургак учукка каршы күрөшүү боюнча борборунун имаратында капиталдык оңдоо жүргүзүлгөн. “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча Жобосунун” талаптарына ылайык, учурдагы оңдоп түзөөлөр “Имарат жана курулмалар” 3111-беренеси боюнча жүргүзүлүп, баланстык баасы жалпы 289,3 миң сомго көбөйтүлмөк. Жыйынтыгында, Нарын облустук кургак учукка каршы күрөшүү боюнча борборунун имаратын оңдоп түзөөдө 289,3 миң сомго акча каражаты “Мүлктөрдүн учурдагы ремонтторуна чыгымдар” 2221-беренесинен негизсиз чыгышталган. Аудиттин жүрүшүндө бухгалтердик эсеп боюнча негизги каражаттардын баасын 289,3 миң сомго жогорулатуу боюнча тиешелүү өткөрүүлөр жүргүзүлүп “Имарат жана курулмалар” 3111-Дебет эсеби боюнча “Финансылык жыйынтык” 4111-Кредит эсеби боюнча 289,3 миң сомго көбөйтүлүп бухгалтердик маалымкат түзүлдү.

Сунуш: Мындан ары, капиталдык оңдоого кеткен чыгымдар, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча Жобонун” талаптарына ылайык жүргүзүлсүн.

2022-жылдын 1-январынан тартып 2022-жылдын 31-декабрына чейинки мезгил аралыгына карата Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун, анын аймактык башкармалыктарынын жана саламаттык сактоо уюмдарынын бюджетинин аткарылышынын шайкештигине аудит Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын аудитору А.Т. Байгазаковдун жетекчилиги астында жүргүзүлдү, курамында башкы мамлекеттик инспекторлор И.К.Абдылакимов, М.М.Калмуратов, Т.Т.Шаменов, А.А.Шамшиев, З.С.Солпуева, мамлекеттик инспекторлор И.Э. Хусанов, С.З.Утуров, А.А.Абдуллаев, Ф.К.Мухажанова, А.С.Ибрагимов, А.Б.Турдумалиев, Ж.Д.Абалиев, А.С.Малдыбаев, Э.Т.Абдуллаев. М.А.Айтиалиев жана Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын аймактык бөлүмдөрүнүн инспекторлору.

**Кыргыз Республикасынын
Эсептөө палатасынын аудитору**

А.Т. Байгазаков